

KROONDOMEIN
HET LOO

Beheerplan 2016 - 2021 Collectief Kroondomein Het Loo

Voorbereid door: 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e
Kroondomein Het Loo
tel. 10.2.e

Inhoud

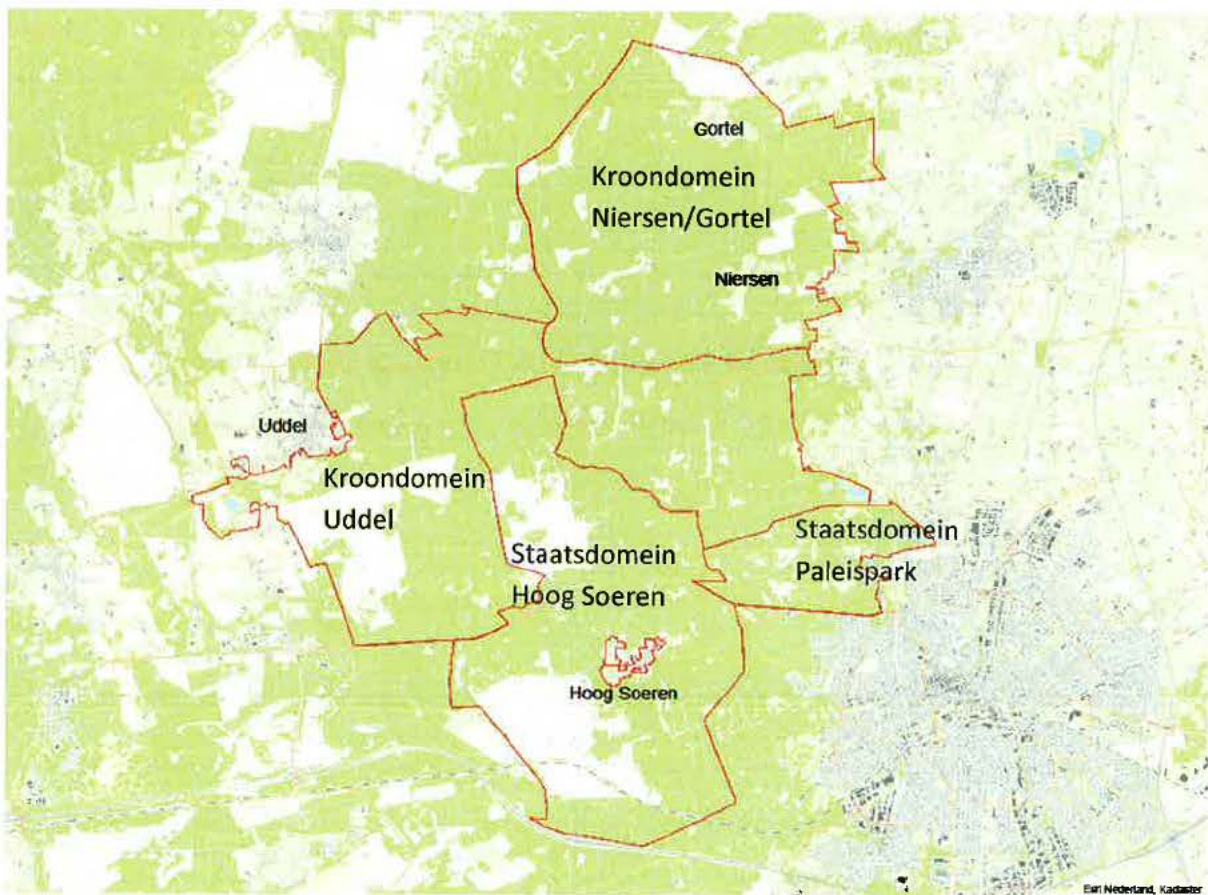
1	Inleiding	3
2	Omschrijving agrarische enclaves.....	5
2.1	Inleiding	5
2.2	Gortel.....	5
2.3	Niersen.....	5
2.4	De Hertenkamp	7
2.5	Uddel	7
2.6	Wiesel	8
2.7	Paleispark.....	10
2.8	Samenvatting.....	10
3	Kernkwaliteiten agrarische enclaves.....	11
4	Doelen provincie, gemeente en lokaal.....	12
4.1	Beheerplan KDHL.....	12
4.2	Beheerplannen gemeente, provincie	12
4.3	Beheervisie bewonersvereniging Gortel-Niersen.....	13
5	Functies van de agrarische enclaves	14
6	Gebiedsvisie agrarische enclaves KDHL.....	15
7	Strategie Effectief Beheer per Beheertype.....	16
7.1	Botanisch waardevol grasland (code 13b).....	16
7.2	Kruidenrijke akker met 5 jaar graan (code 18c)	18
7.3	Wintervoedselakker (code 15)	19
7.4	Half- en hoogstamboomgaard (code 26a).....	19
7.5	Overgangen bos-agrarisch.....	19
7.6	Overige maatregelen	19
8	Invulling ANLb per Agrarisch Cluster	21
8.1	Gortel.....	21
8.2	Niersen.....	22
8.3	Uddel	23
8.4	Wiesel	25
8.5	De Hertenkamp	26
8.6	Paleispark.....	26
9	Monitoring.....	29

10 Samenvatting..... 30

1 Inleiding

Kroondomein Het Loo (KDHL) bestaat uit het Staatsdomein bij het Loo afdeling Paleispark en afdeling Hoog Soeren, en het Kroondomein. KDHL is te vinden aan de westzijde van Apeldoorn (figuur 1). Uitgestrekte bos- en heidegebieden bepalen het beeld. Het gebied is al ruim 300 jaar verbonden met het Huis Oranje-Nassau. De verbintenis met de Oranjes heeft Kroondomein Het Loo gevormd tot wat het nu is: een landgoed van bijna 10.500 hectare met een rijke cultuurhistorie, grote biologische diversiteit, archeologische waarden en veel landschapsschoon. Hiermee heeft Kroondomein Het Loo een unieke positie op de Veluwe en in Nederland.

Binnen het landgoed liggen twee buurtschappen, Gortel en Niersen, die grotendeels uit agrarische percelen en bijbehorende bebouwing bestaan. Verder bevindt zich een groot agrarisch areaal nabij het dorp Uddel en enkele agrarische percelen in Wiesel, de Hertenkamp en het Paleispark (bijlage 1).

figuur 1: Begrenzing en indeling Kroondomein Het Loo en zijn buurtschappen

In het totaal heeft het Kroondomein ca. 272 ha aan agrarische gronden (excl. boomgaarden), waarvan 94 ha is verpacht. Het grootste deel hiervan is nu ondergebracht in de subsidieregeling SNL (138 ha). In Gortel betreft het vooral chemie- en kunstmestvrijpakketten (graan), in Niersen, Hertenkamp en Wiesel alleen graslandpakketten en in Uddel beide.

Figuur 2a geeft een overzicht van de beheerstatus van het agrarische areaal per gebied/buurtschap in het Kroondomein. De gegevens in figuur 2a en figuur 2b zijn gebaseerd op de gecombineerde

opgave 2015 (perceelregistratie en betalingsaanvraag SNL). De gecombineerde opgave dient als uitgangspunt voor de oppervlakten vanaf 2016.

Alle gras- en graanpercelen onder de SNL regeling zijn SKAL gecertificeerd (biologische productie) en zo ook de 2 ha graan in het Paleispark.

De graslandpercelen worden reeds vele jaren verschaald, hetgeen in sommige gevallen heeft geresulteerd in arme graslandvegetaties. Akkerdistel en zuringsoorten komen inmiddels in het merendeel van de percelen niet meer voor, hetgeen er op lijkt te duiden dat de meststoffen zijn verdwenen. In deze gevallen heeft verschraling in feite niet tot een verrijking, maar eerder tot een letterlijke verschraling geleid. Mogelijk is er tevens sprake van verzuring.

De graanpercelen worden door een biologisch bedrijf beheerd. Hier wordt 100% graan of een mengsel van graan en erwten toegepast.

Slechts 4,6 ha van de graslanden in eigen beheer worden begraasd door grootvee in zeer lage dichtheden.

	Verpacht	Eigen beheer	SNL-a	Totaal (are)
Uddel/Wiesel	9.379	1.050	5.122	15.551
Gortel/Niersen/Hertenkamp	26	2.846	8.689	11.561
Kroondomein	9.405	3.896	13.811	27.112

figuur 2a: areaal landbouwgebied KDHL in are (vlg. CRS Kroondomein Het Loo)

Daarnaast bevindt zich in het Paleispark (onderdeel van het Staatsdomein) ook 9,3 ha aan agrarische percelen, grotendeels beheerd als grasland en voor 2 ha als graanakker. Voor het Paleispark wordt geen subsidie ontvangen.

Figuur 2b geeft een overzicht van de beheerstatus van het agrarische areaal in het Paleispark.

	Verpacht	Eigen beheer	SNL-a	Totaal (are)
Paleispark/Staatsdomein		933		933

figuur 2b: areaal landbouwgebied Paleispark in are

2 Omschrijving agrarische enclaves

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de verschillende agrarische clusters kort omschreven. Bijlage 2 laat zien dat de meeste agrarische percelen binnen de droge en droge/natte dooradering vallen. Bijlage 3 geeft een overzicht van de bevestigde gidsoorten voor al deze agrarische clusters, zoals omschreven in het ontwerp Natuurbeheerplan 2016 Gelderland. De lijst van soorten komt uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) en waarnemingen in het veld.

De in de figuren vermelde categorie 'landbouw eigen beheer' zijn agrarische percelen die door KDHL zelf worden beheerd, in de meeste gevallen als grasland. Een aantal van deze percelen komt in aanmerking voor functieverandering (hoofdstuk 7).

De categorie 'landbouwgrond overig' is als agrarisch geregistreerd, én er rust een natuurbeheerpakket op zonder dat daarvoor functieverandering is aangevraagd of ontvangen. Dit is een omissie in de natuurbeheerkaart van de provincie.

De oppervlaktes en nummers komen overeen met die van de perceelregistratie en betalingsaanvraag gecombineerde opgave 2015.

2.2 Gortel

Gortel (figuur 3) is een oude gemeenschap waar vroeger vooral schapen werden gehouden. Het is een wat hoger gelegen deel en mede daarom relatief droog. De landbouwgronden liggen iets hoger in het landschap (enken) en worden doorkruist door singels en houtwallen en af en toe afgewisseld door een bosje of hoogstamboomgaard. Het gebied oogt open met kleine en grote percelen. Gortel ligt grotendeels binnen de droge dooradering.

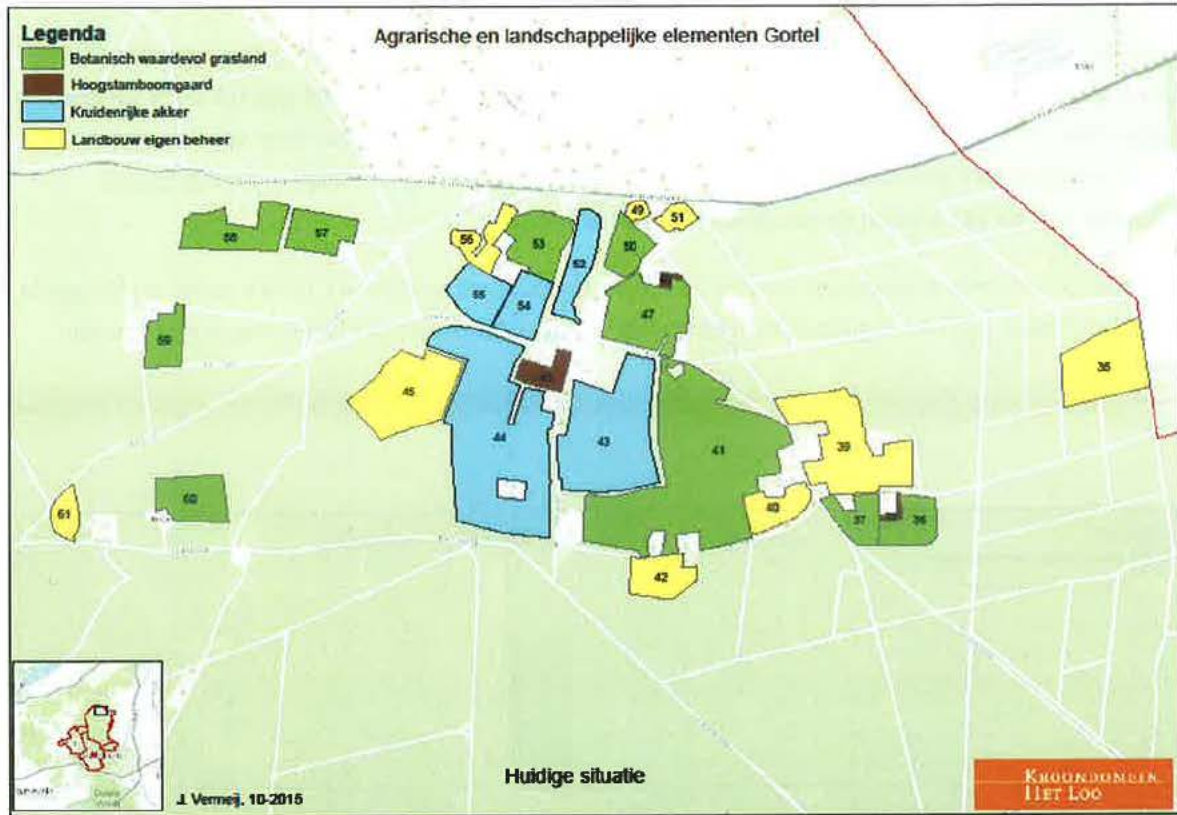
Belangrijke gidsoorten hier zijn oa. Geelgors, Grote lijster, Laatvlieger, Rosse vleermuis, Veldleeuwerik en Vliegend hert. In het totaal is hier de aanwezigheid van 12 gidsoorten, 27 parelsoorten¹ en 7 supersoorten bevestigd.

2.3 Niersen

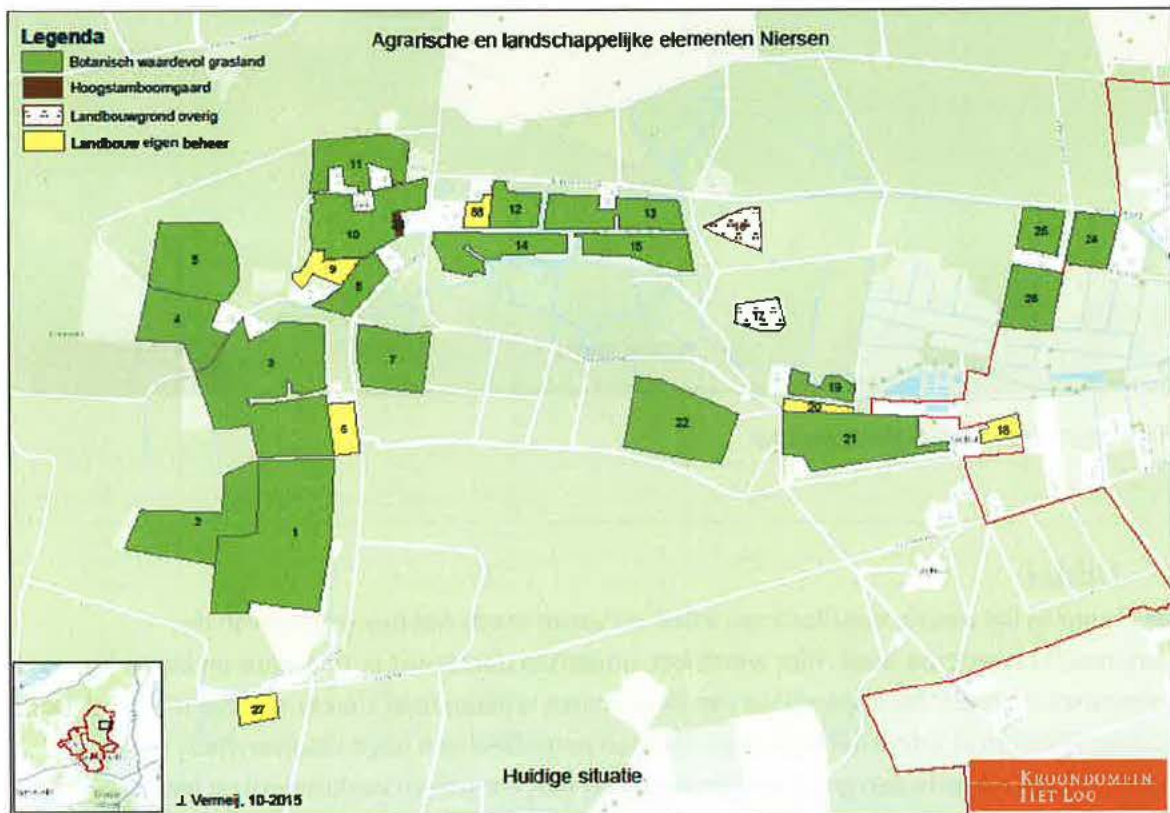
Niersen (figuur 4) is een gebied met veelal oud loofbos van beuk en eik (bosreservaat), en sprengen. Hier wordt alleen grasland aangetroffen. Houtwallen en singels zijn beperkt aanwezig, maar er zijn relatief veel bos en bosjes. Het gebied is vochtig; er ontspringen vele sprengen en beken. Vanwege de vochtgradiënt en leem in de bodem is dit gebied in potentie erg rijk wat biodiversiteit betreft. Het meest oostelijke deel ligt binnen de droge-natte dooradering, terwijl de rest binnen de droge dooradering valt.

Belangrijke gidsoorten hier zijn o.a. Grote lijster, Kerkuil, Torenavalk, Koekoek, Beekprik en Hermelijn. In het totaal is de aanwezigheid van 6 gidsoorten, 22 parelsoorten en 6 supersoorten bevestigd. Die leven op en rond het agrarisch areaal.

¹ RAVON 2014, Belangrijkste leefgebieden (parels) voor soorten binnen het GNN (no. 119)

figuur 3: Agrarisch areaal Gortel

figuur 4: Agrarisch areaal Niersen

2.4 De Hertenkamp

Tussen Gortel en Niersen liggen vier graspercelen in de Hertenkamp (figuur 5). Deze graslanden zijn het brongebied van een aantal waterlopen. Deze graslanden zijn in potentie erg rijk door de grote vochtgradiënt en leem in de bodem. Deze percelen zijn de afgelopen 4 jaar begraasd door o.a. Schotse Hooglanders en van het meest zuidelijke gelegen perceel is het laagste deel geplagd. Het gehele gebied ligt binnen de droge-natte dooradering.

Een aantal voorkomende gidssoorten zijn Geelgors, Gekraagde roodstaart, Grote lijster en Vliegend hert. In het totaal zijn hier 6 gidssoorten bevestigd. Wat soorten betreft is het nog onvoldoende onderzocht.

figuur 5: Agrarisch areaal Hertenkamp

2.5 Uddel

Uddel (figuur 6) ligt aan de westflank van KDHL en vormt mede het brongebied van de Leuvenumse/Staverdense Beek. Hier wordt het landschap doorkruist door singels en kleine bosjes met vooral eik en hulst. De oppervlakte van de percelen is beduidend kleiner dan die in Gortel. Door de vochtgradiënten in Uddel hebben de graslanden potentieel een hoge biodiversiteit. Maar tegelijkertijd ligt Uddel in een groot landbouwgebied met intensieve veehouderij en landbouw. Alleen het zuidelijke deel valt binnen de droge dooradering; de rest binnen de droge-natte dooradering.

Voorkomende gidssoorten zijn o.a. Poelkikker, Kamsalamander, Grote lijster, Hermelijn, Bunzing, Kerkuil, Ringmus, Steenuil, Geelgors en Vliegend hert. De fysieke en ecologische omstandigheden maken het gebied potentieel rijk. Veel van de gidssoorten zijn foeragerende vogels, die in de buurt broeden.

De Zearend en Rode wouw zijn regelmatige bezoekers.
In het totaal zijn hier 18 gidssoorten bevestigd.

In Uddel bevindt zich ook de Hunneschans, een landschapselement L03.01 van 390 are.

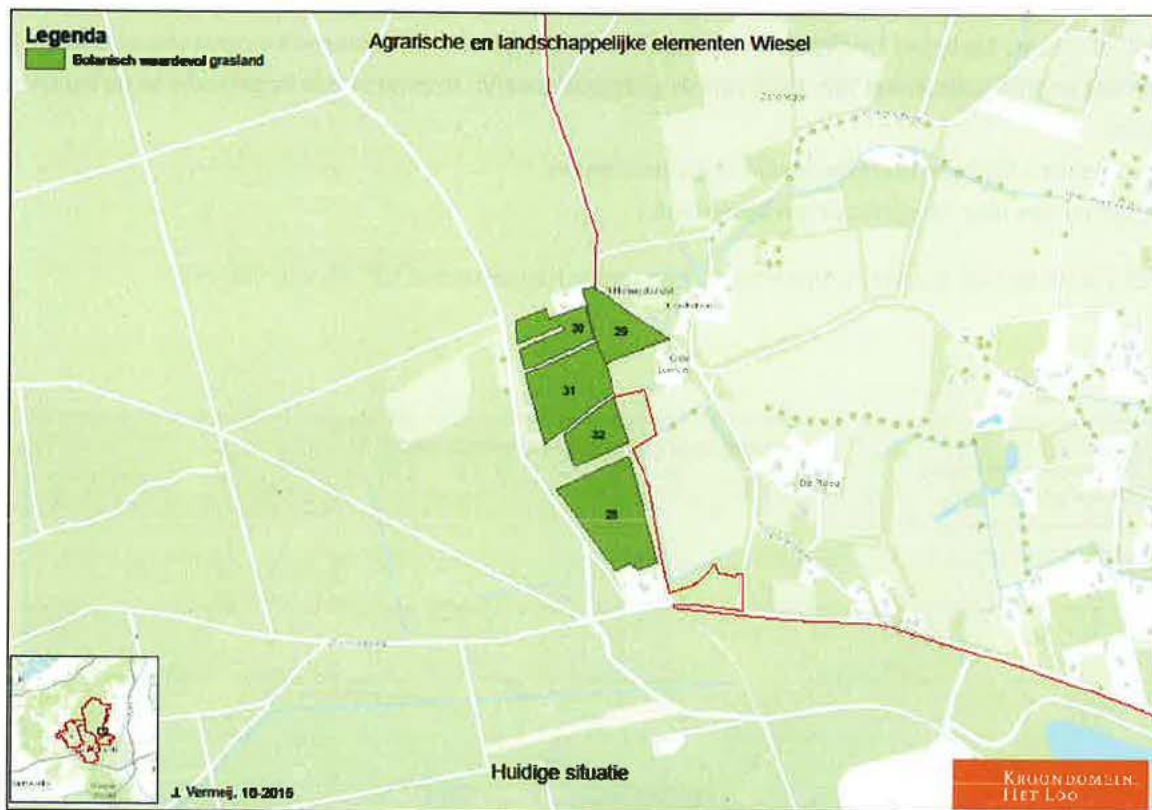
figuur 6: Agrarisch areaal Uddel

2.6 Wiesel

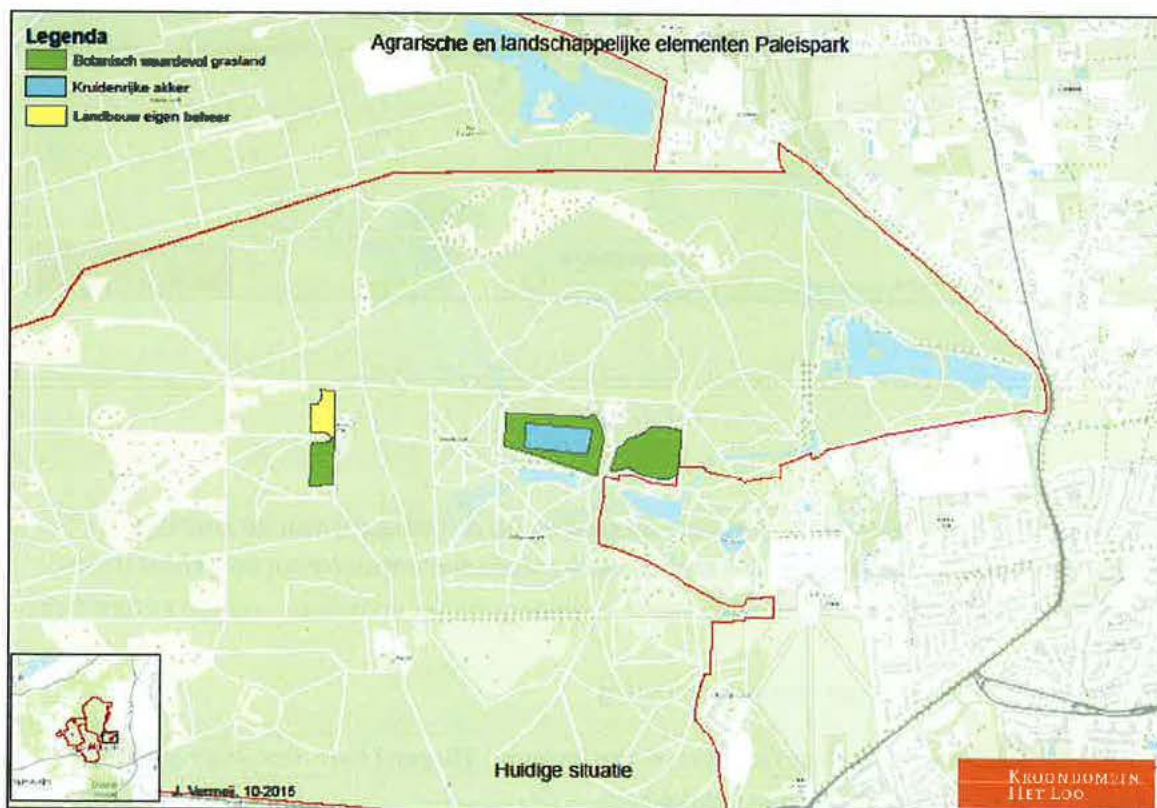
Wiesel (figuur 7) is grotendeels bos, maar aan de rand en op de overgang naar de vochtige graslanden ten oosten van KDHL ligt een aantal kleine graslanden omzoomd en doorkruist door singels met eik en braam. Deze graslanden liggen beduidend hoger en kunnen worden geclassificeerd als enkgroonden.

Het gebied valt binnen de droge-natte dooradering.

Voorkomende gidssoorten zijn hier Geelgors, Grote lijster en Vliegend hert. Ook in dit geval zijn weinig data bekend van soorten die er voorkomen.

figuur 7: Agrarisch areaal Wiesel

figuur 8: Agrarisch areaal Paleispark

2.7 Paleispark

De graslanden in het Paleispark (figuur 8) zijn geheel omzoomd door bos. Deze graslanden zijn door de vele jaren van verschraling soortenarm geworden. Van één grasland is 1,7 ha omgezet in graanteelt. De meeste agrarische percelen in het Paleispark worden conform de SNL regeling beheerd. Een klein deel (1 ha) wordt regelmatig gemaaid zonder het gras af te voeren.

Voorkomende gidssoorten zijn o.a. Geelgors, Grote lijster, Witte kwikstaart, Kramsvogel en Vliegend hert. In het totaal is hier de aanwezigheid van 9 gidssoorten, 15 parelsoorten en 5 supersoorten bevestigd.

2.8 Samenvatting

De agrarische enclaves zijn ecologisch gezien verschillend, van vochtig tot droog en van pure zandgrond tot leemhoudende zandgrond. Verder liggen ze veelal op de grens van bos naar open landbouwgebied. De diversiteit aan soorten die er gevonden wordt is dan ook verschillend. Figuur 9 geeft een overzicht van aantallen parel-, super- en gidssoorten die zijn bevestigd in deze agrarische gebieden en hun omgeving².

Bijlage 3 geeft een overzicht van gidssoorten, zoals omschreven in het ontwerp-natuurbeheerplan 2016, die gevonden worden in en rondom de agrarische clusters. De lijst van bijlage 3 is samengesteld door de VOFF.

	Gortel	Niersen	Hertenkamp	Wiesel	Paleispark	Uddel
totaal aantal soorten	42	32	?	?	25	47
totaal aantal parelsoorten	27	22	?	?	15	34
totaal aantal supersoorten	7	6			5	12
Totaal aantal gidssoorten ³	12	6	6	2	9	18

figuur 9: Aantal parel-, super- en gidssoorten per gebied en per habitatype

² RAVON 2014.119, Belangrijkste leefgebieden (parels) voor soorten binnen het GNN

³ Ontwerp-Natuurbeheerplan 2016, Provincie Gelderland

3 Kernkwaliteiten agrarische enclaves

Voor de agrarische percelen binnen KDHL kan een aantal kernkwaliteiten worden benoemd. Deze is te omschrijven als open landschap afgewisseld door singels, houtwallen en kleine bosjes. In de meeste gevallen is beperkt medegebruik door (ree)wild toegestaan.

Alle agrarische enclaves vormen een belangrijke schakel in het leefgebied van een aantal soorten (gidssoorten, habitatsoorten en parelsoorten). De voorwaarde voor het voortbestaan van deze soorten dient gehandhaafd dan wel verbeterd te worden.

In deze gebieden staan ook woningen, veelal meer dan 100 jaar oud. Het karakter van de buurtschappen, als zijnde een combinatie van natuur, cultuur, landbouw en wonen, is goed bewaard gebleven en dient dat te blijven.

Dit is geborgd in het Beheerplan Kroondomein Het Loo.

Gortel ligt geheel binnen de droge dooradering, terwijl Niersen, Uddel en de Hertenkamp voor een klein deel ook binnen de droge-natte dooradering vallen. De graslanden in Wiesel vallen geheel binnen de droge-natte dooradering.

De gemeentelijke bestemmingsplannen verschillen enigszins van elkaar als het gaat om de open agrarische arealen.

Het bestemmingsplan buitengebieden van de gemeente Epe zegt:

- Gortel is beschermd dorpsgezicht, hetgeen inhoudt dat veranderingen in het landschap, infrastructuur en bebouwing in eerste instantie niet zijn toegestaan en getoetst moeten worden. Volgens het bestemmingsplan van de gemeente Epe heeft het zuidelijk deel van het buurtschap een agrarische bestemming. Verder geeft het bestemmingsplan aan dat nagenoeg het hele buurtschap onder de reconstructiewet valt en van cultuurhistorische - en archeologische waarde is. De omgevingsverordening is van toepassing;
- De graslanden in de Hertenkamp vallen volgens het bestemmingsplan buiten de begrenzing. Ze worden als onderdeel van de natuur gezien. Dit neemt niet weg dat de percelen als agrarisch geregistreerd staan;
- Over Niersen zelf wordt in het bestemmingsplan weinig gemeld. Niersen valt onder het regime van de omgevingsverordening en valt buiten de begrenzing bestemmingsplan buitengebied.

Het bestemmingsplan van de gemeente Apeldoorn zegt:

- Het open landschap in Uddel dient gehandhaafd te blijven. Het hoofddoel van deze gebieden is agrarisch en/of natte land natuur;
- Hetzelfde bestemmingsplan zegt over de graslanden in Wiesel dat de bestemming agrarisch blijft.

4.3 Beheervisie bewonersvereniging Gortel-Niersen

De bewonersvereniging Gortel-Niersen is bezig met het opstellen van een beheervisie voor de twee buurtschappen. Helaas is de uitkomst daarvan nog niet bekend, maar de algemene insteek van de bewoners is dat het open en landelijke karakter gehandhaafd dient te blijven.

De inhoud van de beheervisie voor de twee buurtschappen is aan de bewoners zelf. KDHL wil er zeker rekening mee houden in beleid en beheer.

5 Functies van de agrarische enclaves

De agrarische enclaves Uddel, Gortel en Niersen hebben meerdere functies die ruimtelijk verweven zijn. Dit zijn de functies aansluitend bij het beleid van Kroondomein Het Loo:

1. wonen in een mooie omgeving (woongenot). Daartoe dient het open karakter gehandhaafd te blijven;
2. het gehele KDHL heeft een recreatiefunctie, waarbij de buurtschappen Gortel en Niersen, en de dorpen Hoog Soeren en Uddel concentratiepunten zijn;
3. de agrarische percelen zijn een onderdeel van het landgoed en dienen dan ook een landschapsfunctie en natuurdoel in de vorm van biodiversiteit, met name kruiden, vogels, insecten, reptielen en amfibieën;
4. de agrarische percelen kunnen niet voortbestaan zonder beheer. Het beheer kost geld en daar moeten opbrengsten in de vorm van subsidie of andere inkomsten uit bijvoorbeeld productie tegenover staan. Bovendien is het landschap de economische drager van de Veluwe en het moet dan ook zorgvuldig beheerd worden.

6 Gebiedsvisie agrarische enclaves KDHL

Het open karakter van de agrarische percelen en enclaves dient gehandhaafd te blijven. Dit houdt in dat opgaande begroeiing in principe zal worden geweerd en dat bebouwing zoveel mogelijk op en bij bestaande woonerven wordt geconcentreerd. Dit open karakter, soms doorkruist met singels of omsloten door opgaand bos, is het visitekaartje van deze gebieden.

Het agrarisch gebruik vindt plaats op basis van 'low impact agriculture'. Dit wil zeggen dat geen intensieve teelten zullen worden toegepast en dat er ruimte blijft voor natuurlijke processen en ontwikkelingen.

Binnen de marges van 'low intensity agriculture' wordt gestreefd naar een maximalisatie van de haalbare biodiversiteit. Verschralen leidt niet in alle gevallen tot het gewenste effect. In dat geval is maatwerk noodzakelijk.

Er wordt gestreefd naar een combinatie van gebruik, zoals de verbouw van graan, peulvruchten, grasland, hoogstamboomgaard met singels en houtwallen.

Het beheer dient kostendekkend te zijn. Dit betekent dat er tegenover de kosten van het beheer (in stand houden open karakter) ook opbrengsten in de vorm van productie dan wel subsidie moeten staan. Alleen dan is de huidige vorm van beheer haal- en betaalbaar.

Het productieproces van gras en akkerbouwgewassen blijft biologisch met als uitgangspunt certificering onder SKAL.

7 Strategie Effectief Beheer per Beheertype

Voor de periode 2016 – 2021 is per begrensd leefgebied een uitwerking gemaakt, waarin doelsoorten en beheerdoeltype zijn beschreven. Aan het beheerdoeltype zijn bedragen gekoppeld, zoals aangegeven in 'Adviestarieven landelijke beheerpakketten ANLb2016' van 1 mei 2015. Voor de oppervlaktes is gebruik gemaakt van de oppervlaktes zoals die zijn vastgelegd in de gecombineerde opgave 2015 (perceelregistratie) van het Ministerie van EZ.

Er wordt van uitgegaan dat het beheer in de verschillende agrarische clusters ten opzichte van de situatie in 2015 weinig zal veranderen en dus ook niet de verdeling. Echter een klein deel van het grasland zal in 2016 worden omgezet in 'wintervoedselakker' (in alle clusters) en 'kruidenrijke akker' (in Niersen).

Het beheer, zoals de laatste jaren toegepast, zal worden aangepast om zoveel mogelijk aansluiting te vinden bij het beoogde doel voor droge en droge-natte dooradering. Er komt meer nadruk op maatwerk. De adviezen gegeven in de rapportage van SOVON, Advies maatregelen Gidssoorten ANLb2016 Kroondomein het Loo (bijlage 4), zullen in het beheer worden meegenomen.

7.1 Botanisch waardevol grasland (code 13b)

De totale oppervlakte aan grasland in KDHL is per 1 januari 2016 14.064 are. Hiervan wordt 460 are begraasd door koeien. Voor deze beweide graslanden wordt geen subsidie aangevraagd. Maar vanuit KDHL zijn wel beperkingen gesteld aan het gebruik; er mag alleen ruige mest en geen bestrijdingsmiddelen worden toegepast.

Van de overige 13.604 are zal 10.700 are worden beheerd als botanisch waardevol grasland volgens het 'verschrallingsprincipe' (maaien en afvoeren). Een rustperiode van 1 april tot 1 juli of 1 augustus wordt toegepast.

De laatste jaren zijn de soortenrijkdom en structuur door het voortdurend verschrallen afgenomen. Om het graslandareaal te kunnen laten functioneren als foerageergebied en als nestgelegenheid zijn meer structuur en soortenrijkdom vereist. Om de structuur en soortenrijkdom te laten toenemen, vooral van kruiden, zal op ongeveer 25% van de oppervlakte in lichte mate compost⁴ of ruige biologische mest worden opgebracht. Ook kan daar worden bijgezaaid⁵ met een kruidenmengsel of maaisel van vergelijkbare percelen.

Soorten die hiervan zullen profiteren zijn insecten en daarvan levende vogels en zoogdieren, en zaadetende vogels. Ook zal een meer soortenrijk grasland voedsel bieden aan overwinterende vogels. Een groot aantal gidssoorten zal hiervan profiteren, meer dan tot op heden met alleen verschralling bereikt is. Vooral de gebieden als Niersen en Hertenkamp hebben in potentie veel meer kwaliteit dan nu aanwezig.

Hieronder volgt een overzicht van algemene maatregelen (zie ook bijlage 4):

- opbrengen van biologische meststoffen, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen beschikbaar komen;

⁴ Het beheerpakket botanisch waardevol grasland staat geen bemesting toe. Indien de regeling het zou toestaan, dan zou KDHL ervoor kiezen wat ruige mest op te brengen.

⁵ Volgens de regeling is herinzaaien niet toegestaan. Bijzaaien staat niet genoemd als zijnde niet toegestaan. Bijzaaien kan worden gedaan door middel van maaisel vanuit vergelijkbare percelen.

- bekalken, om eventuele verzuring op te heffen/verminderen;
- kleinschalig plaggen, waardoor meer variatie binnen de percelen ontstaat;
- kleinschalig frezen, waardoor er een zaaibed voor planten ontstaat;
- maaibeheer aanpassen, zoals het laten staan van stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Werkzaamheden zullen bestaan uit maaien, toedienen van voedingsstoffen/composten, afvoeren maaisel, bestrijding ongewenste soorten en eventueel bijzaaien. Op experimentele basis kan gekeken worden of het klepelen/frezen in combinatie met bijzaaien van stukken grasland tot een gewenste structuurverbetering kan leiden.

Er zal gezocht worden naar goede referentievoorbeelden, met als doel daar kennis en ervaring over te delen. Een mooi voorbeeld zijn de graslanden in Vorpommeren⁶, ten noorden van Berlijn (figuur 11).

In 2015 is ook in het Kroondomein geëxperimenteerd in twee graslanden, waarbij een stuk is geklepeld en een aanliggend stuk gefreesd en vervolgens ingezaaid met een kruidenmengsel. Het gefreesde stuk leverde een mooi en interessant resultaat op (figuur 12).

Veranderingen in voedselrijkdom van de bodem en een gewijzigd maaibeheer kunnen zorgen voor meer variatie, waardoor meer bloeiende planten en ongewervelde dieren voorkomen en als voedsel voor doelsoorten dienen. Doelsoorten die hier van profiteren zijn insectenetters als Braamsluiper, Grauwe Klauwier, Graspieper, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Gekraagde Roodstaart, Grauwe Vliegenvanger en Spotvogel, alle broedvogels die de percelen als foerageergebied gebruiken.

figuur 11: gras- en graanvelden in Müritz Nationale Park

⁶ In het Müritz Nationale Park in Duitsland bevinden zich mooie voorbeelden van rijke graanvelden en graslanden.

figuur 12: experiment met klepelen, frezen en inzaaien in de Motketel

7.2 Kruidenrijke akker met 5 jaar graan (code 18c)

De totale oppervlakte van dit type is 3.236 are.

Deze percelen worden beheerd door een biologische boer, die het graan en stro gebruikt voor zijn kalveren. Het stro komt terug als ruige mest op de akkers en wildweiden. Graan wordt afgewisseld met mengculturen van peulvruchten, graan en lupine.

In 2015 zijn twee modellen uitgeprobeerd:

- akker met kruidenrijke akkerrand, en
- bijzaaien van kruiden in het graan zelf.

Afhankelijk van de uitkomst wordt vanaf 2016 voor één van de twee modellen gekozen. De akkerrand en kruidenrijke akker blijven één geheel en worden als zodanig beheerd.

Het graan en de kruiden leveren voedsel en dekking aan talrijke organismen, van vogels en zoogdieren tot insecten.

Er wordt van uitgegaan dat door het aangepaste beheer met meer kruiden er ook meer insecten zullen zijn en daarop aansluitend meer insectenetende vogels. Gezien het grote aantal gidssoorten in Gortel en Uddel, lijkt het aannemelijk dat elders in KDHL het aantal zal toenemen als de condities zullen verbeteren.

Op de akkers kan met het laten staan van een deel van het gewas snel resultaat geboekt worden voor (winterse) zaadeters. Houtduif, Geelgors, Keep, Kneu en Ringmus profiteren hier direct van.

Muizen die zich vestigen in de overgebleven vegetatie vormen een voedselbron voor Blauwe Kiekendief, Kerkuil, Ransuil, Steenuil en Torenavalk. Deze soorten profiteren zo indirect van het laten staan van het gewas.

7.3 Wintervoedselakker (code 15)

Dit beheerpakket is nieuw voor KDHL en als zodanig nog niet eerder toegepast. Er is besloten met dit pakket in 2016 te beginnen op delen van het graslandareaal. Er zal verspreid 493 are aan kleine wintervoedselakkers worden aangelegd met een combinatie van granen, kruiden en bladramanas. Hiervan zullen vele soorten profiteren, zowel vogels, insecten als zoogdieren. Belangrijke gidssoorten die hiervan profiteren zijn o.a. Bosuil en Ransuil (indirect), Keep, Geelgors, Goudvink en Putter naast zoogdieren als muizen, das en hertachtigen.

7.4 Half- en hoogstamboomgaard (code 26a)

In Gortel en Niersen ligt een klein areaal (ca. 100 are) aan hoogstamboomgaard. Deze boomgaarden worden elk jaar gesnoeid en bemest met ruige mest. Dit beheer zal worden gecontinueerd.

7.5 Overgangen bos-agrarisch

Over het algemeen zijn de overgangen tussen de agrarische percelen en de omliggende bosranden strak, zonder een zoom van struiken en jong bos. Doelsoorten als Braamsluiper en Spotvogel vinden in zomen geschikte broedhabitat. Het laten uitgroeien van braamstruweel en doornhagen in de meer open terreindelen, in combinatie met meer variatie en een groter voedselaanbod in de omliggende agrarische percelen kan positief uitpakken voor een soort als Grauwe Klauwier.

7.6 Overige maatregelen

Hieronder volgt een overzicht van mogelijke algemene maatregelen, welke vanaf 2016 in overweging zullen worden genomen om het beoogde doel te bereiken:

- bodemonderzoek in een aantal percelen laten verrichten, waarbij de voedselrijkdom (meststoffen als fosfaat en stikstof) en zuurgraad (pH) in beeld gebracht worden ;
- het toedienen van voedingsstoffen door het opbrengen van compost en biologische mest;
- het bekalken om eventuele verzuring op te heffen/verminderen;
- inzaai van bloemenmengsel in randen, hierbij gaat de voorkeur uit naar inheemse soorten. Een mix van eenjarige, tweejarige en meerjarige soorten kan er voor zorgen dat de bloemenrand langer stand houdt. Een voorbeeld van soortensamenstelling is bijvoorbeeld te vinden op Zaaikaart 2013. Bloemrijke graslanden zijn bovendien een welkome voedselbron voor bijen en andere insecten;
- maaibeheer aanpassen, zoals het laten staan van stroken vegetatie bij iedere maaibeurt;
- randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt;
- inzaai van geschikt bloemen- en kruidenmengsels, o.a. in randen;
- eventuele aanleg van poelen of waterhoudende laagtes op plekken waar grondwaterstand dit toelaat.

Op dit moment zijn in de agrarische percelen nauwelijks tot geen geschikte voortplantingswateren aanwezig voor de doelsoorten Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad en Kamsalamander;

- voor percelen met veel Pitrus wordt geadviseerd het waterpeil te stabiliseren in combinatie met afvoer van regenwater en te maaien na 1 november.

Pitrus komt vooral voor op voormalige landbouwpercelen met sterke schommelingen van de grondwaterstand, een zure (vaak beschadigde) bodem en grote beschikbaarheid van fosfaat.

Bijlage 5 geeft een kort overzicht van verschillende maatregelen per beheertype.

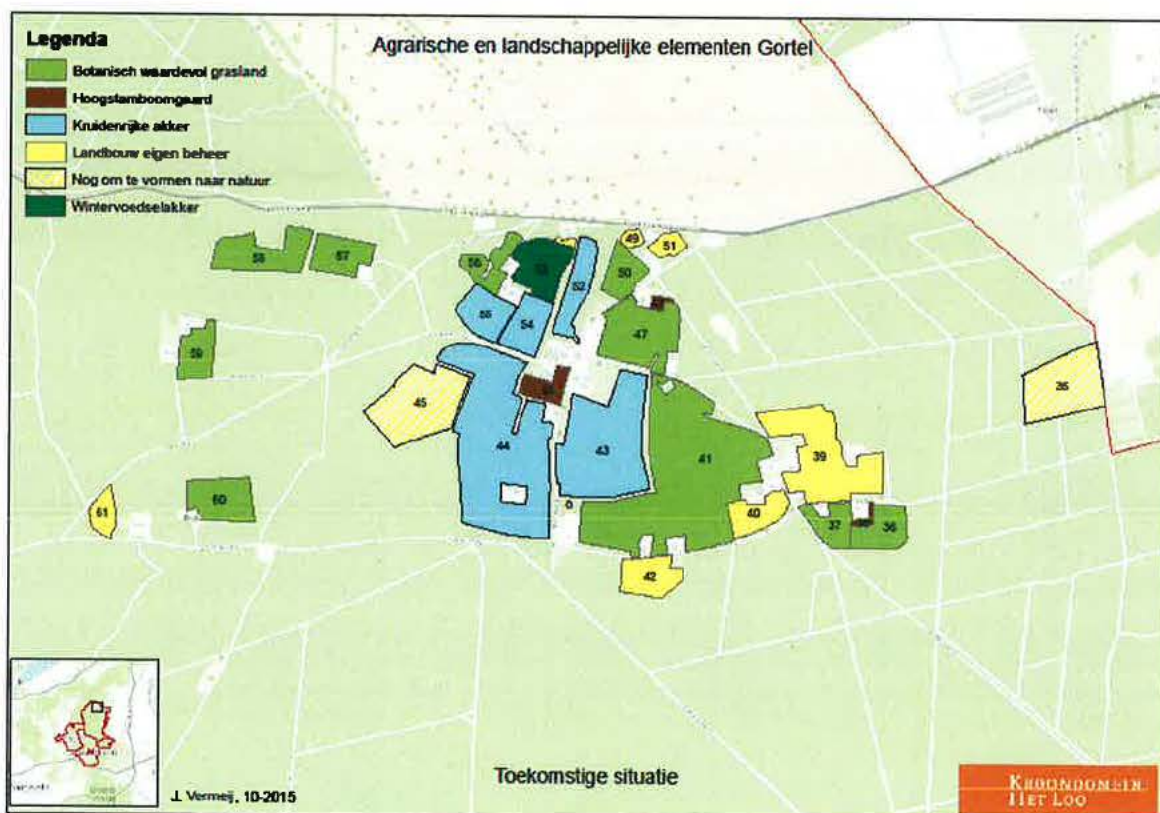
8 Invulling ANLb per Agrarisch Cluster

8.1 Gortel

Het beheer van Gortel (figuren 13 en 14) is gericht op openheid en optimalisatie van biodiversiteit en landschapsbeleving. Als leefgebied droge dooradering is het een belangrijke schakel tussen het oostelijk gelegen landbouwareaal en de hoger gelegen bossen en heidevelden. In feite ligt dit gebied op het kruispunt van verschillende droge systemen.

Hier wil KDHL middels gericht agrarisch natuur- en landschapsbeheer uitdrukking aan geven door met name het agrarisch areaal optimaal te ontwikkelen voor landschap en biodiversiteit.

Vooraf in Gortel is geconstateerd dat de verschraling van het grasland onder SNL (momenteel totaal 2.231 are) heeft geleid tot verarming in soorten en in structuur. De verschraling op zich is succesvol, maar de soortenrijkdom is afgenomen. Met meer structuur, meer en andere soorten wordt het gebied aantrekkelijker als foerageergebied, maar ook als nestgebied. Om dit te bereiken wil KDHL op ongeveer 25% (550 are) van het areaal 'botanisch waardevol grasland' (13b; 2.277 are) een kleine hoeveelheid compost en/of biologische mest opbrengen (eventueel bewerken als de regeling dat toestaat) en vervolgens bijzaaien met een wild kruidenmengsel of maaisel van een vergelijkbaar perceel elders; niet om productie te behalen, maar om structuur en soorten, met name zaaddragende en honingproducerende soorten, in te brengen.

figuur 13: agrarisch areaal Gortel per 1 januari 2016

De overgang van bos naar open landbouwgebied zal nader bekeken worden. Met name het planten en/of sparen van struwelen in de randen zal gestimuleerd worden.

pakket	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c	1.816	1.978,16	0,00	35.923
Botanisch waardevol grasland	13b	2.277	1.377,71	0,00	31.370
Hoogstamboomgaard	26a	90	1.618,31	0,00	1.456
Wintervoedsel akker	15	165	2.012,65	0,00	3.321
Agrarisch zonder beheerpakket	na	696	0,00	0,00	0
Voor functieverandering	na	626	0,00	0,00	0
Totaal		5.670			72.071

figuur 14: Overzicht beheer agrarisch areaal Gortel per 1 januari 2016

4,6 ha van het areaal wordt begraasd door koeien. Deze graslanden zijn voor de subsidiebepaling buiten beschouwing gelaten. Maar deze percelen worden wel ecologisch beheerd (geen kunstmest en geen bestrijdingsmiddelen).

Het areaal 'kruidenrijke akker' (18c), totaal 1.731 are, zal gecontinueerd worden. Wel zullen meer kruidensoorten bijgemengd worden. Dit om het ecologisch, maar ook landschappelijk interessanter en aantrekkelijker te maken.

De bestaande houtwallen en singels zullen worden beheerd op basis van regelmatig afzetten, maar ook zullen mooie individuele bomen gehandhaafd blijven. Deze vorm van begroeiing valt nu onder 'bos met productie', een natuurbeheerpakket, en zal dat blijven.

De 'hoogstamboomgaarden' (26a) beslaan in het totaal 90 are verspreid over drie percelen. Deze blijven ook gehandhaafd. Dit areaal kan in de toekomst uitgebreid worden.

Daarnaast zal een klein areaal wintervoedselgebied worden aangelegd (148 are).

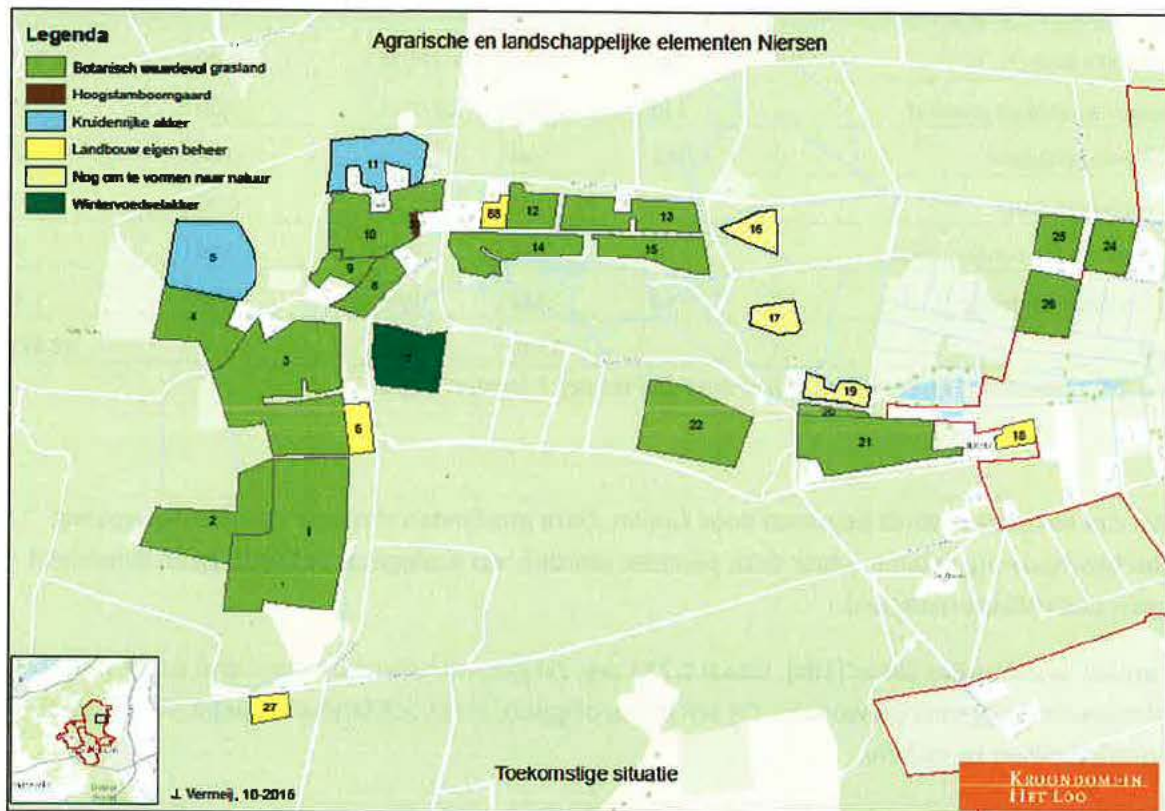
8.2 Niersen

Het agrarisch areaal in Niersen (totaal 4.858 are; figuren 15 en 16) is veelal omsloten door bos of doorsneden met lijnvormige begroeiingen bestaande uit bomen, bosjes en singels. Het unieke aan Niersen is dat hier vele sprengen hun oorsprong hebben en dat het gebied een enorme vochtgradient kent van oost naar west. Aan de oostkant worden de meest vochtige en natte graslanden aangetroffen met daarin o.a. de gevlekte orchis, ijsvogel, beekprik en ringslang. De verschraling van de afgelopen jaren heeft geleid tot afname in structuur en soortenrijkdom.

3.864 are grasland in Niersen zal worden beheerd als zijnde 'botanisch waardevol grasland'. Ook hier zal op ongeveer 25% van de oppervlakte een kleine hoeveelheid compost en/of biologische mest worden opgebracht (en eventueel bewerking worden toegepast). Op deze stukken zal zaad van verschillende wilde kruiden worden ingebracht.

191 are zal worden beheerd als wintervoedselakker en 459 are als kruidenrijke akker.

De verwachting is dat in Niersen door het nieuwe beheer onder ANLb het aantal gidsoorten zal toenemen.

figuur 15: agrarisch areaal Niersen per 1 januari 2016

Pakket	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c	459	1.978,16	0,00	9.080
Botanisch waardevol grasland	13b	3.864	1.377,71	0,00	53.235
Hoogstamboomgaard	26a	10	1.618,31	0,00	162
Wintervoedsel akker	15	191	2.012,65	0,00	3.844
Agrarisch zonder beheerpakket		162	0,00	0,00	0
Voor functieverandering		172		0,00	0
Totaal		4.858			66.320

figuur 16: overzicht beheer agrarisch areaal Niersen per 1 januari 2016

8.3 Uddel

Ook Uddel ligt op de grens van nat naar droog, namelijk het brongebied van de Staverdense beek, Leuvenumse beek en Hierdense beek (drie namen voor dezelfde laaglandbeek). Hier wordt het areaal

beheerd als 'botanisch waardevol grasland' (4.051 are), 'kruidenrijke akker' (961 are) en 'wintervoedselakker' (52 are; figuren 18 en 18). Verder worden in dit gebied veel bosjes, singels en lijnvormige beplantingen met bomen aangetroffen. Deze zijn echter ondergebracht in een natuurdoeltype.

figuur 17 : agrarisch areaal Uddel per 1 januari 2016

Pakket	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c	961	1.978,16	0,00	19.010
Botanisch waardevol grasland	13b	4.051	1.377,71	0,00	55.811
Hoogstamboomgaard	26a	0	1.618,31	0,00	0
Wintervoedsel akker	15	52	2.012,65	0,00	1.047
Agrarisch zonder beheerpakket		0		0,00	0
Voor functieverandering		792		0,00	0
Totaal		5.856			75.868

figuur 18: overzicht beheer agrarisch areaal Uddel per 1 januari 2016

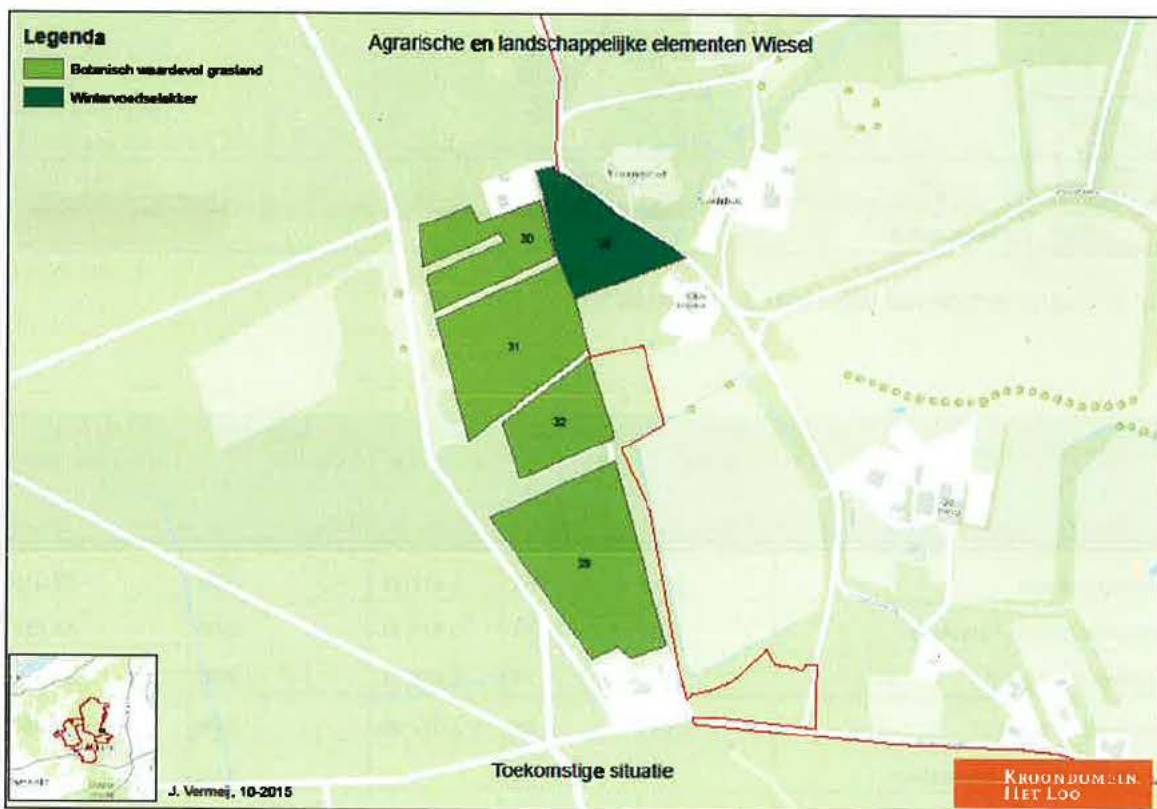
Een aantal graslanden wordt op de natuurbeheerkaart 2016 aangeduid met ambitie functieverandering (792 are). Verder ligt binnen deze enclave de Hunneschans van 390 are. Deze worden in dit document niet verder uitgewerkt.

Veel van het agrarische areaal in Uddel is verpacht. De pachter werkt niet biologisch, maar zegt verantwoord gebruik te maken van bestrijdingsmiddelen en meststoffen.

8.4 Wiesel

Wiesel bestaat voor 593 are uit grasland doorsneden door singels met eik en braam. Deze graslanden liggen hoger dan de omgeving en zijn daardoor droog. Ook deze graslanden zijn al jarenlang verschaald, maar nog niet dermate verschaald dat de soortensamenstelling verontrustend is afgenomen.

Deze graslanden zullen worden beheerd als 'botanisch waardevol grasland' (508 are) en 85 are als wintervoedselgebied (figuren 19 en 20). Voor dit laatste beheertype is gekozen om met name op de overgang van het bosmassief van KDHL en de graslanden ten oosten van KDHL een goede overwinteringsplaats te maken voor met name vogels.

figuur 19: agrarisch areaal Wiesel per 1 januari 2016

8.5 De Hertenkamp

De Hertenkamp is een complex van een viertal graslanden (916 are; figuren 20 en 21), die slechts gescheiden zijn door singels van oude eiken en beuken en soms een bosje. Deze graslanden zijn rijk in soorten door de vochtgradiënt van vochtig naar nat en vanwege het feit dat er leem in de bodem zit.

Pakket	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c		1.978,16	0,00	0
Botanisch waardevol grasland	13b	508	1.377,71	0,00	6.999
Hoogstamboomgaard	26a		1.618,31	0,00	0
Wintervoedsel akker	15	85	2.012,65	0,00	1.711
Agrarisch zonder beheerpakket				0,00	0
Voor functieverandering				0,00	0
Totaal		593			8.710

figuur 20: overzicht beheer agrarisch areaal Wiesel per 1 januari 2016

De laatste vier jaren heeft hier begrazing plaats gevonden. Dit experiment is beëindigd, omdat door de tredschaade langs de waterstroom veel leem en mest met het water afstroomde en een poel aan het einde van het grasland vervuilde.

Drie van de vier percelen staan op de provinciale natuurbeheerkaart aangemerkt als functieverandering. Tot het moment daar is, zullen deze graslanden beheerd worden als 'botanisch waardevol grasland'. Uiteindelijk blijft 95 are in eigen beheer en komt 821 are in aanmerking voor functieverandering.

Bij deze percelen zal, daar waar mogelijk, het beheer van de randen zodanig worden aangepast dat groei van struwelen mogelijk wordt. Het meest noordelijke perceel zal permanent in het raster blijven staan ter voorkoming van wroetschaade door wilde zwijnen.

8.6 Paleispark

Het paleispark heeft 764 are aan 'botanisch waardevol grasland' en 169 are 'kruidenrijke akker'. Van het grasland zal 99 are worden omgezet in 'wintervoedselakker' (figuren 22 en 23).

De agrarische percelen in het paleispark liggen geheel ingesloten door oud bos van naaldhout alsook eiken en beuken. Het gebied is in het bijzonder rijk aan holenbroeders en herbergt diverse paartjes ijsvogels.

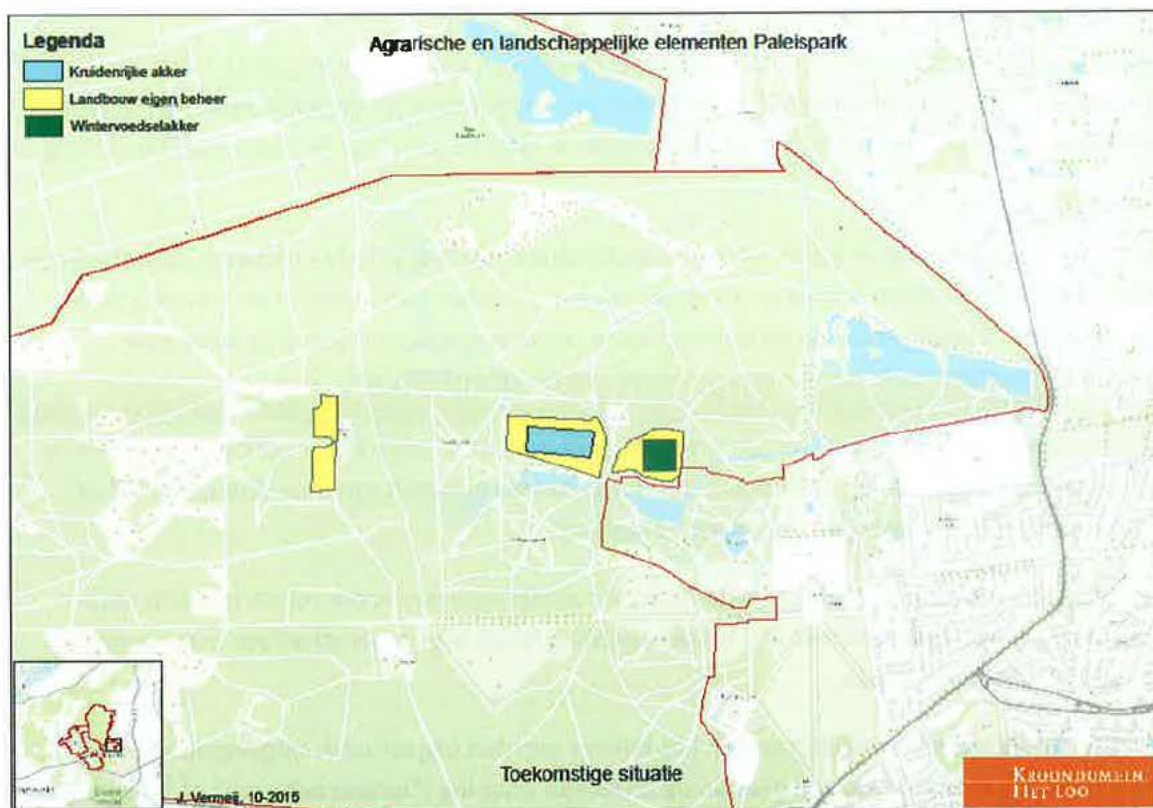

figuur 21 : agrarisch areaal Hertenkamp per 1 januari 2016

Pakket	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c		1.978,16	0,00	0
Botanisch waardevol grasland	13b		1.377,71	0,00	0
Hoogstamboomgaard	26a		1.618,31	0,00	0
Wintervoedsel akker	15		2.012,65	0,00	0
Agrarisch zonder beheerpakket		95		0,00	0
Voor functieverandering		821		0,00	0
Totaal		916			0

figuur 22: overzicht beheer agrarisch areaal Hertenkamp per 1 januari 2016

Het Paleispark komt niet in aanmerking voor subsidie en is in de samenvatting (figuur 24: totale aanvraag) buiten beschouwing gelaten.

figuur 23: agrarisch areaal Paleispark per 1 januari 2016

Pakket	pakket nummer	oppervlakte in ha	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in € per jaar
Kruidenrijke akker	18c	169			
Grasland zonder specifiek beheer		665			
Wintervoedsel akker	15	99			
Totaal		933			0

figuur 24: overzicht beheer agrarisch areaal Paleispark per 1 januari 2016

9 Monitoring

Jaarlijks zal worden gemonitord op soorten, zowel kruiden en grassen als vogels en insecten. Een direct resultaat van het beheer wordt niet overal verwacht, maar over de jaren heen zal duidelijk moeten worden dat het gevoerde beheer een positieve invloed heeft op de soortensamenstelling en aantallen.

Het is belangrijk om kritisch te kijken naar de soortensamenstelling van de kruidlaag; zaaddragende kruiden trekken zaad etende vogels en knaagdieren aan. Kruiden met zaden in de winter trekken wintergasten aan. Tegelijkertijd zal de entomofauna worden geïnventariseerd op bepaalde soortgroepen, waarvan met name insectenetende vogels afhankelijk zijn.

Zowel de zaaddragende kruidlaag en samenstelling van de entomofauna zijn indirecte indicatoren voor de potentie in voorkomen van vogels. Zonder zaden en insecten zijn de graslanden niet of nauwelijks interessant voor vogels als fourageergebied.

Ook de structuur van de graslanden is belangrijk. Structuur betekent meer micro-habitats voor soorten, maar ook nestgelegenheid etc. De verwachting is dat met meer structuur meer soorten profijt van het grasland hebben.

Afhankelijk van de jaarlijkse resultaten kan het beheer worden bijgestuurd. Uitgangspunt van het beheer is dat aanpassingen worden gedaan op basis van ervaring ("lerend beheren" of "learning by doing").

Eenmaal in de beheercyclus van 6 jaar (in jaar vijf) zal kritisch worden gemonitord op aantallen. De soortensamenstelling mag dan interessant zijn, maar aantallen van bepaalde soorten evengoed.

De jaarlijkse monitoring zal door zowel eigen personeel, als door externe vrijwilligers en deskundigen worden gedaan. De uitgebreide inventarisatie van soorten en aantallen in jaar 5 zal worden uitbesteed aan een extern bureau.

Figuur 24 geeft een overzicht van alle noodzakelijke monitoring.

Groepen soorten	Soorten	aantallen	Wie	jaarlijks	jaar 5
Planten	xx		eigen personeel, vrijwilligers en professionelen,	xx	
Planten	xx	xx	extern bureau		xx
Insecten	xx		eigen personeel, vrijwilligers en professionelen,	xx	
Insecten	xx	xx	extern bureau		xx
Vogels	xx		eigen personeel, vrijwilligers en professionelen,	xx	
Vogels	xx	xx	extern bureau		xx
Overig	xx		eigen personeel, vrijwilligers en professionelen,	xx	

figuur 25: schema van type en cyclus voor monitoring

10 Samenvatting

KDHL zal vanaf 2016 een drietal agrarische pakketten en een landschapspakket toepassen. Dit zijn botanisch waardevol grasland (13b), kruidenrijke akker (18c), wintervoedsel akker (15) en hoogstamboomgaard (26). Dit is geen grote verandering ten opzichte van het heden en verleden, behalve dan dat er plaatselijk wat verrijkt zal worden met compost of biologische mest. Dit om meer soorten en structuur in de grasmat te krijgen.

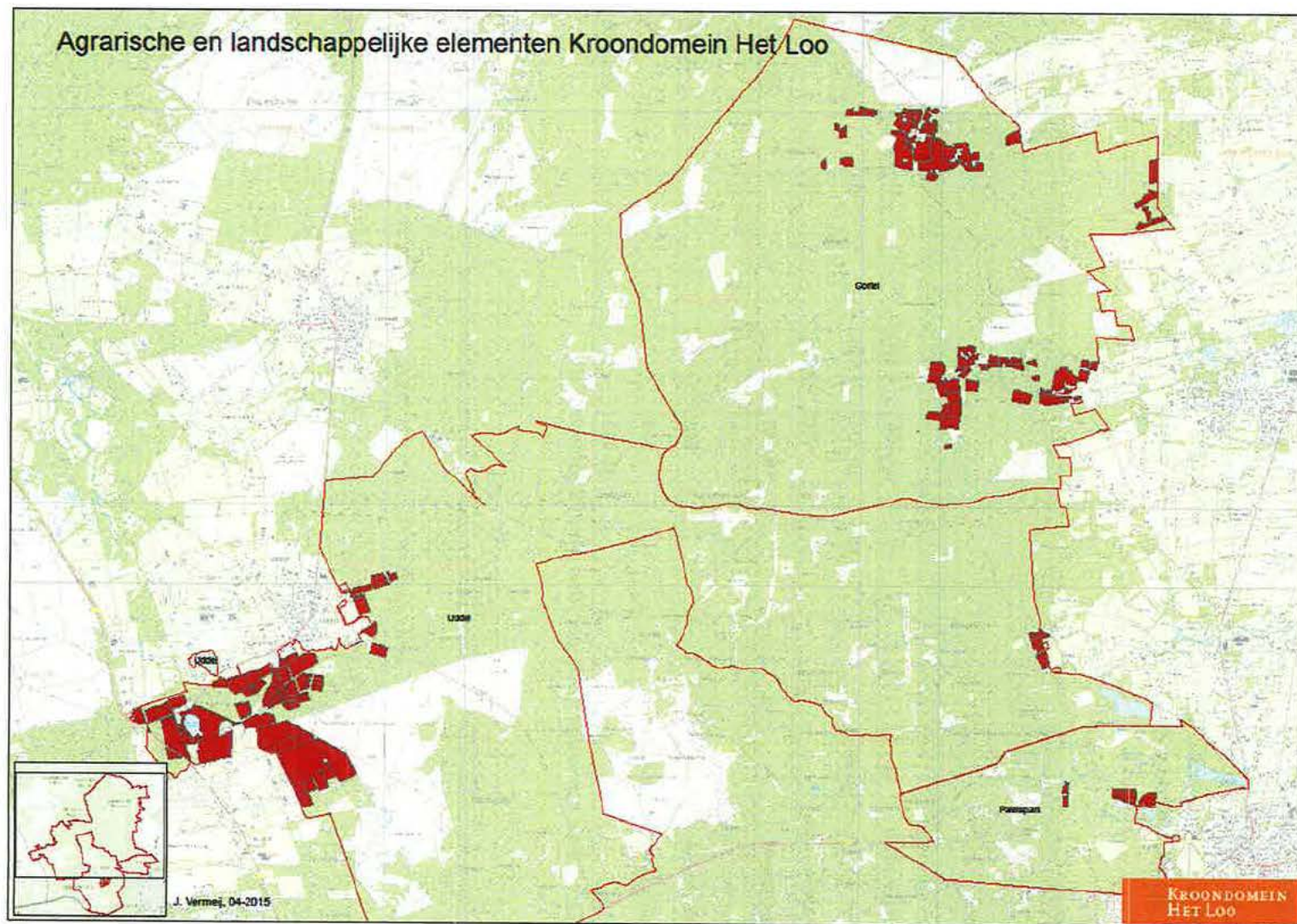
De verwachting is dat met het boven omschreven beheer het aantal gidssoorten in absolute zin, maar ook qua aantal per soort, zal toenemen in met name Hertenkamp, Niersen en Wiesel.

De totale subsidieaanvraag komt daarmee op € 222.969 (€ 221.351 voor agrarisch en € 1.618 voor landschap (boomgaard); figuur 26). Voor het onderdeel paleispark wordt geen subsidie aangevraagd. Echter het beheer daar zal niet verschillen van wat elders in KDHL wordt toegepast.

pakket agrarisch en landschap	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c	3.236	1.978	0	64.013
Botanisch waardevol grasland	13b	10.700	1.378	0	147.415
Wintervoedsel akker	15	493	2.013	0	9.922
totaal agrarisch		14.429			221.351
Hoogstamboomgaard	26a	100	1.618	0	1.618
totaal landschap		100			1.618
Grasland zonder beheerpakket		953			0
Totaal		15.482			222.969

figuur 26: totale aanvraag KDHL per jaar vanaf 1 januari 2016

Bijlage 1: Kaart met agrarisch areaal Kroondomein Het Loo

Bijlage 3: Lijst met gidssoorten natte en droge dooradering per cluster.

gidssoorten natte en droge dooradering

	Paleispark	Wiesel	Niersen	Hertenkamp	Gortel	Uddel
Beekprik			?			
blauwe kiekendief (nbrv)						
boerenzwaluw (brv)	?				?	x
geelgors (brv & nbrv)	x	x	X	x	x	x
gekraagde roodstaart (brv)	x		X	x		x
graspieper (brv)					x	x
grauwe vliegenvanger (brv)	?				x	?
grote lijster (brv & nbrv)	x	x	X	x	x	x
houtduif (brv & nbrv)	x			x	x	x
huismus (brv & nbrv)	x					x
huiswaluw (brv)						x
kamsalamander						?
keep (nbrv)	x		x		x	x
kerkuil (brv)						?
kievit (brv)						?
kneu (brv)					?	x
koekoek (brv)			x	x	x	x
koperwiek (nbrv)	?					?
kramsvogel (nbrv)	x				x	x
laatvlieger					x	
poelkikker						?
ransuil (brv)	?					?
ringmus (brv & nbrv)						?
rosse vleermuis					x	
rugstreepad						
spreeuw (brv)						x
steenuil (brv)						x
torenvalk (brv)					?	?
tuinfluiter (brv)			?			?
veldleeuwerik (brv & nbrv)		?			x	x
vliegend hert	x		x	x	x	x
watersnip (brv)					?	x
witte kwikstaart (brv)	x					x
zomertortel (brv)				?		

X

de soort komt in het gebied of in de directe omgeving daarvan voor
de soort is in het gebied of in de directe omgeving in de afgelopen 5 jaar
gezien, maar met hooguit 3 waarnemingen

Bijlage 4: Rapport SOVON

NOTA

Bestemd voor: Collectief Kroondomein Het Loo
 Afkomstig van: Sovon Vogelonderzoek Nederland
 Datum: 18 september 2015
 Achtergronddocumenten: [Klik hier als u tekst wilt invoeren.](#)

Betreft: Advies maatregelen Gidssoorten ANLb2016
 Kroondomein Het Loo

---

1. Aanleiding

Het Collectief Kroondomein Het Loo wil graag meer ANLb2016 gidssoorten in de agrarische delen van Kroondomein Het Loo realiseren. Deze notitie geeft advies over maatregelen voor de specifieke percelen waar ANLb subsidie voor wordt aangevraagd. Het betreft de deelgebieden Wiesel/Zandhegge, Niersen, Hertenkamp, Gortel en Uddel.

2. Kaders en doelen

De doelen en doelsoorten voor agrarisch natuurbeheer zijn voor Gelderland vastgelegd in het Ontwerp-Natuurbeheerplan 2016. Hierin heeft de provincie naast alle landelijke doelsoorten uit het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (ANLb2016) ook specifieke gidssoorten voor Gelderland opgenomen, waar soortbescherming zich buiten het Gelders NatuurNetwerk (GNN) moet richten.

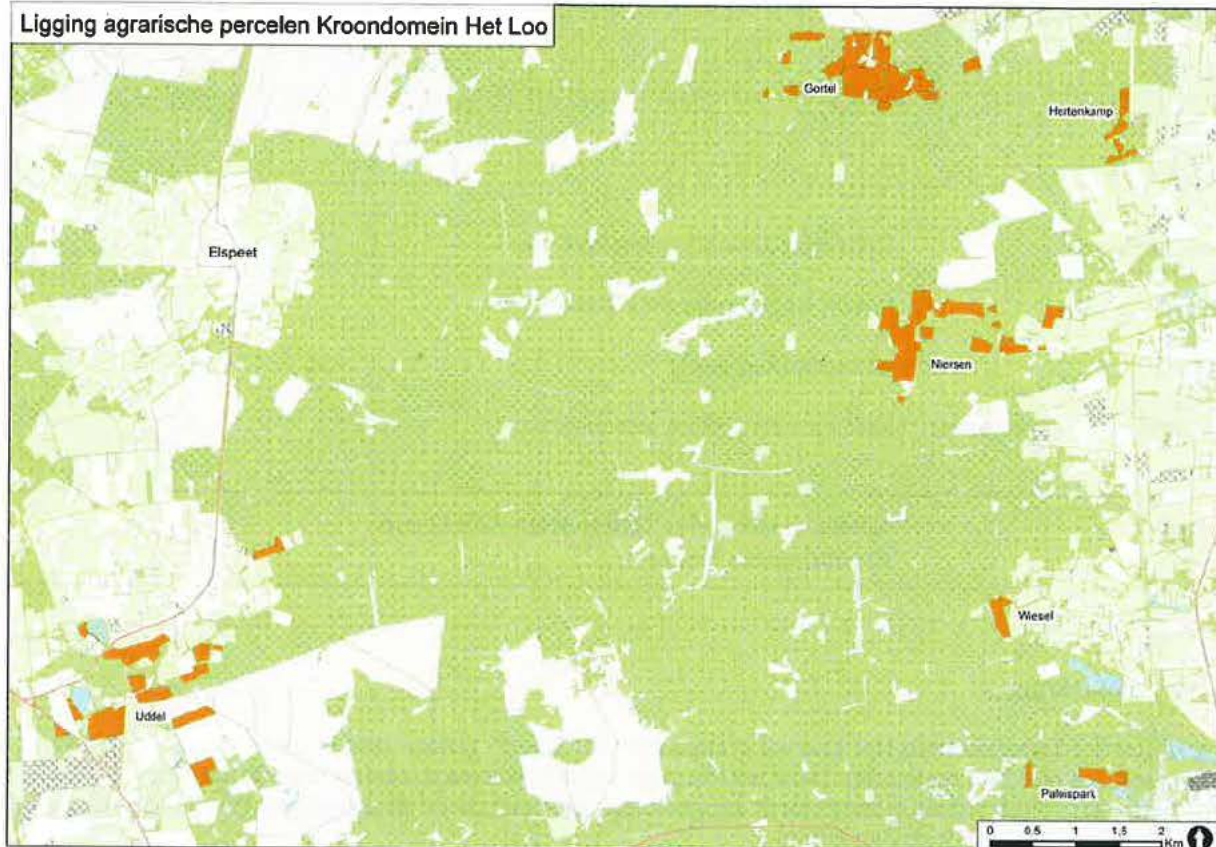
In dit advies richten wij ons op

- alle relevante gidssoorten voor natte en droge dooradering in Gelderland;
- aanvullend voor vogels alle landelijk aangewezen doelsoorten voor natte en droge dooradering;
- aanvullend voor overige soortgroepen alle landelijk aangewezen doelsoorten voor natte en droge dooradering conform het document Soortenfiches ANLb.

Bijlage 1 geeft alle soorten die meegenomen zijn in dit advies, inclusief soortspecifieke aanbevelingen voor Kroondomein Het Loo.

De gebieden van Kroondomein Het Loo maken onderdeel uit van droge dooradering en droge-natte dooradering. Doel voor Droge dooradering is volgens de Provincie een beheer voor doelsoorten in een mozaïek van struwelen en ruigten (en opgaande begroeiing). Voor Natte dooradering (enkel van toepassing in het beekdal bij Niersen) is het doel beheer voor doelsoorten in lijnvormige elementen. Binnen de agrarische percelen van Kroondomein Het Loo zijn vooral de beheerclusters 'botanische graslandpercelen', 'graslandranden' en 'ruigte en randen' relevant.

Ligging agrarische percelen Kroondomein Het Loo

3. Resultaten veldbezoek

Op dinsdag 4 augustus 2015 zijn zoveel mogelijk agrarische percelen in bezit van Kroondomein Het Loo bekeken om een beeld te krijgen van de geschetste problematiek rond het huidige verschrallingsbeheer. In gezelschap van boswachter T. Poelen zijn de percelen nabij Uddel bekeken. De percelen bij Gortel, Niersen, Wiesel en De Hertenkamp zijn daarna door V. de Boer zelf bezocht om het beeld volledig te maken.

De meeste graslanden rond Uddel zijn al meer dan twintig jaar in beheer bij Kroondomein Het Loo. Hierbij is een grotendeels een vast beheer van twee keer per jaar maaien en afvoeren gebruikt, waardoor de vegetatie anno 2015 relatief eenvormig en soortenarm is geworden. Akkerdistel en zuringsoorten komen inmiddels in de meeste percelen niet meer voor, dit lijkt erop te duiden dat de meeste meststoffen inmiddels verdwenen zijn. Mogelijk is er op de betreffende percelen sprake van verzuring, bodemonderzoek kan dit aantonen. Aan de hand van een dergelijk onderzoek kunnen passende aanvullende maatregelen genomen worden.

De percelen zijn vrijwel allemaal vlak, zonder greppels. De geringe mate van (micro)reliëf binnen de percelen lijkt karakteristiek voor het landschap in de regio. In de graslanden is de vegetatie in het algemeen eenvormig met een gesloten grasmatt. De akkers en percelen met "overig landbouwbeheer" zijn afwisselender qua vegetatie.

Doordat de vlakke percelen relatief snel afwateren in de zandige bodem lijkt vocht weinig verschil in groeiplaatsomstandigheden tot gevolg te hebben. Op het oog is er weinig variatie in soorten en op de meeste plaatsen is een dichte grasmatt aanwezig. Open grond was nergens te zien.

4. Maatregelen

Algemeen

Op de akkers kan met het laten staan van een deel van het gewas snel resultaat geboekt worden voor (winterse) zaadeters. Houtduif, Geelgors, Keep, Kneu en Ringmus profiteren hier direct van. Tijdens het veldbezoek begin augustus werden kleine aantallen Houtduiven op de akkers waargenomen. Enkele winters geleden werden door T. Poelen flinke aantallen Geelgorzen waargenomen op een niet geoogste akker.

Muizen die zich vestigen in de overgebleven vegetatie vormen een voedselbron voor Blauwe Kiekendief, Kerkuil, Ransuil, Steenuil en Torenavalk, deze soorten profiteren zo indirect van het laten staan van gewas.

De graslanden, die het grootste deel van percelen vormen, zijn eenvormig, verschaald en mogelijk ook verzuurd.

Veranderingen in voedselrijkdom van de bodem en een gewijzigd maaibeheer kunnen zorgen voor meer variatie, waardoor meer bloeiende planten en ongewervelden voorkomen en als voedsel voor doelsoorten dienen. Doelsoorten die hier van profiteren zijn insecteneters als Braamsluiper, Grauwe Klauwier, Graspieper, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Gekraagde Roodstaart, Grauwe Vliegenvanger en Spotvogel, allen broedvogels die de percelen als foerageergebied gebruiken.

Gezien de regio (Veluwe) waarin de percelen liggen zullen weidevogels als Zomertaling, Slobeend, Grutto en Tureluur hier hoogstwaarschijnlijk niet terugkeren. Deze soorten komen in Gelderland voornamelijk voor in graslandgebieden langs de Randmeren en in de komkleigebieden. De Watersnip zou zich in de vochtigere graslanden kunnen vestigen. Kievit is in de regio voornamelijk een soort van bouwland.

Over het algemeen zijn de overgangen tussen de agrarische percelen en de omliggende bosranden strak zonder een zoom van struiken en jong bos. Doelsoorten als Braamsluiper en Spotvogel vinden in zomen geschikt broedhabitat. Het laten uitgroeien van braamstruweel en doornhagen in de meer open terreindelen, in combinatie met meer variatie en een groter voedselaanbod in de omliggende agrarische percelen kan positief uitpakken voor een soort als Grauwe Klauwier.

Hieronder volgt een overzicht van algemene maatregelen:

- Bemesting, waardoor er weer voedingstoffen in de percelen komen.
- Bekalking, om eventuele verzuring op te heffen/verminderen.
- Kleinschalig plaggen, waardoor meer variatie binnen de percelen ontstaat.
- Kleinschalig freezen, waardoor er een zaaibed voor planten ontstaat.

Deze maatregelen kunnen alleen plaatsvinden na bodemonderzoek, waarbij de voedselrijkdom (meststoffen als fosfaat en stikstof) en zuurgraad (pH) in beeld gebracht worden om tot de beste resultaten te komen.

- Maaibeheer aanpassen, zoals het laten staan van stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.
- Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt.
- Inzaai van bloemenmengsel in randen, hierbij gaat de voorkeur uit naar inheemse soorten. Een mix van eenjarige, tweejarige en meerjarige soorten kan er voor zorgen dat de bloemenrand langer stand houdt. Een voorbeeld van soortensamenstelling is bijvoorbeeld te vinden op Zaaikaart 2013.

- Aanleg poelen of waterhoudende laagtes op plekken waar grondwaterstand dit toelaat. Op dit moment zijn in de agrarische percelen nauwelijks tot geen geschikte voortplantingswateren aanwezig voor de doelsoorten Heikikker, Poelkikker, Rugstreeppad en Kamsalamander. De Rugstreeppad komt wel voor in de regio en vestigt zich na regenval in percelen waar tijdelijk water blijft staan (med. T. Poelen).

- Pitrus percelen, waterpeil stabiliseren in combinatie met afvoer van regenwater
- Pitrus percelen, maaien na 1 november

Pitrus komt vooral voor op voormalige landbouwpercelen met sterke schommelingen van de grondwaterstand, een zure (vaak beschadigde) bodem en grote beschikbaarheid van fosfaat (Oosterveld E.B. & N.M. Minnema 2011).

Maatregelen per deelgebied

Wiesel/Zandhegge

In de huidige situatie is er geen sprake van een geleidelijke overgang tussen de graslandpercelen en het omringende bos. De percelen zijn verschaald en eenvormig.

Perceel 29: ruig grasperceel met heg. Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Perceel 28, 31, 31 & 32: wildweide.

Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt. Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt. Bemesting, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen komen.

Niersen

De graslandpercelen rondom Niersen liggen in een vochtig gebied met sprengen in het stroomgebied van de Staverdense Beek. De westelijke percelen liggen binnen de droge-natte dooradering. De graslandpercelen zijn eenvormig met strakke overgangen tussen grasland en bos. Plaatselijk waren kleine stukken niet gemaaid.

Maatregelen:

Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt.

Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Bemesting, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen komen. Op de percelen nabij sprengen en beek hierbij inspoeling voorkomen.

Hertenkamp

Perceel 33: Graslandperceel met strakke overgang naar bos.

Maatregelen: Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt.

Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Bemesting, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen komen.

Perceel 34, 85 & 89: Vochtige percelen (plaatselijk kwel) met veel pitrus.

Maatregelen: Waterpeil stabiliseren in combinatie met afvoer van regenwater.

Maaien om de hoeveelheid pitrus te laten afnemen.

Gortel

De percelen rondom Gortel bestaan grotendeels uit eenvormige verschaalde graslanden. Door de ligging op een enk zijn deze relatief droog.

Maatregelen: Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt.

Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Bemesting, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen komen.

Uddel

Perceel 62 & 63: akker met lupine in 2015. Relatief veel kruiden van intensief bewerkte akkers aanwezig (hanenpoot, knopkruid). Laten staan deel van gewas als wintervoedsel.

Perceel 71: akker met mix van erwten en gerst in 2015. (Ruige) faunarand 25 m breed. Perceel was volledig geoogst, met her en der wat "valerwten". Laten staan deel van gewas als wintervoedsel. De faunarand was dichtgegroeid met brandnetel.

Perceel 80: akker met mix van erwten en gerst in 2015. Perceel was volledig geoogst. Laten staan deel van gewas als wintervoedsel.

Perceel 81: Ruig perceel, maisperceel geweest. In 2014 jaarrond begraasd, daarvoor gemaaid. Distels en zuring aanwezig. Helft perceel met pitrus. Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Graslandpercelen: Eenvormige graslanden met strakke overgang naar omringend bos. Maatregelen: Randenbeheer, waardoor overgang tussen grasland en bos/houtwal minder strak wordt. Maaibeheer aanpassen, laten staan stroken vegetatie bij iedere maaibeurt.

Bemesting, waardoor er weer voedingstoffen in de percelen komen. In vochtige percelen kijken naar mogelijkheden voor amfibieën.

5. Advies Monitoring

In een deel van de gebieden is het voorkomen van (een deel van) de doelsoorten bevestigd (Kroondomein Het Loo 2015). Om te meten of maatregelen ten behoeve van de doelsoorten succesvol zijn is monitoring van de aantallen van deze soorten aan te bevelen. Hierbij is het van belang om voor vogelsoorten die de percelen gebruiken als foerageergebied in de broedtijd ook de omgeving van de percelen te onderzoeken, bijvoorbeeld tot een afstand van 500 meter.

In de Sovon-database zijn geen broedvogelmonitoringproefvlakken aanwezig die overlappen met de betreffende percelen van Kroondomein Het Loo. Basisgegevens over het voorkomen broedvogels op of nabij de betreffende percelen zijn helaas niet beschikbaar. Het overgrote deel van het broedvogelonderzoek op de Veluwe concentreert zich in bosgebieden en op heidevelden. Het agrarisch gebied vormt hier op dit moment een kennis-lacune.

Protocollen voor monitoring zijn beschikbaar via de website www.scan-collectieven.nl.

Het meten van de effectiviteit van de akkerpercelen met wintervoedsel staat niet beschreven in de protocollen. Een gangbare methode hiervoor is het volledig tellen van alle vogelsoorten op de akkers in het winterhalfjaar, bijvoorbeeld tweewekelijks of maandelijks (Klaassen 2015).

6. Bronnen

Klaassen O. 2015. Akkervogeltellingen op de akkers van het Bergherbos in de winter van 2014/15. Sovon-rapport 2015/25. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Kroondomein Het Loo, 2015. Beheerstrategie Collectief Kroondomein Het Loo

Oosterveld E.B. & N.M. Minnema 2011. Tien Gouden regels tegen Pitrus in weidevogelreservaten. A&W-rapport 1635. Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek, Feanwâlden.

Provincie Gelderland, 2014. Ontwerp-Natuurbeheerplan 2016

Soortenfiches Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer, 2014.

Stichting Collectief Agrarisch Natuurbeheer 2015. Protocol beheermonitoring akkervogels.

Stichting Collectief Agrarisch Natuurbeheer 2015. Protocol beheermonitoring overige soorten.

Zaakaart 2013. <http://www.neutkens.nl/uploads/ba8f96076621dao6b3f47fb9oabdo7ef.pdf>

Zollinger, R., H. Sierdsema & G. Bos-Groenendijk, 2014. Leefgebieden en maatregelen voor soorten buiten het Gelders Natuur Netwerk (GNN).

KROONDOMEIN
HET LOO

Overeenkomst
tussen
Ministerie van Economische Zaken
en
Kroondomein Het Loo

betreffende
SNL natuur, recreatie, ANLb 2016 en SKNL
2016 – 2021

Inhoud

1	Achtergrond.....	3
2	Lumpsumbenadering.....	6
3	Natuur-, Landschap- en Agrarisch Natuurbeheer	8
3.1	Natuur.....	8
3.2	Recreatie.....	9
3.3	Schaapskuddebeheer.....	10
3.4	ANLb 2016 Agrarisch Natuurbeheer.....	10
3.4.1	Beheer akkers.....	11
3.4.2	Beheer graslanden	12
3.4.3	Aanvullend.....	12
3.5	ANLb 2016 Landschap.....	12
3.6	Areaaluitbreiding SKNL	13
4	Monitoring.....	15
5	Samenvatting.....	17
6	Verantwoording.....	18

1 Achtergrond

Kroondomein Het Loo (KDHL) is een landgoed van bijna 10.500 ha en daarmee het grootste aaneengesloten natuurgebied onder één beheer, de Waddenzee uitgezonderd. De historie van dit landgoed begint in 1684. Sindsdien zijn de historie en ontwikkelingen van dit landgoed nauw verweven met die van het koningshuis.

Kroondomein Het Loo bestaat uit het Staatsdomein bij Het Loo, groot ongeveer 3.640 ha, en Het Kroondomein, groot ongeveer 6.700 ha.

Tegenwoordig bestaat KDHL uit grote uitgestrekte heidevelden en bossen, afgewisseld met kleine nederzettingen (buurtschappen), zoals Gortel en Niersen (figuur 1). Rond deze buurtschappen en langs de randen is van oorsprong landbouw erg belangrijk geweest. Daarom worden hier nog steeds de landbouwgronden aangetroffen.

In 2013 is het beheerplan KDHL 2012 – 2022 uitgebracht. Dit beheerplan borduurt voort op het beheerplan van 2002 – 2012. In dat plan is duidelijk aangegeven dat natuurvolgend bosbeheer de kern van het landgoedbeheer vormt en waarbij ecologie, economie en sociale aspecten belangrijke elementen zijn.

Natuur is geen statisch geheel. Integendeel, natuur is altijd in beweging: samenstelling van bossen veranderen, heidevelden vergrassen, windworp, sommige uitheemse planten- en diersoorten gedragen zich dermate agressief waardoor ze een probleem dreigen te worden, enz. enz. Een beheerder zal nooit achterover kunnen zitten en zal altijd moeten anticiperen op natuurlijke ontwikkelingen (natuur) en ontwikkelingen in de omgeving (sociaal-economisch).

De socio-economische omgeving gaat een steeds belangrijkere rol spelen.

KDHL verwijdert rasters waardoor er meer open verbindingen ontstaan met omliggende terreinen. Ook het publiek voelt zich steeds meer betrokken bij wat er gebeurt in KDHL. Dit betekent dat KDHL veel meer met zijn omgeving moet communiceren dan in het verleden gebruikelijk was.

Daarnaast is er een aantal beleidsinstrumenten van overheidswege die van invloed is op het gevoerde beheer. Het Kroondomein maakt gebruik van de Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) en vanaf 1 januari 2016 het Stelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb 2016). Ook maakt Het Kroondomein gebruik van de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (SKNL). KDHL maakt deel uit van Natura 2000, hetgeen voor het beheer een belangrijk gegeven is en een aantal randvoorwaarden stelt aan dit beheer.

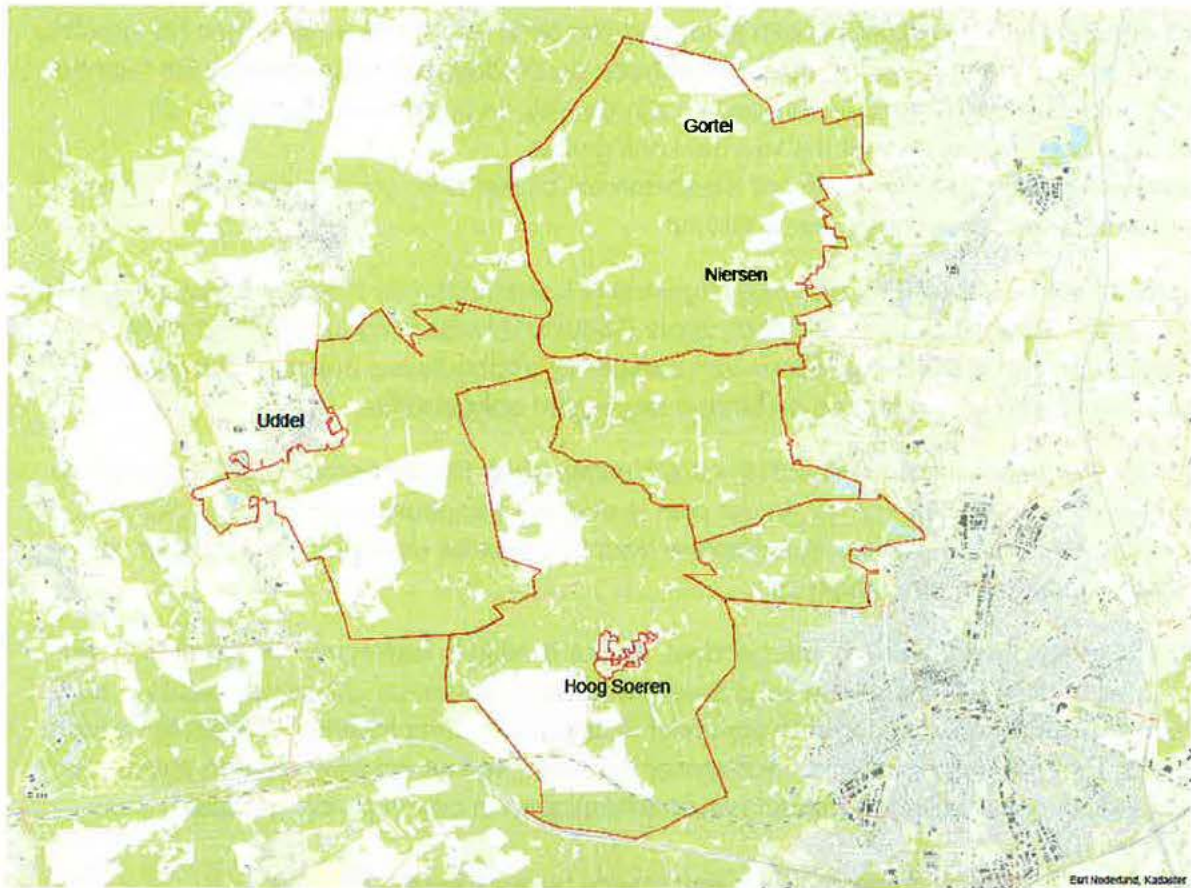
Tevens vormt Kroondomein Het Loo een belangrijke schakel binnen het Gelderse Natuur Netwerk (GNN).

De SNL regeling en het ANLb 2016 zijn alleen van toepassing op Het Kroondomein (6.700 ha).

Het Staatsdomein bij Het Loo is in eigendom en beheer bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken en komt derhalve niet in aanmerking voor overheidssubsidies. Dit laat onverlet dat ook in het Staatsdomein hetzelfde beheer wordt doorgevoerd als elders in Het Kroondomein.

Zowel het Ministerie van Economische Zaken als de provincie Gelderland zijn gebaat bij een vooruitblik op de mogelijke ontwikkelingen in het beheer van KDHL voor de komende jaren.

Om daarover meer duidelijkheid te kunnen geven is het beheer in dit document op hoofdlijnen uitgewerkt.

figuur 1: kaart met begrenzing Kroondomein Het Loo

Het toekomstige beheer wordt op een zodanige wijze beschreven, dat daarmee ook een inschatting kan worden gemaakt van de noodzakelijke tegemoetkomingen vanuit de SNL/ANLb 2016/SKNL in de toekomst. Hierbij is uitgegaan van de normale SNL systematiek (Index Natuur en Landschap) en het Natuurbeheerplan 2016 van de Provincie Gelderland.

Het beheer is gericht op het ontwikkelen en behouden van een mooi landgoed dat economisch levensvatbaar is, dat recreatief aantrekkelijk blijft en ecologisch rijk is, en waarbij het landgoed op lokaal niveau een belangrijke economische factor blijft, als werkgever en voor de middenstand.

Om de uitvoering van het meerjarenplan zo efficiënt mogelijk te laten plaatsvinden, zonder dat daarbij onnodig veel administratieve handelingen moeten worden verricht, is besloten tot een meer eenvoudige administratieve en financiële afhandeling via een zogenaamde lumpsumbenadering.

De lumpsumbenadering is al gangbaar bij terreinbeherende organisaties die onder de provinciale verantwoordelijkheid vallen voor wat betreft de SNL-subsidies.

Dit document bestaat uit drie onderdelen: Natuurbeheer, Agrarisch- en Landschapsbeheer (collectief Kroondomein Het Loo), en Functieverandering (SKNL-regeling). Voor wat betreft de laatste twee onderdelen zijn twee documenten bijgevoegd:

- Voor het ANLb 2016 is een uitgewerkt document opgesteld: "Beheerplan 2016 -2021 Collectief Kroondomein Het Loo". Dit is bijgevoegd als een separaat document;
- Overzicht van mogelijk SKNL-projecten voor Kroondomein Het Loo, opgesteld door de Bosgroep Midden Nederland. Dit document is een eerste aanzet voor diverse percelen die in aanmerking kunnen komen voor de SKNL regeling.

Verder wordt ingegaan op de noodzaak van begrazing middels schapen als vorm van heidebeheer, het monitoren van de resultaten en het jaar rond openstellen van delen van Het Kroondomein.

Het laatste hoofdstuk geeft een samenvatting van de verschillende onderdelen en geeft tevens een totaal overzicht van de benodigde subsidies voor het beheer.

2 Lumpsumbenadering

Heden heeft Het Kroondomein beschikkingen en lopende aanvragen SNL ter waarde van € 598.203 aan subsidie (2015). Er zijn vier onderdelen, te weten natuur, landschap, recreatietoeslag en agrarisch (tabel 1).

Subsidieonderdeel	Subsidiebedrag in €
Natuurbeheer	400.429
Landschapsbeheer	3.770
Recreatietoeslag	44.646
Agrarisch	149.359

tabel 1: overzicht van de subsidieonderdelen SNL voor Het Kroondomein in 2015 (bron: CRS KDHL)

In 2014 heeft KDHL een tegemoetkoming ontvangen in het kader van de SKNL regeling. Dit betreft het gebied de Motketel (5,9 ha; € 210.087 voor de totale beschikking). In de komende zes jaar zal jaarlijks een aanvraag SKNL ingediend.

Sinds 2012 vindt er doorlopend monitoring plaats in het kader van de SNL regeling. In 2012 en 2013 zijn alle korte vegetaties in Het Kroondomein in beeld gebracht, als ook libellen, vlinders en sprinkhanen. Deze monitoring is geïnitieerd en gefinancierd vanuit de provincie (nulmeting).

In 2014 en 2015 is dit werk voortgezet in het Staatsdomein bij Het Loo. Hierbij is dezelfde systematiek gebruikt. Om er voor te zorgen dat dezelfde systematiek ook daadwerkelijk tot op veldniveau wordt doorgevoerd, zijn dezelfde partijen betrokken bij de voorbereiding en uitvoering.

Deze inventarisatie is geheel voor rekening van KDHL uitgevoerd.

In het recente verleden waren vele partijen betrokken bij de beoordeling van de SNL en SKNL aanvragen van KDHL. Omdat KDHL onder ministeriële verantwoordelijkheid valt ontstonden soms onduidelijke situaties, doordat verschillende partijen zich met de toetsing van de SNL aanvraag bezig hielden (provincie, EZ, de voormalige DLG en DR).

KDHL kent niet één beschikking, maar vele beschikkingen, met name waar het de agrarische component van het SNL betreft. Dit komt het de overzichtelijkheid niet ten goede.

KDHL is van mening dat het aanvragen, toetsen en afhandelen van de SNL/ANLb 2016/SKNL aanvragen veel makkelijker en efficiënter kunnen plaatsvinden middels een lumpsumbenadering. Dit vindt reeds plaats op het niveau van de Provincie Gelderland met partijen als Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en Stichting Het Geldersch Landschap en Geldersche Kastelen.

Op deze wijze zal er sprake zijn van één beschikking op één datum en voor één bepaalde periode. Dat is overzichtelijker en brengt veel minder werk met zich mee. Daarnaast geeft het flexibiliteit bij de uitvoering, zonder dat bij elke wijziging of aanpassing de hele toetsingsprocedure moet worden doorlopen.

Het feit dat het gehele Kroondomein Het Loo is gecertificeerd volgens het Kwaliteitshandboek Natuurbeheer van de Federatie Particulier Grondgebied (bijlage 1)

bevestigt de verantwoorde wijze van werken door KDHL. Volgens dit handboek dient KDHL een deugdelijke administratie bij te houden en wordt er elk jaar een audit georganiseerd. Naast het certificaat Natuurbeheer is KDHL gecertificeerd volgens het FSC (duurzame bosbeheer) en SKAL (biologische landbouw).

Sinds 2015 is Kroondomein Het Loo een Collectief voor wat betreft agrarisch natuurbeheer.

In de volgende hoofdstukken en tabellen wordt uitgegaan van Het Kroondomein.

Indien de tekst of een tabel ook het Sttatsdomein betreft, zal dit duidelijk worden vermeld.

De bedragen SNL/ANLb zijn conform openstellingsbesluit SNL 2015 en zijn verder niet geïndexeerd. Tevens dient te worden opgemerkt dat de bedragen in de tabellen uit het CRS (Centraal Registratie Systeem) van KDHL komen. Deze getallen wijken soms iets af van de getallen genoemd in de beschikkingen (door afrondingen).

Verder is gebruik gemaakt van het overzicht beheerpakketten ANLb versie van 1-5-2015.

3 Natuur-, Landschap- en Agrarisch Natuurbeheer

Het Kroondomein ontvangt SNL subsidie (en ook nog vanuit de vorige regeling) voor vier categorieën beheerpakketten, te weten natuur, landschap, toeslag recreatie en agrarisch. Op dit moment komt dat neer op € 598.204 (tabel 1 en bijlage 2).

In 2014 is een beschikking afgegeven om 5,9 ha landbouwgrond om te zetten in natuur. Met deze beschikking is een bedrag van € 210.087 gemoeid. Dit werk is eind 2014 afgerond.

Volgens het Centraal Registratiesysteem (CRS) van KDHL is in 2015 € 400.429 aan SNL-natuur subsidie toegekend aan Het Kroondomein. Dit betreft een subsidie voor beheertypen natuur met een oppervlakte van bijna 6.283 ha.

Naast de bovenstaande subsidie ontvangt Het Kroondomein volgens het CRS in 2015 € 153.128 (149.358 en 3.770) aan subsidie voor agrarisch- en landschapsbeheer.

Bijlage 2 geeft een overzicht van de verschillende bedragen per beheertype.

De samenstelling zal de komende 6 jaar weinig veranderen, maar er wordt van uitgegaan dat het areaal natuur licht zal toenemen door een aantal SKNL projecten, waarbij landbouwgrond, veelal in eigen beheer en zonder SNL subsidie, zal worden omgezet in natuur (zie par. 3.6).

Sinds 2013 zet KDHL schapen in bij het beheer van open terreinen. Dit zal de komende jaren leiden tot hogere kosten (par. 3.3). Hiervan uitgaande kan worden aangenomen dat het totale benodigde subsidiebedrag voor het beheer de komende jaren zal stijgen.

Het Staatsdomein bij het Loo ontvangt geen subsidie. Wel wordt er in het Staatsdomein een soortgelijke verdeling aan beheertypen nagestreefd als in Het Kroondomein.

In de volgende paragrafen zal per onderdeel de subsidie worden omschreven voor de zesjarige periode van 2016 tot en met 2021.

3.1 Natuur

Het Kroondomein beslaat een oppervlakte van 6.693 ha, waarvan voor 6.302 ha subsidie wordt aangevraagd voor het onderdeel Natuur voor de periode 2016-2021 (tabel 2).

In september 2015 is de natuurbeheerkaart aangepast, waardoor de kaart de werkelijkheid beter weergeeft. Tevens zijn de aanpassingen doorgegeven aan de provincie, opdat de Natuurbeheerkaart 2016 van de provincie conform de natuurbeheerkaart in dit document zal zijn.

Duidelijke verschillen vanaf 1 januari 2016 met de huidige beschikking betreffen:

- Vochtige heide (N06.04; pakketcode 7354). Met name in de Bieze blijkt veel meer vochtige heide voor te komen dan voorheen verondersteld (waren vier, maar zijn in feite 6 locaties);
- Droge heide (N07.01; pakketcode 7361). In de loop der jaren zijn verbindingszones aangelegd om heidevelden met elkaar te verbinden. Dit is ten koste gegaan van bos met productiefunctie (N16.01, pakketcode 7461.) en bos zonder productie (N15.02; pakketcode 7452).

- Op ambitieniveau is een aantal pakketten nog niet bekend, daar waar het SKNL betreft.

Tabel 2 geeft een overzicht van de voorgestelde oppervlakten en subsidiebedragen Natuurbeheer per beheertype voor Het Kroondomein vanaf 1 januari 2016. De subsidiebedragen zijn conform het openstellingsbesluit 2015. De 20,36 ha die voor functieverandering/SKNL zullen worden aangemerkt maken hier geen onderdeel van uit. In bijlage 3 zijn kaarten van Het Kroondomein gevoegd, waarop duidelijk aangegeven waar de verschillend beheertypen natuur worden aangetroffen. Het totale bedrag aan subsidie dat hiermee gemoeid is komt neer op € 392.510.

Beheertype	Naam	Totaal		
		ha.	per ha	Vergoeding in € totaal
N00.01	Functieverandering		na	
N03.01	Beek en bron	1,33	73,46	98
N04.02	Zoete plas	16,40	44,13	724
N06.04	Vochtige heide	37,42	171,40	6.414
N06.05	Zwak gebufferd ven	0,04	52,37	2
N06.06	Zuur ven	1,62	70,46	114
N07.01	Droge heide	747,03	180,74	135.018
N10.02	Vochtig Hooiland	0,21	1.037,18	213
N11.01	Vochtig Hooiland	25,42	563,19	14.314
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland	6,63	253,70	1.682
N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos	2,77	32,45	90
N14.02	Hoog - en laagveenbos	2,79	23,82	66
N15.02	Dennen- eiken en beukenbos	2.348,93	87,62	205.813
N16.01	Droog bos met productie	3.111,59	8,99	27.973
Totaal		6.302,17		392.521

tabel 2: overzicht beheertypen natuur vanaf 1 januari 2016

3.2 Recreatie

Het areaal van Het Kroondomein waarop de recreatietoelage van toepassing is, zal de komende jaren niet veel veranderen. In het totaal is 1.335 ha van Het Kroondomein het gehele jaar toegankelijk voor het publiek (tabel 3).

Naam	Beheertype	Oppervlakte in ha	subsidie in €/ha	Totaal
Recreatietoelage	N	1335	33,34	€ 44.509
Totaal		1335		€ 44.509

tabel 3: overzicht recreatietoeslag vanaf 1 januari 2016

De rest van Het Kroondomein is van de eerste Kerstdag tot 15 september daaropvolgend vrij toegankelijk. Hiervoor wordt geen recreatietoeslag ontvangen.

3.3 Schaapskuddebeheer

KDHL zet steeds meer in op schapen bij het beheer van open terreinen, inclusief heide corridors. Tot op heden is op kleine schaal geëxperimenteerd met schapen. Het resultaat is bevredigend te noemen. Afgezien van het inzetten van schapen voor het beheer, dient het heideschaap ook een recreatief doel. Het heideschaap hoort bij het Veluwe heidelandschap.

KDHL heeft in het totaal ruim 1.750 ha aan droge en vochtige heide (N07.01 resp. N06.04), en vochtig en droog schraalgrasland (N10.02, N11.01 en N12.02), waarvan 816,71 ha. in Het Kroondomein gelegen zijn. De komende jaren zal gemiddeld 200 ha droge - (N07.01) en vochtige heide (N06.04) in Het Kroondomein worden beheerd met gescheperde schapen. Dit komt neer op een bedrag van € 52.182 per jaar (laag tarief) voor Het Kroondomein (tabel 4).

Naam	Beheertype	Oppervlakte in ha	subsidie in €/ha/jr.	Totaal
Toeslag schaapskudde hoog	N06.04 en N07.01	200	260,91	€ 52.182
Totaal		200		€ 52.182

tabel 4: overzicht toeslag schaapskudde vanaf 1 januari 2016

3.4 ANLb 2016 Agrarisch Natuurbeheer

KDHL heeft circa 272 ha aan landbouwgronden (excl. boomgaard) in zijn bezit, waarvan 94 ha verpacht. Ongeveer 178 ha. is in eigen beheer, waarvan momenteel 138 ha. onder SNL agrarisch; 117 ha. grasland en 21 ha. graan. De verschillende pakketten en bijbehorende subsidie staan omschreven in bijlage 2.

Van het areaal grasland in eigen beheer wordt 4 ha begraasd door koeien. Hiervoor is geen SNL subsidie aangevraagd of ontvangen. Een groot deel van het agrarische areaal dat niet onder de SNL regeling valt staat op de Natuurbeheerkaart van de provincie te boek als omvorming natuur (SKNL, zie par. 3.6).

Kleine verschillen in oppervlakte in de tekst (op basis van de beschikking) en tabel komen voort uit verschillen in beschikking, CRS en gecombineerde opgave.

Voor het beheerplan agrarisch vanaf 2016 is uitgegaan van de oppervlakten in de perceelregistratie in de gecombineerde opgave van 2015 (tabel 5).

Volgens de huidige regeling dient een beheerplan voor de agrarisch gebieden te worden gemaakt, waarbij het beheer wordt gericht op het voorkomen van gidssoorten (zie bijgevoegd beheerplan Collectief Kroondomein het Loo; ook specifieke gidssoorten voor Gelderland):

- alle relevante gidssoorten voor natte en droge dooradering in Gelderland;
- aanvullend voor alle landelijk aangewezen doelsoorten voor natte en droge dooradering;
- aanvullend voor overige soortgroepen alle landelijk aangewezen doelsoorten voor natte en droge dooradering conform het document Soortenfiches ANLb.

Het gaat hierbij om het voorkomen van broedplaatsen, foerageergebieden, roestplaatsen en overwinteringsgebieden. Voor wat betreft Het Kroondomein wordt onderscheid gemaakt tussen droge en droge/natte dooradering.

Voor dit agrarische onderdeel is een separaat beheerplan gemaakt, dat als een losse bijlage bij dit document is gevoegd.

Het ligt in de verwachting dat het totale areaal gras- en akkerland, dat nu nog onder SNL-agrarisch valt, weinig aan verandering onderhevig zal zijn.

De subsidiegrondslag zal de komende zes jaar dan ook min of meer op hetzelfde niveau kunnen blijven (tabel 5).

pakket agrarisch	pakket nummer	oppervlakte in are	subsidie per ha in €	transactiekosten collectief	subsidie (excl. transactiekosten) in €
Kruidenrijke akker	18c	3.236	1.978,16	0,00	64.013
Botanisch waardevol grasland	13b	10.700	1.377,71	0,00	147.415
Wintervoedsel akker	15	493	2.012,65	0,00	9.922
Grasland zonder beheerpakket		953			0
Totaal		15.382			221.351

tabel 5 : overzicht agrarische beheerpakketten en oppervlakte (gebaseerd op gecombineerde opgave 2015) vanaf 1 januari 2016

In het beheerplan collectief Kroondomein Het Loo is de bovenstaande tabel uitgewerkt volgens de nieuwe regeling ANLb-2016. Tabel 5 is dan ook gebaseerd op de situatie in 2015, maar al wel volgens de nieuwe systematiek en op basis van aanvullend advies van SOVON.

3.4.1 Beheer akkers

Het beheer van de akkers wordt voortgezet zoals tot op heden toegepast: minimale bemesting met biologische stalmest, inzaaien met SKAL goedgekeurd zaaigoed en oogsten. In 2015 is geëxperimenteerd met bijzaaien van onkruiden.

Vanaf 2016 wordt ernaar gestreefd een deel van het gewas op de akkers te laten staan. Op deze wijze kan men snel resultaat boeken voor (overwinterende) zaadeters, zoals Houtduif, Geelgors, Keep, Kneu en Ringmus.

Muizen die zich vestigen in de overgebleven vegetatie vormen een voedselbron voor Blauwe Kiekendief, Kerkuil, Ransuil, Steenuil en Torenavalk. Deze soorten profiteren zo indirect van het laten staan van het gewas.

3.4.2 Beheer graslanden

De graslanden, die het grootste deel van het agrarisch areaal vormen, zijn in de loop der jaren door verschraling eenvormig, verschaald en mogelijk ook verzuurd geraakt.

Veranderingen in voedselrijkdom van de bodem en een gewijzigd maaibeheer kunnen zorgen voor meer variatie, waardoor meer bloeiende planten en ongewervelde dieren voorkomen en als voedsel voor doelsoorten kunnen dienen. Doelsoorten die hier van profiteren zijn insectenetters als Braamsluiper, Grauwe Klauwier, Graspieper, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Gekraagde Roodstaart, Grauwe Vliegenvanger en Spotvogel, alle broedvogels die de agrarisch percelen als foerageergebied kunnen gebruiken.

3.4.3 Aanvullend

Over het algemeen zijn de overgangen tussen de agrarische percelen en de omliggende bosranden strak zonder een zoom van struiken en jong bos. Het laten uitgroeien van braamstruweel en doornhagen in de meer open terreindelen, in combinatie met meer variatie en een groter voedselaanbod in de omliggende agrarische percelen, kan positief uitpakken voor een aantal soorten.

Hieronder volgt een overzicht van algemene maatregelen:

- Opbrengen van biologische ruige mest of compost, waardoor er weer voedingsstoffen in de percelen komen. Dit wordt niet op het gehele perceel uitgevoerd, maar op ongeveer 25% van het areaal;
- Eventueel bekalken, om verzuring op te heffen/verminderen;
- Kleinschalig plaggen, klepelen en/of frezen met bijzaaien, waardoor meer variatie binnen de percelen ontstaat.

3.5 ANLb 2016 Landschap

KDHL heeft veel meer landschapselementen dan welke in de huidige subsidies (beschikkingen) tot uitdrukking komen. De vele leemkuilen verspreid over Het Kroondomein en kogelvangens bij Wiesel (L03.01, beheertype aardwerk en groeve) zijn niet in de voormalige aanvraag meegenomen. KDHL onderhoudt de vele leemkuilen conform een aantal adviesrapporten voor de verschillende boswachterijen.

Indien alle leemkuilen (totaal 1,81 ha) en kogelvangens (14,00 ha) worden meegerekend, dan wordt het totale areaal aan 'Aardwerk en groeve' (L03.01) inclusief de Hunneschans 19,71 ha, hetgeen overeenkomt met € 19.026 per jaar (tabel 6) aan subsidie.

Tevens worden in Gortel en Uddel andere landschapselementen als singels, houtwallen en boomgaarden aangetroffen. Tot op heden is ook hiervoor geen subsidie ontvangen. Ondanks het feit dat in Het Kroondomein een redelijk areaal singels, houtwallen en hakhout voorhanden is, wordt dit op de Natuurbeheerkaart opgevoerd als bos met en bos zonder productie. Beheertechisch en administratief is dit makkelijker.

Het areaal hoogstamboomgaard (L01.09) in Gortel en Niensen heeft een totale oppervlakte van 1 ha.

Beheertype	Naam	Totaal		Vergoeding in €	
		no.	ha.	per ha	totaal
L01.09	Hoogstamboomgaard	4	1,00	1.618,31	1.618
L03.01	Aardwerk en groeve	27	19,69	966,27	1.9026
Totaal		totaal	20,69		20.644

tabel 6: landschapselementen in Het Kroondomein vanaf 1 januari 2016

3.6 Areaaluitbreiding SKNL

Zoals reeds gesteld, zal een deel van het agrarische areaal worden omgezet in natuur. Dit zijn veelal de vochtige graslanden, waar voldoende potentieel aanwezig is om er een interessant beheertype, zoals vochtige heide of vochtig schraalland, van te maken.

In het totaal kan er de komende jaren ongeveer 24 ha. worden omgezet naar natuur (zie tabel 7). Dit komt neer op ongeveer 4 ha per jaar.

No.*	Percelen	Oppvl. in ha	Δ Grondwaarde agrarisch en natuur in €**		Inrichting	in €*** (oppvl. x 13000)
			per ha	totaal		
80	Lage Veld 1	2,26	44.358	100.249	plaggen en afvoeren	54.352
81	Lage Veld 2	2,88	44.358	127.751	plaggen en afvoeren	
76	Blekemeer	0,92	44.358	40.809	plaggen en afvoeren	11.960
19	Motketel uitbreiding	0,49	39.387	19.300	maaibeheer	6.370
17	Orchideeënveldje 1	0,55	39.387	21.663	aardig op weg	7.150
16	Orchideeënveldje 2	0,68	39.387	26.783	plaggen en afvoeren	8.840
85	Hertenkamp 1	2,21	39.387	87.045	elzenbroekbos en grasland	28.730
34	Hertenkamp 3	2,87	39.387	113.041	berken/elzen broekbos en grasland	37.310
33	Hertenkamp 4	3,13	39.387	123.281	grasland	40.690
45	Gortel wildbaan ('t verbrande huis)	3,62	39.387	142.581	wordt bos	47.060
35	Gortel camping De Vliegden	2,64	39.387	103.982	wordt bos	34.320
12	Uddelermeer	1,86	44.358	82.506	plaggen en afvoeren	24.180
	Totaal (incl. Lage veld)	24,11		988.991		300.962
	gemiddelde kosten waardedaling en inrichting per jaar			164.832		50.160

* nummers volgens perceelregistratie nummering gecombineerde opgave 2015

** grondprijzen grasland mei 2015, <http://www.boerderij.nl/Home/grondmarkt/Grondprijzen/?gebied=2507>. Bij natuur wordt uitgegaan van € 10.000/ha

*** op basis van ervaring Motketel 2013 en begroting 't Lage Veld 2015 gemiddeld € 13.000/ha

**** als één voorstel ingediend

tabel 7: overzicht percelen die in aanmerking komen voor functieverandering

Tabel 7 geeft een schatting van de grondwaardedaling (grondwaarde agrarisch minus grondwaarde natuur) en inrichtingskosten. Het streven is om de komende jaren 24,11 ha om te vormen naar natuur. Over een periode van zes jaar betekent dit 4,02 ha per jaar. De daarmee gepaard gaande totale kosten functieverandering en inrichting zijn bij benadering € 214.992 per jaar.

Elk jaar zal opnieuw bekeken worden hoeveel ha zal worden ingediend, mede afhankelijk van het beschikbare budget.

Voor een nadere uitwerking wordt verwezen naar het rapport van de Bosgroep Midden Nederland dat in opdracht van KDHL is opgesteld. Dit is een integraal onderdeel van dit voorstel.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat dit document een eerste aanzet is geweest, maar dat het afgelopen jaar inzichten zijn veranderd.

4 Monitoring

Een belangrijk aspect van het SNL is de monitoring.

In de jaren 2012 en 2013 heeft een inventarisatie van de korte vegetaties in Het Kroondomein plaatsgevonden, incl. libellen, vlinders en sprinkhanen. De provincie heeft de kosten van deze inventarisatie (nulmeting) gedragen, terwijl KDHL de kosten van vrijwilligers en de Bosgroep op zich heeft genomen. In 2012 is hiervoor € 45.000 beschikbaar gesteld vanuit de provincie voor één boswachterij (ongeveer 50% van het totale areaal van Het Kroondomein). KDHL heeft medegefinancierd door leden van de KNNV en de Unie van Bosgroepen in te zetten (in 2013 ongeveer € 4.500).

In 2014 en 2015 is op eenzelfde wijze een deel van de korte vegetaties geïnventariseerd. Toen betrof dit het Staatsdomein bij Het Loo, geheel gefinancierd door KDHL. Voor wat betreft afdeling Hoog Soeren lag het accent in eerste instantie op de gebieden langs het spoor Apeldoorn – Amersfoort in verband met de plannen om het spoor te overkappen.

Het Kroondomein is SNL gecertificeerd (bijlage 1). Een belangrijke activiteit als onderdeel van dit certificaat is de monitoring. Jaarlijks dient monitoring plaats te vinden. Belangrijk is echter ook een uitgebreidere inventarisatie na 6 jaar en een alles omvattende inventarisatie na 12 jaar om zo het uiteindelijke resultaat aantoonbaar te kunnen maken (tabel 8).

De inventarisatie van met name zoogdieren, vogels, reptielen, amfibieën en insecten zal jaarlijks, maar zeker eens in de zes jaar, moeten worden uitgevoerd. Deze groepen reageren sneller op veranderingen dan plantensoorten en vegetatietypen. Dit vindt reeds plaats met behulp van eigen personeel en vrijwilligers SOVON, RAVON, KNNV en IVN. Daarnaast wordt reguliere monitoring uitgevoerd door vrijwilligers (KNNV, individuen) en door de Unie van Bosgroepen.

Type inventarisatie	Cyclus in jaren
Structuur, bos	12
Structuur, kort	6
Vegetatie	12
Plantensoorten, bos	12
Plantensoorten, kort	6
Broedvogels, bos	12 (steekproef 6)
Broedvogels, kort	6
Insecten	6

tabel 8: cyclus monitoring Natuur

In KDHL zijn diverse organisaties als het SOVON, RAVON, KNNV etc. nauw betrokken bij het monitoren van flora en fauna. Dit werk wordt tegenwoordig door de VOFF gecoördineerd. KDHL heeft met de VOFF een contract afgesloten, met als kosten € 9000 per jaar.

Onderdeel van het contract met de VOFF is het coördineren van het onderzoek/inventarisatiewerk en het jaarlijks organiseren van een themadag. In 2014 was de themadag gericht op de aanleg van natuurbruggen.

Tabel 9 geeft een overzicht van de geraamde kosten (niet geïndexeerd) voor monitoring en inventarisaties voor de komende zes jaar. Dit is een gemiddelde, maar zal sterk fluctueren afhankelijk van welke inventarisatie gedaan moet worden.

Beheertype	Naam	Oppervlakte totaal		Subsidie per jaar in €	
		no.	ha.	ha.	totaal
N00.01	Functieverandering	10	20,36		
N03.01	Beek en bron	4	1,33		
N04.02	Zoete plas	6	16,40		
N06.04	Vochtige heide	4	37,42	14,36	537,38
N06.05	Zwak gebufferd ven	2	0,04	89,39	3,32
N06.06	Zuur ven	15	1,62	89,30	144,48
N07.01	Droge heide	50	747,03	13,22	9.875,69
N10.02	Vochtig Hooiland	1	0,21	20,17	4,14
N11.01	Droog schraalland	16	25,42	16,52	419,88
N12.02	Kruiden- en faunarijk grasland	3	6,63	2,82	18,70
N14.01	Rivier- en beekbegeleidend bos	2	2,77	17,64	48,87
N14.02	Hoog - en laagveenbos	4	2,79	9,44	26,31
N15.02	Dennen- eiken en beukenbos	81	2.348,93	6,90	16.207,62
N16.01	Droog bos met productie	104	3.111,59	4,62	14.375,54
Totaal		totaal	6.322,52		41.661,92

tabel 9: kosten monitoring en inventarisaties(in €) conform openstellingsbesluit 2015

5 Samenvatting

Het bovenstaande in ogenschouw nemend, zal de overeenkomst met het Ministerie van Economische Zaken voor een lumpsumbenadering neerkomen op een maximaal totaal bedrag van ongeveer € 988.000 per jaar. Hiervan is € 214.992 bestemd voor functieverandering en inrichting SKNL en gemiddeld € 41.662 per jaar voor monitoring.

Tabel 10 geeft een samenvatting van alle categorieën subsidie SNL natuur, ANLb 2016, Landschap, recreatietoeslag, schapentoeslag, monitoring en SKNL. De bedragen zijn niet geïndexeerd en zijn op basis van de Openstellingsregeling 2015.

Samengevat levert dit alles tabel 10 op.

	Oppervlakte in ha	Gevraagde subsidie in €						totaal
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
SNL Natuur	6.302,17	392.521	392.521	392.521	392.521	392.521	392.521	2.355.128
ANLb 2016 Agrarisch	144,29	221.351	221.351	221.351	221.351	221.351	221.351	1.328.106
ANLb 2016 Landschap	20,69	20.644	20.644	20.644	20.644	20.644	20.644	123.865
Recreatietoeslag	1335	44.509	44.509	44.509	44.509	44.509	44.509	267.053
Schape toeslag	200	52.182	52.182	52.182	52.182	52.182	52.182	313.092
Monitoring		41.662	41.662	41.662	41.662	41.662	41.662	249.972
Functieverandering en inrichting SKNL	24,11	214.992	214.992	214.992	214.992	214.992	214.992	1.289.952
Totaal		987.861	987.861	987.861	987.861	987.861	987.861	5.927.168

tabel 10: bedragen subsidies 2016 t/m/ 2021 (het totaal van 6 jaar heeft een afrondingsvariatie van € 2)

6 Verantwoording

KDHL zal elk jaar aan het Ministerie van Economische zaken en de Provincie Gelderland een overzicht verstrekken van de verschillende beheertypen en oppervlakten volgens de Index Natuur en Landschap. Tevens zullen kosten voor monitoring en heidebeheer met schapen worden verantwoord.

Na elk kalenderjaar zal tussen het Ministerie van Economische Zaken en KDHL overleg plaatsvinden en een definitieve verantwoording worden overlegd voor de verstrekte subsidies. Tevens zullen op dit soort momenten nadere afspraken worden gemaakt voor het lopende jaar.

Bijlage 1: Certificaat Particulier Natuurbeheer volgens het kwaliteitshandboek FPG

CERTIFICAAT
Particulier Natuurbeheer

Op
15 oktober 2013

heeft het bestuur van de
Stichting Certificering
Subdiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer
besloten dat:

Het Kroondomein

wordt aangemerkt als gecertificeerde organisatie zoals bedoeld in de provinciale Verordening Subsidie Natuur en Landschapsbeheer. Toekenning heeft plaatsgevonden op grond van o.a. het ingediende kwaliteitshandboek.

Dit ongereviseerde certificaat is geldig voor zover de gecertificeerde, in voldoende mate blijft voldoen aan de in de verordening gestelde eisen, waaronder begrepen de uitvoering van het genoemde kwaliteitshandboek.

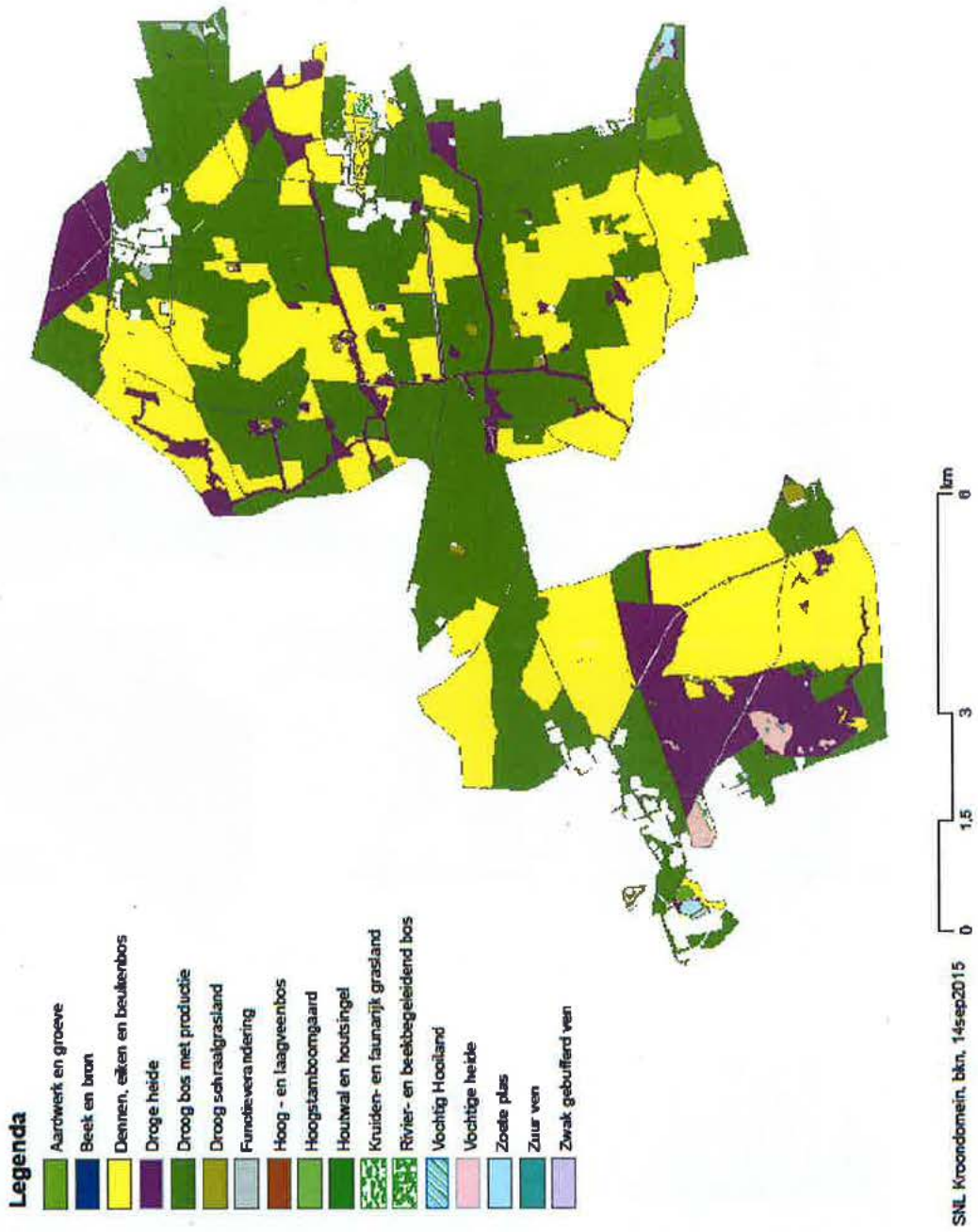
De Voorzitter van de Stichting Certificering SNL, ^{10.2.e} [redacted]
namens de college's van Gedeputeerde Staten in de betreffende provincies.
^{10.2.e} [redacted]

Bijlage 2: Overzicht SNL pakketten (2015) volgens CRS

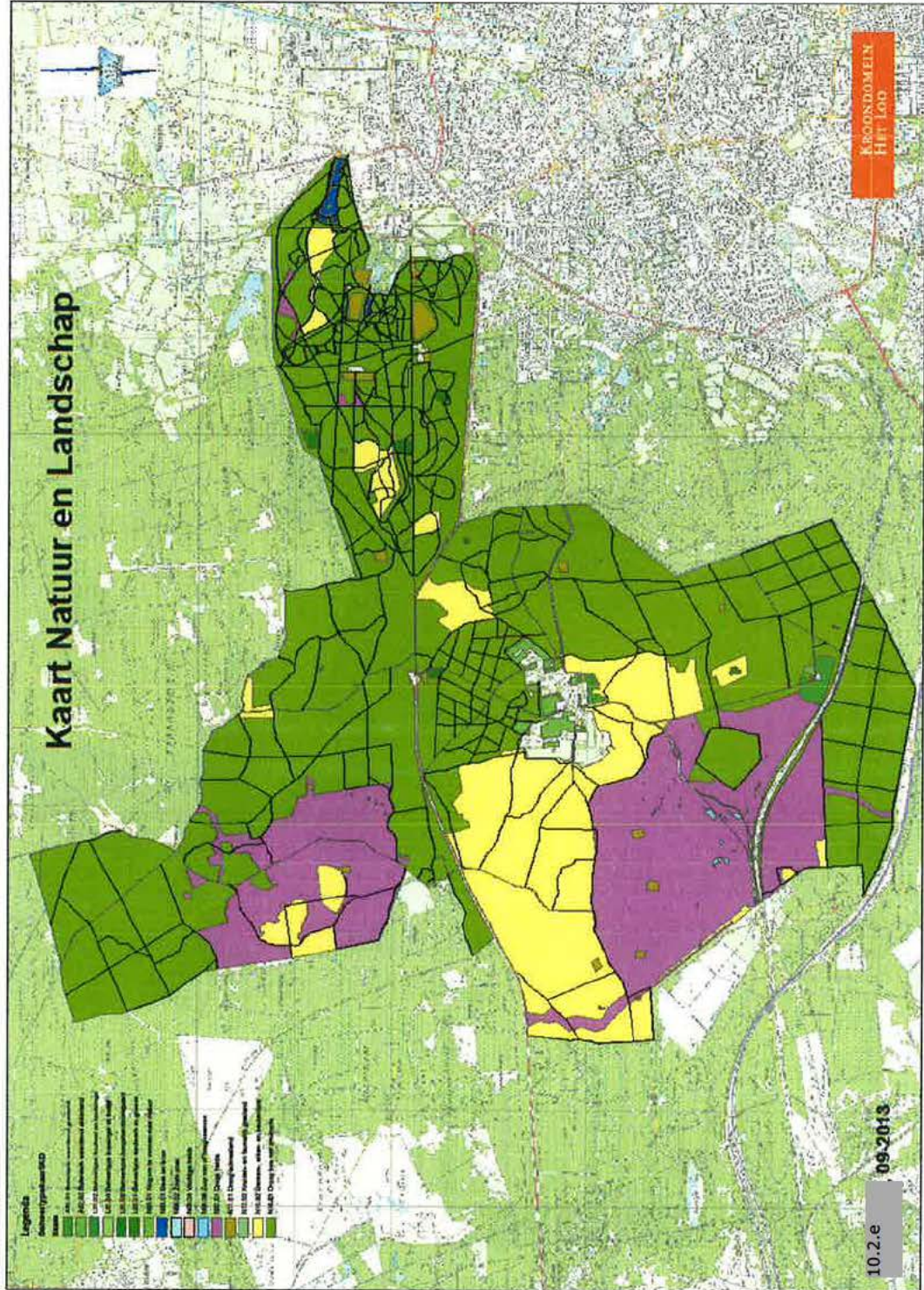
Pakketcode	Subsidiepakketnaam	Oppervlakte	Eenheid	Bedrag	Totaal
	NATUUR				
7321	Beek en bron	0,3549	ha	€ 73,89	€ 26,22
7332	Zoete plas	16,4018	ha	€ 44,87	€ 735,95
7354	Vochtige heide	25,999	ha	€ 171,92	€ 4.469,75
7355	Zwak gebufferd ven	0,0371	ha	€ 52,30	€ 1,94
7356	Zuur ven of hoogveenven	1,9207	ha	€ 71,39	€ 137,12
7361	Droge heide	755,1201	ha	€ 181,26	€ 136.873,07
				€	
7401	Nat schraalland	1,35	ha	1.708,11	€ 2.305,95
7411	Droog schraalland	33,7514	ha	€ 573,60	€ 19.359,80
7442	Hoog- en laagveenbos	2,6605	ha	€ 23,83	€ 63,40
7452	Dennen-, eiken en beukenbos	2360,5489	ha	€ 87,79	€ 207.232,59
7461	Droog bos met produktie	3082,6521	ha	€ 9,48	€ 29.223,54
	totaal 1	6280,7965			€ 400.429,33
	RECREATIE				
7590	Recreatie	1335,51	ha	€ 33,43	€ 44.646,10
	totaal 2				€ 44.646,10
	LANDSCHAP				
7821	Aardwerk en Groeve	3,9014	ha	€ 966,27	€ 3.769,81
	totaal 3	3,9014			€ 3.769,81
	AGRARISCH				
				€	
8111	Botanisch weiland	21,41	ha	1.020,09	€ 21.840,13
				€	
8121	Botanisch hooiland	95,812	ha	1.164,83	€ 111.604,69
8162	Chemie en kunstmestvrij	2,39	ha	€ 725,42	€ 1.733,75
8163	Chemie en kunstmestvrij land	18,5	ha	€ 766,50	€ 14.180,25
	totaal 4	138,112	Totaal		€ 149.358,82
TOTAAL					€ 598.204,06

Er is op jaarbasis een verschil tussen de beschikking en de administratie KDHL

Bijlage 3: Beheertypekaarten van Het Kroondomein anno 2015 (voor details zie separate bijlage)

Bijlage 4: Beheertypekaart Staatsdomein bij Het Loo

OVERZICHT VAN SNL- PROJECTEN OP KROONDOMEIN HET LOO

Bosgroep Midden Nederland

Colofon

Opdrachtgever: Kroondomein Het Loo
Titel: Overzicht van SNL-projecten op Kroondomein Het Loo
Status: Concept
Datum: December 2013
Auteur(s): 10.2.e
Foto's: -
Kaartmateriaal: Copyright © 2013, Dienst voor het kadaster en openbare registers,
Apeldoorn
Projectnummer: 13.30.0561.01

© Coöperatie Bosgroep Midden Nederland u.a., december 2013
Postbus 8135
6710 AC EDE
t (0318) 67 26 26
f (0318) 67 26 27
www.bosgroepen.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
	1.1 Aanleiding	
2	Overzicht van projectgebieden	6
	2.1 Inleiding	
	2.2 Projectgebieden	
3	Overzicht van projectthema's	17
	3.1 Inleiding	
	3.2 Thema's	
	Literatuurlijst en sites	23

Bijlage 1 **Overzicht van beheertypen**

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Kroondomein Het Loo heeft in haar visie aangegeven dat zij de toekomst van het landgoed het best gewaarborgd is door zorgvuldig om te gaan met de grote ecologische waarde, een zorgvuldig economische beheer en het verder uitbouwen van maatschappelijk draagvlak (Beheerplan Kroondomein Het Loo, 2012–2022).

Om de ecologische doelstellingen te realiseren heeft het Kroondomein aangegeven dat zij een aantal thema's wil realiseren in het kader van Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL). In bijlage 1 is een overzicht opgenomen van beheertypen die voor het projectgebied en -thema's van toepassing zijn.

De Bosgroep Midden Nederland is gevraagd om in beeld te brengen welke kansen er liggen voor een aantal projectgebieden en projectthema's op Het Kroondomein, en welke maatregelen hiervoor moeten worden genomen. De projectgebieden zijn geografisch begrensd, terwijl de projectthema's voor het gehele beheergebied van het Kroondomein van toepassing kunnen zijn. De projecten en thema's zijn alfabetisch gerangschikt.

2 Overzicht van projectgebieden

2.1 Inleiding

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de projecten op Het Kroondomein. Hierbij is een onderscheid gemaakt tussen projectgebieden en themagebieden. De themagebieden worden in hoofdstuk 3 behandeld.

Tabel 1. Overzicht van projectgebieden

Nr.	Projectgebied
1	Bleke meer
2	Gortel-camping
3	Hertenkamp
4	Lageveld
5	Motketel
6	Orchideeënveldjes
7	Uddelermeer

2.2 Projectgebieden

Per projectgebied wordt in beeld gebracht wat het doel is van Het Kroondomein. Daarnaast wordt de status en het (mogelijke) beheertype gegeven zoals dat door de provincie is vastgesteld. Het bodemtype en grondwatertrap zijn bijgevoegd om een beeld te geven van de abiotische omstandigheden en de realisatie van mogelijke natuurdoelen. En als derde onderdeel worden de ambities en de daaraan gekoppeld de beheermaatregelen benoemd. De oppervlaktes die bij elk project worden genoemd zijn bij benadering vastgesteld.

2.2.1 Blekemeer

Het Blekemeer ligt ten zuidwesten van Uddel en vormt samen met het Uddelermeer de hoogst gelegen ijsmeren van Nederland. Het Blekemeer behoort eveneens tot het oorsprongsgebied van de Staverdense beek. Het Blekemeer dankt haar naam vermoedelijk aan moeraskalk (blek) en inderdaad is in de ondergrond een kalkgyttja gevonden. Ten westen van het meer ligt een grasland dat nu als droog schraalland op in Natuurbeheerplan is opgenomen. Door het uitgevoerde beheer heeft zich een structuurrijke vegetatie ontwikkeld. Op dit moment is hier vooral een opgaande begroeiing aanwezig.

Figuur 1. Graslandperceel ten westen van het Blekemeer.

Doelstelling Kroondomein

- Omvormen naar natuur.
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- Beheertype N11.01 Droog schraalland.
- Oppervlak 1,2 ha.

Bodem en grondwater

- Haarpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand.
- Grondwatertrap VIII = H >140 L >160.

Kansen

- Hoewel het graslandperceel ingeklemd ligt tussen het Blekemeer, een chaletpark en een erf (dat met de grote schuren al in de jaren 50 aanwezig was) liggen er kansen voor ontwikkeling van bijzondere natuurkwaliteiten. Door de aanwezige rijke structuur van grazige en opgaande vegetaties is dit terrein zeer geschikt voor de ontwikkeling van een rijke (insecten)fauna.

Maatregelen

- Inzetten op een mozaïekbeheer waarbij ook delen jaarlijks worden gemaaid.

2.2.2 Gortel-camping

Het perceel Gortel-camping ligt ten noorden van de Hanendorperweg, en ten oosten van Camping de Bonte Vlucht ten oosten van Gortel. Het perceel wordt aan drie zijden omgeven door bos. Verder is het graslandperceel enige tijd geleden uit het landbouwkundige beheer gehaald en ingeplant met kerstdennen. Tot in de jaren vijftig van de vorige eeuw was een gedeelte het perceel nog heide. Op de topografische kaart uit 1966 is te zien dat het de heide is ontgonnen en omgezet naar grasland. Verder zijn in het noordwesten van het perceel archeologische waarden geconstateerd. Uit de hoogtekarte komt naar voren dat perceel Gortel aan het begin ligt van een dalvormige laagte die naar het noordwesten in de richting van Epe loopt. Even ten oosten van het in te richten perceel ontspringt de Smallertse beek.

Figuur 2. Graslandperceel van Gortel-camping.

Doelstelling Kroondomein

- Omvormen naar natuur. Daarvoor worden de kerstdennen geruimd.
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- N00.01 Nog om te vormen naar natuur.
- Oppervlak 2,6 ha.

Bodem en grondwater

- Haarpodzolgronden; grof zand.
- Grondwatertrap VII = H 80–140 L >120.

Kansen

- Omdat de landbouw pas laat ontgonnen is en ook al enige tijd niet meer in landbouwkundig gebruik is zijn de ontwikkelingskansen voor een combinatie van droge heide en bloemrijk hooiland groot.

Maatregelen

- Voor de ontwikkeling van een droge heidevegetatie moeten delen van het terrein geplagd worden. Deze beheermaatregel kan gecombineerd worden met het herstel van het oorspronkelijke reliëf. Voor de ontwikkeling van een bloemrijk grasland moet een verschalingsbeheer worden ingezet.

2.2.3 Hertenkamp

De Hertenkamp bestaat uit een viertal percelen op de oostflank van de Veluwe die zich ten noorden van Vaassen aan de westzijde van de Hertenkampse weg bevinden. In de graslanden bevindt zich een hoogt gradiënt waarbij met name in perceel 3 grondwater uitteerd. Dit is het oorsprongsgebied van een Smallertsche beek (beek met hoge ecologische waarde).

Figuur 3. Graslandpercelen van de Hertenkamp.

In dit perceel is een aantal jaren geleden de aanwezig sloot verondiept en zijn delen geplagd. Daarnaast vindt in het gehele gebied op dit moment een intergrale begrazing plaats door Schotse hooglanders.

Het begrensde perceel ten zuiden van het huisperceel wordt niet meegenomen in de plannen voor de ontwikkeling van nieuwe natuur omdat het hier om een oud kampje gaat.

Doelstelling Kroondomein

- Omvorming naar natuur.
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- Perceel 1: A02.01 Botanische graslandpakket.
- Perceel 2 en 3: N00.01 Nog om te vormen naar natuur.
- Oppervlak perceel 1: 2,9 ha; perceel 2: 3,2 ha en perceel 3 2,3 ha.

Bodem en grondwater

- Gooreerdgronden; lemig fijn zand, Grof zand en of grind beginnend tussen 40 en 120 cm en tenminste 40 cm dik (perceel 3) en Veldpodzolgronden; grof zand; Grind ondieper dan 40 cm beginnend.
- Grondwatertrap II = H <40 L 50–80 (perceel 3) en VII = H 80–140 L >120 (perceel 1 en 2).

Kansen

- Omdat het terrein nooit intensief in landbouwkundig gebruik geweest is liggen hier goede mogelijkheden voor ontwikkeling van een droge heidevegetatie, bloemrijk hooiland en vochtig schraalland. Met name in perceel 3 bevinden zich grote potenties dank zij het uittreden van grondwater.

Maatregelen

- Van dit gebied is een inventarisatie beschikbaar waarin ook aanbevelingen voor beheer- en inrichting gedaan worden (Horsthuis, 2011). Voor ontwikkeling van de drie percelen moeten allereerst de knelpunten in de hydrologie van het gebied in beeld gebracht worden. Vervolgens kan een plan gemaakt worden om de aanwezige sloten te verondiepen dan wel te dempen. Aanvullend kunnen delen van het terrein worden afgeplagd.

2.2.4 Lageveld

Het Lageveld ligt ten zuiden van de Hofweg ten zuiden van Uddel. In 1995 is hier het graslandperceel ten noorden van het in te richten perceel afgeplagd. De vegetatieontwikkeling was hier spectaculair met het verschijnen van zo'n 15 Rode lijstsoorten die indicatief zijn voor de overgang van droge heide en heischraal grasland naar een vochtige heide en een laagte waar grondwater uittreed. Inmiddels hebben zich hier ook Heideblauwtje en Bruine vuurvlinder gevestigd die beide op de Rode Lijst staan. Het gebied wordt begraasd door Koninks en Schotse Hooglanders. Daarnaast wordt regelmatig een deel van de opslag verwijderd. Het in te richten perceel is sinds 2011 pachtvrij.

Figuur 4. Natuurontwikkeling op het Lage veld.

Doelstelling Kroondomein

- Ontwikkeling nieuwe natuur. Dit voornemen is vastgelegd in het beheerplan (Kroondomein, 2012).
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- N00.01 Nog om te vormen naar natuur.
- Oppervlak: 5,4 ha.

Bodem en grondwater

- Veldpodzolgronden; lemig fijn zand; Grof zand en of grind beginnend tussen 40 en 120 cm en tenminste 40 cm dik.
- Grondwatertrap VI = H 40–80 L >120.

Kansen

- Met de inrichting van dit perceel wordt de hoogtegradiënt vanaf het Uddelse buurtveld versterkt en de robuustheid van het systeem vergroot. In het te ontwikkelen perceel zal de volgende overgang ontstaan: droge heide – heischraal grasland – natte heide – ven. Omdat het terrein al sinds 2011 uit de pacht is en er sinds dien al een verschrallingsbeheer is ingezet, is een deel van aanwezige fosfaat en stikstof al uit het systeem verwijderd.

Maatregelen

- Voor de inrichting van dit terrein moet aansluiting gezocht worden met eerder eerdere inrichtingsplan. Aansluitend op het bestaande terrein zou het in te richten perceel ook moeten worden afgeplagd. Nader onderzoek moet bepalen of het mogelijk is delen van de bouwvoor te laten zitten, en dat er het terrein reliëfvolgend kan worden afgeplagd zodat delen van het terrein die van belang zijn als inzigggebied behouden kunnen blijven.

2.2.5 Motketel

De Motketel ligt ten westen van Vaassen en maakt onderdeel uit van Boswachterij Gortel. Het gebied bestaat uit een vochtig verruigd grasland met in het centrale deel een rietzone in het beekdal van de Molenbeek en de Geelmolenbeek. In het verleden heeft hier intensieve landbouw op plaats gevonden. Sinds een tiental jaren is perceel 1 echter uit landbouwkundig gebruik. Het terrein is een tijdje gemaaid. Daarna is het een aantal jaren begraaasd door runderen. In het centrale gedeelte van het perceel is door verdroging en vermesting een Pitrusruigte ontstaan. Aan de noord- en zuidwestzijde bevinden zich droge en vochtige schraalgraslanden waarin bijvoorbeeld Gevlekte orchis en Veldrus voorkomen.

Figuur 5. Graslandpercelen van de Motketel.

Doelstelling Kroondomein

- Ontwikkeling nieuwe natuur. Dit voornemen is vastgelegd in het beheerplan (Kroondomein, 2012).
- Hiervoor is aan de hand van een vegetatiekundig en bodemkundig onderzoek een inrichtingsplan voor perceel 1 opgesteld. Voornemen is om medio 2014 tot uitvoering over te gaan.
- Voor perceel 2 is nog geen functieverandering aangevraagd. Verder valt dit gedeelte van het gebied ook buiten het uitvoeringsplan.
- In het gebied liggen een aantal meetpunten waar de ontwikkeling van de vegetatie wordt gevolgd.
- Regelen functieverandering voor perceel 2.

Status SNL en beheertype

- Perceel 1: N00.01 Nog om te vormen naar natuur. De beschikking is hiervoor afgegeven. Perceel 2: A02.01 Botanische graslandpakketten en N00.01 Nog om te vormen naar natuur (ambitie)
- Oppervlak: Perceel 1: 6,2 ha; Perceel 2: 0,8 ha

Bodem en grondwater

- Beekeerdgronden; lemig fijn zand. Grof zand en of grind beginnend tussen 40 en 120 cm en tenminste 40 cm dik.
- Grondwatertrap III = H <40 L 80-120.

Kansen

- Omdat in dit gebied het grondwater tot in maaiveld komt zijn de ontwikkelingskansen voor permanent grondwater gevoede vegetaties zeer groot. In de laagste delen kan zich een Elzenbronbos ontwikkelen (gekenmerkt door Paarbladig goudveil, Bittere veldkers en Gewone dotterbloem) met een overgang naar Elzenbroekbos en in het zuidwestelijke deel een nat schraalland met o.a. Veldrus en Gevlekte orchis.
- Voor perceel 2 liggen er mogelijkheden voor de ontwikkeling van een Bloemrijk hooiland. Door het landbouwkundige gebruik hebben we hier te maken met een voedselrijke uitgangssituatie. Nader onderzoek moet bepalen waar de kansen liggen.

Maatregelen

- Voor dit gedeelte van de Motketel is een inrichtingsplan beschikbaar (Horsthuis & Verkerk, 2009). Om het grondwater weer in maaiveld terug te krijgen wordt de centrale sloot in perceel 1 sterk verondiept. Daarnaast wordt in het centrale gedeelte de toplaag verwijderd zodat een kiembed ontstaat waarop Wilgensoorten en Zwarte els zich kunnen ontwikkelen. De delen waar het doeltype een grazige vegetatie is moeten jaarlijks gemaaid worden.
- In perceel 2 zal nader onderzoek bepalen welke herstel- en beheermaatregelen noodzakelijk zijn.

2.2.6 Orchideeënveldjes

Ten noordwesten liggen in het bos ten zuiden van de Niersenseweg twee kleine graslandpercelen met een bijzondere vegetatie van onder andere Gevlekte orchis, Biezenknoppen en Veldrus. De percelen zijn al decennia uit landbouwkundig gebruik en worden jaarlijks (deels) gemaaid. Daarnaast wordt de opslag verwijderd. Het terrein is op de natuurbeheerkaart dan ook terecht als –nat schraalland– aangemerkt. De graslandpercelen kunnen ook als ‘bronbied’ fungeren voor de verdere ontwikkeling van de oostelijk gelegen Motketel.

Figuur 6. Orchideeënveldjes aan de Niersense weg.

Doelstelling Kroondomein

- Omvormen naar natuur/ Behoud van bestaande botanische kwaliteiten.
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- N10.01 Nat schraalland.
- Oppervlak: Perceel 1: 0,7 ha; Perceel 2: 0,6 ha.

Bodem en grondwater

- Beekeerdgronden; lemig fijn zand. Grof zand en of grind beginnend tussen 40 en 120 cm en tenminste 40 cm dik.
- Grondwatertrap III = H <40 L 80–120.

Kansen

- De kansen voor vergroting van de botanische kwaliteiten zijn bijzonder groot door een aanscherping van het beheer. Het is te overwegen om een corridor te ontwikkelen tussen beide graslandpercelen en de Motketel.

Maatregelen

- Overwogen kan worden om delen van de het perceel met een ruiger karakter één keer per jaar te maaien.

2.2.7 Uddelermeer

Ten westen van het Uddelermeer ligt een graslandperceel achter de randwal van de pingo. Het terrein is in ieder geval al sinds de jaren zestig van de vorige eeuw grasland en wordt al een tiental jaren door het Kroondomein verschaald middels een maai- en afvoerbeheer.

Figuur 7. Graslandperceel ten westen van het Uddelermeer.

Doelstelling Kroondomein

- Omvormen naar natuur.
- Regelen functieverandering.

Status SNL en beheertype

- N00.01 Nog om te vormen naar natuur.
- Oppervlak 1,9 ha.

Bodem en grondwater

- Veldpodzolgronden; grof zand; Grind ondieper dan 40 cm beginnend.
- Grondwatertrap III = H <40 L 80–120.

Kansen

- Vanwege het ingezette verschalingsbeheer liggen hier kansen voor de ontwikkeling van droog schraalland en zelfs droge heide. Op de oostzijde komt het Schavertje reeds vrij algemeen, dit is een kenmerkende soort voor droge en schrale omstandigheden.

Maatregelen

- Voor de ontwikkeling van droog schraalland moet het verschralingsbeheer worden voortgezet.

3 Overzicht van projectthema's

3.1 Inleiding

Per projectthema wordt in beeld gebracht wat het doel is van het Kroondomein. Daarnaast wordt de status en het (mogelijke) beheertype gegeven zoals dat door de provincie is vastgesteld. En als derde onderdeel worden de ambities en de daaraan gekoppeld de beheermaatregelen benoemd.

Tabel 2. Overzicht van themaprojecten

Nr.	Projectthema's
8	Grafheuvels
9	Heidecorridor
10	Leemkuilen
11	Vennen

3.2 Thema's

Per projectthema wordt in beeld gebracht wat het doel is van het Kroondomein. Daarnaast wordt de status en het (mogelijke) beheertype gegeven zoals dat door de provincie is vastgesteld. En als derde onderdeel worden de ambities en de daaraan gekoppeld de beheermaatregelen benoemd.

3.2.1 Grafheuvels

Ten aanzien van de cultuurhistorische elementen hecht het Kroondomein aan behoud van de aanwezige grafheuvels in het beheergebied (Kroondomein, 2012). Deze archeologische objecten zijn gebonden aan terreinen van een kleine omvang. Vanwege hun bijzondere waarde worden deze objecten beheerd op hun specifieke waarden. Daarvoor worden de grafheuvels jaarlijks met een bosmaaier gemaaid. Hierdoor heeft zich op de heuvels een min of meer schrale vegetatie ontwikkeld die eveneens van belang is voor de insectenfauna.

KAART TOEVOEGEN

Figuur 8. Overzicht van de ligging van grafheuvels op het Kroondomein

Doelstelling Kroondomein

- Behoud van cultuurhistorische elementen en veiligstellen van het specifieke beheer door de grafheuvels als element op te nemen op de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland.

Status SNL en beheertype

- Alle landschapselementen die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) staan, zoals motte's, grafheuvels en vlietbergen vallen buiten dit beheertype maar vallen onder het type archeologisch waardevol terrein.
- Aantal #.

Kansen

- Vanwege het ingezette verschrallingsbeheer liggen hier kansen voor de ontwikkeling van droog schraalland en zelfs droge heide op de grafheuvels en de directe omgeving hiervan.

Maatregelen

- Borgen van het reguliere kleinschalige beheer met oog voor de cultuurhistorische waarden.

3.2.2 Heidecorridors

Ecologische verbindingzones zijn open stroken die door het bos liggen en grotere open terreinen met elkaar verbinden (Kroondomein, 2012)(figuur 9). Deze corridors dienen in de eerste plaats als verbindingswegen voor (grote en kleine) fauna. Daarnaast blijkt uit monitoringonderzoek dat in het kader van de SNL is uitgevoerd dat deze corridors ook als leefgebied fungeren voor een groot aantal (bijzondere) vlindersoorten (Bouwman, in prep). Zou komt op het Kroondomein een vitale populatie Heideblauwtje en Bosparelmoervlinder voor in zowel de heideterreinen als in de heidecorridors. De corridors worden ook veelvuldig gebruikt door de Levendbarende hagedis. Daarnaast is het Kroondomein in overleg met de provincie Gelderland om over de grote barrières van de Amersfoortse weg, A1 en de spoorlijn Deventer–Amersfoort een ecodeuct aan te leggen.

Figuur 9. Overzicht van de aanwezige heidecorridors (paars) op het Kroondomein.

Doelstelling Kroondomein

- Behoud van heidecorridors en het veiligstellen van het specifieke beheer ten behoeve van de bijzondere fauna-elementen.

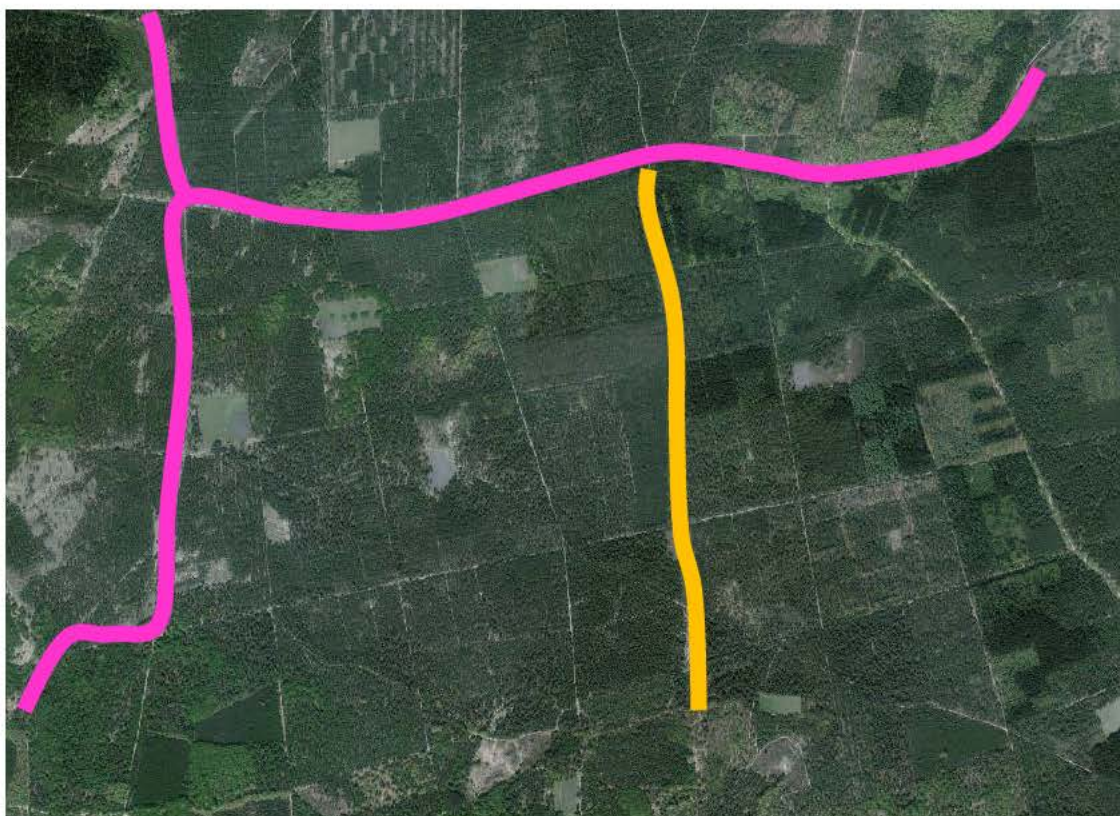

Status SNL en beheertype

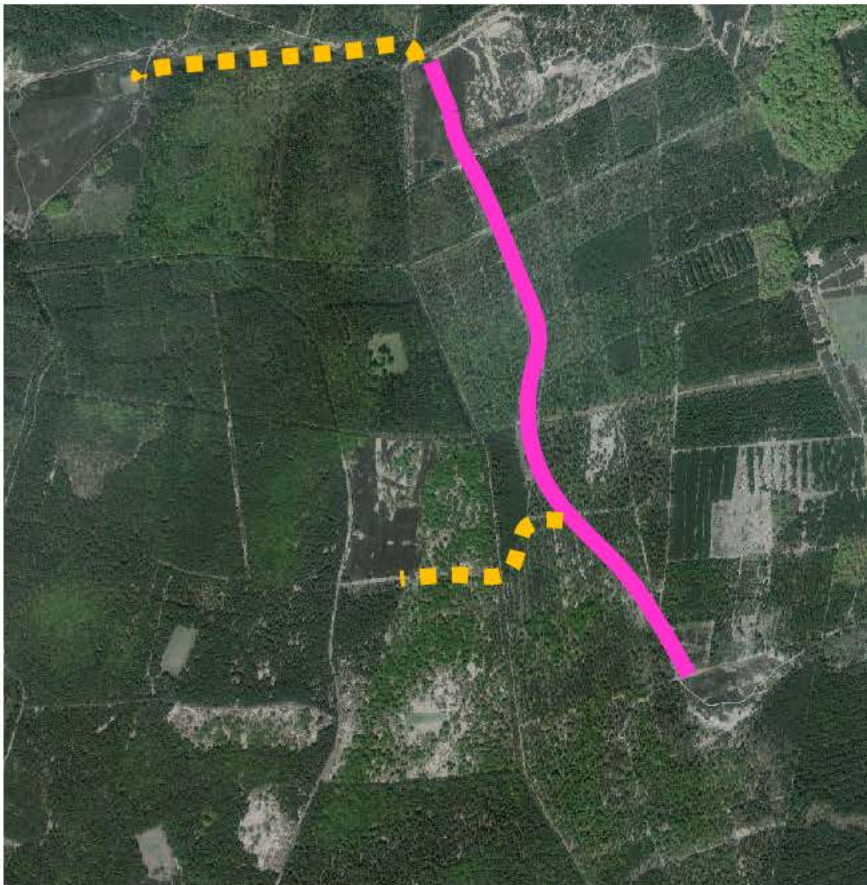
- Alle heidecorridors opnemen als beheertype Droge heide. Dit betekent ook dat een heidecorridor die nu vanaf de Valkeniersweg naar het zuiden loopt moeten worden opgenomen in de Natuurbeheerkaart (figuur 10a).

Kansen

- Door de grote open eenheden met elkaar te verbinden kunnen populaties van de bijzondere kleine fauna (zoals sprinkhanen en vlinders) en kan het areaal van vitale populaties zich verder uitbreiden. Daarvoor is het ook van belang dat er nieuwe corridors worden aangelegd naar de eigendommen van Staatbosbeheer en Gemeente Nunspeet (figuur 10b). Ook moet in beeld gebracht worden welke “interne” corridors moeten worden ontwikkeld om aansluiting te vinden met de geplande ecoducten. Het is van belang dat verbindingzones niet alleen dienst kunnen doen als verbinding maar vooral een uitbreiding van geschikt leefgebied vormen voor de desbetreffende soorten.
- Er moet nu al worden ingespeeld om de mogelijke ontwikkeling door nieuwe corridors naar deze ecoducten te plannen en waar mogelijk aan te leggen.

Figuur 10a. Overzicht van heidecorridors op het Kroondomein: Roze is bestaande corridor, oranje is corridor die nog op de Natuurbeheerkaart moet worden opgenomen.

Figuur 10b. Overzicht van heidecorridors op het Kroondomein: Roze is bestaande corridor, oranje stippellijn zou als corridor kunnen worden aangelegd met terreinen van Staatsbosbeheer en Gemeente Nunspeet.

Maatregelen

- Voor de ontwikkeling van corridors moet aan de hand van een bodemkundig onderzoek in beeld worden gebracht waar de leemhoudende gronden voorkomen.
- Vervolgens moeten in de zones met dit bodemtype corridors worden aangelegd.
- Verder moet er vooronderzoek plaats vinden waarlangs mogelijke corridors kunnen worden aangelegd om in verbinding te komen met de (mogelijk) aan te leggen ecoducten. Een inschatting is dat er ongeveer 5.000 meter extra corridor moet worden aangelegd.
- Als vervolgbeheer moet in deze corridors regelmatig opslag worden verwijderd. Het gaat hier om een lengte van 24.000 meter. Dit areaal moet gefaseerd één keer in de 10 jaar vrijgemaakt worden van opslag.
- Daarnaast moet er eveneens gefaseerd een maaibeheer worden uitgevoerd om een heischrale vegetatie of droge heidevegetatie tot ontwikkeling te brengen.
- De bestaande corridors moeten worden versterkt door deze op een aantal plaatsen te verbreden of inhammen te maken. Het gaat hier om 10.000 m² (dit is een inschatting).

- Het aanleggen van plagplekken met zand of leem kan bijzondere aanvullende biotopen opleveren.

3.2.3 Leemkuilen

Ten aanzien van de cultuurhistorische elementen hecht het Kroondomein aan behoud van de aanwezige leemkuilen in het beheergebied (Kroondomein, 2012). Leemkuilen zijn door de mens gegraven kuilen waaruit in voorgaande eeuwen leem gewonnen is. Op het Kroondomein komen een groot aantal leemkuilen voor. Deze hebben een specifieke flora en fauna. Om de kwaliteiten te behouden worden één keer in de tien jaar beheermaatregelen uitgevoerd. Het kan hier gaan om baggeren en/of verwijderen van opslag.

KAART TOEVOEGEN

Figuur 11. Overzicht van de ligging van leemkuilen op het Kroondomein

Doelstelling Kroondomein

- Behoud van cultuurhistorische elementen en veiligstellen van het specifieke beheer van de leemkuilen. Daarvoor zijn deze als element opgenomen op de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland.

Status SNL en beheertype

- L03.01 Beheertype Aardwerk en groeve.
- Het is de vraag in hoeverre deze leemkuilen ook onder het landschapstype kunnen vallen L01.01 Beheertype Poel en klein historisch water.

Kansen

- Het is te overwegen om op kleinschalige wijze opnieuw leem te gaan winnen en deze leem te gebruiken voor de aanleg van heidecorridors.

Maatregelen

- Borgen van het reguliere kleinschalige beheer met oog voor de cultuurhistorische waarden. Het gaat hier om # leemkuilen per jaar.

3.2.4 Vennen

De vennen op het Kroondomein hebben over het algemeen een zuur tot zwak basisch karakter. In de vennen komt flora en fauna voor die kenmerkend is voor deze omstandigheden. In het gebied bevinden zich vennen op de Asselse heide, Soerense heide, Uddeler Buurtveld, de Bieze en Gortelse heide (figuur 12). Op de Soerense heide zijn de ondoorlatende lagen van de vennen in de jaren dertig doorgestoken in verband met de bestrijding van leverbot (Kroondomein, 2012). Een deel van deze vennen zijn aangewezen als Natura 2000 habitats.

KAART TOEVOEGEN

Figuur 12. Overzicht van de ligging van vennen op het Kroondomein

Doelstelling Kroondomein

- Behoud en herstel van vennen.

Status SNL en beheertype

- N06.06 Zuur ven of hoogveenven.
- De vennen zijn ook opgenomen op de Natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland.
- Een aantal vennen zijn eveneens opgenomen als Natura 2000-habitat.

Kansen

- Het is te overwegen om de hydrologische randvoorwaarden te verbeteren zoals voorgesteld is voor de Asselse vennen (Van Os & Bouwman 2011). Daarnaast kan worden overwogen om een aantal van de lek gestoken vennen op de Soerense heide te herstellen. Om de kansen in beeld te brengen is het ook belangrijk dat in beeld gebracht wordt wat het natuurdoel is van het ven. Kan deze verlanden tot een hoogveenven of wordt het open water gehandhaafd. Tot op heden werden de vennen in een cyclus van tien jaar onderzoek en waar mogelijk wordt het ven uitgebaggerd dan wel worden de oevers geplagd. Hiervoor moet nader onderzoek plaats vinden. De vennen op Het Uddeler Buurtveld en de Bieze zijn rijk aan libellen waaronder Rode Lijst soorten als Maanwaterjuffer en Venglazenmaker. Op de overgangen naar vochtige heide komt hier het Gentiaanblauwtje voor.

Maatregelen

- In beeld brengen welke doelen er vanuit Natura 2000 gesteld worden aan de vennen en aan de hand daarvan een maatregelenpakket samen stellen.
- Verbeteren van de hydrologie door het dempen van sloten of het verminderen van de wateronttrekking. Daarnaast kunnen vennen worden hersteld door de bodem van lek gestoken vennen dicht te smeren met leem. Voor beide maatregelen moet nader onderzoek worden uitgevoerd.

Literatuurlijst en sites

– Geraadpleegde literatuur

Horsthuis, M.A.P. 2010. Hertenkamp, Inventarisatiegegevens Opgesteld door Bosgroep Midden Nederland voor Kroondomein Het Loo.

Horsthuis, M.A.P. & L. Verkerk, 2009. De Motketel. Inrichtingsplan. Bosgroep Midden Nederland in opdracht van het Kroondomein.

Index Natuur en Landschap, 2009. Onderdeel Natuurbeheertypen. Bijlage 9.1 bij de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009

KNNV afdeling Epe/Heerde. 1988. Flora en fauna van Schaveren. Een doorsnede van een N.O. Veluws landschap. KNNV. 98 pp.

Kroondomein, 2012. Beheerplan Kroondomein Het Loo. 2012– 2022. Ontstaansgeschiedenis, Stand van zaken, Vooruitblik. 84 pp.

Os, M. van & J. Bouwman, 2011. Ecohydrologische analyse Asselse vennen 77 pp.

– Sites

www.bodemdata.nl: Bodem- en grondwatergegevens

www.groenloket.nl: Natuurbeheerplankaart provincie Gelderland

www.watwaswaar.nl: Historische topografische kaarten

Bijlage 1 **Overzicht van beheertypen (Bron Index Natuur en Landschap, 2009)****N06.06 Zuur ven of hoogveenven***Algemene beschrijving*

Zure ven of hoogveenven komt voor op de zandgronden. De meeste vennen liggen in Noord Nederland. Vaak zijn deze vennen ontstaan door uitstuiving van een laagte tot het grondwater of door een grondwaterstandverhoging waardoor laagtes onder water komen te staan. In of vlak onder de venbodem komen vaak ondoorlatende bodemlaagjes voor waardoor het ven water houdt, terwijl de omgeving droog is. Ze worden gevoed worden door regenwater en soms door grondwater dat nog sterk op regenwater lijkt. Het water in de vennen is matig zuur tot zuur en voedselarm. Meerstallen, vennen in het hoogveen, hebben dezelfde waterkwaliteit.

Het water in deze vennen is soms bruin van kleur door humuszuren. De vennen kunnen lang vegetatieloos zijn en de oevers bestaan dan uit zeggensoorten of uit soorten van Vochtige heide. De bodem is bedekt met venig materiaal. Zowel in het water als op de oevers kunnen hoogveenvegetaties tot ontwikkeling komen, toestroom van grondwater met kooldioxide versnelt dit proces. Het ven kan geheel bedekt raken met een trilveen van veenmossen, waarin zich een hoogveentje of zelfs een berkenbroek kan ontwikkelen. Door het extreme milieu komen in zure vennen vooral specialisten voor, het gaat om waterkevers en libellen zoals de Venglazenmaker en de Noordse glazenmaker. De meeste planten van hoogvenen komen ook in deze vensystemen voor. Als er sprake is van een zeer lichte verrijking kunnen zeldzame planten als Veenbloembies, Dof veenmos, Slangenwortel, Kleinste of Drijvende egelskop voorkomen. Heikikker en andere kikkers komen alleen voor onder niet te zure omstandigheden. Ook voor vogels als Geoorde fuut en Dodaars zijn de zure vennen van belang.

Zuur ven of hoogveenven is nationaal en internationaal van belang gezien de zeldzaamheid van hieraan gebonden soorten. De vennen kunnen vollediger gemeenschappen bevatten dan de hoogveenrestanten. Ze zijn daarom ook van belang als bron van soorten voor de hoogvenen. Zuur ven of hoogveenven wordt bedreigd door slechte luchtkwaliteit en verdroging, maar liggen vaak geïsoleerd in heide of bos en zijn daarom wat minder aangetast dan de lenshoogvenen.

Afbakening

Het beheertype Zuur ven of hoogveenven omvat door regenwater gevoede, stilstaande wateren met een matig zuur tot zuur karakter. Het water kan een drijvende kragge van veenmossen bevatten.

Volledig verlandende vennen met hoogveenvegetaties behoren tot het beheertype Hoogveen. Het beheertype komt voor in het Zandlandschap.

Veenputten en meerstallen in hoogveen-gebieden worden gerekend tot Hoogveen.

Voorbeeldgebieden: Diverse vennen op de Strabrechtse heide, Dwingelderveld, Drents Friese wold, Boswachterijen Borger, Gieten en Gasselte, de Veluwe, Utrechtse heuvelrug, Kampina, Beegderheide en de Tongerense heide.

N07.01 Droge heide

Algemene beschrijving

Droge heide omvat zowel heiden, struwelen, kleine open zandige plekken en grazige vegetaties op basenarme zand- en leemgronden. Het beheertype komt voor op de drogere delen van de hogere zandgronden, met name in Midden Nederland en soms op rivierduinen. De vegetatie wordt gekenmerkt door dwergstruiken, Struikheide is meestal de dominante soort.

Op ongestoorde bodems kunnen bosbessoorten en Kraaiheide een hoge presentie bereiken, open plekken bevatten veel korstmossen. Soms overheersen grassen als bochtige smele of struiken als Jeneverbes, Brem en braamsorten. Op iets lemiger plaatsen zijn vaak ook soorten van heischrale graslanden present, maar door verzuring en vermesting zijn deze evenals veel andere soorten van heide sterk achteruitgegaan.

Droge heiden zijn in Nederland meestal ontstaan op uitgeputte bodems. Door het rooien van bomen; het plaggen of begrazen van de heide, zijn eeuwenlang mineralen afgevoerd. Er waren meerdere methoden om te plaggen; ondiep waardoor strooisel en houtige resten geogst werden; en diep door te steken met een schop waardoor humus en de humeuze toplaag van de bodem afgevoerd werden. Op de hogere zandgronden ontstond hierdoor een open landschap met dwergstruiken, aangepast aan deze voedselarme en vrij zure omstandigheden. De heiden werden door runderen of schapen begrasd. Hierdoor bleef het landschap open. De mineralen uit mest en plagsel kwamen vaak op de essen rond de dorpen terecht.

Variatie in vegetatiestructuur is van groot belang voor warmteminnende diersoorten zoals Zandhagedis en veel insecten zoals het Heivlinder en de Bruine vuurvlinder. Het gaat om een afwisseling van jonge heide, oude heide, (plaatselijk) struweel en verspreide bomen, open zandige delen en (plaatselijk) dominantie van grassoorten. Ook soorten van meer besloten landschappen als Nachtzwaluw en Draaihals kunnen voorkomen. Op de Sallandse Heuvelrug komt de laatste natuurlijke populatie van het Korhoen in Nederland voor.

Afbakening

Het beheertype Droge heide bestaat voor tenminste 60% uit vegetaties gedomineerd door dwergstruiken, Bochtige smele of Pijpenstrootje.

Jeneverbesstruwelen en Bremstruwelen kunnen onderdeel uitmaken van Droge heide evenals verspreide bomen, kleine open zandige plekken en grazige vegetaties op basenarme zand- en leemgronden.

De heidevegetatie bestaat voor tenminste 30% uit Struikheide, Kraaiheide en/of bosbessoorten, al dan niet gemengd met Gewone dophei.

Het beheertype komt voor in het Zandlandschap of het Heuvellandschap. Heide die in de duinen is gelegen behoort tot het beheertype Duinheide.

Subsidieverplichtingen

De beheerder dient het beheertype in stand te houden. De wijze waarop hij deze instandhoudingsverplichting invult, is aan de beheerder zelf.

Voorbeeldgebieden

Bakkeveense Duinen, Drentsche Aa-gebied, Drouwenerzand, Drents-Friese Wold, Leggelderveld, Havelte-Oost, Mantingerzand, Lemelerberg, Sallandse Heuvelrug, Borkeld, Veluwe, Brabantse Wal, Regte Heide en Leenderbos.

N10.01 Nat schraalland

Algemene beschrijving

Nat schraalland is, net als Vochtig hooiland, zeer oud boerengrasland. Nat schraalland is echter minder productief en de bodem is heel slap. De graslanden zijn daardoor slecht toegankelijk, ze kunnen 's winters onder water staan maar zullen 's zomers oppervlakkig uitdrogen. Door jaarlijks te hooien blijft het voedselarme karakter behouden. De variatie in de graslanden is groot. Blauwgraslanden en kleine zeggenvegetaties worden tot nat schraalland gerekend. Hiermee in mozaïek voorkomende dotterbloemhooilanden en Veldrusschraallanden worden ook tot nat schraalland gerekend.

Nat schraalland kwam in het verleden algemeen voor in de grote veengebieden van Friesland, Holland en Utrecht. Uit oude beschrijvingen blijkt dat het ging om een combinatie van blauwgrasland met zeggenvegetaties. Deze blauw getinte graslanden kwamen voor met door Pijpenstrootje, Moerasstruisgras of Echte witbol gedomineerde graslanden. Daarnaast komt nat schraalland voor in beekdalen en op de veengronden tussen binnenduinrand en oude strandwallen. In Oost Nederland komen bijzondere vormen komen voor in lage slenken van heidevelden die geleidelijk uitlopen in bovenlopen en in droogdalen van de stuwwallen. Ook in de beekdalen van Heuvelland en van Noord Brabant komen, onder invloed van zeer basenrijk grondwater, afwijkende en bijzondere vormen voor van nat schraalland. In beekdalen staan nat schraalland vaak onder invloed van toestromend grondwater, in de laagveengebieden gaat het echter om de combinatie van hoge grondwaterstanden, tijdelijke inundaties met gebufferd schoon oppervlaktewater of wat beter gebufferde bodems. Vaak zijn de bodems matig zuur, maar omdat nat schraalland zeer gevoelig is voor verdere verzuring is de aanwezigheid van bufferstoffen, die verdere verzuring voorkomen, van essentieel belang.

De vegetatie is kruiden- en zeggenrijk en vormt overgangen naar rietland, heide of struweel. In de graslanden zijn vaak kleine verschillen in hoogte, in laagten blijft water langer blijft staan op overgangen naar iets drogere gronden kunnen heischrale graslanden en heiden voorkomen. Juist deze gradiënten maken het type zeer soortenrijk. Nat schraalland kan rijk zijn aan zegge (Blonde zegge, Blauwe zegge, Geelgroene zegge, Vlozege, Tweehuizige zegge), en orchideeën (Brede orchis, Rietorchis, Gevlekte orchis, Vleeskleurige orchis, Moeraswespenorchis). Karakteristieke dagvlinders zijn Zilveren maan en Pimpernelblauwtje. Een groot aantal van nat schraalland afhankelijke vlinders is in ons land helaas verdwenen. In overgangen naar kalkmoeras kunnen Groenknolorchis, Vetblad of Parnassia voorkomen.

Nat schraalland is door de rijkdom aan zeldzame soorten van groot Europees en nationaal belang. Blauwgraslanden zijn beperkt tot een klein gebied aan de Atlantische kust van Europa.

Nat schraalland komt vaak in oude, maar vaak kleine reservaten voor en zijn daarom zeer gevoelig voor ingrepen in de omgeving. Het nat schraalland van de oude strandwallen en het laagveen is vrijwel verdwenen. In een aantal beekdalen is de situatie iets beter door het toestromen van grondwater. Verdroging, verzuring en vermesting zijn de belangrijke bedreigingen voor nat schraalland.

Afbakening

Nat schraalland omvat blauwgrasland, kleine zeggen- en kalkmoeras.

Dotterbloemhooilanden en Veldrusschraallanden in beekdalen en boezemlanden kunnen ook tot dit type gerekend worden als ze in combinatie met de eerste drie vegetatietypen voorkomen.

Komen dotterbloemhooiland en Veldrusschraalland zonder blauwgrasland, kleine zeggen- of kalkmoeras voor, dan in de draagkracht van de bodem wat minder slecht en worden ze tot vochtig hooiland gerekend.

De graslanden komen voor op voedselarme, matig zure tot basische bodems die gedurende de winter het waterpeil tenminste op of rond het maaiveld hebben (0–20 cm. beneden maaiveld) en 's zomers slechts oppervlakkig uitdrogen. De bodems zijn vanwege het natte karakter weinig draagkrachtig.

In Nat schraalland komen tenminste enkele karakteristieke soorten voor: Blonde zegge, Vlozegge, Sterzegge, Tweehuizige zegge, Knotszegge, Blauwe zegge, Waterdrieblad, Draadrus, Melkviooltje, Spaanse ruiter, Gevlekte orchis, Moeraswespenorchis, Klokjesgentiaan, Welriekende nachtorchis, Klein glidkruid, Brede orchis, Rietorchis, Vleeskleurige orchis, Blauwe knoop, Moerasstrepzaad, Addertong, Harlekijn, Adderwortel, Kleine valeriaan, Moeraskartelblad, Welriekende nachtorchis, Parnassia, Vetblad. Het beheertype wordt jaarlijks gemaaid en het maaisel wordt afgevoerd.

Voorbeeldgebieden: Wijnjeterperschar, de Oude riet, Elperstroom, Drentse Aa Lieverense diep, Weerribben, Wieden, Veerslootslanden, Luttenbergerven, Mosbeek, Punthuizen Stelkampsveld, De Bruuk, het Binnenveld, Meeuwen- en Allemanskamp, Laegieskamp, Abbestede, Limmer die, Ronde venen, Langstraat, Dommeldal, Urkhovense zegge, Merkse en Kathager beemden.

N11.01 Droog schraalland*Algemene beschrijving*

Droog schraalland omvat open, droge, laagproductieve, kruidenrijke, grazige vegetaties op droge lemige zandgronden, rivierduinen en op löss en kalk in het heuvelland,. Het gaat zowel om stroomdalgraslanden (incl. zinkweiden) als heischrale graslanden en kalkgraslanden. Kalkgraslanden en zinkweiden zijn tot Zuid-Limburg beperkt. Naast soortenrijke korte vegetaties zijn ook overgangen met zoomvegetaties en struwelen (met o.a. sleedoorn, rozen of jeneverbes) van belang voor de hier vaak aanwezige hoge soortenrijkdom. Dit geldt ook voor dagzomend krijtgesteente in kalkgraslanden, als bijzonder droog micromilieu met o.a. bijbehorende vetplanten.

Droog schraalland is afhankelijk van voldoende basenrijkdom. Meestal levert de bodem deze basen, maar of via water (bv. korte overstrooming) of door sedimentatie van vers zand, kunnen ook bufferstoffen van elders aangevoerd worden. Ook mieren en mollen kunnen een rol spelen door niet uitgelooft zand naar de oppervlakte te brengen. Droog schraalland is op zeer arme zandgronden vaak aanwezig langs paden of vormt een overgang vaak tussen heide en vochtig hooiland. Op lemige zandbodems en op rivierduinen kan droog schraalland op grotere oppervlakten voorkomen. In Zuid-Limburg gaat het om hellinggraslanden, waarin zowel heischrale graslanden als kalkgraslanden

voorkomen. Er zijn vaak gradiënten aanwezig in basenrijkdom of vocht, die voor overgangen naar andere graslanden of heiden zorgen.

Droge schraallanden kennen meestal een lange geschiedenis van begrazing. Ze zijn van belang voor verschillende soortgroepen: vaatplanten, paddestoelen, mossen, vlinders, sprinkhanen en andere insecten.

Droge Schraallanden zijn zeldzaam in het West-Europese laagland en zijn op Europees niveau van grote waarde, vooral de heischrale vegetaties en stroomdalgraslanden langs de grote rivieren. Zinkweiden zijn uiterst zeldzaam en beperkt zich in Nederland tot een enkele locatie in het geuldal. Ook nationaal is droog schraalland van belang ondermeer als leefgebied van: Aardbeivlinder, Bruin dikkopje, Bruin blauwtje, Bruine vuurvlinder, Klaverblauwtje, Veldparelmoervlinder, Koninginnepage, Veldkrekkel, Zoemertje, Rapunzelklokje, Harige ratelaar, Gulden sleutelbloem, Gestreepte klaver, Gewone- en Liggende vleugeltjesbloem, Geel zonneroosje, Valkruid, Heidezegge, Rozenkransje, Gelobde maanvaren, Zilverhaver, Kleine pimpernel, Betonie, Berggamander, Bevertjes, Breed fakkelgras, Duitse gentiaan, Voorjaarsganzerik, Voorjaarszegge, Veldgentiaan, Wondklaver, Wilde tijm, Welriekende agrimonie, Zacht vetkruid, Tripmadam, Kaal breukkruid, Zwolse anjer, Stijf hardgras, Zinkboerenkers, Zinkviooltje en vele orchideeën.

Door ontginning, verzuring en bemesting is droog schraalland in Nederland vrijwel verdwenen en het voorkomen van de vele karakteristieke soorten is ernstig bedreigd. De belangrijkste bedreiging voor de restanten van droog schraalland is vermesting in de vorm van stikstofdepositie waardoor de soorten van het schraalland worden verdrongen door algemene grassen.

N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

Algemene beschrijving

Kruiden- en faunarijk grasland omvat graslanden die kruidenrijk zijn, maar niet tot de schraallanden, vochtig hooiland, zilt grasland en overstromingsgrasland of glanshaverhooiland behoren. De vegetatie kan behoren tot allerlei verbonden van graslandvegetaties; onder meer kamgrasvegetaties of de meer algemene witbolgraslanden. Diverse soorten ruigte en struweel kunnen in dit grasland voorkomen. Het grasland wordt meestal extensief beweide of gehooide en niet of slechts licht bemest.

Het beheertype Kruiden- en faunarijk grasland kan voorkomen op diverse bodems van vochtig tot droog en heeft doorgaans een (matig) voedselrijk karakter. Kruiden- en faunarijk grasland komt in vrijwel alle landschapstypen voor. Toch is het areaal de laatste veertig jaar enorm afgenomen door de gangbare landbouwpraktijk: sterke bemesting gecombineerd met periodiek doodspuiten van de grasmat en opnieuw inzaaien met hoog productieve grasvariëteiten. De meeste overgebleven kruidenrijke graslanden liggen in overhoekjes van het agrarische gebied of komen voor in natuurgebieden. Daar kan kruidenrijk grasland een tijdelijk fase zijn als de benodigde abiotische omstandigheden voor schraallanden niet of nog niet gerealiseerd kunnen worden.

Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur (ruigte en plaatselijk struweel, hogere en lage vegetatie) en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. Gradiënten binnen (grond)waterpeil en voedselrijkdom zorgen voor diverse vegetatietypen.

Kenmerkende of bijzondere soorten van schralere beheertypen ontbreken grotendeels binnen Kruiden- en faunarijk grasland, maar graslanden zijn vaak wel rijk aan minder zeldzame soorten. Het type is o.a. van belang voor vlinders en andere insecten, vogels en kleine zoogdieren. De graslanden worden doorgaans niet bemest. Om verzuring tegen te gaan kan, bij uitzondering, ruige stalmest of bekalking toegepast worden.

Afbakening

Het betreft grasland, de grasachtigen (monocotylen) zijn dominant, maar kruiden (dicotylen) en mossen hebben een oppervlakteaandeel van tenminste 20%

De graslanden zijn niet tot andere beheertypen te rekenen (zie afbakening andere graslanden).

Vrijwel jaarlijks in winter en voorjaar langdurig overstromde weilanden worden niet tot dit beheertype maar tot Zilt- en overstromingsgrasland gerekend

Subsidieverplichtingen

De beheerder dient het beheertype in stand te houden. De wijze waarop hij deze instandhoudingsverplichting invult, is aan de beheerder zelf.

Voorbeeldgebieden

Malpiebeemden, Bommelerwaard-west, Ryptsjersterpolder.

N00.01 Nog om te vormen naar natuur

Algemene beschrijving

Gronden met een intensief agrarisch of ander verleden die een natuurbestemming krijgen, hebben meestal niet van de ene op de andere dag natuurwaarden. Hiervoor is eerst een omvormingsbeheer (verschraling) nodig of inrichting, zoals het afvoeren van de voedselrijke bouwvoor of bosaanplant. Dit kan vaak niet meteen. Vaak is er wel al aangepast beheer nodig. Om deze gronden met een natuurbestemming toch op de kaart te kunnen zetten is er het beheertype 'nog om te vormen naar natuur'. Hiermee is voor het beheer en beleid inzichtelijk waar en hoeveel natuur nog omgevormd of ingericht moet worden. Als ook voor de toekomst nog niet duidelijk is tot welke natuur het omgevormd wordt kan het ook op doelkaarten staan aangegeven, totdat daadwerkelijk aan een inrichting wordt gewerkt.

Afbakening

Dit beheertype omvat gronden die in het verleden een andere functie dan natuur hebben gekend en nog niet tot andere beheertypen te rekenen zijn.

A02.01 Botanische graslandpakketten

Algemene informatie

De botanische kwaliteit van agrarisch beheerde percelen is de laatste tientallen jaren hard achteruitgegaan. Het gaat hierbij vooral om verlies aan minder kritische soorten zoals de Echte koekoeksbloem, een tot voor kort vrij algemeen voorkomende soort van kruidenrijke graslanden. Toch zijn de laatste jaren ook successen geboekt op percelen met een uitgekiend botanisch beheer. Het nieuwe pakkettenstelsel wil op deze weg verder gaan en bijdragen aan het verhogen van de algemene botanische kwaliteit van zowel percelen als perceelranden.

Pakkettenstelsel

Het pakkettenstelsel voor botanisch waardevol grasland bestaat uit een aantal pakketten.

Algemene uitgangspunten zijn:

- geen of beperkt gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen;
- geen bemesting (ook geen bagger);
- over het algemeen beperkte beweidingsmogelijkheden.

Met het pakket botanisch weiland wordt een vegetatie ontwikkeld die kenmerkend is voor een minder voedselrijke situatie. Beweiden is jaar rond toegestaan, bemesting niet. Hiermee wordt minder snel verschaald ten opzichte van een situatie met alleen maaien en afvoeren, maar wordt een structuurrijke uitgangssituatie gecreëerd.

Botanisch hooiland gaat uit van frequent maaien en afvoeren, gecombineerd met nabeweiden in de nazomer en winter. Met dit pakket wordt getracht de voedselrijkdom van het perceel versneld te reduceren, waardoor productiever grassoorten verdwijnen en kruiden meer kans krijgen. In situaties waarin de kruidenrijkdom nog erg laag is, zal er meer gemaaid en afgevoerd moeten worden dan wanneer er reeds een bloemrijke vegetatie aanwezig is. Beide bovenstaande pakketten zijn ook beschikbaar in een randenvariant. Nieuw is een pakket ten behoeve van bronbeheer. Dit pakket behoedt brongebieden in het agrarisch gebied voor negatieve invloeden op de waterkwaliteit en kwantiteit.

Beheerpakket A02.01.01: Botanisch weiland

Instapvoorwaarden voor het beheertype:

1. De beheereenheid bestaat uit grasland.
2. De beheereenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
3. Cumulatie met alle beheerpakketten uitgesloten

Beheereisen:

1. Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.
2. De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
3. Standweiden is het gehele jaar toegestaan met max. 2 GVE per hectare. Van 1 oktober tot 1 maart is onbeperkt weiden toegestaan; bijvoeren is niet toegestaan;
4. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid.

Beheerpakket A02.01.02: Botanisch hooiland

Instapvoorwaarden voor het beheertype:

1. De beheereenheid bestaat uit grasland.
2. De beheereenheid is ten minste 0,5 hectare groot.
3. Cumulatie met alle beheerpakketten is uitgesloten.

Beheereisen:

1. Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.
2. De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
3. Beweiding is uitsluitend toegestaan in de periode van 1 augustus tot 1 maart.
4. Het gewas wordt jaarlijks minimaal één maal gemaaid en afgevoerd.
5. Het grasland mag niet worden gescheurd, gefreesd of opnieuw ingezaaid.

Beheerpakket A02.01.03: Botanische weide- of hooilandrand**Instapvoorwaarden voor het beheertype:**

1. De beheereenheid bestaat uit grasland.
2. De beheereenheid heeft een minimale (rand)breedte van 2 meter en een maximale (rand)breedte van 6 meter.
3. Cumulatie met alle beheerpakketten is uitgesloten

Beheereisen:

1. Gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen is slechts toegestaan voor pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring en brandnetel.
2. De beheereenheid wordt niet bemest en er wordt geen bagger opgebracht.
3. Het grasland mag niet worden geklepeld, gescheurd, gefreesd of opnieuw ingezaaid

Beheerpakketten:

- A02.01.03a Voor botanische weiderand geldt: beweiding is toegestaan;
 A02.01.03b Voor hooilandrand geldt: beweiding is niet toegestaan.

L01.01 Beheertype Poel en klein historisch water*Afbakening*

- Zowel een poel als een klein historisch water is doorgaans een geïsoleerd stilstaand water dat gevoed wordt door grond- en/of regenwater. Een poel mag in verbinding staan met sloten of greppels wanneer sprake is van een natuurlijke eenheid die vrij afwatert. Veenputten mogen in verbinding staan met het slotenstelsel in het gebied.
- Het element heeft een oppervlakte van minimaal 0,5 en maximaal 50 are.
- In Zuid-Limburg heeft een voortplantingspoel voor amfibieën een oppervlakte van minimaal 0,2 are.
- Vijvers die een onderdeel zijn van een park of tuin, of daarin aangelegd worden, vallen niet onder dit beheertype, maar onder het beheertype L02.03 Historische tuin.
- Wateren die onder de natuurbeheertypen N06.05 Zuur ven of Hoogveenven of N06.06 Zwakgebufferd ven vallen horen niet tot dit beheertype.
- Sloten behoren niet tot dit beheertype.

Algemene beheerverplichting

De historische of natuurlijke contouren/vormen worden behouden. Dit is bijvoorbeeld belangrijk bij oude elementen zoals pingoruïnes waarvan de randzones archeologisch belangrijk kunnen zijn. Hierbij gaat het dan om de walachtige structuur rondom de plas.

Maar het geldt ook bij de visvijvers. Dit beheertype wordt periodiek opgeschoond om voldoende open water te behouden.

Voorwaarden en eisen

- Minimaal de helft van het natte oppervlakte van de poel bestaat in de lente uit open water. Voor behoud van voldoende open water wordt het element periodiek opgeschoond. Incidenteel mag het element in de zomerperiode droogvallen;
- Vertrapping van de oevers bij het gebruik van het element als veedrinkpoel wordt voorkomen. Bij het gebruik als veedrinkpoel is minimaal de helft van de oeverlengte uitgerasterd;
- Maximaal 25% van de oeverlengte is begroeid met inheemse bomen en/of struiken;
- Er mogen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element gebruikt worden;
- Er mogen geen vissen of andere dieren (zoals eenden en ganzen) worden uitgezet of gekweekt;
- Slootmaaisel of bagger mag niet verwerkt worden in het element;
- Maai- en schoningswerkzaamheden worden verricht in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

Beheerpakketten

L01.01.01a Poel en klein historisch water < 175 m²

L01.01.01b Poel en klein historisch water > 175 m²

L03.01 Beheertype Aardwerk en groeve

Algemene beschrijving

Binnen dit beheertype valt een diverse verzameling van landschapselementen van door de mens gemaakte verhogingen of ophogingen van aarde/grond of door de mens gemaakte kuilen, laagtes of gaten. Grofweg is deze verzameling in 4 groepen in te delen:

1. Aarden schansen of ander verdedigingswerken: o.a. schansen, landweren, kogelvangers, tankgrachten en loopgraven);
2. Wallen en dijken: tuunwallen, aarden wallen, terpen, wierden, dijken (slaper-, binnen-, ban-, overlaat-, peel-, rivier-,schaar-, schenkel-, stuif-,zomer-,zeedijk etc) en dammen (incl. Spekdam (spiek, paap);
3. Groeves en putten: steengroeven, zand-(grind-)putten en -groeves, kuilen (ijzer-, boeren- en zaagkuilen), daliegaten en leemputten;
4. Microreliëf en steilranden; kades (tiendwegen), essen, bolle akkers en akkerbergen. Vooral wallen en dijken zijn opvallende elementen in het landschap en een belangrijk onderdeel van veel landschappen in het lage deel van Nederland. Van de verschillende landschapselementen zijn regionale types en/ of specifieke relaties met de locatie van voorkomen.

Afbakening

- Alle landschapselementen die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) staan, zoals motte's, grafheuvels en vlietbergen vallen buiten dit beheertype maar vallen onder het type archeologisch waardevol terrein.
- Alleen elementen die als zodanig worden beheerd vallen onder dit beheertype.
- Elementen die al onder een ander beheertypen kunnen worden gerekend vallen buiten dit beheertype.

Algemene beheerverplichting

De kern van het beheer is dat het landschapselement in de huidige toestand blijft.

Dit beheertype is niet voor subsidie opengesteld

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Het Kroondomein

10.2.e

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rijksoverheid.nl/ez

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur

T 10.2.e

M

10.2.e @rvo.nl

Onze referentie

10.2.g

Bijlagen

1

Relatienummer

10.2.g

IBAN

10.2.e

BIC

10.2.e

Datum **30 MEI 2016**

Betreft Beslissing op uw lump sum-aanvraag 2016-2021

Geachte 10.2.e

Op 8 oktober 2015 heb ik uw aanvraag voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer en voor investeringssubsidie en subsidie functieverandering ontvangen. Uw aanvraag heb ik geregistreerd onder nummer 10.2.g. In deze brief leest u mijn beslissing.

Aanvraag gedeeltelijk goedgekeurd

Ik heb uw aanvraag met nummer 10.2.g gedeeltelijk goedgekeurd. Onder het kopje "Waarom gedeeltelijke goedkeuring?" leest u waarom ik niet uw hele aanvraag kan goedkeuren.

Wettelijke grondslag

Ik verstrek u subsidie op basis van de Kaderwet EZ-subsidies onder analoge toepassing van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016 (hierna: de SVNL2016 Gelderland). Ik heb besloten gedeeltelijk van laatstgenoemde verordening af te wijken, omdat een aantal bepalingen naar hun aard niet toepasbaar zijn op het Kroondomein. Onder het kopje "Subsidieverplichtingen" leest u hier meer over.

Opschortende voorwaarde

De subsidie wordt verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na de bekendmaking van deze beslissing tussen het Kroondomein en het ministerie van Economische Zaken een overeenkomst ter uitvoering van deze beslissing wordt gesloten (artikel 4:36 Algemene wet bestuursrecht).

Subsidiebedrag

U krijgt maximaal € 4.741.425,90 subsidie voor de hele subsidieperiode. Dit subsidiebedrag is gebaseerd op een vast tarief per jaar tot aan het einde van de subsidieperiode. Ik heb gebruik gemaakt van de niet-geïndexeerde tarieven 2016 zoals die door de provincies gezamenlijk zijn vastgesteld. De tot mijn beschikking staande middelen laten indexering thans niet toe. Mocht hier verandering in komen, dan ben ik bereid dit standpunt te heroverwegen.

Op het bijgevoegde berekeningsformulier treft u een nadere specificatie van het subsidiebedrag aan. Om administratief-technische redenen is op het berekeningsformulier het subsidiebedrag opgesplitst en toegerekend aan specifieke natuurbeheertypen (natuurbeheer) of leefgebieden (agrarisch natuur- en landschapsbeheer).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Relatienummer
10.2.g

Voor de volledigheid merk ik op dat ik de terreinen met het landschapstype "L03.01.00 Aardwerk en groeve" heb toegerekend aan het onderdeel natuur- en landschapsbeheer. Er is namelijk in de SVNL2016 Gelderland, onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer, geen equivalent van dit landschapstype.

Subsidieperiode

De subsidieperiode bestaat uit zes beheerjaren en loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021. Elk beheerjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Bevoorschotting, subsidievaststelling en uitbetaling

Binnen 10 weken na afloop van elk van de eerste vijf beheerjaren neem ik ambtshalve een beslissing over de hoogte van het voorschot. Een voorschot bedraagt maximaal één zesde deel van het subsidiebedrag.

Binnen 13 weken na afloop van de subsidieperiode zal ik de subsidie ambtshalve vaststellen.

Uitbetalingen vinden plaats binnen 6 weken na het betreffende besluit.

De in de eerste en tweede alinea genoemde termijnen laten mijn bevoegdheid om die beslissingen indien nodig te verdagen, onverlet.

Kaartmateriaal

Binnen twee weken na verzending van dit besluit ontvangt u van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) een aantal digitale kaarten. Hierop kunt u de ligging en omvang van de terreinen zien waarvoor ik u subsidie verstrek, alsmede het soort subsidie of aanvullende toeslag.

Subsidieverplichtingen

Onderdeel natuur- en landschapsbeheer:

U voldoet gedurende de subsidieperiode aan de verplichtingen zoals opgenomen in de artikelen 1.6, 2.9 en 2.11 van de SVNL2016 Gelderland.

Voor de subsidiabele natuurterreinen die niet publiekelijk toegankelijk zijn onthef ik u op basis van artikel 2.9 lid 4 van de SVNL2016 Gelderland van de verplichting om die natuurterreinen gedurende ten minste 358 dagen van zonsopgang tot zonsondergang kosteloos open te stellen en toegankelijk te houden. Indien afsluiting ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer noodzakelijk is, dan is het in artikel 2.9 lid 4, onderdeel c, van de SVNL2016 Gelderland opgenomen maximum van 1 hectare niet van toepassing. De ontheffing geldt uiteraard niet voor de natuurterreinen waarvoor u de recreatietoeslag ontvangt.

Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer

U voldoet gedurende de subsidieperiode aan de verplichtingen zoals opgenomen in de artikelen 1.6 en 3.11, onderdelen a, c, f tot en met h en k, van de SVNL2016 Gelderland. U hoeft dus geen jaarlijks betaalverzoek te doen (onderdeel i). Wijzigingen zoals bedoeld in de onderdelen d en e zijn echter niet toegestaan. In plaats daarvan verleen ik u toestemming om de door u gewenste aanvullende maatregelen (o.a. het bemesten en/of bijzaaien van arme graslanden, aangepast maaibeheer) te treffen, mits deze bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van het betreffende leefgebied. Deze aanvullende maatregelen zijn echter niet subsidiabel.

Daarnaast leg ik u een aanvullende verplichting op, namelijk dat u voldoet aan de Europese en nationale minimumnormen op het gebied van milieu, gezondheid en dierenwelzijn, alsmede de minimumeisen voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Deze aanvullende verplichting geldt alleen voor het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

De reden dat ik u deze aanvullende verplichting opleg is als volgt: in het collectieve stelsel zoals opgenomen in de SVNL2016 Gelderland rust bovenstaande verplichting niet op het collectief, maar op de landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond die deel uitmaken van het collectief (de beheerders). Omdat het Kroondomein geen collectief in de zin van de SVNL2016 Gelderland is, merk ik u uit oogpunt van rechtsgelijkheid aan als beheerder.

De subsidiabele activiteiten die u uitvoert zijn gericht op behoud en versterking van een leefgebied. In de tabel hieronder ziet u om welk leefgebied het gaat, de minimale oppervlakte leefgebied en de beheerfuncties die u in elk geval dient te realiseren, en de gemiddelde prijs per hectare leefgebied. De beheerfunctie "verschrallen" is optioneel (artikel 3.4 lid 1, onderdeel b, van de SVNL2016 Gelderland en paragraaf 4.5 van het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland). Een deel van de landbouwgronden liggen volgens het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland zowel in een leefgebied droge dooradering als in een leefgebied natte dooradering. Deze landbouwgronden heb ik toegerekend aan het leefgebied natte dooradering. U ondervindt hiervan geen (financieel) voor- of nadeel.

Deel-gebied	Leefgebied	Minimum aantal ha	Verplichte beheerfuncties	Gemiddeld bedrag per ha per jaar
Veluwe	Droge dooradering	87,65	Optimaliseren voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied;	€ 1.562,09
Veluwe	Natte dooradering	57,10	Optimaliseren voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied;	€ 1.494,00

Voorwaarden kunnen veranderen

Voor het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer geldt dat de subsidievoorwaarden aangepast kunnen worden indien de baseline-voorwaarden, de randvoorwaarden of de vergroeningseisen worden aangescherpt.

Als u niet aan die aangescherpte voorwaarden kunt voldoen, krijgt u de gelegenheid het agrarisch natuurbeheer te stoppen zonder dat u de reeds betaalde voorschotten terug moet betalen. RVO.nl houdt u op de hoogte van dergelijke wijzigingen en van de gevolgen die daaruit voortvloeien.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Relatienummer
10.2.g

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Relatienummer
10.2.g

Waarom gedeeltelijke goedkeuring?

Onderdelen investeringssubsidie en subsidie functieverandering (SKNL):

Uw aanvraag voor bovenstaande subsidies moet ik helaas afwijzen. De thans tot mijn beschikking staande middelen laten subsidiëring van die onderdelen momenteel niet toe. Ik heb daarom besloten voorrang te geven aan dat deel van uw aanvraag dat ziet op de instandhouding van de reeds bestaande natuurterreinen, landschapselementen en leefgebieden, in plaats van in te zetten op de realisatie van nieuwe natuur. Ik ben bereid dit standpunt op termijn te herzien, mits de beschikbare middelen dat toelaten.

Onderdeel natuur- en landschapsbeheer:

- van de oppervlakte waarvoor u het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide" heeft aangevraagd is 1,05 ha niet subsidiabel. Het betreft een deel van het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 314". Dit gedeelte is in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit een op 5 februari 2016 gevoerd telefoongesprek tussen de ^{10.2.e} en een medewerker van RVO.nl is gebleken dat het natuurbeheertype ter plekke (nog) niet aanwezig is.
- met betrekking tot het natuurbeheertype "N06.06 Zuur ven" komt u voor 0,04 ha niet in aanmerking voor subsidie. Ik heb namelijk geconstateerd dat u voor deze oppervlakte tevens het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide" heeft aangevraagd. Het betreft het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 12" respectievelijk "FID 305". Aangezien de provincie het betreffende natuurterrein heeft begrensd met het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide", heb ik besloten het terrein als zodanig te subsidiëren (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland).
- met betrekking tot het natuurbeheertype "N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland" komt u voor 3,50 ha niet voor subsidie in aanmerking. Het betreft het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 316". Dit terrein is in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit het hiervoor aangehaalde telefoongesprek is gebleken dat ook dit natuurbeheertype ter plekke (nog) niet aanwezig is.
- van de oppervlakte waarvoor u het natuurbeheertype "N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos" heeft aangevraagd is 0,72 ha niet subsidiabel. Het betreft de noordzijde van het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 252" (0,28 ha), alsmede het noordelijke en westelijke deel van het natuurterrein met "FID 253" (0,03 ha). Deze gedeelten zijn in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit mijn beoordeling is bovendien gebleken dat op de afgewezen stukken het

betreffende natuurbeheertype niet is gelegen, maar dat u per abuis de schaduw van de overige bomen heeft aangezien als deel van de betreffende natuurterreinen. Ten slotte merk ik op dat de afgewezen delen deels zijn gelegen op respectievelijk de gewaspercelen 21 en 18, waarvoor ik u reeds subsidie verleen in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het is niet mogelijk voor dezelfde oppervlakte beide subsidies te ontvangen. Dit laatste geldt ook voor delen van het natuurterrein met "FID 297": een oppervlakte van 0,41 ha is niet subsidiabel, omdat deze gelegen is op de gewaspercelen 13 (0,03 ha), 14 (0,03 ha) en 15 (0,35 ha).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Relatienummer
10.2.g

- met betrekking tot het natuurbeheertype "N16.01 Droog bos met productie" komt u voor 1,18 ha niet voor subsidie in aanmerking. Voor 1,06 ha van deze oppervlakte verleen ik u reeds subsidie in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het is niet mogelijk voor dezelfde oppervlakte beide subsidies te ontvangen. In onderstaande tabel ziet u welke (delen) van natuurterreinen het betreft:

FID-nr. (uw kaart)	Nr. gewasperceel	Afgewezen oppervlakte
134	82	0,18
152	72	0,12
159	67	0,15
168	62	0,23
188	3	0,19
214	57	0,09
215	39	0,10
Totaal		1,06

Voor het afgewezen deel van het natuurterrein met "FID 207" (0,12 ha) merk ik op dat het hierbij gaat om het noordwestelijke hoekje van gewasperceel 45. Aangezien het hier landbouwgrond betreft, waarvoor u blijkens uw aanvraag ook een subsidie functieverandering wenste, kan er geen sprake zijn van een natuurterrein met het bovenstaande natuurbeheertype.

- voor de bovenstaande oppervlaktes (in totaal 6,49 ha) komt u niet in aanmerking voor de toeslag monitoring. De toeslag monitoring kan slechts verstrekt worden voor zover ook een subsidie voor het beheer van een natuurbeheertype verstrekt wordt (art. 2.4 lid 1 in samenhang met art. 2.5 lid 1 en 2, van de SVNL2016 Gelderland). Dezelfde afwijsreden geldt ook voor de oppervlakte functieverandering van 20,36 ha waarvoor u de toeslag monitoring heeft aangevraagd. Daarnaast zie ik mij genoodzaakt de toeslag af te wijzen voor de natuurbeheertypen "N03.01 Beek en bron" (1,33 ha) en "N04.02 Zoete plas" (16,40 ha). Het gaat hierbij om oppervlaktewateren waarvoor nog geen goede monitoringsmethodiek ontwikkeld is. Daarom is voor beide natuurbeheertypen momenteel geen tarief voor monitoring te bepalen. De totale oppervlakte waarvoor u niet in aanmerking komt voor de toeslag monitoring is 44,58 ha.
- voor een oppervlakte van 2,62 ha komt u niet in aanmerking voor de recreatietoeslag. Voor die oppervlakte is namelijk geen subsidie verstrekt

voor het in stand houden van een natuurbeheertype (art. 2.6 lid 1 en 2, van de SVNL2016 Gelderland). Het betreft de hierboven afgewezen oppervlaktes met de natuurbeheertypen "N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (0,72 ha) en "N16.01 Droog bos met productie" (1,18 ha). Daarnaast gaat het om:

- 1) een stukje van 0,25 ha, gelegen tussen de gewaspercelen 5 en 9 en omringt door "FID 194";
- 2) een stukje van 0,13 ha, gelegen links van gewasperceel 39;
- 3) een extra stukje van 0,09 ha op gewasperceel 3 (meer een bomenrij);
- 4) een extra stukje van 0,03 ha aan de bovenzijde van gewas-perceel 48;
- 5) een extra stukje van 0,22 ha aan de rechterzijde van gewas-perceel 82.

Voor al deze stukjes geldt dat u geen onderliggend natuurbeheertype heeft aangevraagd. Bovendien geldt voor de afgewezen oppervlaktes onder de punten 3 tot en met 5 dat zij gelegen zijn op landbouwpercelen waarvoor u subsidie krijgt in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dergelijke percelen komen niet in aanmerking voor de recreatietoeslag.

Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer:

- voor gewasperceel 36 heeft u een omvang van 1,15 ha opgegeven. De omvang van dit gewasperceel is door RVO.nl bepaald op 1,12 ha. Daarom komt u voor 0,03 ha niet in aanmerking voor subsidie. Deze oppervlakte heb ik in mindering gebracht bij het leefgebied "droge dooradering".
- voor gewasperceel 77 heeft u een omvang van 13,50 ha opgegeven. Alhoewel RVO.nl tot een identieke oppervlakte van het gewasperceel is gekomen, blijkt uit uw intekening dat u niet het volledige gewasperceel heeft aangevraagd. U heeft een hoekje linksboven van het gewasperceel niet ingetekend. U heeft waarschijnlijk, net als ik, geconstateerd dat het betreffende stukje van het gewasperceel niet door de provincie Gelderland begrensd is als leefgebied. Daarom komt u voor 0,51 ha niet in aanmerking voor subsidie (art. 1.1, onderdeel p in samenhang met art. 3.2 van de SVNL2016 Gelderland). Deze oppervlakte heb ik in mindering gebracht bij het leefgebied "natte dooradering".

Overstap van SNL naar SVNL2016

Momenteel ontvangt u voor een groot aantal terreinen waarop deze beslissing ziet reeds subsidie op grond van de SNL. Ik zal die SNL-subsidies per 1 januari 2016 voortijdig vaststellen om te voorkomen dat u twee keer subsidie ontvangt. U krijgt daarover op een later moment apart bericht.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Relatienummer
10.2.g

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

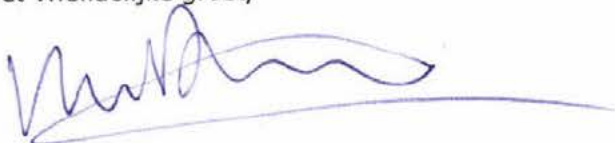
Relatienummer
10.2.g

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het relatienummer en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het relatienummer in de rechterkantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl, of neem telefonisch contact op met de heer Ron Verheyden van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor de contactgegevens verwijs ik u naar het colofon op de eerste pagina van dit besluit.

Met vriendelijke groet,

Martijn van Dam
Staatssecretaris van Economische Zaken

Berekeningsformulier Kaderwet EZ-subsidies

Aanvraagnummer: 10.2.g
 Relatienummer: 10.2.g

Behorend bij kenmerk:
 Relatiennaam: HET KROONDOMEIN

Beheer

Code	Pakketnaam	Oppervlakte	Eenheid	Tarief 2016	Bedrag per jaar	Periode jr/mnd/dgn
7321	N03.01 Beek en bron	1,33	ha	€ 71,78	€ 95,47	06/00/00
7332	N04.02 Zoete plas	16,40	ha	€ 41,89	€ 687,00	06/00/00
7354	N06.04 Vochtige heide	36,37	ha	€ 172,49	€ 6.273,46	06/00/00
7355	N06.05 Zwak gebufferd ven	0,04	ha	€ 52,86	€ 2,11	06/00/00
7356	N06.06 Zuur ven of hoogveenven	1,58	ha	€ 62,53	€ 98,80	06/00/00
7361	N07.01 Droge heide	747,03	ha	€ 182,18	€ 136.093,93	06/00/00
7402	N10.02 Vochtig schraalland	0,21	ha	€ 972,80	€ 204,29	06/00/00
7411	N11.01 Droog schraalland	25,42	ha	€ 503,37	€ 12.795,67	06/00/00
7422	N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland	3,13	ha	€ 205,76	€ 644,03	06/00/00
7441	N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	2,77	ha	€ 31,52	€ 87,31	06/00/00
7442	N14.02 Hoog- en laagveenbos	2,79	ha	€ 18,20	€ 50,78	06/00/00
7452	N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	2348,21	ha	€ 87,98	€ 206.595,52	06/00/00
7461	N16.01 Droog bos met productie	3110,41	ha	€ 4,46	€ 13.872,43	06/00/00
Totaal (per jaar):					€ 377.500,78	

Landschap

Code	Pakketnaam	Hoeveelheid	Eenheid	Tarief 2016	Bedrag per jaar	Periode jr/mnd/dgn
7821	L03.01.00 Aardwerk en grove	19,69	ha	€ 966,27	€ 19.025,86	06/00/00
Totaal (per jaar):					€ 19.025,86	

Recreatie

Code	Pakketnaam	Oppervlakte	Eenheid	Tarief 2016	Bedrag per jaar	Periode jr/mnd/dgn
7590	T6 Recreatie	1304,48	ha	€ 33,34	€ 43.491,36	06/00/00
Totaal (per jaar):					€ 43.491,36	

versie 2011

Berekeningsformulier Kaderwet EZ-subsidies

Aanvraagnummer: 10.2.g
 Relatienummer:

Behorend bij kenmerk:
 Relatiennaam:

10.2.g
 HET KROONDOMEIN

Schaapskuddes

Code	Pakketnaam	Hoeveelheid	Eenheid	Tarief 2016	Bedrag per jaar	Periode jr/mnd/dgn
8496	T5 Schaapskuddes (hoog)	200,00	ha	€ 428,96	€ 85.792,00	06/00/00
Totaal (per jaar):					€ 85.792,00	

Monitoring

Code	Pakketnaam	Oppervlakte	Eenheid	Tarief 2016	Bedrag per jaar	Periode jr/mnd/dgn
7865	Monitoring N06.04 Vochtige heide	36,37	ha	€ 14,55	€ 529,18	06/00/00
7866	Monitoring N06.05 Zwak gebufferd ven	0,04	ha	€ 90,60	€ 3,62	06/00/00
7867	Monitoring N06.06 Zuur ven of hoogveenven	1,58	ha	€ 90,50	€ 142,99	06/00/00
7868	Monitoring N07.01 Droge heide	747,03	ha	€ 13,40	€ 10.010,20	06/00/00
7876	Monitoring N10.02 Vochtig schraalland	0,21	ha	€ 20,45	€ 4,29	06/00/00
7877	Monitoring N11.01 Droog schraalland	25,42	ha	€ 16,75	€ 425,79	06/00/00
7879	Monitoring N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland	3,13	ha	€ 2,86	€ 8,95	06/00/00
7886	Monitoring N14.01 Rivier- en beekbegeleidend bos	2,77	ha	€ 17,88	€ 49,53	06/00/00
7887	Monitoring N14.02 Hoog- en laagveenbos	2,79	ha	€ 9,57	€ 26,70	06/00/00
7890	Monitoring N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos	2348,21	ha	€ 6,99	€ 16.413,99	06/00/00
7891	Monitoring N16.01 Droog bos met productie	3110,41	ha	€ 4,69	€ 14.587,82	06/00/00
Totaal (per jaar):					€ 42.203,07	

Berekeningsformulier Kaderwet EZ-subsidies

Aanvraagnummer: 10.2.g
 Relatienummer: [REDACTED]

Behorend bij kenmerk:
 Relatiennaam: HET KROONDOMEIN

Agrarisch beheer

Leefgebied

Droge dooradering
 Natte dooradering

	Maximale hoeveelheid	Eenheid	Gemiddeld tarief	Maximaal bedrag per jaar	Periode jr / mnd / dgn
	87,65	ha	€ 1.562,09	€ 136.917,19	06/00/00
	57,10	ha	€ 1.494,00	€ 85.307,40	06/00/00
Totaal (maximaal per jaar):				€ 222.224,59	

EINDTOTAAL (MAXIMAAL PER JAAR)

€ 790.237,65

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Het kroondomein

10.2.e

Directoraat-generaal Agro en Natuur

Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres

Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ez

Behandeld door

10.2.e

T 070 379 8911

F 10.2.e

A 10.2.e

0.2.e @minez.nl

Ons kenmerk

10.2.g

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum - 25 AUGUSTUS 2016 -

Betreft Wijziging opschortende voorwaarden subsidiebesluit 2016 - 2020

Geachte 10.2.e,

Op 30 mei 2016 heb ik een beslissing genomen op de "lump sum"-aanvraag 2016-2020 van het Kroondomein (mijn kenmerk: 10.2.g).

Wijziging opschortende voorwaarde

In het hiervoor bedoelde besluit heb ik opgenomen dat de subsidie verstrekt wordt onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na bekendmaking van dat besluit een overeenkomst tot uitvoering daarvan wordt gesloten tussen het Kroondomein en het ministerie van Economische Zaken.

Ik heb besloten deze opschortende voorwaarde te vervangen door de navolgende opschortende voorwaarde:

"Gedurende de subsidieperiode vindt ten minste éénmaal per jaar overleg plaats tussen het Kroondomein en het ministerie van Economische Zaken over de uitvoering van deze beslissing. Tijdstip en locatie van het overleg worden door partijen in samenspraak bepaald. Indien door of namens mij wordt aangegeven dat een overleg in een bepaald jaar niet noodzakelijk is, wordt de opschortende voorwaarde geacht voor dat betreffende jaar vervuld te zijn."

Voor het overige blijft het besluit van 30 mei 2016 in stand.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Ons kenmerk

10.2.g

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus
40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval het kenmerk 10.2.g, het
briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact op met
10.2.e van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland,
telefoonnummer 10.2.e

met vriendelijke groet,

De staatssecretaris van Economische Zaken
voor deze:

10.2.e

drs. R. Feringa
Directeur directie Natuur & Biodiversiteit

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

Het Kroondomein

10.2.e

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rijksoverheid.nl/Inv

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur

M 06 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

Onze referentie

10.2.g

Relatienummer

10.2.g

IBAN

10.2.g

BIC

TRIONL2U

19 NOV. 2018

Betreft Wijziging subsidievoorwaarde lump sum-aanvraag 2016-2021

Geachte 10.2.e

Op 30 mei 2016 heeft de toenmalige Staatssecretaris van Economische Zaken uw aanvraag voor (agraris) natuur- en landschapsbeheer en voor investeringssubsidie en subsidiefunctieverandering gedeeltelijk goedgekeurd. Deze aanvraag is geregistreerd onder nummer 10.2.g.

Door de opsplitsing van het voormalige ministerie van Economische Zaken in het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, is de verdere afhandeling van uw aanvraag in mijn portefeuille gekomen.

Ik heb de beslissing van 30 mei 2016 met referentie 10.2.g aangepast. Dat komt door een wijziging in uw situatie. In deze brief leest u wat de gevolgen van deze wijziging zijn, en om welke wijziging het gaat.

Flexibiliseren voorwaarden agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Aanvankelijk is met u overeengekomen dat de percelen waarop het Kroondomein agrarisch natuur- en landschapsbeheer uitvoert, niet zouden wijzigen gedurende het subsidietijdvak. Hetzelfde geldt voor de beheeractiviteiten die het Kroondomein op die percelen uitvoert. Deze afspraak was aanleiding om het Kroondomein onder meer te ontheffen van de verplichting om voorafgaand aan van elk beheerjaar per leefgebied een opgave te doen van de beheeractiviteiten op perceelsniveau (art. 3.11, onderdeel b, van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016, hierna: de SVNL2016 Gelderland).

U heeft verzocht om deze afspraak te herzien. Aanleiding voor uw verzoek is dat het Kroondomein, mede in samenwerking met Heem, maatregelen uitvoert om de (ecologische) kwaliteit en effectiviteit van het agrarisch natuur- en landschapsbeheer te vergroten. Hierdoor kan het zijn dat op bepaalde (delen van) percelen feitelijk ander beheer wordt uitgevoerd dan eerder overeengekomen.

Ik heb besloten uw verzoek te honoreren. Met ingang van 1 januari 2017 komt het kopje "Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer" zoals opgenomen op pagina 3 van het besluit van 30 mei 2016 als volgt te luiden:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer

U voldoet gedurende de subsidieperiode aan de verplichtingen zoals opgenomen in de artikelen 1.6 en 3.11, onderdelen a tot en met c, f tot en met h en k, van de SVNL2016 Gelderland. U hoeft dus geen jaarlijks betaalverzoek te doen (onderdeel i).

Onze referentie
10.2.g

Indien u in een beheerjaar (ten opzichte van het voorgaande beheerjaar) wijzigingen aanbrengt in de percelen of de beheeractiviteiten die u op die percelen uitvoert, informeert u de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland over deze wijzigingen. U doet dit door uiterlijk 1 januari van het betreffende beheerjaar een digitale kaart (in de vorm van een shapefile of geodatabase-bestand) waarop de wijzigingen zijn aangegeven te sturen naar 10.2.e van voornoemde Dienst. Dergelijke wijzigingen kunnen echter niet leiden tot een hoger subsidiebedrag.

Wijzigingen gedurende het beheerjaar, zoals bedoeld in de onderdelen d en e van de SVNL2016, zijn echter niet toegestaan. In plaats daarvan verleen ik u toestemming om de door u gewenste aanvullende maatregelen (o.a. bemesten en/of bijzaaien van arme graslanden, aangepast maaibeheer) te treffen, mits deze bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van het betreffende leefgebied. Deze aanvullende maatregelen zijn echter niet subsidiabel.

Daarnaast leg ik u een aanvullende verplichting op, namelijk dat u voldoet aan de Europese en nationale minimumnormen op het gebied van milieu, gezondheid en dierenwelzijn, alsmede de minimumeisen voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Deze aanvullende verplichting geldt alleen voor het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

De reden dat ik u deze aanvullende verplichting opleg is als volgt: in het collectieve stelsel zoals opgenomen in de SVNL2016 Gelderland rust bovenstaande verplichting niet op het collectief, maar op de landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond die deel uitmaken van het collectief (de beheerders). Omdat het Kroondomein geen collectief in de zin van de SVNL2016 Gelderland is, merk ik u uit oopunt van rechtsgelijkheid aan als beheerder.

De subsidiabele activiteiten die u uitvoert zijn gericht op behoud en versterking van een leefgebied. In de tabel hieronder ziet u om welk leefgebied het gaat, de minimale en maximale oppervlakte leefgebied en de beheerfuncties die u in elk geval dient te realiseren, en de gemiddelde prijs per hectare leefgebied. De beheerfunctie "verschrallen" is optioneel (artikel 3.4 lid 1, onderdeel b, van de SVNL2016 Gelderland en paragraaf 4.5 van het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland).

Een deel van de landbouwgronden liggen volgens het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland zowel in een leefgebied droge dooradering als in een leefgebied natte dooradering. Deze landbouwgronden heb ik toegerekend aan het leefgebied natte dooradering. U ondervindt hiervan geen (financieel) voor- of nadeel.

Deel-gebied	Leefgebied	Minimum aantal ha	Maximum aantal ha	Verplichte beheer-functies	Gemiddeld bedrag per ha per jaar
Veluwe	Droge dooradering	76,22	87,65	Optimaliseren Voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied	€ 1.562,09
Veluwe	Natte dooradering	49,66	57,10	Optimaliseren Voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied	€ 1.494,00

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Onze referentie
10.2.g

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl, of neem telefonisch contact met de heer 10.2.e van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Voor de contactgegevens verwijs ik u naar het colofon op de eerste pagina van dit besluit.

Met vriendelijke groet,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Namens deze:

10.2.e

Johan Osinga
directeur-generaal Natuur, Visserij en Landelijk gebied

10.2.e

From: 10.2.e @minez.nl>
Sent: Thursday, April 17, 2014 2:35 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e d)
Subject: Fiche Kroondomein
Attachments: RVO offerte 2015 Kroondomeinen.doc

Hallo 10.2.e

Eerder had ik gedacht dat EZ zelf de lump-sum benadering zou invoeren per 1/1/15 voor een periode van 6 jaar. Dit naar analogie van het systeem zoals de prov. Gelderland dat hanteert bij NM. Nu is de gedachte en wens dat RVO deze taken gaat uitvoeren. Daarom heb ik voor 2015 ook een opdrachtelijke fiche gemaakt. Wil jij dit fiche toetsen en op korte termijn je suggesties toevoegen. Vervolgens kunnen we het zo snel mogelijk naar 10.2.e en 10.2.e sturen.

Tevens wil ik je vragen alvast met het Kroondomein een afspraak te maken om te verkennen hoe er invulling kan worden gegeven aan de lumpsum, wat mogelijk is en wat niet. Daarvoor kan je contact opnemen met 10.2.e Hoofd beheerzaken, 10.2.e @kdhl.nl

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Het bericht kan nu met het volgende bijlagen of koppelingen worden verzonden:

RVO offerte 2015 Kroondomeinen

Opmerking: Sommige e-mailprogramma's staan ter beveiliging tegen virussen het verzenden of ontvangen van bepaalde bestandsbijlagen niet toe. Controleer de beveiligingsinstellingen voor uw e-mail als u wilt weten hoe bijlagen worden afgehandeld.

	Beheer Kroondomeinen					
	Contactpersoon EZ: 10.2.e Directie en team/cluster: N&B/SENS			Contactpersoon RVO 10.2.e :		
Begrotingsartikel	Artikel 18.3					
Looptijd	Meerjarig			Geen eindjaar		
Doel van de opdracht (WAT)	<p>Bijdrage aan het Koninklijk Huis voor (agrarisch) natuurbeheer van het Kroondomein; bijdrage op basis van de kaderwet LNV-subsidies en conform de voorwaarden van de (provinciale) SNL.</p> <p>Waarbij het aanvragen, toetsen en afhandelingen van de opgaven plaatsvindt aan de hand van een lumpsumbenadering. Deze benadering wordt reeds toegepast bij partijen als Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten en de Stichting Het Geldersch Landschap waarbij de provincie Gelderland de opdrachtgever is.</p> <p>het Kroondomein is gecertificeerd volgens het Kwaliteitshandboek Natuurbeheer van de Federatie Particulier Grondgebied.</p>					
Type opdracht	<p>Betreft een doorlopende opdracht</p> <p>Karakter van de opdracht: Subsidieaanvraag regeling middels een lumpsumbenadering</p>					
Beleidswijzigingen in 2015	De invoering van de lumpsumbenadering is een belangrijke uitvoeringswijziging. De invoering zal in 2014 moeten worden voorbereid.					
Beleidswijzigingen 2015 t/m 2018						
Suggesties voor verbetering in de lopende uitvoering	N.v.t.					
Suggesties voor de uitvoering van nieuwe opdrachten	N.v.t.					
Beschikbaar budget meerjarig	Indicatie uitvoeringsbudget*		2015	2016	2017	2018
			€59.600	€30.000	€20.000	€20.000
	Legesinkomsten		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Netto uitvoeringskosten		€59.600	€30.000	€20.000	€20.000

	(Uitvoeringsbudget – legesinkomsten)						
	Beleidsbudget	EU		2015	2016	2017	2018
				0	0	0	0
		NL		€796.203	€796.203	€811.203	€811.203
Verwachte resultaten (zie doelenboom) <i>A) output / outcome</i> <i>B) throughput</i>	a) Beleidsinhoudelijk resultaten: gunstige staat van instandhouding soorten en habitattypen b) Uitvoeringstechnische resultaten: klanttevredenheid						
Aanpak en diensten (HOE)	Nog in te vullen						
Uitvoeringsbudget	Urenvergoeding			Directe uitvoeringskosten € 0			

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Thursday, October 23, 2014 3:37 PM
To: 10.2.e; 10.2.e
Subject: Analyse van voorstel Kroondomein lumpsum-overeenkomst

Tracking: **Recipient**
 10.2.e)
 10.2.e

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Bij deze mijn analyse van het voorstel van het Kroondomein. De beleidsdirectie zal een aantal keuzes moeten maken; hopelijk vormt het bijgevoegde document daarvoor afdoende houvast. Ik ben nog aan het wachten op een voorbeeldbeschikking van een lumpsum-overeenkomst zoals die door de provincie Gelderland wordt gebruikt (in de analyse wordt daarna verwezen). Ondanks herhaaldelijk rappelleren heb ik tot op heden nog niets ontvangen. Zodra dat stuk binnen is zal ik het doorsturen.

Ik hoor het wel als er vragen zijn n.a.v. dit stuk.

met vriendelijke groeten,

10.2.e
 Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e
 F 10.2.e
 rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Analysse voorstel
 Kroondomein ed...

Aan:
DG Natuur en Regio
Natuur & Biodiversiteit
T.a.v. 10.2.e

Van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

nota

reactie op voorstel Kroondomein lumpsum-subsidie en
offerte 2015

Geachte 10.2.e

Het Kroondomein Het Loo (hierna: KDHL) heeft een voorstel gedaan om te komen tot een overeenkomst tussen het ministerie van Economische Zaken en het KDHL betreffende de subsidiëring van het (agrarisch) natuurbeheer over de periode 2015-2020. Het KDHL heeft de voorkeur uitgesproken voor een "lump sum"-benadering. Bij deze treft u onze reactie aan op het gedane voorstel.

Huidige subsidieverleningen

Momenteel wordt er aan het KDHL subsidie verleend op basis van 16 afzonderlijke aanvragen. Dit aantal kan onderverdeeld worden in 2 (per 31 december a.s. aflopende) PSAN-aanvragen (totaal areaal 17,47 ha), 11 aanvragen in het kader van de SNL-a (totaal areaal maximaal 215,07 ha¹), 2 aanvragen in het kader van de SNL-n (totaal areaal 6.288,79 ha) en ten slotte 1 SKNL-aanvraag (totaal areaal 5,86 ha).

In het onderstaande Excel-document kunt u op het eerste werkblad de verschillende aanvragen terugvinden. Op het tweede tabblad staan de individuele beheereenheden per aanvraag vermeld (behalve het collectief beheer onder SNL-aanvraag 8120141).

Overzicht lopende
aanvragen Kroondorr

Wat betreft de SNL-regeling is er eind 2013 een regelingswijziging doorgevoerd met betrekking tot de tarieven voor natuurbeheer. Was het voorheen zo dat subsidieontvangers gedurende het gehele subsidietijdvak een vast tarief per

---

¹ Eén van de "SNL-a"-aanvragen is een zogenaamde "collectieve aanvraag" (alle "SNL-a"-aanvragen die vanaf de aanvraagperiode 2014 zijn ingediend zijn collectieve aanvragen). De bandbreedte van die aanvraag is minimaal 0,01 ha tot maximaal 125 ha. Bij het bepalen van het totale areaal is uitgegaan van die maximale 125 ha. Zonder deze collectieve aanvraag zou het totale areaal 90,07 ha bedragen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Slachthuisstraat 71
6041CB Roermond
Postbus 645
6040AZ Roermond
www.rijksoverhe d.nl/eleni

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur

T 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

Datum

3 oktober 2014

natuurbeheertype ontvingen², geldt voor alle aanvragen die vanaf de aanvraagperiode 2014 zijn ingediend een jaarlijks variabel tarief³.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Verwachte ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 zal het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) in werking treden. De huidige bedrijfstoelagerechten (BTR) zullen daarbij vervangen worden door basisbetalingsrechten (BBR). Om deze basisbetalingsrechten te kunnen verzilveren kan het zijn dat de relatie de klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken of gelijkwaardige praktijken in acht moet nemen (de zgn. "vergroeningseisen"). Uit onze administratie is niet gebleken dat het KDHL beschikt over bedrijfstoelagerechten of gepoogd heeft deze te verzilveren. Wij achten daarom de kans klein dat aan het KDHL basisbetalingsrechten zullen worden toegewezen c.q. dat het KDHL deze zal pogen te verzilveren. In dat geval zal het KDHL zélf niet geconfronteerd worden met de vergroeningseisen.

Datum
3 oktober 2014

Verwacht wordt dat de SNL per 1 januari 2016 vervangen zal worden door een nieuwe regeling. De onderscheiden provincies streven ernaar om de beschikbare middelen zo ecologisch en economisch efficiënt mogelijk in te zetten door agrarisch natuurbeheer slechts in de meest kansrijke gebieden mogelijk te maken (de zgn. "leefgebieden"-benadering). Dit brengt met zich mee dat straks niet in de gehele provincie subsidie verstrekt kan worden. Waarschijnlijk zal het nieuwe natuurbeheerplan reeds in januari 2015 door de provincie Gelderland ter inzage worden gelegd.

De eerste concepten van deze nieuwe regeling lijken erop te wijzen dat het onderdeel natuurbeheer niet substantieel zal afwijken van de huidige SNL-n. Daarentegen zal het agrarisch natuurbeheer wél een aanzienlijke verandering ondergaan: er zal vanaf 2016 slechts subsidie worden verstrekt aan gecertificeerde⁴ collectieven van landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond. Dit betekent dat er niet langer een subsidierelatie zal ontstaan tussen de betreffende provincie en de individuele grondgebruiker (zoals thans het geval is), maar tussen de provincie en het collectief (in de vorm van een vereniging). Gelet op de afzonderlijke financiering door het ministerie zou het onwenselijk zijn indien het KDHL zich zou moeten aansluiten bij een dergelijk collectief.

Lumpsum-benadering in de huidige SNL

De provincie Gelderland heeft in 2013 het initiatief genomen om, voor zover het de SNL-n betreft, te komen tot een lumpsum-benadering. De SNL kent dus géén mogelijkheid tot een lumpsum-benadering met betrekking tot agrarisch natuurbeheer. Dit hangt samen met specifieke Europese eisen (indienen betaalverzoek, pas betalen voor daadwerkelijk uitgevoerde acties, naleving randvoorwaarden). Ook binnen de SKNL is een "lumpsum"-benadering niet mogelijk, omdat er een toetsing dient plaats te vinden of de voorgestelde

---

² Gebaseerd op het tarief dat gold voor het eerste jaar van het subsidietijdvak.

³ De beide "SNL-n"-aanvragen van het KDHL vallen nog onder het oude recht met een vast pakkettarief gedurende het gehele subsidietijdvak.

⁴ Het gaat hierbij om een ander certificaat dan het certificaat natuurbeheer waarover het KDHL thans beschikt in het kader van de SNL-n.

investeringsmaatregelen subsidiabel zijn. Overigens is er zelfs binnen de SNL-n geen sprake van een echte lumpsum-benadering, in de zin dat de relatie vóóraf het totale subsidiebedrag ontvangt en pas na afloop van het subsidietijdvak verantwoording hoeft af te leggen. Hier staat tegenover dat ook de provincie Gelderland in het kader van de SNL-n heeft gekozen voor een lumpsum-benadering.

Er is navraag gedaan bij de provincie Gelderland hoe zij hier in de praktijk mee omgaat. Hieronder is een voorbeeldbeschikking van de provincie opgenomen.

<<nog opnemen>>

Uit de bovenstaande beschikking blijkt dat de benadering die de provincie heeft gekozen strikt genomen niet past binnen de huidige SNL-regelgeving.

Mogelijkheden tot het verstrekken van lumpsum-subsidie aan het KDHL

Aangezien het aantal aanvragen in het kader van agrarisch natuurbeheer het grootst zijn⁵, zou daar voor het KDHL de meeste winst te behalen zijn met een lumpsum-benadering. De mogelijkheid om *binnen de huidige SNL* tot een "lumpsum"-benadering te komen is echter beperkt tot de SNL-n. Daarbij geldt dat een klassieke "lumpsum"-benadering moeilijk inpasbaar is in de bestaande systemen/werkwijze, en dat het in dat geval meer voor de hand ligt om de vorm van een projectsubsidie te kiezen.

Omdat de subsidies die aan het KDHL worden verstrekt niet worden medegefinancierd door de Europese Gemeenschappen en ook niet opgenomen worden in het overzicht van ontvangers van EU-landbouwsubsidies, bestaat er *potentieel* nog een andere mogelijkheid om een lumpsum-benadering toe te passen: niet langer aansluiten bij de SNL⁶, maar als ministerie een eigen, afzonderlijke regeling maken. Hieraan kleven echter, vooral ten aanzien van het agrarisch natuurbeheer, aanzienlijke juridische risico's:

- een lumpsum-benadering voor agrarisch beheer past niet binnen de POP-regelgeving⁷ respectievelijk de staatssteuneisen⁸;

⁵ Op zich had het KDHL het aantal "SNL-a"-aanvragen kunnen beperken van 11 tot 6 en het aantal "SNL-n"-aanvragen kunnen beperken tot één, alhoewel het KDHL waarschijnlijk voor zes jaar subsidie wenste voor de beide beheereenheden in de "SNL-n"-aanvraag 8105335.

⁶ De subsidieverlening aan het KDHL is momenteel gebaseerd op de Kaderwet LNV-subsidies, met analoge toepassing van de SNL. De Kaderwet LNV-subsidies is per 1 januari 2014 ingetrokken en vervangen door de Kaderwet EZ-subsidies 2014.

⁷ De agrarische beheertypen (met uitzondering van de zogenaamde "provinciale agrarische beheertypen") en de beheerpakketten landschap zijn aangemeld en goedgekeurd onder het POP. De beheerpakketten landschap worden *momenteel* niet gedeclareerd bij de Europese Commissie en worden dus volledig nationaal gefinancierd.

⁸ Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2014-2020. De "provinciale agrarische beheertypen" en de bospakketten in de SNL-n (de natuurbeheertypen met de aanduiding N14 t/m N17) vallen onder deze richtsnoeren. De overige natuurbeheertypen zijn door de Europese Commissie rechtstreeks getoetst aan de staatssteunregels zoals opgenomen in het Verdrag met betrekking tot de werking van de Europese Unie (art. 107 VwEU).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

- de huidige "SNL-a"-aanvragen zullen voortijdig vastgesteld moeten worden. De POP-regelgeving staat echter alleen het vervangen van de ene agromilieuverbintenis door een andere toe indien de omzetting leidt tot een betere bescherming van het milieu. Daarvan is in casu geen sprake;
- Er zou op korte termijn nog een afzonderlijke ministeriële regeling opgetuigd moeten worden. De hoofdregel is namelijk dat de minister geen subsidies verstrekt zonder wettelijke basis (art. 4 Kaderwet EZ-subsidies), behalve in de uitzonderingsgevallen als bedoeld in artikel 4:23 lid 3 van de Algemene wet bestuursrecht, óf indien de voorgenomen subsidieverstrekking vóóraf schriftelijk is medegedeeld aan zowel de Eerste als de Tweede Kamer. Voor wat betreft de uitzonderingsgevallen zou hooguit artikel 4:23 lid 3, onderdeel c, Awb nog van toepassing kunnen zijn⁹. De Staten-Generaal informeren kan voor politieke en/of maatschappelijke ophef zorgen, omdat dan zichtbaar wordt dat er subsidie wordt verstrekt aan het KDHL (dat zou ook gelden indien gebruikt wordt gemaakt van de bovenstaande uitzonderingsmogelijkheid);

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

RVO.nl adviseert u dan ook vast te houden aan een analoge toepassing van de SNL en hooguit een "lumpsum"-benadering aan te bieden met betrekking tot de SNL-n. Voor het ministerie zal een "lumpsum"-benadering bovendien *initieel* leiden tot hogere uitvoeringskosten, omdat de bestaande aanvragen allemaal voortijdig vastgesteld zouden moeten worden en de vrijgekomen beheereenheden in een nieuwe aanvraag ondergebracht moeten worden.

De liquiditeitsbehoefte van het KDHL geanalyseerd

In haar voorstel heeft het KDHL haar liquiditeitsbehoefte gedurende de periode 2015-2020 aangegeven. Naast het reeds gesubsidieerde areaal worden de volgende extra punten aangedragen:

- 1) de omzetting van bos naar landschap (kogelvanglers, leemkuilen);
- 2) wens tot ontvangen van de toeslag schaapskuddes;
- 3) wens tot ontvangen van de monitoringstoelage;
- 4) extra recreatiesubsidie¹⁰;
- 5) functieverandering en investeringssubsidies (SKNL) voor het realiseren van nieuwe natuur;
- 6) aflopend PSAN-beheer;
- 7) aflopend SKNL-beheer.

Hierna wordt puntsgewijs ingegaan op de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wensen van het KDHL. Vooraf dient echter te worden opgemerkt dat er eind 2013 een belangrijke wijziging in de SNL is doorgevoerd ten aanzien van subsidies natuurbeheer. Voorheen was het namelijk zo dat er per natuurbeheertype/landschapselement één vast tarief was gedurende het gehele

---

⁹ In dat geval zou de EZ-begroting de subsidie-ontvanger en het maximale subsidiebedrag moeten vermelden. Zelfs indien dat het geval is, dan is de vraag of het in de begroting opgenomen bedrag voldoende is om de door het KDHL gewenste extra subsidies te dekken.

¹⁰ Het is niet geheel duidelijk of het KDHL het areaal waarvoor zij recreatiesubsidie wil ontvangen wenst te vergroten. Vanwege het reserveren van middelen is er voor de zekerheid van uitgegaan dat dit het geval is.

subsidietijdvak. Aanvragen die zijn ingediend *vanaf de aanvraagperiode 2014* krijgen echter een variabel tarief (vergelijkbaar met het agrarisch natuurbeheer)¹¹. De fluctuatie in de tarieven, en daarmee het totaal benodigde subsidiebedrag, is echter moeilijk te voorspellen¹². Indien het ministerie besluit met ingang van 1 januari 2015 te komen tot een "lumpsum"-benadering, dan valt de daaruit resulterende aanvraag onder de nieuwe werkwijze met flexibele tarieven. Omdat er een nieuwe aanvraag zou ontstaan voor een geheel nieuw subsidietijdvak van 6 jaar, zouden de budgettaire verplichtingen van het ministerie langer lopen, namelijk tot en met 2020.

Wél zou de gehele aanvraag, en daarmee ook de thans reeds gesubsidieerde terreinen, opnieuw getoetst moeten worden aan het provinciale natuurbeheerplan 2015.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

1) *omzetting van bos naar landschap*

Het KDHL geeft aan dat zij graag een aantal kogelvangers (7,2 ha) en leemkuilen (1,5 ha) onder het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve" wil brengen. Voor de betreffende oppervlaktes wordt momenteel reeds subsidie verleend voor de natuurbeheertypen "N15.02 Denne-, eiken- en beukenbos" en/of "N16.01 Droog bos met productie". Dat betekent dat de kogelvangers en leemkuilen momenteel als "vervuiling"¹³ zijn meegenomen bij de reeds gesubsidieerde natuurbeheertypen.

Op grond van de SNL en de SKNL is het niet mogelijk om een natuurbeheertype om te zetten in een landschapspakket. De enige mogelijkheid daartoe zou zijn als het KDHL de betreffende natuurterreinen met terugwerkende kracht intrekt. Dit zal leiden tot terugvordering van de daarvoor uitbetaalde vergoedingen. Het terug te vorderen bedrag zou vrij beperkt zijn en ligt, afhankelijk van het pakket, tussen de € 82,48 en € 763,77 per jaar (excl. eventueel terug te vorderen recreatie-subsidie, die maximaal € 290,84 per jaar zou bedragen).

Daar staat tegenover dat de extra subsidie als gevolg van de omzetting € 8.406,55 per jaar zou bedragen (recreatiesubsidie is niet mogelijk bij een landschapspakket). Een verder aandachtspunt is dat het natuurbeheerplan 2015 van de provincie moet toestaan dat ter plekke het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve" aangevraagd wordt.

2) *toeslag schaapskuddes*

Het KDHL geeft aan op 125 ha schaapskuddes te willen inzetten. Dit gebeurt op terreinen met de natuurbeheertypen "N06.04 Vochtige heide", "N07.01 Droge heide", "N10.01 Nat schraalland", "N10.02 Vochtig schraalland" en "N11.01 Droog schraalland". Het KDHL heeft bij alle pakketten gerekend met het hoge tarief voor de toeslag schaapskuddes.

Volgens de SNL is het niet mogelijk om de toeslag schaapskuddes te ontvangen voor de inzet op natuurterreinen waarop de natuurbeheertypen "N10.01 Nat

---

¹¹ Op grond van het in de SNL opgenomen overgangsrecht blijft de oude werkwijze (vast tarief) van toepassing op aanvragen die zijn ingediend vóór 1 september 2013.

¹² Hierna is gerekend met de SNL-tarieven 2015.

¹³ Volgens vast beleid mag maximaal 20% van de oppervlakte van een natuurterrein bestaan uit iets anders dan het aangevraagde natuurbeheertype.

schraalland" en "N10.02 Vochtig schraalland" in stand worden gehouden. Bovendien valt het natuurbeheertype "N11.01 Droog schraalland" onder het lage tarief. Omdat het KDHL niet de oppervlaktes per natuurbeheertype heeft aangegeven, is voor de berekening uitgegaan van het hoge tarief voor de gehele oppervlakte. Dat leidt tot een bedrag van € 53.620,- per jaar.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

3) *monitoringstoeslag*

Het KDHL heeft de kosten van monitoring voor de jaren 2015, 2016, 2019 en 2020 begroot op €15.200 per jaar, en voor de jaren 2017 en 2018 op € 30.200 per jaar. Over het gehele beoogde subsidietijdvak bedraagt de gevraagde monitoringstoeslag derhalve € 121.400,-.

Strikt genomen moet de monitoringstoeslag gelijktijdig met de subsidie natuurbeheer worden aangevraagd. Tot de aanvraagperiode 2014 heeft de provincies dat echter onmogelijk gemaakt door geen subsidieplafond te publiceren voor monitoring. Daarom is ervan uitgegaan dat het KDHL thans alsnog de monitoringssubsidie over de reeds gesubsidieerde natuurterreinen mag aanvragen. Voor twee natuurbeheertypen ("N03.01 Beek en bron" en "N04.02 Zoete plas"), alsmede het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve", zijn door de provincie geen monitoringstarieven gepubliceerd. Uitgaande van de door de provincie gepubliceerde tarieven en het thans reeds gesubsidieerde areaal, zou de monitoringstoeslag op basis van de SNL reeds € 31.721,87 per jaar bedragen, oftewel €190.331,22 over het gehele subsidietijdvak. De gevraagde € 121.400,- zijn dus relatief gezien aan de lage kant.

4) *recreatiesubsidie*

Momenteel wordt voor 1.244,44 ha recreatiesubsidie verstrekt. Het KDHL geeft aan dat 1.335 ha voor het publiek toegankelijk is. Het is onduidelijk of het KDHL voor het verschil (90,56 ha) ook de recreatiesubsidie wenst te ontvangen. Het zou dan gaan om een bedrag van € 3.019,27 per jaar. Recreatiesubsidie kan echter alleen verstrekt worden indien voor het betreffende natuurterrein ook een subsidie natuurbeheer wordt verstrekt.

5) *functieverandering en investeringssubsidies (SKNL)*

Het KDHL heeft aangegeven dat er per jaar circa 3,5 ha omgezet zal worden. Zij heeft de kosten van de SKNL-aanvragen ter indicatie begroot op € 124.500 per jaar (€97.500 aan subsidie functieverandering en €27.000 per jaar voor investeringssubsidie). Deze bedragen zijn overgenomen.

6) *aflopend PSAN-beheer*

Per 31 december 2014 lopen twee PSAN-aanvragen af. Het gaat in totaal om 17,47 ha. Bij de onderstaande berekening is ervan uitgegaan dat voor deze oppervlakte het SNL-pakket "A02.01.02 Botanisch hooiland" aangevraagd zal worden. Het gaat dan om een subsidiebedrag van € 20.349,58 per jaar, oftewel € 122.097,48 over een subsidietijdvak van 6 jaar.

7) *aflopend SKNL-inrichting*

Per 31 december 2014 loopt formeel het inrichtingstijdvak af van een SKNL-aanvraag. Dat zou betekenen dat voor de betreffende natuurterreinen vanaf 1 januari 2015 een subsidie natuurbeheer aangevraagd kan worden. Gelet op de

ingerichte natuurbeheertypen zou het gaan om een extra subsidie natuurbeheer van € 3.314,87 per jaar (€ 3.510,77 per jaar inclusief potentiële recreatiesubsidie).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Samenvattend leidt dit tot het volgende overzicht (afgerond op eerstvolgende honderd- of duizendtal):

Datum
3 oktober 2014

Subsidiesoort	Bedrag per jaar	Bedrag hele tijdvak
SNL-n bestaand beheer	446.000,-	2.676.000,-
SNL-a bestaand beheer ¹⁴	132.000,-	792.000,-
Omzetting bos naar landschap	8.500,-	51.000,-
Toeslag schaapskuddes	54.000,-	324.000,-
Toeslag monitoring ¹⁵	21.000,-	126.000,-
Recreatiesubsidie	3.100,-	19.000,-
Functieverandering en inrichting ¹⁶	125.000,-	750.000,-
Aflopend PSAN-beheer	21.000,-	126.000,-
Aflopend SKNL	3.400,-	21.000,-
Totaal	814.000,-	4.885.000,-

Bij de bovenstaande berekening is géén rekening gehouden met de jaarlijkse aanpassing van de tarieven.

Begrootte uitvoeringskosten 2015

De kosten die verbonden zijn aan het afhandelen van de aanvragen van het KDHL hangt af van de keuzes die het ministerie maakt naar aanleiding van deze analyse. Wij hebben vijf potentiële scenario's onderscheiden:

Scenario 1: standaardwerkwijze

Het gaat dan om de reguliere werkwijze zoals die tot op heden wordt gehanteerd. Dat betekent dat er 2 PSAN-aanvragen en 1 SKNL-aanvraag moeten worden vastgesteld. De verwachting is dat het KDHL in 2015 voor dat aflopend areaal vervolgaanvragen zal indienen, alsmede "nieuw" areaal zal aanvragen. Er wordt daarom van uitgegaan dat het KDHL 2 SNL-aanvragen (één SNL-n en één SNL-a) en 1 SKNL-aanvraag zal indienen. Daarnaast dient nog "onderhoud" aan de 13 bestaande SNL-aanvragen plaats te vinden.

Scenario 2: alleen een "lumpsum-benadering ten aanzien van de SNL-n

Ook in dit scenario geldt dat er 2 PSAN-aanvragen en 1 SKNL-aanvraag moeten worden vastgesteld. Bovendien zullen ook de beide bestaande "SNL-n"-aanvragen (voortijdig) vastgesteld moeten worden en het betreffende areaal, tezamen met eventueel extra natuurterreinen, opnieuw beoordeeld moeten worden in één

¹⁴ Bij dit bedrag is uitgegaan dat het areaal waarmee het KDHL deelneemt aan collectief agrarisch beheer gehandhaafd blijft op 30,48 ha.

¹⁵ Gebaseerd op de eigen opgave van het KDHL.

¹⁶ Gebaseerd op de eigen opgave van het KDHL.

nieuwe "lump sum"-aanvraag in het kader van de SNL-n. Tevens wordt rekening gehouden met 1 extra "SNL-a"-aanvraag en 1 SKNL-aanvraag. Daarnaast dient nog "onderhoud" plaats te vinden aan de 11 bestaande "SNL-a"-aanvragen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Scenario 3: het aantal "SNL-a"-aanvragen terugbrengen van 11 naar 5
Momenteel heeft het KDHL 11 lopende "SNL-a"-aanvragen. Een analyse van de verschillende subsidietijdvakken wijst uit dat dit aantal teruggebracht kan worden tot 5 aanvragen:

Datum
3 oktober 2014

- SNL-aanvragen 7151216 en 7158782 kunnen samengevoegd worden;
- SNL-aanvragen 7150343, 7156636 en 7159456 kunnen samengevoegd worden;
- SNL-aanvragen 7639884, 7639885, 7639887 en 7639892 kunnen tot één aanvraag samengevoegd worden;
- De SNL-aanvragen 8100769 en 8120141 moeten als afzonderlijke aanvragen blijven voortbestaan.

Zes aanvragen moeten in dat geval (voortijdig) worden vastgesteld en de daarin opgenomen beheereenheden moeten worden toegevoegd aan de resterende aanvragen. Ook moeten de 2 PSAN-aanvragen en de SKNL-aanvraag worden vastgesteld en dient er "onderhoud" plaats te vinden aan de 2 bestaande "SNL-n"-aanvragen. Het is waarschijnlijk dat het KDHL voorts nog twee SNL-aanvragen (één SNL-n en één SNL-a) en 1 SKNL-aanvraag zal indienen.

Scenario 4: combinatie van scenario 2 en 3

In dit scenario wordt uitgegaan van een "lump sum"-benadering met betrekking tot de SNL-n en het terugdringen van het aantal aanvragen in het kader van de SNL-a. Bovendien zal het KDHL waarschijnlijk nog één "SNL-a"-aanvraag en één SKNL-aanvraag indienen.

Scenario 5: "lump sum"-benadering conform KDHL-voorstel

In dit geval worden de beide PSAN-aanvragen en de SKNL-aanvraag regulier vastgesteld. De bestaande 13 SNL-aanvragen worden voortijdig vastgesteld en het daarin opgenomen areaal, tezamen met het "nieuw" areaal en de aanvraag voor investeringssubsidies en subsidie functieverandering (SKNL) opgenomen in één grote aanvraag. Dit is initieel het meest arbeidsintensieve scenario, maar kan op termijn zijn vruchten opleveren. Aan dit scenario kleven echter ook de meeste juridische bezwaren.

De verwachting is dat de uitvoeringskosten in alle scenario's passen binnen het begrote bedrag van € 59.600,-.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Monday, October 27, 2014 3:14 PM
To: 10.2.e @kdhl.nl'; 10.2.e @kdhl.nl'
Subject: Overleg voorstel KDHL voor lumpsum-overeenkomst 2015-2020 SNL-SKNL

Tracking:**Recipient**

10.2.e @kdhl.nl'

10.2.e @kdhl.nl'

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Geachte heren,

Zoals hedenmiddag telefonisch besproken bevestig ik bij deze onze afspraak van vrijdag 14 november a.s. om 10:00 uur. Vergaderlocatie is de Utrecht-zaal in het gebouw van RVO.nl te Utrecht. Dit gebouw is heel gemakkelijk vanaf Utrecht CS te bereiken; als u de uitgang Jaarbeurs neemt ziet u het gebouw iets rechts aan de overzijde van de weg (de Croeselaan) liggen. Ik heb voor de zekerheid een routebeschrijving en kaartje bijgevoegd. U wordt verzocht zich bij de receptie te melden; ik heb u aangemeld. Denkt u aan een legitimatiebewijs?

Namens de beleidsdirectie Natuur & Biodiversiteit van het ministerie zal 10.2.e aanwezig zijn. Namens RVO.nl zullen 10.2.e en ondergetekende aanwezig zijn.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

met vriendelijke groeten,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

F 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Routebeschrijving
RWC Uireschi...

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Monday, November 10, 2014 10:35 AM
To: 10.2.e); 10.2.e
Subject: Analyse "lump sum"-voorstel Kroondomein

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e en 10.2.e

In mijn eerdere mail van 23 oktober j.l. had ik aangegeven dat de provincie Gelderland nog het door haar gebruikte format voor de "lump sum"-overeenkomst moest nasturen. Ik heb de stukken inmiddels ontvangen, dus bij deze.

met vriendelijke groeten,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

F 10.2.e

rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

subbedrijfbesoedhildkinmoerfingsooverpresenikou
 %N1.29014d... %N1.290...

Bezoekadres
Huis der Provincie
Markt 11
6811 CG Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

Gegevens aanvrager

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

Datum _____ zaaknummer
2013-**xxxxxx**

Onderwerp
Subsidieverlening Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009
SNL **xxx** 2014-2019

Uw brief d.d. **x** december 2013

Geachte **xxx**,

Op **x** december 2013 ontvingen wij uw subsidieaanvraag in het kader van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 (SNL). Uw aanvraag staat bij de provincie geregistreerd onder zaaknummer 2013-**xxx**. Wij verzoeken u dit zaaknummer te gebruiken bij alle correspondentie over de subsidie.

Op **datum** hebben wij uw aanvraag in behandeling genomen. Wij hebben de aanvraag getoetst aan de SNL en vastgesteld dat hij past binnen de verordening. Onze overwegingen en ons besluit tot subsidieverlening treft u hierbij aan.

Besluit

In onze vergadering van **datum** hebben wij besloten u op grond van:

- artikel 3.1.1, lid 1, van de SNL (natuurbeheer);
- artikel 5.1.1.1, eerste lid, onderdeel a, van de SNL (landschapsbeheer binnen natuurterreinen);
- artikel 3.2.1, van de SNL (vergoeding voor monitoring op natuurterreinen);
- artikel 3.1.1, lid 2, van de SNL (vergoeding recreatiepakket);

een eenmalige subsidie te verlenen van € **xx.xxx.xxx**,-- voor de jaren 2014 tot en met 2019.

Dit bedrag is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

inlichtingen bij Provincieloket
e-mailadres post@gelderland.nl

telefoonnummer (026) 359 99 99
BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Subsidieonderdeel	Subsidiebedrag
Natuurbeheer	
Landschapsbeheer	
Vergoeding voor monitoring	
Vergoeding recreatiepakket	
Totaal	

Dit bedrag wijkt af van de door uw aangevraagde beheerbijdrage. In bijlage 1 bij deze brief is een motivering daarvan opgenomen.

Prestaties

De volgende prestaties dienen met de subsidie te worden gerealiseerd.

Subsidieonderdeel	Aantal hectare
Natuurbeheer	
Landschapsbeheer	
Monitoring	
Recreatiepakket	

In bijlage 1 staan de subsidiebedragen en prestaties gespecificeerd naar typen en tarieven.

Voor een deel van uw terreinen heeft u nog een lopende SNL-beschikking, die was afgegeven door de Dienst Regelingen namens ons College. U heeft bij uw nieuwe SNL-aanvraag een verzoek tot ambtshalve vaststelling van deze lopende SNL-beschikking ingediend. Het betreft de SNL-beschikking op het aanvraagnummer **xxx**.

Wij hebben besloten om deze subsidie met aanvraagnummer **xxx** voor de jaren 2014, 2015 en 2016 in te trekken. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (de nieuwe rijksdienst waar de voormalige Dienst Regelingen in is ondergebracht) wordt door ons verzocht om de beschikking op het aanvraagnummer **xxx** ambtshalve vast te stellen met als einddatum 31-12-2013 en daarbij zorg te dragen voor de slot betaling op het gevoerde beheer voor deze terreinen voor het beheerjaar 2013.

Bevoorschotting

In onze vergadering van **datum** hebben wij op grond van artikel 3.1.7, vierde lid SNL besloten het subsidiebedrag in gelijke delen rond het einde van elk kwartaal aan u uit te betalen. De bedragen zullen worden overgemaakt op uw bankrekeningnummer.

Areaaluitbreiding

Op grond van artikel 7.5 van de SNL kan u eenmaal per kalenderjaar een aanvraag tot wijziging van de beschikking indienen gericht op vergroting van het areaal waarvoor subsidie wordt verstrekt, voor zover het doen van een aanvraag is opengesteld door vaststelling van een

subsidieplafond en een openstellingsperiode voor de aanvraag en het natuurbeheerplan voorziet in de verstrekking van de betreffende subsidie voor het betreffende natuurterrein.

Indexering tarieven

De nominale bedragen voor het natuurbeheer worden jaarlijks geïndexeerd met de jaarlijkse inflatiecorrectie consumentenindex van het CBS. De verrekening van de indexering zal steeds in het eerste kwartaal na bekendmaking van het CBS cijfer verwerkt worden.

Subsidievaststelling

De definitieve vaststelling van de hoogte van de subsidie zal ambtshalve plaatsvinden in overeenstemming met de artikelen 3.1.10 en 5.1.2.7 van de SNL.

Monitoring

U heeft in uw subsidieaanvraag een verzoek om een SNL monitoringsvergoeding ingediend voor uw terreinen. Op grond van artikel 3.2.1 van de SNL kennen wij aan u de monitoringsvergoeding toe. Ten behoeve van de regie op de monitoring stellen wij, in afstemming met de natuurbeheerders, een monitoringprogramma op, organiseren wij een monitoringoverleg en rapporteren wij over de resultaten op provinciaal niveau.

Wij zijn als provincie verantwoordelijk voor de monitoring van de milieu- en watercondities en van de ruimtelijke condities.

U zult als gecertificeerde beheerder zorg dragen voor het monitoren van de aanwezigheid van plant- en diersoorten en de structuur overeenkomstig de daaromtrent gemaakte afspraken in het monitoringsprogramma.

Over eventuele aanvullende monitoringsbehoeften, die volgen uit specifieke Natura 2000 of PAS verplichtingen en die verder gaan dan de reeds gemaakte afspraken in het kader van de SNL-monitoring, kunnen zo nodig op een later moment aanvullende afspraken gemaakt worden. De beschikking kan daar zo nodig ook op aangepast worden.

Voorwaarden en verplichtingen

Op grond van artikel 3.2.3, derde lid SNL wordt de subsidie verleend onder de voorwaarde dat binnen een termijn van één maand na datum van deze beschikking de bij de subsidieverlening behorende uitvoeringsovereenkomst, zoals bedoeld in artikel 4:36 van de Algemene wet bestuursrecht en die onderdeel uitmaakt van deze beschikking, wordt gesloten.

Op deze subsidieverlening is de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 van toepassing. Indien u deze nog niet in uw bezit heeft kunt u contact opnemen met de afdeling Subsidieverlening van de provincie.

Het natuur- en landschapsbeheer moet worden uitgevoerd conform de verplichtingen die daarvoor in de artikelen 3.1.6, 3.2.3, 5.1.2.3 en 5.1.2a.3 van de SNL zijn bepaald.

Meer in het bijzonder wijzen wij u op de volgende voorwaarden en verplichtingen:

- De subsidie wordt verleend voor de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2019.
- De subsidiebeschikking kan worden gewijzigd of ingetrokken en eventueel teveel betaalde subsidie kan, onverminderd de in de Algemene wet bestuursrecht gestelde gevallen, worden

teruggevorderd, indien de verplichtingen in deze subsidiebeschikking, en/of de bepalingen in de uitvoeringsovereenkomst, niet worden nageleefd.

- Als subsidieontvanger bent u verantwoordelijk voor de planning van de voortgang, voor het werk- en coördinatieoverleg met derden of met de provincie.
- Indien er sprake is van een faillissement voordat de subsidie is vastgesteld, worden voorschotten niet meer uitgekeerd en reeds uitgekeerde bedragen zijn terstond en zonder enige ingebrekestelling opeisbaar.
- Indien sprake is van een surseance van betaling of faillietverklaring dient u daarvan mededeling te doen aan Gedeputeerde Staten.
- Communicatie: de provincie Gelderland vindt het belangrijk om haar burgers te informeren over haar rol in de samenleving. Van u, als ontvanger van een provinciale subsidie, verwachten wij dat u in uw communicatie over het project de bijdrage van de provincie vermeldt in beeld en /of tekst. Hoe u dat het beste kunt doen vindt u op www.gelderland.nl/downloads. Zo draagt u bij aan de zichtbaarheid van de provincie Gelderland en uw project.
- Meldingsplicht: Indien er (delen van) prestaties waarvoor de subsidie is verleend niet worden uitgevoerd, dan dient u ons daarover schriftelijk te informeren.
- Indien u het bankrekeningnummer wilt wijzigen waarop de subsidie wordt uitgekeerd, dient u daartoe een schriftelijk verzoek in.
- U dient alle op het subsidieproject betrekking hebbende documenten te bewaren gedurende een periode van minimaal vijf jaar nadat de subsidie is vastgesteld.

Contact en informatie

Voor vragen en nadere informatie kunt u contact opnemen met de **xxx** van de afdeling subsidieverlening (tel. 026 – **xx**, **xx@gelderland.nl**).

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd en wensen u veel succes toe met de uitvoering van het project.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Commissaris
van de Koning

secretaris

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gezonden aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid dat verzoek digitaal in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland, telefoonnummer (026) 359 20 00 of op www.rechtspraak.nl

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (<http://www.gelderland.nl/4/Provincieloket/Digitaal-loket.html>). U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation", ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

Bijlage 1 Overzicht natuur- en landschapsbeheertype met totale oppervlakte

Uitvoeringsovereenkomst

De ondergetekenden:

De provincie Gelderland, gevestigd te Arnhem, Markt 11, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door ^{10.2.e}, afdelingshoofd afdeling Subsidieverlening bij de Provincie Gelderland, bevoegd krachtens de artikelen 28 en 29a van het Algemeen Reglement Mandaat Gelderland 2009, hierna te noemen: Provincie

en

naam aanvrager, gevestigd te 's-Graveland ,
te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door **vertegenwoordiger**, directeur,
hierna te noemen: **xx**

Provincie en **xx** hierna gezamenlijk te noemen 'partijen',

Overwegende dat:

1. De Provincie aan **xx** in het kader van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 (hierna: SNL) bij beschikking van **datum** subsidie heeft verleend ten behoeve van natuurbeheer, landschapsbeheer, monitoring en het recreatiepakket (zaaknummer 2013-xxx);
2. Partijen, onverminderd de aan de subsidiebeschikking verbonden verplichtingen en voorwaarden, ter uitvoering van het bepaalde in artikel 3.2.3 lid 3 en artikel 5.1.2a.3 lid 3 SNL en de beschikking nadere afspraken wensen vast te leggen in deze uitvoeringsovereenkomst, welke uitvoeringsovereenkomst dient te worden beschouwd als een uitvoeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 4:36 eerste lid Algemene Wet bestuursrecht;

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 2.1 Indexering

1. De jaarvergoedingen voor natuur- en landschapsbeheer en de tarieven voor monitoring zoals opgenomen in de bijlage bij de beschikking zullen elk kalenderjaar worden geïndexeerd volgens de laatst vastgestelde consumentenprijsindex, reeks alle huishoudens, vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS);
2. De tarieven voor het beheer zijn thans vastgesteld op het prijspeil 2014, zodat indexering van deze tarieven voor het eerst zal plaatsvinden in 2015.
3. De tarieven voor monitoring zijn thans vastgesteld op het prijspeil 2013, zodat indexering van deze tarieven voor het eerst zal plaatsvinden in 2014.
4. Deze indexering als bedoeld in lid 1 en lid 2 van dit artikel zal jaarlijks worden doorberekend in de uitkering van de voorschotten. De subsidievaststelling zal met toepassing van deze indexering plaatsvinden;
5. Voor het recreatiepakket geldt een vast normbedrag, waarop geen indexering van toepassing is.

Artikel 2.2 Wijziging overeenkomst

Deze overeenkomst kan na schriftelijke instemming van partijen worden gewijzigd.

Artikel 2.3 Duur van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst treedt in werking op de datum waarop zij zowel door en namens de Provincie als **xx** is ondertekend en eindigt op 31 december 2019
2. Indien de subsidieverlening voor die tijd geheel of gedeeltelijk wordt ingetrokken, eindigt deze overeenkomst of het betreffende onderdeel van deze overeenkomst op dezelfde datum als het intrekkingbesluit.

Artikel 2.4 Communicatie

Ten aanzien van de communicatie als bedoeld in de beschikking geldt dat:

1. Het reeds aanwezige en bestaande beeldmateriaal en de teksten op de bebording, in folders of anderszins niet hoeft te worden aangepast om de bijdrage van de provincie aan het beheer van de terreinen kenbaar te maken;
2. In persberichten en in teksten op de website die betrekking hebben op het beheer van natuur en landschap melding gemaakt dient te worden van de bijdrage van de provincie aan dit beheer.

Artikel 2.5 Natuurbeheerplankaart

Daar waar blijkt dat de opgenomen begrenzing van het aanwezige natuur- of landschapsbeheertype in het Natuurbeheerplan 2014 niet overeenstemt met de werkelijke situatie, zal de provincie dit rectificeren in het Natuurbeheerplan 2015 en zullen afspraken worden gemaakt over de wijze waarop dit doorwerkt in de beschikking.

Artikel 2.6 Onvoorziene omstandigheden

Indien zich omstandigheden voordoen die bij het aangaan van deze overeenkomst niet waren voorzien en die een ongewijzigde voortzetting van deze overeenkomst niet rechtvaardigen zullen partijen, voorafgaand aan een beroep op de regeling inzake onvoorziene omstandigheden in de zin van artikel 6:258 van het Burgerlijk Wetboek, in overleg treden over wijziging van deze overeenkomst. Partijen zullen overleg plegen, gericht op het bereiken van overeenstemming, om een vervangende regeling te treffen, waaraan op een zodanige wijze inhoud wordt gegeven dat de strekking van deze overeenkomst zoveel mogelijk in stand blijft.

Artikel 2.7 Geschillen

1. Op deze overeenkomst is Nederlands recht van toepassing.
2. Een verschil van inzicht tussen partijen over de toepassing van deze overeenkomst zal zoveel mogelijk door middel van goed overleg tot een oplossing worden gebracht.
3. In het geval partijen desondanks niet tot een oplossing kunnen komen, staat het ieder van de partijen vrij het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter.

Aldus in tweevoud opgemaakt en ondertekend,

Provincie Gelderland

xx

gevestigd te Arnhem,
vertegenwoordigd door,

gevestigd te 's-Gravenland,
vertegenwoordigd door,

.....
10.2.e
afdelingshoofd afdeling Subsidieverlening

.....
de xx
directeur

datum:

datum:

10.2.e

From: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Sent: Wednesday, December 3, 2014 2:14 PM
To: 10.2.e ; 10.2.e)
Cc: 10.2.e
Subject: RE: Overleg voorstel KDHL voor lumpsum-overeenkomst 2015-2020 SNL-SKNL

Beste 10.2.e en 10.2.e

Dank voor het goede gesprek dat we op 14 november hadden. Dor jullie is toegezegd een verslagje/lijst met conclusies/actiepunten op te stellen. Ik zou dat zeer op prijs stellen.
 Op korte termijn heeft met name de inpassing als "agrarisch collectief" aandacht nodig. Maar daarnaast zijnde overige afspraken en werkwijze natuurlijk ook van groot belang. We hopen per 1-1-2016 alles op de nieuwe leest te hebben geschoeid.
 Het e-mailadres van 10.2.e heb ik helaas niet (meer). Excuus, anders had ik deze mail zeker ook aan hem gericht. Nogmaals dank voor het constructieve gesprek.

Met vriendelijke groet,
 10.2.e

10.2.e
 Kroondomein Het Loo
 Koninklijk Park 1
 7315 JA Apeldoorn
 T 10.2.e
 W Kroondomeinhetloo.nl

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: maandag 27 oktober 2014 15:14
Aan: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Overleg voorstel KDHL voor lumpsum-overeenkomst 2015-2020 SNL-SKNL

Geachte heren,

Zoals hedenmiddag telefonisch besproken bevestig ik bij deze onze afspraak van vrijdag 14 november a.s. om 10:00 uur. Vergaderlocatie is de Utrecht-zaal in het gebouw van RVO.nl te Utrecht. Dit gebouw is heel gemakkelijk vanaf Utrecht CS te bereiken; als u de uitgang Jaarbeurs neemt ziet u het gebouw iets rechts aan de overzijde van de weg (de Croeselaan) liggen. Ik heb voor de zekerheid een routebeschrijving en kaartje bijgevoegd. U wordt verzocht zich bij de receptie te melden; ik heb u aangemeld. Denkt u aan een legitimatiebewijs?

Namens de beleidsdirectie Natuur & Biodiversiteit van het ministerie zal 10.2.e aanwezig zijn. Namens RVO.nl zullen 10.2.e en ondergetekende aanwezig zijn.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

met vriendelijke groeten,

10.2.e
 Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

[_rvo.nl](http://www.rvo.nl)<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Wednesday, December 10, 2014 1:41 PM
To: 10.2.e @kdhl.nl; 10.2.e @kdhl.nl; 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: Verslag bespreking KDHL-voorstel "lump sum"

Importance: High

Tracking: Recipient
 10.2.e @kdhl.nl
 10.2.e @kdhl.nl
 10.2.e
 10.2.e
 10.2.e

Geachte heren,

Bij deze het concept-verslag van onze bespreking van 14 november j.l. Onderwerp was het voorstel van het Kroondomein om met het ministerie te komen tot een "lump sum"-benadering voor alle subsidies (agrarisch) natuurbeheer en functieverandering/inrichting. Wij willen u in de gelegenheid stellen om te reageren op dit concept. Ik wil u verzoeken uw reacties in elk geval te richten aan mijn collega, 10.2.e .

met vriendelijke groeten,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e
 F 10.2.e
 10.2.e @rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Verslag
 bespreking 14no...

Kroondomein Het Loo
T.a.v. 10.2.e
Koninklijk Park 1
7315 JA APELDOORN

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Slachthuisstraat 71
6041CB Roermond
Postbus 645
6040AZ Roermond
www.rijksoverhe.d.nl/eleni

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur

T 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

verslag

bespreking KDHL-voorstel "lump sum"--benadering

Omschrijving

Vergaderdatum en –tijd

14 november 2014, 10:00 uur

Vergaderplaats

RVO Utrecht

Aanwezig

 10.2.e en 10.2.e (beiden
KDHL), 10.2.e (DGNR-NB), 10.2.e
en 10.2.e (beiden RVO.nl)

Afwezig

Kopie aan

DG Natuur en Regio - Natuur en Biodiversiteit

10.2.e

Datum

9 december 2014

Inleiding

Door het Kroondomein Het Loo (hierna: KDHL) is een voorstel ingediend om met het ministerie van Economische Zaken (hierna: de Beleidsdirectie) te komen tot een "lump sum"-benadering voor alle subsidies (agrarisch) natuurbeheer en landschapsbeheer, alsmede de subsidies ten behoeve van inrichting en functieverandering. De overeenkomst zou betrekking moeten hebben op de periode 2015 tot en met 2020. De provincie Gelderland (waarbinnen het KDHL is gelegen) past een dergelijke benadering al toe in het kader van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer (SVNL).

Doel

Dhr. 10.2.e geeft een korte toelichting op het voorstel en geeft aan dat het voornaamste doel is het terugdringen van de administratieve lasten voor zowel het KDHL als de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO) door het aantal aanvragen (momenteel 16) terug te brengen tot één. 10.2.e wijst er op dat het KDHL beschikt over een certificaat natuurbeheer en dus voldoet aan de kwaliteitseisen die de provincie Gelderland stelt aan gecertificeerde begunstigden.

Analyse

De Beleidsdirectie heeft RVO om advies verzocht. RVO heeft 5 mogelijke opties aangegeven:

- 1) standaardwerkwijze
- 2) alleen een "lump sum"-benadering m.b.t. subsidies natuurbeheer en landschapsbeheer binnen natuurterreinen (SNL-n);

- 3) het terugbrengen van het aantal aanvragen voor agrarisch natuurbeheer (SNL-a) van 11 naar 5;
- 4) een combinatie van de opties 2 en 3
- 5) een volledige "lump sum"-benadering conform het KDHL-voorstel.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
9 december 2014

Bespreking

10.2.e geeft aan dat de keuze dient te passen binnen het rechtskader van de SVNL en de Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur- en landschap (SKNL) zoals vastgesteld door de provincie Gelderland. Een afzonderlijke Rijksregeling behoort niet tot de mogelijkheden. Het KDHL geeft aan hiermee te kunnen instemmen en niet op zoek te zijn naar een uitzonderings-/voorkeurspositie.

De SVNL voorziet slechts in een "lump sum"-benadering voor zover het de SNL-n betreft. Een "lump sum"-benadering ten aanzien van het agrarisch natuurbeheer is niet mogelijk vanwege EU-voorwaarden. Evenmin voorziet de SKNL in een "lump sum"-benadering. Daarmee valt optie 5 af. Wél wordt in het kader van de SKNL de mogelijkheid geopperd te komen tot een zogenaamd "programma van investeringen". Hiervoor is echter vereist dat het certificaat natuurbeheer tevens het onderdeel "Projecten" omvat. 10.2.e merkt op dat momenteel geen enkele relatie hierover beschikt, mede omdat de provincies hier nog onvoldoende invulling aan hebben gegeven. Partijen zijn het erover eens dat dit opgepakt moet worden.

De voorkeur van de Beleidsdirectie gaat in beginsel uit naar optie 3, omdat de "SNLa"-aanvragen het leeuwendeel van de KDHL-aanvragen betreffen en door het samenvoegen van die aanvragen op relatief eenvoudige wijze de administratieve lasten aanzienlijk teruggedrongen kunnen worden.

Vervolgens komt de invoering van het nieuwe GLB (per 1 januari 2015) en de per 1 januari 2016 geplande vervanging van de SVNL door het nieuwe stelsel Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (ANLb2016) ter sprake. 10.2.e geeft aan dat uit de RVO-analyse blijkt dat het KDHL niet beschikt over toeslagrechten c.q. deze niet verzilvert, zodat hij ook met de nieuwe basisbetalingsregeling (BBR-rechten) geen problemen voorziet. Dit wordt door de 10.2.e bevestigd.

Wat betreft de ANLb216 geeft RVO aan dat zij op basis van de nieuwe concept-regeling (!) weinig significante wijzigingen verwacht voor zover het de SNL-n betreft. De SNL-a zal daarentegen wel belangrijke wijzigingen ondergaan: volgens de concept-regeling zal straks alleen "SNL-a"-subsidies worden verstrekt aan collectieve verenigingen van landbouwers en andere grondgebruikers. Het collectief dient te beschikken over een certificaat dat afwijkt van het certificaat natuurbeheer waarover het KDHL reeds beschikt.

Alle partijen bevestigen dat het onwenselijk is dat het KDHL zich moet aansluiten bij een collectief. De mogelijkheid wordt geopperd om het KDHL als een zelfstandig collectief aan te merken. De concept-regeling stelt echter als voorwaarde dat het collectief de rechtsvorm van een vereniging heeft. Besloten wordt dat het KDHL en RVO bij de provincie Gelderland aandringen op het aanwijzen van het KDHL als een zelfstandig collectief. Tegelijkertijd zal RVO onderzoeken of het mogelijk is een aantal eisen (bijv. met betrekking tot de

rechtsvorm en het aparte certificaat) in het geval van het KDHL niet van overeenkomstige toepassing te verklaren. RVO zal de Beleidsdirectie dienaangaande adviseren.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Gelet op het bovenstaande komen partijen gezamenlijk tot de conclusie dat voor 2015 nog de standaardwerkwijze (optie 1) gehanteerd kan worden. Vóór de zomer van 2015 zal een nieuwe bijeenkomst gepland worden, omdat dan duidelijkheid moet komen hoe de subsidieverlening aan het KDHL vanaf 1 januari 2016 het beste binnen het nieuwe stelsel kan worden vormgegeven. Insteek is dat er vanaf 1 januari 2016:

Datum
9 december 2014

- ten aanzien van de SNL-n een "lump sum"-constructie met het KDHL kan worden aangegaan;
- ten aanzien van de SNL-a het KDHL als zelfstandig collectief kan worden aangemerkt.

Het KDHL zal contact opnemen met de provincie Gelderland om te borgen dat de verschillende natuurbeheertypen die het KDHL beheert goed in het natuurbeheerplan worden opgenomen (inspraakprocedure).

Aanvragen 2015 en financiële onderbouwing

Het KDHL heeft in haar voorstel bijzondere aandacht gevraagd voor de volgende punten:

- 1) omzetting van bos naar landschap (kogelvangens en leemkuilen);
- 2) de inzet van schaapskuddes bij het beheer;
- 3) het monitoren van de natuurkwaliteit;
- 4) functieverandering en inrichting.

RVO vraagt nog aandacht voor de volgende punten:

- 5) twee per 1 januari 2015 aflopende aanvragen op basis van de Provinciale Subsidieregeling Agrarisch Natuurbeheer (PSAN);
- 6) aflopende SKNL-aanvraag;
- 7) recreatiesubsidie.

Hieronder wordt op elk punt nader ingegaan.

1) omzetting bos naar landschap

Het KDHL wil een subsidie landschapsbeheer aanvragen voor een aantal kogelvangens en leemkuilen (onder het landschapsbeheertype L03.01 "Aardwerk en groeve"). Deze elementen zitten momenteel als "vervuiling" binnen een aantal natuurterreinen waarvoor reeds een subsidie natuurbeheer wordt verstrekt (voor de beheertypen "N15.02 Denne-, eiken- en beukenbos" en/of "N16.01 Droog bos met productie"). RVO geeft aan dat de SVNL niet voorziet in een overstap van een natuurbeheertype naar een landschapsbeheertype. De subsidie voor de bospakketten zou dan terugbetaald moeten worden. Het gaat dan om een bedrag tussen de € 82,- en € 764,- per jaar (excl. recreatiesubsidie). De terugvordering van de recreatiesubsidie zou nogmaals een bedrag van maximaal € 291,- per jaar kunnen bedragen.

De subsidie voor de kogelvangsters en leemkuilen zou ca. € 8.407,- per jaar bedragen. Het is niet mogelijk recreatiesubsidie te ontvangen voor deze (landschaps-)elementen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

2) de inzet van schaapskuddes bij het beheer

Het KDHL geeft aan op ca. 125 ha schaapskuddes te willen inzetten. Het gaat dan om de natuurbeertypen "N06.04 Vochtige heide", "N07.01 Droge heide", "N10.01 Nat schraalland", "N10.02 Vochtig schraalland" en "N11.01 Droog schraalland". Het KDHL heeft bij alle pakketten gerekend met het hoge tarief voor de toeslag schaapskuddes.

Datum
9 december 2014

RVO geeft aan dat de toeslag schaapskuddes niet verstrekt kan worden voor terreinen met de natuurbeertypen "N10.01 Nat schraalland" en "N10.02 Vochtig schraalland". Bovendien valt het natuurbeertype "N11.01 Droog schraalland" onder het lage tarief. Omdat het KDHL niet de oppervlaktes per natuurbeertype heeft aangegeven, is voor de berekening uitgegaan van het hoge tarief voor de gehele oppervlakte. Dat leidt tot een bedrag van € 53.620,- per jaar.

3) het monitoren van de natuurkwaliteit

Door het KDHL is een bedrag van € 121.400,- begroot voor monitoring in de periode 2015 tot en met 2020. Uitgaande van de door de provincie Gelderland gepubliceerde tarieven en het thans reeds gesubsidieerde areaal, zou de monitoringstoeslag op basis van de SNL volgens de berekeningen van RVO ca. €190.332,- over het gehele subsidietijdvak bedragen. Hierbij de kanttekening dat voor twee natuurbeertypen ("N03.01 Beek en bron" en "N04.02 Zoete plas"), alsmede het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve", door de provincie voor 2015 geen monitoringstarieven zijn gepubliceerd.

4) functieverandering en inrichting

Het KDHL heeft aangegeven dat er per jaar circa 3,5 ha omgezet zal worden. Zij heeft de kosten van de SKNL-aanvragen ter indicatie begroot op € 124.500,- per jaar (€ 97.500,- aan subsidie functieverandering en € 27.000,- per jaar voor investeringsubsidie). Aangezien de exacte subsidiebedragen thans nog niet met zekerheid bepaald kunnen worden, heeft RVO die bedragen voor haar analyse overgenomen.

5) aflopende PSAN-aanvragen

Per 31 december 2014 lopen twee PSAN-aanvragen af. Het gaat in totaal om 17,47 ha. Bij haar analyse is RVO ervan uitgegaan dat voor deze oppervlakte het SNL-pakket "A02.01.02 Botanisch hooiland" aangevraagd zal worden. Het gaat dan om een subsidiebedrag van € 20.350,- per jaar, oftewel € 122.100,- over een subsidietijdvak van 6 jaar. Door RVO wordt gevraagd of het KDHL al contact heeft gehad met de gebiedscoördinator om de beheereenheden te laten opnemen in het collectief beheerplan 2015. Door het KDHL wordt bevestigd dat zij reeds contact heeft gehad met 10.2.e (gebiedscoördinator Gelderland voor botanisch beheer en landschapsbeheer) en dat de intekening reeds heeft plaatsgevonden.

6) aflopende SKNL-aanvraag

Per 31 december 2014 loopt formeel het inrichtingstijdvak af van een SKNL-aanvraag. Dat zou betekenen dat voor de betreffende natuurterreinen vanaf

1 januari 2015 een subsidie natuurbeheer aangevraagd kan worden. Gelet op de ingerichte natuurbeheertypen zou het gaan om een extra subsidie natuurbeheer van € 3.315,- per jaar (€ 3.511,- per jaar inclusief potentiële recreatiesubsidie). De heren 10.2.e en 10.2.e bevestigen dat de inrichtingswerkzaamheden inderdaad volgens planning voltooid zal zijn.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
9 december 2014

7) recreatiesubsidie

10.2.e geeft aan dat momenteel voor 1.244,44 ha recreatiesubsidie wordt verstrekt. In haar voorstel geeft het KDHL aan dat 1.335 ha voor het publiek toegankelijk is. Het is onduidelijk of het KDHL voor het verschil (90,56 ha) ook de recreatiesubsidie wenst te ontvangen. Het zou dan gaan om een bedrag van € 3.020,- per jaar. Recreatiesubsidie kan echter alleen verstrekt worden indien voor het betreffende natuurterrein ook een subsidie natuurbeheer wordt verstrekt. 10.2.e geeft aan momenteel niet te kunnen zeggen waaruit die 90 ha zouden bestaan en of het KDHL hiervoor recreatiesubsidie wenst te verkrijgen. Dit zal nog worden uitgezocht.

De liquiditeitsbehoefte is door het KDHL geschat op een bedrag tussen de € 796.000,- en € 810.000,- per jaar. RVO komt op basis van haar analyse tot een bedrag tussen de € 814.000,- en € 820.000,- per jaar. Deze bedragen zijn gebaseerd op de tarieven 2015 en het momenteel gesubsidieerde/te verwachten areaal. Bij de RVO-analyse is nog geen rekening gehouden met de indexering van de "SNL-n"-tarieven. 10.2.e spreekt zijn tevredenheid uit dat de door het KDHL en RVO berekende bedragen zo dicht bij elkaar liggen. Dit bevestigt voor hem de goede financiële onderbouwing van het KDHL-voorstel.

10.2.e

From: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Sent: Friday, December 12, 2014 1:39 PM
To: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e
Subject: RE: Verslag bespreking KDHL-voorstel "lump sum"

Heren,

Lijkt mij een prima verslag, waar ik weinig op aan te merken heb!

Hartelijke groet,

10.2.e

*Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn
 Tel. 10.2.e
 Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl*

KROONDOMEIN
HET LOO

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: woensdag 10 december 2014 13:41
Aan: 10.2.e, 10.2.e, 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Verslag bespreking KDHL-voorstel "lump sum"
Urgentie: Hoog

Geachte heren,

Bij deze het concept-verslag van onze bespreking van 14 november j.l. Onderwerp was het voorstel van het Kroondomein om met het ministerie te komen tot een "lump sum"-benadering voor alle subsidies (agraris) natuurbeheer en functieverandering/inrichting. Wij willen u in de gelegenheid stellen om te reageren op dit concept. Ik wil u verzoeken uw reacties in elk geval te richten aan mijn collega, 10.2.e.

met vriendelijke groeten,

10.2.e

Adviseur

.....
**Team Europese Uitvoeringskaders
 Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan**

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
www.rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

10.2.e

From: 10.2.e)
Sent: Wednesday, January 28, 2015 11:32 AM
To: 10.2.e n)
Cc: 10.2.e
Subject: RE: Analyse van voorstel Kroondomein lumpsum-overeenkomst

Hallo 10.2.e

Het Kroondomein heeft haar document gebaseerd op de stand van zaken begin april 2014 (oppervlakte en tarieven). Ik heb in mijn analyse gerekend met de tarieven 2015 en het beheer zoals ze dat hadden in september 2014 (was ietsje meer). Bovendien heb ik in die tabel op het einde van mijn analyse ruimhartig naar boven afgerond. Dit met de gedachte dat de beleidsdirectie moest afwegen in welke mate zij het Kroondomein tegemoet wilde komen en dat het in dat kader beter was op financieel vlak te hoog te gaan zitten in plaats van te laag.

Daarbij ook de kanttekening dat de SNL-regeling op dat moment aangaf dat ook de tarieven voor natuur jaarlijks aangepast zouden gaan worden en ik de tarieven voor 2016 en verder nog niet kán kennen. Ik moest er dus rekening mee houden (gelet op eventuele inflatie en afspraken die de provincies met de TBO's maken over de tarieven) dat de tarieven in de toekomst kunnen gaan stijgen. Dat is ook de reden dat ik tijdens het overleg heb aangegeven dat ik de liquiditeitsbehoefte, gebaseerd op het programma van het Kroondomein, eerder ergens tussen de € 814.000,- en € 820.000,- per jaar zou liggen dan de schatting van het Kroondomein zelf (ca. € 800.000,-).

met vriendelijke groet,

10.2.e
 Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e
 F 10.2.e
 10.2.e @rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 28 januari 2015 11:21
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Analyse van voorstel Kroondomein lumpsum-overeenkomst

Hallo 10.2.e

Wat mij wel opvalt is dat de Kroon circa 19.000 euro lager per jaar uit komt, dus geen € 815.000 euro. Heb jij een verklaring en wat nemen jullie op in de prognose van kasgeldten naar ons?

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 23 oktober 2014 15:37
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Analyse van voorstel Kroondomein lumpsum-overeenkomst

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Bij deze mijn analyse van het voorstel van het Kroondomein. De beleidsdirectie zal een aantal keuzes moeten maken; hopelijk vormt het bijgevoegde document daarvoor afdoende houvast. Ik ben nog aan het wachten op een voorbeeldbeschikking van een lumpsum-overeenkomst zoals die door de provincie Gelderland wordt gebruikt (in de analyse wordt daarna verwezen). Ondanks herhaaldelijk rappelleren heb ik tot op heden nog niets ontvangen. Zodra dat stuk binnen is zal ik het doorsturen.

Ik hoor het wel als er vragen zijn n.a.v. dit stuk.

met vriendelijke groeten,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e
F 10.2.e
10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

<< Bestand: Analyse voorstel Kroondomein_def.doc >>

Aan:
DG Natuur en Regio
Natuur & Biodiversiteit
T.a.v. ir. 10.2.e

Van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

nota

reactie op voorstel Kroondomein lumpsum-subsidie en
offerte 2015

Geachte 10.2.e

Het Kroondomein Het Loo (hierna: KDHL) heeft een voorstel gedaan om te komen tot een overeenkomst tussen het ministerie van Economische Zaken en het KDHL betreffende de subsidiëring van het (agrarisch) natuurbeheer over de periode 2015-2020. Het KDHL heeft de voorkeur uitgesproken voor een "lump sum"-benadering. Bij deze treft u onze reactie aan op het gedane voorstel.

Huidige subsidieverleningen

Momenteel wordt er aan het KDHL subsidie verleend op basis van 16 afzonderlijke aanvragen. Dit aantal kan onderverdeeld worden in 2 (per 31 december a.s. aflopende) PSAN-aanvragen (totaal areaal 17,47 ha), 11 aanvragen in het kader van de SNL-a (totaal areaal maximaal 215,07 ha¹), 2 aanvragen in het kader van de SNL-n (totaal areaal 6.288,79 ha) en ten slotte 1 SKNL-aanvraag (totaal areaal 5,86 ha).

In het onderstaande Excel-document kunt u op het eerste werkblad de verschillende aanvragen terugvinden. Op het tweede tabblad staan de individuele beheereenheden per aanvraag vermeld (behalve het collectief beheer onder SNL-aanvraag 8120141).

Overzicht lopende
aanvragen Kroondomein

Wat betreft de SNL-regeling is er eind 2013 een regelingswijziging doorgevoerd met betrekking tot de tarieven voor natuurbeheer. Was het voorheen zo dat subsidieontvangers gedurende het gehele subsidietijdvak een vast tarief per

---

¹ Eén van de "SNL-a"-aanvragen is een zogenaamde "collectieve aanvraag" (alle "SNL-a"-aanvragen die vanaf de aanvraagperiode 2014 zijn ingediend zijn collectieve aanvragen). De bandbreedte van die aanvraag is minimaal 0,01 ha tot maximaal 125 ha. Bij het bepalen van het totale areaal is uitgegaan van die maximale 125 ha. Zonder deze collectieve aanvraag zou het totale areaal 90,07 ha bedragen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Slachthuisstraat 71
6041CB Roermond
Postbus 645
6040AZ Roermond
www.rijksoverheid.nl/eleni

Contactpersoon

10.2.e

Adviseur

T 10.2.e

@rvo.nl

Datum

3 oktober 2014

natuurbeheertype ontvingen², geldt voor alle aanvragen die vanaf de aanvraagperiode 2014 zijn ingediend een jaarlijks variabel tarief³.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Verwachte ontwikkelingen

Per 1 januari 2015 zal het nieuwe Gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) in werking treden. De huidige bedrijfstoelagenrechten (BTR) zullen daarbij vervangen worden door basisbetalingsrechten (BBR). Om deze basisbetalingsrechten te kunnen verzilveren kan het zijn dat de relatie de klimaat- en milieuvriendelijke landbouwpraktijken of gelijkwaardige praktijken in acht moet nemen (de zgn. "vergroeningseisen"). Uit onze administratie is niet gebleken dat het KDHL beschikt over bedrijfstoelagenrechten of gepoogd heeft deze te verzilveren. Wij achten daarom de kans klein dat aan het KDHL basisbetalingsrechten zullen worden toegewezen c.q. dat het KDHL deze zal pogen te verzilveren. In dat geval zal het KDHL zélf niet geconfronteerd worden met de vergroeningseisen.

Datum
3 oktober 2014

Verwacht wordt dat de SNL per 1 januari 2016 vervangen zal worden door een nieuwe regeling. De onderscheiden provincies streven ernaar om de beschikbare middelen zo ecologisch en economisch efficiënt mogelijk in te zetten door agrarisch natuurbeheer slechts in de meest kansrijke gebieden mogelijk te maken (de zgn. "leefgebieden"-benadering). Dit brengt met zich mee dat straks niet in de gehele provincie subsidie verstrekt kan worden. Waarschijnlijk zal het nieuwe natuurbeheerplan reeds in januari 2015 door de provincie Gelderland ter inzage worden gelegd.

De eerste concepten van deze nieuwe regeling lijken erop te wijzen dat het onderdeel natuurbeheer niet substantieel zal afwijken van de huidige SNL-n. Daarentegen zal het agrarisch natuurbeheer wél een aanzienlijke verandering ondergaan: er zal vanaf 2016 slechts subsidie worden verstrekt aan gecertificeerde⁴ collectieven van landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond. Dit betekent dat er niet langer een subsidierelatie zal ontstaan tussen de betreffende provincie en de individuele grondgebruiker (zoals thans het geval is), maar tussen de provincie en het collectief (in de vorm van een vereniging). Gelet op de afzonderlijke financiering door het ministerie zou het onwenselijk zijn indien het KDHL zich zou moeten aansluiten bij een dergelijk collectief.

Lumpsum-benadering in de huidige SNL

De provincie Gelderland heeft in 2013 het initiatief genomen om, voor zover het de SNL-n betreft, te komen tot een lumpsum-benadering. De SNL kent dus géén mogelijkheid tot een lumpsum-benadering met betrekking tot agrarisch natuurbeheer. Dit hangt samen met specifieke Europese eisen (indienen betaalverzoek, pas betalen voor daadwerkelijk uitgevoerde acties, naleving randvoorwaarden). Ook binnen de SKNL is een "lumpsum"-benadering niet mogelijk, omdat er een toetsing dient plaats te vinden of de voorgestelde

---

² Gebaseerd op het tarief dat gold voor het eerste jaar van het subsidietijdvak.

³ De beide "SNL-n"-aanvragen van het KDHL vallen nog onder het oude recht met een vast pakkettarief gedurende het gehele subsidietijdvak.

⁴ Het gaat hierbij om een ander certificaat dan het certificaat natuurbeheer waarover het KDHL thans beschikt in het kader van de SNL-n.

investeringsmaatregelen subsidiabel zijn. Overigens is er zelfs binnen de SNL-n geen sprake van een echte lumpsum-benadering, in de zin dat de relatie vóóraf het totale subsidiebedrag ontvangt en pas na afloop van het subsidietijdvak verantwoording hoeft af te leggen. Hier staat tegenover dat ook de provincie Gelderland in het kader van de SNL-n heeft gekozen voor een lumpsum-benadering.

Er is navraag gedaan bij de provincie Gelderland hoe zij hier in de praktijk mee omgaat. Hieronder is een voorbeeldbeschikking van de provincie opgenomen.

<<nog opnemen>>

Uit de bovenstaande beschikking blijkt dat de benadering die de provincie heeft gekozen strikt genomen niet past binnen de huidige SNL-regelgeving.

Mogelijkheden tot het verstrekken van lumpsum-subsidie aan het KDHL

Aangezien het aantal aanvragen in het kader van agrarisch natuurbeheer het grootst zijn⁵, zou daar voor het KDHL de meeste winst te behalen zijn met een lumpsum-benadering. De mogelijkheid om *binnen de huidige SNL* tot een "lumpsum"-benadering te komen is echter beperkt tot de SNL-n. Daarbij geldt dat een klassieke "lumpsum"-benadering moeilijk inpasbaar is in de bestaande systemen/werkwijze, en dat het in dat geval meer voor de hand ligt om de vorm van een projectsubsidie te kiezen.

Omdat de subsidies die aan het KDHL worden verstrekt niet worden medegefinancierd door de Europese Gemeenschappen en ook niet opgenomen worden in het overzicht van ontvangers van EU-landbouwsubsidies, bestaat er *potentieel* nog een andere mogelijkheid om een lumpsum-benadering toe te passen: niet langer aansluiten bij de SNL⁶, maar als ministerie een eigen, afzonderlijke regeling maken. Hieraan kleven echter, vooral ten aanzien van het agrarisch natuurbeheer, aanzienlijke juridische risico's:

- een lumpsum-benadering voor agrarisch beheer past niet binnen de POP-regelgeving⁷ respectievelijk de staatssteuneisen⁸;

---

⁵ Op zich had het KDHL het aantal "SNL-a"-aanvragen kunnen beperken van 11 tot 6 en het aantal "SNL-n"-aanvragen kunnen beperken tot één, alhoewel het KDHL waarschijnlijk voor zes jaar subsidie wenste voor de beide beheereenheden in de "SNL-n"-aanvraag 8105335.

⁶ De subsidieverlening aan het KDHL is momenteel gebaseerd op de Kaderwet LNV-subsidies, met analoge toepassing van de SNL. De Kaderwet LNV-subsidies is per 1 januari 2014 ingetrokken en vervangen door de Kaderwet EZ-subsidies 2014.

⁷ De agrarische beheertypen (met uitzondering van de zogenaamde "provinciale agrarische beheertypen") en de beheerpakketten landschap zijn aangemeld en goedgekeurd onder het POP. De beheerpakketten landschap worden *momenteel* niet gedeclareerd bij de Europese Commissie en worden dus volledig nationaal gefinancierd.

⁸ Communautaire richtsnoeren voor staatssteun in de landbouw- en bosbouwsector 2014-2020. De "provinciale agrarische beheertypen" en de bospakketten in de SNL-n (de natuurbeheertypen met de aanduiding N14 t/m N17) vallen onder deze richtsnoeren. De overige natuurbeheertypen zijn door de Europese Commissie rechtstreeks getoetst aan de staatssteunregels zoals opgenomen in het Verdrag met betrekking tot de werking van de Europese Unie (art. 107 VwEU).

- de huidige "SNL-a"-aanvragen zullen voortijdig vastgesteld moeten worden. De POP-regelgeving staat echter alleen het vervangen van de ene agromilieuverbintenis door een andere toe indien de omzetting leidt tot een betere bescherming van het milieu. Daarvan is in casu geen sprake;
- Er zou op korte termijn nog een afzonderlijke ministeriële regeling opgetuigd moeten worden. De hoofdregel is namelijk dat de minister geen subsidies verstrekt zonder wettelijke basis (art. 4 Kaderwet EZ-subsidies), behalve in de uitzonderingsgevallen als bedoeld in artikel 4:23 lid 3 van de Algemene wet bestuursrecht, óf indien de voorgenomen subsidieverstrekking vóóraf schriftelijk is medegedeeld aan zowel de Eerste als de Tweede Kamer. Voor wat betreft de uitzonderingsgevallen zou hooguit artikel 4:23 lid 3, onderdeel c, Awb nog van toepassing kunnen zijn⁹. De Staten-Generaal informeren kan voor politieke en/of maatschappelijke ophef zorgen, omdat dan zichtbaar wordt dat er subsidie wordt verstrekt aan het KDHL (dat zou ook gelden indien gebruikt wordt gemaakt van de bovenstaande uitzonderingsmogelijkheid);

RVO.nl adviseert u dan ook vast te houden aan een analoge toepassing van de SNL en hooguit een "lumpsum"-benadering aan te bieden met betrekking tot de SNL-n. Voor het ministerie zal een "lumpsum"-benadering bovendien *initieel* leiden tot hogere uitvoeringskosten, omdat de bestaande aanvragen allemaal voortijdig vastgesteld zouden moeten worden en de vrijgekomen beheereenheden in een nieuwe aanvraag ondergebracht moeten worden.

De liquiditeitsbehoefte van het KDHL geanalyseerd

In haar voorstel heeft het KDHL haar liquiditeitsbehoefte gedurende de periode 2015-2020 aangegeven. Naast het reeds gesubsidieerde areaal worden de volgende extra punten aangedragen:

- 1) de omzetting van bos naar landschap (kogelvangens, leemkuilen);
- 2) wens tot ontvangen van de toeslag schaapskuddes;
- 3) wens tot ontvangen van de monitoringstoelage;
- 4) extra recreatiesubsidie¹⁰;
- 5) functieverandering en investeringssubsidies (SKNL) voor het realiseren van nieuwe natuur;
- 6) aflopend PSAN-beheer;
- 7) aflopend SKNL-beheer.

Hierna wordt puntsgewijs ingegaan op de mogelijkheden om tegemoet te komen aan de wensen van het KDHL. Vooraf dient echter te worden opgemerkt dat er eind 2013 een belangrijke wijziging in de SNL is doorgevoerd ten aanzien van subsidies natuurbeheer. Voorheen was het namelijk zo dat er per natuurbeheertype/landschapselement één vast tarief was gedurende het gehele

---

⁹ In dat geval zou de EZ-begroting de subsidie-ontvanger en het maximale subsidiebedrag moeten vermelden. Zelfs indien dat het geval is, dan is de vraag of het in de begroting opgenomen bedrag voldoende is om de door het KDHL gewenste extra subsidies te dekken.

¹⁰ Het is niet geheel duidelijk of het KDHL het areaal waarvoor zij recreatiesubsidie wil ontvangen wenst te vergroten. Vanwege het reserveren van middelen is er voor de zekerheid van uitgegaan dat dit het geval is.

subsidietijdvak. Aanvragen die zijn ingediend *vanaf de aanvraagperiode 2014* krijgen echter een variabel tarief (vergelijkbaar met het agrarisch natuurbeheer)¹¹. De fluctuatie in de tarieven, en daarmee het totaal benodigde subsidiebedrag, is echter moeilijk te voorspellen¹². Indien het ministerie besluit met ingang van 1 januari 2015 te komen tot een "lumpsum"-benadering, dan valt de daaruit resulterende aanvraag onder de nieuwe werkwijze met flexibele tarieven. Omdat er een nieuwe aanvraag zou ontstaan voor een geheel nieuw subsidietijdvak van 6 jaar, zouden de budgettaire verplichtingen van het ministerie langer lopen, namelijk tot en met 2020.

Wél zou de gehele aanvraag, en daarmee ook de thans reeds gesubsidieerde terreinen, opnieuw getoetst moeten worden aan het provinciale natuurbeheerplan 2015.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

1) *omzetting van bos naar landschap*

Het KDHL geeft aan dat zij graag een aantal kogelvangers (7,2 ha) en leemkuilen (1,5 ha) onder het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve" wil brengen. Voor de betreffende oppervlaktes wordt momenteel reeds subsidie verleend voor de natuurbeheertypen "N15.02 Denne-, eiken- en beukenbos" en/of "N16.01 Droog bos met productie". Dat betekent dat de kogelvangers en leemkuilen momenteel als "vervuiling"¹³ zijn meegenomen bij de reeds gesubsidieerde natuurbeheertypen.

Op grond van de SNL en de SKNL is het niet mogelijk om een natuurbeheertype om te zetten in een landschapspakket. De enige mogelijkheid daartoe zou zijn als het KDHL de betreffende natuurterreinen met terugwerkende kracht intrekt. Dit zal leiden tot terugvordering van de daarvoor uitbetaalde vergoedingen. Het terug te vorderen bedrag zou vrij beperkt zijn en ligt, afhankelijk van het pakket, tussen de € 82,48 en € 763,77 per jaar (excl. eventueel terug te vorderen recreatiesubsidie, die maximaal € 290,84 per jaar zou bedragen).

Daar staat tegenover dat de extra subsidie als gevolg van de omzetting € 8.406,55 per jaar zou bedragen (recreatiesubsidie is niet mogelijk bij een landschapspakket). Een verder aandachtspunt is dat het natuurbeheerplan 2015 van de provincie moet toestaan dat ter plekke het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve" aangevraagd wordt.

2) *toeslag schaapskuddes*

Het KDHL geeft aan op 125 ha schaapskuddes te willen inzetten. Dit gebeurt op terreinen met de natuurbeheertypen "N06.04 Vochtige heide", "N07.01 Droge heide", "N10.01 Nat schraalland", "N10.02 Vochtig schraalland" en "N11.01 Droog schraalland". Het KDHL heeft bij alle pakketten gerekend met het hoge tarief voor de toeslag schaapskuddes.

Volgens de SNL is het niet mogelijk om de toeslag schaapskuddes te ontvangen voor de inzet op natuurterreinen waarop de natuurbeheertypen "N10.01 Nat

---

¹¹ Op grond van het in de SNL opgenomen overgangsrecht blijft de oude werkwijze (vast tarief) van toepassing op aanvragen die zijn ingediend vóór 1 september 2013.

¹² Hierna is gerekend met de SNL-tarieven 2015.

¹³ Volgens vast beleid mag maximaal 20% van de oppervlakte van een natuurterrein bestaan uit iets anders dan het aangevraagde natuurbeheertype.

schraalland" en "N10.02 Vochtig schraalland" in stand worden gehouden. Bovendien valt het natuurbeheertype "N11.01 Droog schraalland" onder het lage tarief. Omdat het KDHL niet de oppervlaktes per natuurbeheertype heeft aangegeven, is voor de berekening uitgegaan van het hoge tarief voor de gehele oppervlakte. Dat leidt tot een bedrag van € 53.620,- per jaar.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Datum
3 oktober 2014

3) *monitoringstoeslag*

Het KDHL heeft de kosten van monitoring voor de jaren 2015, 2016, 2019 en 2020 begroot op €15.200 per jaar, en voor de jaren 2017 en 2018 op € 30.200 per jaar. Over het gehele beoogde subsidietijdvak bedraagt de gevraagde monitoringstoeslag derhalve € 121.400,-.

Strikt genomen moet de monitoringstoeslag gelijktijdig met de subsidie natuurbeheer worden aangevraagd. Tot de aanvraagperiode 2014 heeft de provincies dat echter onmogelijk gemaakt door geen subsidieplafond te publiceren voor monitoring. Daarom is ervan uitgegaan dat het KDHL thans alsnog de monitoringssubsidie over de reeds gesubsidieerde natuurterreinen mag aanvragen. Voor twee natuurbeheertypen ("N03.01 Beek en bron" en "N04.02 Zoete plas"), alsmede het landschapspakket "L03.01 Aardwerk en groeve", zijn door de provincie geen monitoringstarieven gepubliceerd. Uitgaande van de door de provincie gepubliceerde tarieven en het thans reeds gesubsidieerde areaal, zou de monitoringstoeslag op basis van de SNL reeds € 31.721,87 per jaar bedragen, oftewel €190.331,22 over het gehele subsidietijdvak. De gevraagde € 121.400,- zijn dus relatief gezien aan de lage kant.

4) *recreatiesubsidie*

Momenteel wordt voor 1.244,44 ha recreatiesubsidie verstrekt. Het KDHL geeft aan dat 1.335 ha voor het publiek toegankelijk is. Het is onduidelijk of het KDHL voor het verschil (90,56 ha) ook de recreatiesubsidie wenst te ontvangen. Het zou dan gaan om een bedrag van € 3.019,27 per jaar. Recreatiesubsidie kan echter alleen verstrekt worden indien voor het betreffende natuurterrein ook een subsidie natuurbeheer wordt verstrekt.

5) *functieverandering en investeringssubsidies (SKNL)*

Het KDHL heeft aangegeven dat er per jaar circa 3,5 ha omgezet zal worden. Zij heeft de kosten van de SKNL-aanvragen ter indicatie begroot op € 124.500 per jaar (€97.500 aan subsidie functieverandering en €27.000 per jaar voor investeringssubsidie). Deze bedragen zijn overgenomen.

6) *aflopend PSAN-beheer*

Per 31 december 2014 lopen twee PSAN-aanvragen af. Het gaat in totaal om 17,47 ha. Bij de onderstaande berekening is ervan uitgegaan dat voor deze oppervlakte het SNL-pakket "A02.01.02 Botanisch hooiland" aangevraagd zal worden. Het gaat dan om een subsidiebedrag van € 20.349,58 per jaar, oftewel € 122.097,48 over een subsidietijdvak van 6 jaar.

7) *aflopend SKNL-inrichting*

Per 31 december 2014 loopt formeel het inrichtingstijdvak af van een SKNL-aanvraag. Dat zou betekenen dat voor de betreffende natuurterreinen vanaf 1 januari 2015 een subsidie natuurbeheer aangevraagd kan worden. Gelet op de

ingerichte natuurbeheertypen zou het gaan om een extra subsidie natuurbeheer van € 3.314,87 per jaar (€ 3.510,77 per jaar inclusief potentiële recreatiesubsidie).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Samenvattend leidt dit tot het volgende overzicht (afgerond op eerstvolgende honderd- of duizendtal):

Datum
3 oktober 2014

Subsidiesoort	Bedrag per jaar	Bedrag hele tijdvak
SNL-n bestaand beheer	446.000,-	2.676.000,-
SNL-a bestaand beheer ¹⁴	132.000,-	792.000,-
Omzetting bos naar landschap	8.500,-	51.000,-
Toeslag schaapskuddes	54.000,-	324.000,-
Toeslag monitoring ¹⁵	21.000,-	126.000,-
Recreatiesubsidie	3.100,-	19.000,-
Functieverandering en inrichting ¹⁶	125.000,-	750.000,-
Aflopend PSAN-beheer	21.000,-	126.000,-
Aflopend SKNL	3.400,-	21.000,-
Totaal	814.000,-	4.885.000,-

Bij de bovenstaande berekening is géén rekening gehouden met de jaarlijkse aanpassing van de tarieven.

Begrootte uitvoeringskosten 2015

De kosten die verbonden zijn aan het afhandelen van de aanvragen van het KDHL hangt af van de keuzes die het ministerie maakt naar aanleiding van deze analyse. Wij hebben vijf potentiële scenario's onderscheiden:

Scenario 1: standaardwerkwijze

Het gaat dan om de reguliere werkwijze zoals die tot op heden wordt gehanteerd. Dat betekent dat er 2 PSAN-aanvragen en 1 SKNL-aanvraag moeten worden vastgesteld. De verwachting is dat het KDHL in 2015 voor dat aflopend areaal vervolgaanvragen zal indienen, alsmede "nieuw" areaal zal aanvragen. Er wordt daarom van uitgegaan dat het KDHL 2 SNL-aanvragen (één SNL-n en één SNL-a) en 1 SKNL-aanvraag zal indienen. Daarnaast dient nog "onderhoud" aan de 13 bestaande SNL-aanvragen plaats te vinden.

Scenario 2: alleen een "lumpsum-benadering ten aanzien van de SNL-n

Ook in dit scenario geldt dat er 2 PSAN-aanvragen en 1 SKNL-aanvraag moeten worden vastgesteld. Bovendien zullen ook de beide bestaande "SNL-n"-aanvragen (voortijdig) vastgesteld moeten worden en het betreffende areaal, tezamen met eventueel extra natuurterreinen, opnieuw beoordeeld moeten worden in één

¹⁴ Bij dit bedrag is uitgegaan dat het areaal waarmee het KDHL deelneemt aan collectief agrarisch beheer gehandhaafd blijft op 30,48 ha.

¹⁵ Gebaseerd op de eigen opgave van het KDHL.

¹⁶ Gebaseerd op de eigen opgave van het KDHL.

nieuwe "lump sum"-aanvraag in het kader van de SNL-n. Tevens wordt rekening gehouden met 1 extra "SNL-a"-aanvraag en 1 SKNL-aanvraag. Daarnaast dient nog "onderhoud" plaats te vinden aan de 11 bestaande "SNL-a"-aanvragen.

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling Uitvoeringskaders
Betaalorgaan

Scenario 3: het aantal "SNL-a"-aanvragen terugbrengen van 11 naar 5
Momenteel heeft het KDHL 11 lopende "SNL-a"-aanvragen. Een analyse van de verschillende subsidietijdvakken wijst uit dat dit aantal teruggebracht kan worden tot 5 aanvragen:

Datum
3 oktober 2014

- SNL-aanvragen 7151216 en 7158782 kunnen samengevoegd worden;
- SNL-aanvragen 7150343, 7156636 en 7159456 kunnen samengevoegd worden;
- SNL-aanvragen 7639884, 7639885, 7639887 en 7639892 kunnen tot één aanvraag samengevoegd worden;
- De SNL-aanvragen 8100769 en 8120141 moeten als afzonderlijke aanvragen blijven voortbestaan.

Zes aanvragen moeten in dat geval (voortijdig) worden vastgesteld en de daarin opgenomen beheereenheden moeten worden toegevoegd aan de resterende aanvragen. Ook moeten de 2 PSAN-aanvragen en de SKNL-aanvraag worden vastgesteld en dient er "onderhoud" plaats te vinden aan de 2 bestaande "SNL-n"-aanvragen. Het is waarschijnlijk dat het KDHL voorts nog twee SNL-aanvragen (één SNL-n en één SNL-a) en 1 SKNL-aanvraag zal indienen.

Scenario 4: combinatie van scenario 2 en 3

In dit scenario wordt uitgegaan van een "lump sum"-benadering met betrekking tot de SNL-n en het terugdringen van het aantal aanvragen in het kader van de SNL-a. Bovendien zal het KDHL waarschijnlijk nog één "SNL-a"-aanvraag en één SKNL-aanvraag indienen.

Scenario 5: "lump sum"-benadering conform KDHL-voorstel

In dit geval worden de beide PSAN-aanvragen en de SKNL-aanvraag regulier vastgesteld. De bestaande 13 SNL-aanvragen worden voortijdig vastgesteld en het daarin opgenomen areaal, tezamen met het "nieuw" areaal en de aanvraag voor investeringssubsidies en subsidie functieverandering (SKNL) opgenomen in één grote aanvraag. Dit is initieel het meest arbeidsintensieve scenario, maar kan op termijn zijn vruchten opleveren. Aan dit scenario kleven echter ook de meeste juridische bezwaren.

De verwachting is dat de uitvoeringskosten in alle scenario's passen binnen het begrote bedrag van € 59.600,-.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Tuesday, November 3, 2015 3:11 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: kroondomeinmail, zo goed?

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Ik zou hem op basis van de huidige gegevens kunnen beoordelen als een soort "individuele SNL-aanvraag", maar dat maakt de Gelderse ANLb-regeling *voor het agrarische deel* vrijwel ongeschikt als wettelijke grondslag voor de subsidieverlening. Alternatief zou kunnen zijn dat ik de aanvraag (voor het agrarische deel) beoordeel met de huidige SNL als wettelijke grondslag. Nadelen daarvan: ik kan dan niet de ANLb-tarieven gebruiken, en Gelderland moet de intrekking van de huidige SNL ongedaan maken (dat moeten ze overigens sowieso).

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

M 10.2.e

www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 3 november 2015 14:44
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: kroondomeinmail, zo goed?

Ik kan er me iets bij voorstellen. Ze hebben niet veel ANLb, eigenlijk te weinig voor een leefgebied. Nu dat nog wijzigen is eigenlijk te laat. Is de aanvraag wel beoordeelbaar, en kun jij de aanvraagdocumenten na versturen van deze mail verspreiden via We Transfer?

10.2.

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 3 november 2015 14:12
Aan: 10.2.e)
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: kroondomeinmail, zo goed?

Hallo 10.2.e

Het onderdeel agrarisch natuurbeheer zoals dat door het KDHL is aangeleverd voldoet op dit moment niet aan de eisen van de Gelderse regeling (geen "min/max", geen gemiddelde hectareprijs, geen onderbouwning).

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e

.....
_rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 3 november 2015 13:31
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: kroondomeinmail, zo goed?
Urgentie: Hoog

Deze mail wil ik versturen naar de beoordelaars van de aanvraag van het kroondomein: 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e

Geachte,

Bij deze wil ik verzoeken om een advies te geven op de subsidieaanvraag voor Natuur- en landschapssubsidie voor de Koninklijke Houtvesterij het Loo.

De subsidieaanvraag wordt u door de RVO via WeTransfer toegestuurd.

Als privaatrechtelijk vruchtgebruiker van het Kroondomein kan de Koning evenals iedere andere private exploitant van bos- en natuurterreinen gebruik maken van subsidieregelingen. Voor beheer- en inrichtingsmaatregelen van het eigenlijke Kroondomein wordt door het Rijk (EZ) jaarlijks subsidie verstrekt. Op deze subsidie zijn de inhoudelijke voorwaarden van de provinciale subsidieverordeningen Natuur- en Landschapsbeheer en Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap van toepassing. De subsidie wordt door EZ verstrekt op basis van de ministeriële verantwoordelijkheid van de Minister-President voor het Koningshuis. De, nu tientallen, beschikkingen worden door de Staatssecretaris van EZ getekend op basis van de Regeling EZ-subsidies.

Met de invoering van het ANLB behoren een groot deel van de beschikkingen te worden herzien. In samenspraak met het Kroondomein heeft EZ besloten om alle subsidieaanvragen, dus zowel voor natuurbeheer, landschapsbeheer, agrarisch natuurbeheer, inrichting als functieverandering te herzien, en te bundelen in één 6-jarige aanvraag.

Ik wil u vragen om deze aanvraag van advies te voorzien. De adviezen zullen worden gebundeld en voorgelegd aan de Staatsecretaris.

Het advies heeft betrekking op:

Kan de aanvraag volgens u door EZ worden goedgekeurd?

1. Is de aanvraag ecologisch valide;
2. Is het aangevraagde bedrag voldoende gemotiveerd en in lijn met beheervergoedingen voor vergelijkbare activiteiten;
3. Is er voldoende afstemming met omliggende (agrarische) natuurgebieden?

Indien u daarnaast adviezen hebt die bij kunnen dragen aan het versterken van de beheer- en inrichtingsmaatregelen bij het Kroondomein, ben ik u daarvoor zeer erkentelijk. Ik zal deze aan het Kroondomein voorleggen.

Ik wil u vragen om mij het advies uiterlijk dinsdag 17 november toe te sturen zodat de afhandeling van de subsidieaanvraag nog deze maand kan worden afgerond.

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

*****

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken
Directie Natuur en Biodiversiteit

mobiel: 10.2.e

email: 10.2.e [@minez.nl](mailto:10.2.e@minez.nl)

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Wednesday, April 1, 2015 6:07 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: FW: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein

Hallo 10.2.e

Het KDM geeft in 2016 circa 870.000 euro nodig te hebben. Wij hebben 770.000 euro gereserveerd. Eerst moeten wij zien of dit overschreden gaat worden. Ik wist niet dat het agrarisch natuurbeheer met 30% in kosten toenam. Misschien moeten we wel naar KDM gaan communiceren dat er slecht bij benadering € 770.00 beschikbaar is. Het blijkt ook allemaal lastig in te schatten lees ik. In elk geval wijkt deze inschatting af van eerdere inschattingen van het KDM. Dat zal zeker te maken hebben met onzekerheid rond het nieuwe agrarisch natuurbeheer.

Communiqueer jij nog even met 10.2.e

Met vriendelijke groeten, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 1 april 2015 12:29
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: FW: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein

Hallo 10.2.e

Zie onderstaande reactie van 10.2.e van het Kroondomein over het volgens hen benodigde budget voor 2016.

met vriendelijke groet,

10.2.e
 Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e
 F 10.2.e
 10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)
<http://www.rvo.nl>

Van: 10.2.e [@kroondomeinhetloo.nl](mailto:10.2.e@kroondomeinhetloo.nl)
Verzonden: woensdag 1 april 2015 10:02
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e); 10.2.e
Onderwerp: RE: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein

Geachte 10.2.e,

Bedankt voor het toesturen van het voorstel. De heer 10.2.e en ik hebben uw voorstel met belangstelling bekeken en komen tot de volgende conclusie:

- Natuurbeheer (excl. inrichting en functieverandering) komt neer op € 563.000,-- per jaar (geïndexeerd);
- Inrichting en functieverandering € 125.000 per jaar;
- Agrarisch natuurbeheer € 198.900 (€ 153.000*130%). Zoals u stelt is het geheel voor het agrarisch beheer lastig in te schatten, gezien de nieuwe ontwikkelingen.

Het totaal van de lumpsum komt daarmee op € 886.500,-- per jaar.

Ik hoop dat u hiermee van dienst te zijn geweest.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest

Koninklijk Park 1
7315JA Apeldoorn

10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
HET LOO

Van: 10.2.e [redacted]@rvo.nl

Verzonden: maandag 30 maart 2015 17:11

Aan: 10.2.e [redacted]

CC: 10.2.e [redacted]

Onderwerp: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein

Geachte 10.2.e [redacted],

De Beleidsdirectie is aan het bekijken welk bedrag in 2016 nodig is voor het (agrarisch) natuurbeheer van het Kroondomein. Ik heb het onderstaande bericht gezonden en daarbij aangegeven dat het momenteel erg lastig is een gefundeerde inschatting te geven. Mijn vraag aan u: herkent het Kroondomein zich in het geschetste (financiële) plaatje? Of denkt u lager dan wel hoger uit te komen?

De liquiditeitsbehoefte voor 2016 is lastig in te schatten, omdat het hele SNL-stelsel op de schop gaat. De bedoeling is dat het Kroondomein al zijn natuursubsidies in 2016 omzet in één "lump sum"-aanvraag en al hun agrarisch natuurbeheer wordt omgezet in een "collectieve" aanvraag (waarbij het Kroondomein als afzonderlijk collectief zal fungeren). De "SNL-n"-tarieven zullen vrij stabiel zijn (uitgezonderd een indexering van 5% over het gehele subsidietijdvak). Als ik kijk naar de eerder door mij gemaakte analyse, dan kom ik voor natuurbeheer uit op zo'n € 536.000,- per jaar (excl. de indexering en ervan uitgaande dat inrichting/functieverandering niet wordt opgenomen in die "lump sum"-aanvraag). Ook het agrarisch beheer is lastig in te schatten (op basis van mijn eerdere analyse momenteel zo'n € 153.000,- per jaar), want er zijn straks geen "pakketten" meer en de maximale tarieven in het nieuwe stelsel kunnen tussen de 30 en 60% hoger liggen dan nu het geval is. Het Kroondomein heeft onder de SNL-a botanisch beheer, voornamelijk op grasland, maar ook chemie- en kunstmestvrij (bouwland). Zoals het er nu naar uitziet krijgen we in juni 2015 de gebiedsaanvraag van het Kroondomein; zij doet dan een aanbod voor welk bedrag zij het agrarisch natuurbeheer kan realiseren.

*Natuurbeheer excl. inrichting/functieverandering, maar inclusief indexering: € 563.000,- per jaar (€ 536.000,- * 105%)
Inrichting/functieverandering: € 125.000,- per jaar
Agrarisch natuurbeheer: € 245.000,- (€ 153.000,- * 160%)*

Daarmee kom ik op ca. € 933.000,- per jaar, alhoewel ik dit als een hoge inschatting beschouw.

met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e
F 10.2.e
10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)
<http://www.rvo.nl>

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Sent: Friday, September 25, 2015 8:26 AM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
Subject: RE: overeenkomst EZ en KDHL en beheerplan collectief KDHL

Beste 10.2.e

Per wettransfer zal ik nu het beheerplan collectief Kroondomein Het Loo 2016-2021 versturen. Dit beheerplan betreft het agrarische en landschappelijke deel ANLb-2016.

Als het goed is heb je dan alle documentatie compleet, te weten:

- Overeenkomst KDHL en Min. van EZ betreffende de periode 2016-2021;
- Kaarten met alle natuurbeheertypen;
- Rapport Bosgroep Midden Nederland betreffende functieverandering en inrichting SKNL;
- Beheerplan Collectief Kroondomein Het Loo 2016-2021;
- Rapportage SOVON (als bijlage in het beheerplan collectief).

Ik ga er vanuit dat hiermee alles compleet is en dat deze documenten voldoende basis vormen voor de jaarlijkse begroting van EZ.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn
 Tel. 10.2.e
 Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 17 september 2015 10:44
Aan: 10.2.e @minez.nl
CC: 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: overeenkomst EZ en KDHL

Beste 10.2.e

Hierbij doe ik je het voorstel voor de lumpsumovereenkomst 2016-2021 toekomen. Dit is het hoofddocument. Verder zijn twee losse bijlagen toegevoegd: a) het voorstel van de Bosgroep Midden Nederland aangaande functieverandering en inrichting SKNL en b) deelkaarten van Het Kroondomein met de verschillende beheertypen Natuur.

Later volgt nog het beheerplan ANLb2016 Collectief Kroondomein Het Loo. Dat beheerplan is zo goed als af, maar er moeten een aantal kaarten en wat tekst worden aangepast naar aanleiding van de rapportage SOVON.

Van de provincie heb ik nog geen feedback gekregen op het eerste concept beheerplan Collectief KDHL. Dus eventueel commentaar van hun zijde kan ik daarin niet meer verwerken.

In de overeenkomst staan oppervlakten vermeld die niet altijd overeenkomen met de beschikkingen. Dat heeft te maken dat onze administratie op jaarbasis niet één op één loopt met de beschikkingen. Om zoveel mogelijk verschillen weg te nemen, is bij het berekenen van de oppervlakten voor de periode 2016-2021 uitgegaan van de perceelregistratie in de gecombineerde opgave van 2015.

Indien u vragen heeft, dan verneem ik die graag.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager

Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest

Koninklijk Park 1

7315JA Apeldoorn

Tel. 10.2.e

Mob. 10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
HET LOO

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Thursday, April 9, 2015 2:23 PM
To: 10.2.e
Subject: voorstel Kroondomein
Attachments: Voorstel Kroondomein integrale ovk.pdf

Tracking: Recipient
10.2.e

Hallo 10.2.e

Je vroeg me laatst naar het voorstel dat het Kroondomein begin 2014 heeft ingediend om te komen tot een integrale overeenkomst met het ministerie voor al hun (agrarisch) natuurbeheer en inrichting/functieverandering. Bij deze dat document (deze versie, die wij destijds van jou gekregen hebben, is zonder de afbeeldingen zoals kaartjes).

met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e
F 10.2.e
10.2.e [@rvo.nl](mailto:10.2.e@rvo.nl)
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, April 17, 2015 1:13 PM
To: 10.2.e)
Cc: 10.2.e
Attachments: reactie RVO fiche Kroondomein 2016_voorblad.doc

Hallo 10.2.e

Hierbij het fiche Kroondomein. Let op gezien de overgang naar het nieuwe stelsel Agrarisch Natuurbeheer zijn er nogal wat onzekerheden op dit moment.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 1/ april 2015 11:09
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: reactie RVO fiche Kroondomein 2016_voorblad

Hallo 10.2.e

Zeer veel dank voor de uitgebreide en duidelijke nota in reactie op het opgestelde fiche. Op dit moment zijn er een aantal onduidelijkheden en dat is begrijpelijk omdat er onder meer een nieuw stelsel voor SNL-A komt. Op basis van jullie info heb ik het fiche Kroondomein aangepast, zie de bijlage. Dit fiche wil ik inbrengen voor het offertetraject richting 10.2.e . Oké?

Vanuit N&B zien wij graag dat RVO.NL een rol speelt bij de beoordeling van de gebiedsaanvraag en de ecologische beoordeling daarvan. Bij 10.2.e van RVO.NL (ex. DLG) kan de vraag worden uitgezet over ecologische inzet.

Ik neem het bedrag van 841.000 euro voor alsnog niet over, KDL is hiervoor op de hoogte. Zij sturen nu op 770.000 euro

Groet, 10.2.e

Naam opdracht	(Agrarisch) natuurbeheer in het Kroondomein 2016				
Contactpersonen	Contactpersoon EZ/N&B: 10.2.e		Contactpersoon RVO.nl: 10.2.e		
Begrotingsartikel	18				
Looptijd	Meerjarig				
Omschrijving van de opdracht	Bijdrage aan het Kroondomein voor (agrarisch) natuurbeheer, op basis van de Kaderwet EZ-subsidies en cf. voorwaarden van de provinciale SNL-regelingen.				
Type opdracht	Doorlopende opdracht				
Beleidswijzigingen	☐ Subsidieregeling (incl. uitfinanciering) In 2016 wordt de lumpsum-benadering ingevoerd. <ul style="list-style-type: none"> Mogelijk komt er 1/1/16 een nieuwe (provinciale regeling) voor het natuurbeheer. De regeling voor het Kroondomein sluit hier dan op aan. Als dit geen doorgang krijgt dan wordt de huidige SNL-N op basis van een lumpsum benadering uitgevoerd. De betaling hiervan wordt na afloop van het beheerjaar uitgevoerd. In 2016 wordt waarschijnlijk het nieuwe collectieve stelsel voor agrarisch natuurbeheer ingesteld. Dat betekent dat het KDL reeds in 2015 een zogenaamde gebiedsaanvraag moet indienen (tarieven liggen hoger dan huidige SNL-A 30%). N&B wil dat RVO.NL een belangrijke rol speelt bij de beoordeling van deze aanvraag, incl. de ecologische beoordeling. Mocht blijken dat het nieuwe stelsel in 2016 niet wordt ingevoerd dan blijft de huidige SNL-A de basis voor beschikkingen. De beleidsdirectie zal beperkt verantwoordingsgesprekken met KDL voeren. De SKNL zal vermoedelijk nog op de oude manier plaatsvinden. 				
Suggesties voor verbetering van de uitvoering	Geen				
Beschikbaar budget meerjarig	RVO.NL geeft in haar nota aan dat de benodigde beleids- en uitvoeringsbudgetten beter zijn in te schatten als de gebiedsaanvraag eind 2015 beoordeeld.				
	Indicatie uitvoeringskosten	2016	2017	2018	2019
		59.600	Pm	Pm	Pm
	Legesinkomsten	n.v.t.	n.v.t	n.v.t	n.v.t
	Netto uitvoeringskosten				
	Beleidsbudget (NL)	2016	2017	2018	2019
		841.000	PM, overleg met KDL volgt	PM, overleg met KDL volgt	PM, overleg met KDL volgt
		Let op er is 770.000 beschikbaar, overleg met KDL volgt			
Output	Beleidsinhoudelijk: gunstige staat van instandhouding soorten en habitattypen				

Bijdrage aan vermaatschappelijking	n.v.t.	
Aanpak en diensten	Het toetsen en afhandelen van de aanvragen vindt in beginsel plaats aan de hand van een lumpsum-benadering voor natuurbeheer en het nieuwe collectieve stelsel voor agrarisch natuurbeheer. Dit laatste stelsel is in 2016 nieuw en wordt in 2015 voorbereid.	
Uitvoeringsbudget	Urenvergoeding	Directe uitvoeringskosten

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, April 17, 2015 9:17 AM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e
Subject: RE: fiche Kroondomein 2016
Attachments: reactie RVO fiche Kroondomein 2016.pdf; reactie RVO fiche Kroondomein 2016_voorblad.doc

Importance: High

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Bij deze onze reactie op het fiche Kroondomein 2016. We hebben er een vrij uitgebreide toelichting bijgeschreven (zie daarvoor het bijgevoegde pdf-document), aangezien de provincies nu werken aan een nieuw stelsel en dit deels leidt tot een ander werkproces waardoor we nog geen ervaringscijfers hebben. Ik ben vandaag gewoon op kantoor bereikbaar, maar als je ergens tussen 12:00 en 14:00 uur belt, dan kan het zijn dat ik net op pauze ben.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e

F 10.2.e

10.2.e@rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 24 maart 2015 11:59

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: fiche Kroondomein 2016

Hallo 10.2.

De offertecyclus 2016 start weer. Ja, wel ik heb het ook niet verzonnen. Daarvoor heb ik reeds een concept fiche opgesteld. Ik wil jou vragen, met revisies, er naar te kijken en evt. aan te vullen.

Graag ontvang ik je reactie **uiterlijk 14 april**.

Gaat dat lukken, dank?

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Aan:
DG Natuur en Regio
Natuur & Biodiversiteit
T.a.v. 10.2.e

Van:
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

nota

Reactie fiche Kroondomein 2016

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**
Afdeling EU Subsidies

Slachthuisstraat 71
6041CB Roermond
Postbus 645
6040AZ Roermond
www.rijksoverheid.nl/eleni

Contactpersoon

10.2. [redacted]
Teammanager

T 10.2.e [redacted]
M 10.2.e [redacted]
10.2.e [redacted]@rvo.nl

Datum
17 april 2015

Geachte 10.2.e [redacted],

Op 24 maart 2015 heeft u de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) om een reactie op het fiche voor het Kroondomein 2016 gevraagd. Wij hebben gemeend hierbij een uitgebreidere toelichting te moeten geven, omdat de provincies bezig zijn een nieuw stelsel te ontwikkelen voor (collectief) agrarisch natuurbeheer. Dit nieuwe stelsel heeft ook zijn impact op de door RVO.nl te verrichten werkzaamheden.

Eerder gemaakte afspraken met het Kroondomein Het Loo (KDHL)

In april 2014 heeft het KDHL een voorstel ingediend om te komen tot één geïntegreerde aanvraag voor (agrarisch) natuurbeheer en inrichting/functieverandering. Na analyse door RVO.nl is dit voorstel op 14 november 2014 besproken in een overleg tussen u, het KDHL en RVO.nl. Daarbij zijn de volgende afspraken gemaakt:

1. er wordt naar gestreefd beide lopende beschikkingen voor natuurbeheer (SNL-n) met ingang van 1 januari 2016 te vervangen door één lumpsum-overeenkomst. De provincies werken momenteel aan een nieuwe regeling voor natuurbeheer die de huidige SNL-n moet gaan vervangen;
2. er wordt naar gestreefd om per 1 januari 2016 alle negen dan nog lopende beschikkingen voor agrarisch natuurbeheer (SNL-a) te vervangen door één beschikking in het kader van het nieuwe collectieve stelsel dat de provincies momenteel aan het ontwikkelen zijn¹;
3. er wordt naar gestreefd eventuele aanvragen voor inrichting en/of functieverandering met ingang van 1 januari 2016 te bundelen in één meerjarig programma van investeringen.

Tevens is afgesproken om vóór de zomer van 2015 nogmaals een gezamenlijk overleg te houden. Bovenstaande afspraken vormen, samen met de RVO-analyse, de uitgangspunten voor het fiche.

¹ Voorheen aangeduid als Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer 2016 (ANLb2016), maar inmiddels omgedoopt tot Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer 2016 (SVNL2016)

Onzekerheden en verwachtingen

Of het nieuwe stelsel voor (agraris) natuurbeheer door de provincies tijdig kan worden geïmplementeerd is momenteel onzeker. Omdat het gaat om een totaal nieuwe manier van werken en de provincie bovendien een rol krijgt in het aanvraagproces, zijn er geen ervaringscijfers beschikbaar ten aanzien van het aantal uren die nodig zijn voor het beoordelen en afhandelen van dergelijke (betalings)aanvragen. Het is daarom lastig om een realistische inschatting te maken van de benodigde budgetten.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling EU Subsidies

Datum
17 april 2015

Ontwikkelingen natuurbeheer (SNL-n)

Het oogmerk van de provincies is om, samen met het nieuwe stelsel voor collectief agrarisch natuurbeheer, ook een nieuwe regeling op te stellen voor natuurbeheer. Deze zal onderdeel uitmaken van de SVNL2016. Het is echter onzeker of het onderdeel natuurbeheer zal worden ingevoerd per 1 januari 2016, of pas per 1 januari 2017. In dat laatste geval zal de huidige SNL-n nog de basis vormen voor de lumpsum-overeenkomst. De tarieven voor natuurbeheer zullen waarschijnlijk iets hoger liggen dan thans het geval is. De provincies werken namelijk in het kader van de huidige SNL-n aan een aanpassing waardoor de huidige tarieven geïndexeerd gaan worden. Over het subsidietijdvak zal dit leiden tot een verhoging van de vergoedingen met ca. 5%. Het nieuwe stelsel kent op zich geen indexering, maar bij de berekening van de tarieven lijkt in die regeling al rekening gehouden te worden met een in het "standaardtarief" verwerkte indexering.

Normaliter worden de betalingen pas na afloop van het beheerjaar verricht. De provincie Gelderland biedt in haar regeling de mogelijkheid tot een ander betalingsritme voor gecertificeerde begunstigden (bijv. kwartaalbetalingen). Wenst de Beleidsdirectie van die mogelijkheid gebruik te maken? Ons advies is om dit niet te doen, aangezien hiertoe een aanpassing van ons proces/systemen noodzakelijk is.

Ontwikkelingen agrarisch natuurbeheer (SNL-a)

Zoals gezegd werken de provincies aan een nieuw collectief stelsel voor agrarisch natuurbeheer. Dit stelsel moet echter nog goedgekeurd worden door de Europese Commissie (de EC). Alhoewel de EC welwillend staat tegenover dit nieuwe stelsel, moeten er nog een aantal (Europeesrechtelijke) hobbels genomen worden. Wij gaan er van uit dat het stelsel (tijdig) ingevoerd kan worden, maar er kunnen momenteel geen garanties worden gegeven. Daarom is in scenario 2 (zie blz. 4) rekening gehouden met de omstandigheid dat de huidige SNL-a ook in 2016 de basis blijft voor het agrarisch natuurbeheer.

Onderdeel van het nieuwe stelsel is dat door een "collectief" (in dit geval het KDHL) in juni 2015 een zogenaamde "gebiedsaanvraag" worden ingediend. Deze zal nog in 2015 beoordeeld moeten worden, zodat het KDHL tijd genoeg heeft het benodigde "beheerplan" op te stellen (zie blz. 3). In de gebiedsaanvraag zal het KDHL moeten aangeven hoeveel hectares van welk leefgebied zij de komende 6 jaar denkt te realiseren en welk bedrag zij daarvoor denkt nodig te hebben. Zij is daarbij gebonden aan het natuurbeheerplan van de provincie Gelderland. Qua bedrag kan zij nimmer uitgaan boven de maximale tarieven die zijn vastgesteld. Die tarieven liggen overigens 30-60% hoger dan in de huidige SNL-a. Het is echter de verwachting dat het KDHL met een lager bod komt. De

gebiedsaanvraag wordt normaliter beoordeeld door de provincie zélf en niet door RVO.nl. Deze aanvraag kent namelijk een sterk beleidsmatig karakter: wat wordt gerealiseerd en tegen welke prijs? Met andere woorden: er wordt onderhandeld over (welke/hoeveel) hectares leefgebied en prijs. De rol van de Beleidsdirectie is dus vergelijkbaar met de rol van de provincie. Daarmee is er ook inzet nodig van de Beleidsdirectie zélf. In haar hoedanigheid van betaalorgaan heeft RVO.nl een controlerende functie of de voorgeschreven procedure correct is gevolgd.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling EU Subsidies

Datum
17 april 2015

Tevens is er ecologisch expertise benodigd om te beoordelen of de gebiedsaanvraag past binnen de natuurdoelstellingen zoals vastgelegd in het natuurbeheerplan van de provincie Gelderland. Wij hebben binnen RVO.nl gezocht naar dergelijke expertise en er heeft zich één kandidate gemeld die interesse heeft om een bijdrage te leveren. Mocht deze kandidate afzien van de opdracht (of daarvoor ongeschikt blijken), dan zal er door de Beleidsdirectie mogelijk expertise ingehuurd moeten worden bij de provincie Gelderland. De kosten die daarmee gepaard gaan is afhankelijk van de provincie. Ze zijn daarom niet meegenomen in dit fiche.

Na goedkeuring van de gebiedsaanvraag zal het KDHL elk jaar vóór 1 januari een zogenaamd "beheerplan" moeten indienen via een daartoe ter beschikking gestelde (digitale) applicatie. Het beheerplan is de jaarlijkse invulling van de gebiedsaanvraag. In het beheerplan wordt aangegeven welke concrete maatregelen het KDHL in 2016 feitelijk zal gaan uitvoeren, waarbij wijzigingen nog mogelijk zijn als dit ecologisch noodzakelijk is. Vervolgens zal het KDHL via de Gecombineerde Opgave een betaalverzoek moeten indienen. Dit betaalverzoek is nog niet definitief, want er kunnen nog (ecologisch gemotiveerde) wijzigingen plaatsvinden. Jaarlijks op uiterlijk 30 september wordt door het KDHL een verantwoording ingediend met betrekking tot de in dat jaar daadwerkelijk uitgevoerde activiteiten. Deze verantwoording fungeert als definitief betaalverzoek.

In het nieuwe stelsel is voorzien dat de provincies elk jaar, nadat de verantwoording is ingediend, een gesprek voeren met het collectief over de voortgang en bijsturen waar dit nodig is. Wenst de Beleidsdirectie ook een dergelijk overleg met het KDHL? In dit fiche is op dat punt géén rekening gehouden met een eventuele betrokkenheid van RVO.nl bij dat overleg.

Het voorgaande betekent dat een deel van de inzet (beoordeling gebiedsaanvraag) reeds in 2015 zal plaatsvinden. In 2016 zal RVO.nl moeten beoordelen of het "beheerplan" past binnen de gebiedsaanvraag, en zal zij tevens het betaalverzoek moeten beoordelen. De beslissing op het betaalverzoek (en de uitbetaling) zal overigens pas begin 2017 *verzonden* worden, maar de voorbereidingshandelingen vinden in de regel al eind 2016 plaats.

Verwachte aanvragen

In lijn met de gemaakte afspraken en de bovenstaande voorbehouden is de verwachting dat voor 2016 het KDHL zal overstappen naar 1 lumpsum-subsidieaanvraag voor de SNL-n en 1 collectieve gebiedsaanvraag voor de SNL-a (scenario 3). Verder wordt verwacht dat het KDHL jaarlijks een nieuwe SKNL

aanvraag zal doen, aangezien zij waarschijnlijk nog niet (tijdig) gecertificeerd zal zijn voor het onderdeel "Projecten"².

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling EU Subsidies

In 2016 uit te voeren werkzaamheden

Er zijn drie scenario's mogelijk, afhankelijk van de ontwikkelingen met betrekking tot de SVNL2016.

Datum
17 april 2015

1. Geen wijzigingen

Alles blijft ongewijzigd (huidige regelingen/werkwijze). Tussen haakjes het benodigde beleidsbudget 2016.

Regulier onderhoud: 2 "SNL-n"-aanvragen (€ 563.000,-)³
9 "SNL-a"-aanvragen (€150.000,-)
Vaststelling : 2 "SNL-a"-aanvragen (€3.000,-)
Nieuwe aanvraag : 1 SKNL-aanvraag (€ 125.000,-)

2. Alleen SNL-N wijzigt

Het natuurbeheer wordt omgezet naar één lumpsum-aanvraag.

Regulier onderhoud: 9 "SNL-a"-aanvragen (€150.000,-)
Vaststelling : 2 "SNL-a"-aanvragen (€3.000,-)
2 "SNL-n"-aanvragen (€ 563.000,-)⁴
Nieuwe aanvraag : 1 SKNL-aanvraag (€ 125.000,-)
1 "SNL-n"-aanvraag (lumpsum, komt in 2016 niet tot kas)

3. Zowel de SNL-N als de SNL-A wijzigt

Het natuurbeheer wordt omgezet naar één lumpsum-aanvraag en het agrarisch natuurbeheer naar één collectieve aanvraag onder het nieuwe stelsel.

Vaststelling : 11 "SNL-a"-aanvragen (€153.000,-)
2 "SNL-n"-aanvragen (€ 563.000,-)⁵
Nieuwe aanvraag : 1 SKNL-aanvraag (€ 125.000,-)
1 "SNL-n"-aanvraag (lumpsum, komt in 2016 niet tot kas)
1 "SNL-a"-aanvraag (nieuw collectief, komt in 2016 niet tot kas)

Totaal benodigd beleidsbudget in alle scenario's: € 841.000,-

² Artikel 8 lid 5 SKNL stelt als eis dat een "programma van investeringen" alleen ingediend kan worden door een gecertificeerde begunstigde die tevens voor het onderdeel "projecten" is gecertificeerd.

³ Inclusief indexering plus toeslagen recreatie, monitoring en schaapskuddes

⁴ Inclusief indexering plus toeslagen recreatie, monitoring en schaapskuddes

⁵ Inclusief indexering plus toeslagen recreatie, monitoring en schaapskuddes

Indicatie uitvoeringskosten 2016

Wij verwachten dat de uitvoeringskosten in alle hierboven geschetste scenario's uitkomen op € 59.600,- zoals opgenomen in de offerte 2015. De besparingen op de uitvoeringskosten zullen waarschijnlijk pas in 2017 gerealiseerd gaan worden. De grootte van die besparing is momenteel niet in te schatten.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland
Afdeling EU Subsidies

Datum
17 april 2015

Doorkijk naar 2017 en verder

Vanwege de vele onzekerheden, het feit dat het KDHL ten aanzien van het nieuwe collectieve stelsel voor agrarisch natuurbeheer een offerte moet doen en de maximumtarieven 30-60% hoger liggen, is het lastig om een realistische inschatting te maken met betrekking tot het benodigde beleidsbudget en de uitvoeringskosten 2017 en verder.

Wij gaan, mede op basis van de reactie van het KDHL, tot een jaarlijks benodigd beleidsbudget van €900.000,-. De verwachting is dat we meer kunnen zeggen over de benodigde beleids- en uitvoeringsbudgetten als de gebiedsaanvraag eind 2015 beoordeeld is.

Met vriendelijke groet,

Teammanager EU Subsidies,

10.2.e

Factsheet RVO.nl offerte 2016

- blauw: invullen door opdrachtgever
- geel: invullen door opdrachtnemer in overleg met opdrachtgever
- paars: invullen door opdrachtnemer

Naam opdracht	(Agrarisch) natuurbeheer in het Kroondomein					
Contactpersonen	Contactpersoon EZ/N&B: 10.2.e			Contactpersoon RVO.nl: 10.2.e		
Begrotingsartikel	18					
Looptijd	Meerjarig					
Omschrijving van de opdracht	Bijdrage aan het Kroondomein voor (agrarisch) natuurbeheer, op basis van de Kaderwet EZ-subsidies en cf. voorwaarden van de provinciale SNL-regelingen.					
Type opdracht	Doorlopende opdracht ☐ Subsidieregeling (incl. uitfinanciering)					
Beleidswijzigingen	In 2016 wordt de lumpsum-benadering ingevoerd.					
Suggesties voor verbetering van de uitvoering	Geen					
Beschikbaar budget meerjarig	Indicatie uitvoeringskosten		2016	2017	2018	2019
			59.600	25.000	20.000	20.000
	Legesinkomsten		n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Netto uitvoeringskosten					
Beleidsbudget (NL)		2016	2017	2018	2019	
		841.000	900.000	900.000	900.000	
Output	Beleidsinhoudelijk: gunstige staat van instandhouding soorten en habitattypen					
Bijdrage aan vermaatschappelijking	n.v.t.					
Aanpak en diensten	Het toetsen en afhandelen van de aanvragen vindt in beginsel plaats aan de hand van een lumpsum-benadering voor natuurbeheer en het nieuwe collectieve stelsel voor agrarisch natuurbeheer. Dit laatste stelsel is in 2016 nieuw en wordt in 2015 voorbereid.					
Uitvoeringsbudget	Urenvergoeding			Directe uitvoeringskosten		

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Wednesday, July 15, 2015 9:40 AM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: stukken Kroondomein
Attachments: Voorstel Kroondomein integrale ovk.pdf; Analyse voorstel Kroondomein_def.doc; RE: 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.; reactie RVO fiche Kroondomein 2016.pdf; RE: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein; beheerstrategie collectief final.pdf

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Even een stukje historie: het KDHL heeft in april 2014 een beheervisie ingediend om te komen tot één lumpsum-aanvraag voor al hun beheer (zowel natuur, agrarisch natuurbeheer als inrichting/functieverandering). Zie daarvoor het pdf "Voorstel Kroondomein integrale ovk". Ik heb dat voorstel bekeken (zie Word-document "Analyse voorstel Kroondomein_def". Naar aanleiding van hun voorstel is er op 14 november 2014 overleg geweest met het KDHL. Daarin hebben we afgesproken dat we in op dat moment nog alles bij het oude zouden laten en het KDHL per 1 januari 2016 naar het nieuwe stelsel zouden laten gaan. Insteek was destijds nog aparte aanvragen voor natuur, agrarisch en inrichting/functieverandering. Ook hebben we afgesproken dat we in het voorjaar van 2015 weer bij elkaar zouden komen.

We hebben met het KDHL een vervolgspraak gemaakt voor 1 mei 2015. Ter voorbereiding daarop heeft het KDHL eind april 2015 een stuk opgestuurd dat alleen betrekking had op het agrarisch natuurbeheer (zie pdf-document "beheerstrategie collectief final", in zwart-wit gescand vanwege omvang). Ik heb ter voorbereiding op het overleg ook dat stuk (financieel) geanalyseerd en dat is ook besproken. Er bleken een paar kleine foutjes in hun voorstel te zitten, dus heb ik mijn analyse daarop aangepast (zie mail "RE: 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer" aan 10.2.e van 13 mei 2015). De laatste versie van hun "collectieve" aanvraag is het document "beheerstrategie collectief final 19 juni 2015" (niet bijgevoegd).

In de tussentijd had 10.2.e ook gevraagd voor het fiche 2016. Dat is dus het beheer van 2015 dat in 2016 ter kas komt. Ik verwijs je naar het pdf-document "reactie RVO fiche Kroondomein 2016". Voor de liquiditeitsbehoefte vanaf 2017 (beheer 2016 e.v.) hebben we ingeschat dat een jaarlijks bedrag van € 900.000,- tot de mogelijkheden behoorde. We hebben die inschatting mede gebaseerd op een mail van het KDHL (zie mail "RE: Liquiditeitsbehoefte 2016 Kroondomein" van 1 april 2015). Omdat er op dat moment nogal wat onzekerheden waren (tarieven ANLb2016, indexering natuur, wat gaat het KDHL aanvragen?), hebben we de financiële behoefte voor de toekomst wat hoger ingeschat. Dit onder het motto "beter nu teveel inschatten dan straks weer terug moeten om meer budget te vragen".

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

F 10.2.e

[_rvo.nl](http://www.rvo.nl)
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: 10.2.e
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e
Subject: RE 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.
Date: Wednesday, May 13, 2015 4:29:00 PM
Attachments: [image001.jpg](#)
[image002.jpg](#)
[image003.jpg](#)
[image004.jpg](#)
[image005.jpg](#)
[image006.jpg](#)
[image007.jpg](#)
[image008.jpg](#)
[RVO-berekening budget 2016 op basis van beheerstrategie KDHL aangepast 13052015.xlsx](#)

Hallo 10.2.e

Naar aanleiding van ons gesprek met het Kroondomein heb ik een gewijzigd financieel plaatje voor hun agrarisch beheer 2016 gemaakt (zie bijgevoegd Excel). Ik heb de post "Aardwerk en groeve" (de kogelvangers en leemkuilen) eruit gehaald omdat ze die (eventueel) onder de SNL-natuur gaan realiseren. De totaaloppervlakte "Kruidenrijke akker" heb ik verminderd met 3,6 ha omdat ze een schrijffoutje hadden gemaakt in figuur 16; daarin staat dat ze in het gebied Uddel 9,5 ha "Kruidenrijke akker" gaan realiseren, terwijl op het bijbehorende kaartje (figuur 15) slechts 5,89 ha stond. We kwamen toen gezamenlijk tot de conclusie dat ze in de tabel per ongeluk de cijfers hadden omgedraaid en dat het 5,9 ha moest zijn. De kosten voor dit onderdeel dalen dus met € 7.121,38.

Daar staat tegenover dat het meest recente tarief voor "Wintervoedsel akker op zand" gestegen is van € 1538,- per ha naar € 2.012,65 per ha (bedragen excl. transactiekosten). Daarmee wordt de subsidie voor dit onderdeel € 2.468,18 hoger. Het onderdeel 20 "Lijnvormige beplantingen met bomen" is verdwenen in de nieuwe tarievenlijst en nu blijkbaar vervangen door onderdeel 21 "Beheer van bomenrijen". Ik heb dat aspect dus ook aangepast met het tarief dat in de nieuwe tarievenlijst voor dat onderdeel staat. Omdat er een veel hoger bedrag per are (€ 258,22 versus de door mij als uitgangspunt genomen € 37,26) voor staat, stijgen de kosten van dit onderdeel met maar liefst € 64.078,40 voor deze "landschapselementen"! Of het Kroondomein al hun bomen onder dit onderdeel brengen kan ik natuurlijk nu niet zeggen, maar dit is een "worst case"-scenario.

Het *potentieel* totaal benodigde budget voor hun agrarisch natuurbeheer 2016 (komt in 2017 tot kas) zou dan ook *kunnen* stijgen van ca. € 212.000,- naar ca. € 271.000.
met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
10.2.e
[_rvo.nl](#)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 30 april 2015 11:30
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e (10.2.e)
Onderwerp: RE: 10.2.e @kani.nl heert je een bestand gestuurd via WeTransfer.
Urgentie: Hoog

Hallo 10.2.e

Ik heb hun stuk bekeken, en ben dan vooral op basis van paragraaf 7 hun berekeningen nagelopen (ze hebben een paar optelfoutjes gemaakt). In het bijgevoegde Excel-document tref je mijn berekeningen aan (let daarbij op de kanttekeningen die ik in de kolom "opmerkingen" heb gemaakt). De genoemde bedragen zijn alleen voor het beheerjaar 2016. Ik neem aan dat ze hun stuk beschouwen als een concept-gebiedsaanvraag.

Een aandachtspuntje is dat ze voor het uitvoeren van het beheer in een aantal gevallen gebruik maken van de diensten van een landbouwer. Dat punt moeten we even met hun bespreken, omdat we hier *mogelijk* in een soortgelijke discussie terecht komen als Staatsbosbeheer met de riettelers in Overijssel. Korte achtergrond: SBB betaalt de riettelers voor het beheer dat zij voor haar uitvoeren door een deel van de subsidie door te betalen. De Inspecteur der Belastingen ziet dat als dienstverlening (van de rietteler aan SBB) en dus BTW-plichtig. Daarover loopt momenteel een discussie met het ministerie van Financiën.

Noot: In figuur 2 (blz. 3) geven ze aan momenteel 138 ha beheer onder de SNL-a te voeren. Als je echter de oppervlaktes in figuur 23 (blz. 24) bij elkaar optelt, dan kom je tot slechts 135,9 ha. De vraag is waar die overige 2,1 ha zijn gebleven. Ik ga er maar even van uit dat het verschil wordt veroorzaakt door wat ruime inschattingen/af rondingen.

met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e

.....
....._rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 29 april 2015 9:19
Aan: 10.2.e n)
Onderwerp: RE: 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.

Hallo 10.2
e

Ja, ik kan het bestand ook downloaden, mooi dat wij het nu hebben.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 29 april 2015 9:01
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.

Hallo 10.2.e

Kun je aangeven of je dit bestand kunt downloaden? 10.2.e en ik hebben het al.

met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
10.2.e

.....
....._rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht

abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: WeTransfer [<mailto:noreply@wetransfer.com>]

Verzonden: dinsdag 28 april 2015 17:18

Aan: 10.2.e

Onderwerp: 10.2.e [@kdhl.nl](mailto:10.2.e@kdhl.nl) heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.

10.2.e [@kdhl.nl](mailto:10.2.e@kdhl.nl)

heeft je enkele bestanden gestuurd

'Heren,
Leesvoer voor vrijdag aanstaande. Helaas was het bestand te groot voor de mail.
Tot vrijdag, 10.2.e

[Download](#)

Bestanden (44 MB totaal)

beheerstrategie collectief final.docx

Verkrijgbaar tot

5 mei 2015

Haal meer uit WeTransfer met [Plus](#)

[Over WeTransfer](#)

[Contact](#)

[Juridisch](#)

[Powered by Amazon Web Services](#)

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Thursday, April 30, 2015 11:30 AM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e)
Subject: RE: 10.2.e @kdhl.nl heeft je een bestand gestuurd via WeTransfer.
Attachments: RVO-berekening budget 2016 op basis van beheerstrategie KDHL.xlsx

Importance: High

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Ik heb hun stuk bekeken, en ben dan vooral op basis van paragraaf 7 hun berekeningen nagelopen (ze hebben een paar optelfoutjes gemaakt). In het bijgevoegde Excel-document tref je mijn berekeningen aan (let daarbij op de kanttekeningen die ik in de kolom "opmerkingen" heb gemaakt). De genoemde bedragen zijn alleen voor het beheerjaar 2016. Ik neem aan dat ze hun stuk beschouwen als een concept-gebiedsaanvraag.

Een aandachtspuntje is dat ze voor het uitvoeren van het beheer in een aantal gevallen gebruik maken van de diensten van een landbouwer. Dat punt moeten we even met hun bespreken, omdat we hier *mogelijk* in een soortgelijke discussie terecht komen als Staatsbosbeheer met de riettelers in Overijssel. Korte achtergrond: SBB betaalt de riettelers voor het beheer dat zij voor haar uitvoeren door een deel van de subsidie door te betalen. De Inspecteur der Belastingen ziet dat als dienstverlening (van de riettelers aan SBB) en dus BTW-plichtig. Daarover loopt momenteel een discussie met het ministerie van Financiën.

Noot: In figuur 2 (blz. 3) geven ze aan momenteel 138 ha beheer onder de SNL-a te voeren. Als je echter de oppervlaktes in figuur 23 (blz. 24) bij elkaar optelt, dan kom je tot slechts 135,9 ha. De vraag is waar die overige 2,1 ha zijn gebleven. Ik ga er maar even van uit dat het verschil wordt veroorzaakt door wat ruime inschattingen/afrodingen.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

F 10.2.e

10.2.e @rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden

10.2.e

[@kdhl.nl](mailto:10.2.e@kdhl.nl)

heeft je enkele bestanden gestuurd

'Heren,
Leesvoer voor vrijdag aanstaande. Helaas was het bestand te groot voor de mail.
Tot vrijdag, 10.2.e

[Download](#)

Bestanden (44 MB totaal)
beheerstrategie collectief final.docx

Verkrijgbaar tot
5 mei 2015

Haal meer uit WeTransfer met [Plus](#)

[Over WeTransfer](#) [Contact](#) [Juridisch](#)

[Powered by Amazon Web Services](#)

Pakket	Pakketnr.	Oppervlakte	Tarief (excl. transactiekosten)
Kruidenrijke akker	18c	27.60	€ 1,978.16
Botanisch waardevol grasland	13b	99.20	€ 1,377.71
Hoogstamboomgaard*	26a	1.00	€ 1,618.31
Lijnvormige beplanting met bomen*	20	290.00	€ 37.26
Wintervoedsel akker (zand)	15	5.20	€ 1,538.00
Subtotaal 1			
Aardwerk en groeve*		11.75	€ 966.27
Eindtotaal			

* Noot: als ik de tarieven voor de landschapselementen in het nieuwe stelsel vergelijk met die van de huidige SNL, dan zijn de nieuwe tarieven opgebouwd uit het huidige tarief plus 20% transactiekosten. Dus waar ik geen tarief had (lijnvormige beplanting met bomen, aardwerk en groeve) heb ik in kolom D het tarief van 2015 gehanteerd en in kolom E daar 20% bij opgeteld.

Tarief (incl. transactiekosten)	Subsidie (excl. transactiekosten)	Subsidie (incl. transactiekosten)
€ 2,373.79	€ 54,597.22	€ 65,516.60
€ 1,653.25	€ 136,668.83	€ 164,002.40
€ 1,941.97	€ 1,618.31	€ 1,941.97
€ 44.72	€ 10,805.40	€ 12,968.80
€ 1,845.60	€ 7,997.60	€ 9,597.12
	€ 211,687.36	€ 254,026.89
€ 1,159.52	€ 11,353.67	€ 13,624.36
	€ 223,041.03	€ 267,651.25

Opmerkingen

Er is nog geen tarief bepaald voor dit pakket. KDHL geeft 2,9 ha (29.000m²) aan. Ik heb dit vertaald naar een lengte van 29.000 m en een breedte van 1 m, omdat voor de huidige pakketten "L01.13 Bomenrij" een tarief per 100 meter is gepubliceerd. Daarbij ben ik tevens uitgegaan van het tarief voor een bomenrij met een stamdiameter van 20-60 cm (het middelste tarief van dit pakket)

Er is onder de ANLb 2016 blijkaar geen equivalent voor dit huidige provinciale pakket (kan zowel onder SNL-a als SNL-n). Ik heb het hier voor de zekerheid opgenomen.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Monday, June 15, 2015 10:07 AM
To: 10.2.e); 10.2.e); 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: beheerstrategie collectief KDHL

Hoi allen,

Ik neem de het Kroondomein over van 10.2.e Morgen bespreek ik even intern hoe we het beoordelingsproces van de aanvraag aan zullen vliegen. Daarbij zijn er twee opties:

- Klein houden, wij een ecologische beoordelingen en de RVO een technische;
- Groter maken, na een acceptatietoets (primair RVO) externe deskundigen betrekken bij de inhoudelijke toets (Alterra, LBN, VB, EZ Ecoloog en evt provinciaal).

Hebben jullie een voorkeur? Ik leg de vraag na morgen waarschijnlijk ook wel even voor aan het Kroondomein. Openstellingstermijn vind ik minder relevant, en is de weg met het minste werk voor mij het belangrijkste. We kunnen daar Gelderland in volgen. 10.2.e moeten wij een openstellingsbesluit publiceren, of kunnen we gewoon verwijzen naar Gelderland?

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e)
Verzonden: woensdag 10 juni 2015 16:31
Aan: 10.2.e 10.2.e)
CC: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: beheerstrategie collectief KDHL

Hallo 10.2.e

Als ex dossierhouder ben ik het eens met jouw onderstaande zin. Verder laat ik vanaf heden, dit dossier over aan 10.2.e .

Bedankt voor onze leuke en constructieve samenwerking. En als je in Den Haag bent, loop dan even langs dan kan ik je nog op een biert trakteren.

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 10 juni 2015 16:19
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: beheerstrategie collectief KDHL
Urgentie: Hoog

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Ik wil de onderstaande reactie terugsturen, aangezien dat tot op heden de lijn is omdat de stas geen eigen regeling heeft. Mee eens?

“Geachte 10.2.e

Omdat het ministerie de (eventuele) subsidie zal verlenen overeenkomstig de regeling van de provincie Gelderland, zal zij ook qua openstellingsperiode aansluiten bij de openstellingsperiode die de provincie publiceert. Wij adviseren u dus goed te letten op dat besluit.”

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e

10.2.e@rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e 10.2.e@kroondomeinhetloo.nl

Verzonden: woensdag 10 juni 2015 15:40

Aan: 10.2.e 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: beheerstrategie collectief KDHL

Heren,

Ik ben momenteel bezig met het invullen en uitwerken van het Model Gebiedsaanvraag ANLb 2016. De inhoud daarvan probeer ik zoveel mogelijk één op één gelijk te krijgen met de beheerstrategie. Daar gaat nog wat tijd in zitten.

Na mijn vakantie (11t/m 17 juni) ga ik daarmee verder. Ik ga er van uit dat de gebiedsaanvraag en beheerstrategie in week 27 kunnen worden aangeleverd.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager

Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest

Koninklijk Park 1

7315JA Apeldoorn

Tel. 10.2.e

Mob. 10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
HET LOO

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Thursday, June 30, 2016 4:49 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: digitale kaarten bij "lump sum"-aanvraag 8147325 Kroondomein
Attachments: HBB wijziging opschortende voorwaarde v0.5.docx

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Bij deze een voorzet voor de brief. Even een korte toelichting op de nieuwe voorwaarde: ik heb hem zo geformuleerd dat de mogelijkheid er is om meerdere malen per jaar een overleg te houden. Omdat het hier nog steeds gaat om een opschortende voorwaarde, heb ik tevens opgenomen dat die voorwaarde in een jaar geacht wordt vervuld te zijn indien door de staatssecretaris zélf of het ministerie wordt aangegeven dat er in dat jaar geen behoefte is aan een overleg.

Er staat een bezwaarclausule onder omdat deze aanpassing van de subsidievoorwaarden juridisch gezien een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht is. Zoals telefonisch besproken wijs ik je er nogmaals op dat jouw directeur (zonder mandaat) niet bevoegd is om (op eigen houtje) een besluit dat door de staatssecretaris zelf genomen is, te wijzigen.

Laat maar horen of het goed is of als je nog iets aangepast wilt hebben. Ik ontvang voor de dossiervorming graag een kopie van het getekende besluit.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e

10.2.e @rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 29 juni 2016 9:11

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Re: digitale kaarten bij "lump sum"-aanvraag 10.2.g Kroondomein

Lager, Stas is er deze en volgende maand bijna niet meer: 10.2.e of 10.2.e

Groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 29 jun. 2016 om 06:51 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Hallo 10.2.e

Ja, dat kan. Formeel moet de stas die brief tekenen (het is een afwijking van zijn beschikking). Of wil je dat op een lager niveau regelen?

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 28 jun. 2016 om 17:01 heeft 10.2.e @minez.nl> het volgende geschreven:

Hoi 10.2.e

Kun je een tekstvoorzetje maken waarmee deze onderstaande opschortende voorwaarde komt te vervallen en wordt vervangen door een gesprek tussen EZ en het Kroondomein.

Opschortende voorwaarde

De subsidie wordt verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na de bekendmaking van deze beslissing tussen het Kroondomein en het ministerie van Economische Zaken een overeenkomst ter uitvoering van deze beslissing wordt gesloten (artikel 4:36 Algemene wet bestuursrecht).

Dank!

10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: vrijdag 24 juni 2016 12:39

Aan: 10.2.e @kdhl.nl'

CC: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl'; 10.2.e

Onderwerp: digitale kaarten bij "lump sum"-aanvraag 8147325 Kroondomein

Geachte heer 10.2.e

Zoals toegezegd in het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris (d.d. 30 mei 2016 met kenmerk GGB-EZ-8147325-1) doe ik u bij deze het digitale kaartmateriaal toekomen. Op verzoek van de heren 10.2.e en 10.2.e worden de kaarten zowel als geodatabase-bestand en als shapefile aangeleverd. We hebben ook een korte toelichting bijgevoegd. Daarvoor verwijs ik u naar het bijgevoegde Word-document. Mocht u nog vragen hebben, dan kunt u uiteraard contact met mij opnemen.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Tevens wil ik nogmaals onze excuses aanbieden voor de (onbedoelde) vertraging die is ontstaan bij het afhandelen van de aanvraag.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e

10.2.e @rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From: 10.2.e n)
Sent: Wednesday, April 22, 2015 10:24 AM
To: 10.2.e ; 10.2.e
Cc: 10.2.e ; 10.2.e
Subject: RE: Uitnodiging voor overleg aanvragen (agrarisch) natuurbeheer 2016

Beste 10.2.e 10.2.e 10.2.e en 10.2.e

Ik zal de 1^e mei ook aan de vergadering deelnemen. Het lijkt mij ook fijn van vanaf het station afgehaald te worden en het zien en beleven van het KD sla ik zeker niet af.

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

Van: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: woensdag 22 april 2015 9:27
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: Uitnodiging voor overleg aanvragen (agrarisch) natuurbeheer 2016

Geachte 10.2.e ,

Ons voorstel is 1 mei hier op kantoor van KDHL vanaf 11:30 uur tot 14:00 uur. 22 mei vind ik te ver weg. Indien u met het OV komt, dan kan ik u van het station halen. Een telefoontje 15 minuten voor aankomst is voldoende. Als u daar prijs op stelt, dan kunt u na de vergadering met mij mee het veld in om ter plekke de situatie in oenschouw te nemen.

Als alles volgens planning verloopt, dan heb ik dinsdag het concept af van de 'beheerstrategie agrarisch collectief KDHL 2016'. Die zal ik u dan direct doen toekomen.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn
 Tel. 10.2.e
 Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: vrijdag 17 april 2015 13:00
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Uitnodiging voor overleg aanvragen (agrarisch) natuurbeheer 2016
Urgentie: Hoog

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e)
Sent: Thursday, August 20, 2015 3:29 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: te gebruiken kaarten en oppervlakten

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Geachte 10.2.e /geachte 10.2.e

1. Voor de agrarische percelen geldt dat u deze als “bedrijfspercelen” moet melden bij de afdeling Perceelsregistratie te Assen. Dit kan via onze website. Hier kunt u ook de thans bekende omvang van de reeds aangemelde percelen controleren. De navolgende link leidt u naar een handleiding hoe u dit moet doen:
<https://mijn.rvo.nl/documents/13225/43114/Handleiding+Raadplegen+en+wijzigen+percelen/eb872562-0c27-4627-ab4b-332bebe8fe71?version=1.2>. De oppervlakte van het bedrijfsperceel is de maximaal subsidiabele oppervlakte die u straks kunt aanvragen in het kader van agrarisch beheer. Uw agrarische percelen kunnen slechts liggen *binnen* de AAN-laag (AAN = Agrarisch Areaal Nederland). De AAN-laag omvat alle gronden in Nederland die als landbouwgrond gezien worden;
2. Voor het *agrarisch* landschapsbeheer geldt eveneens dat u deze als “bedrijfspercelen” moet aanmelden bij BRP. Het agrarisch landschap, m.u.v. hoogstamboomgaarden, ligt overigens *buiten* de AAN-laag omdat het niet gezien wordt als landbouwgrond. Alhoewel de hierboven genoemde handleiding niets vermeld over het intekenen van landschapselementen, zou de werkwijze volgens mijn collega’s identiek zijn.
3. Voor de natuurterreinen en het landschap *binnen* natuurterrein geldt dat u als gecertificeerde begunstigde kunt volstaan met het aangeven van de buitengrenzen. De (totale) oppervlakte is gelijk aan de *topografische* oppervlakte van de natuurterreinen/landschapselementen. Dit is dus de werkwijze zoals u die gewend bent van de SNL-natuur.

Indien u problemen ondervindt met het intekenen van uw agrarische percelen/het agrarisch landschap (punten 1 en 2), dan adviseer ik u contact op te nemen met ons Klantcontact Center (088 – 042 42 42).

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e [redacted] [@kroondomeinhetloo.nl](mailto:[redacted]@kroondomeinhetloo.nl)
Verzonden: dinsdag 4 augustus 2015 10:10
Aan: 1 [redacted]
CC: 10.2.e [redacted] 10.2.e [redacted]
Onderwerp: te gebruiken kaarten en oppervlakten

Beste Peter,

Ik ben momenteel bezig de documenten 'beheerstrategie collectief KDHL' en de 'Overeenkomst tussen EZ en KDHL betreffende SNL etc' af te maken, zodat ik medio september alles definitief kan inleveren. Ik loop echter steeds tegen hetzelfde probleem aan: de verschillende registraties van percelen. Welke oppervlakte moet ik gebruiken? Als ik de oppervlakte van de agrarische percelen uit de gecombineerde opgave gebruik, is dat voor jullie voldoende? Ik wil namelijk niet dat later iets wordt afgekeurd op grond van een verkeerde oppervlakte.

We hebben het al eens eerder geconstateerd: het zou goed zijn als onze oppervlakten met die van het RVO corresponderen. Mijn collega J. Vermeij zou/zal daartoe contact opnemen met het RVO.

Kun jij me uitsluitsel geven op mijn vraag of de oppervlakten uit de gecombineerde opgave voor jullie voldoende zijn?

Hartelijk dank alvast.

Hartelijke groet,
 10.2.e [redacted]

10.2.e [redacted]

Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn
 10.2.e [redacted]

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
 HET LOO

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommekeer te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Monday, October 5, 2015 4:51 PM
To: 10.2.e 10.2.e
Subject: paar korte vraagjes over toegezonden stukken 25 september j.l.
Attachments: Kopie van 2015-05-01_adviestarieven_beheerpakketten_anlb_2016_versie_1.4.xls

Geachte heren,

Ik heb een paar korte vraagjes naar aanleiding van de door u op 25 september j.l. toegezonden stukken. Als ik hierna spreek van "document 1", dan bedoel ik daarmee uw document "Overeenkomst KDHL en Min. van EZ betreffende de periode 2016-2021" (ongedateerd). Met "document 2" bedoel ik uw document "Beheerplan Collectief Kroondomein Het Loo 2016-2021" (gedateerd 24 september 2015).

Vraag 1:

In tabel 6 van document 1 (blz. 13) heeft u een drietal landschapsbeheertypen opgenomen. Is dit alleen het landschap *binnen* natuurterrein of omvat dit ook het landschap *buiten* natuurterrein ("agrarisch" landschap)? U heeft namelijk in paragraaf 8 van document 2 aangegeven dat u voor "pakket 20 Lijnvormige beplantingen met bomen" een totale oppervlakte van 1,21 ha wilt aanvragen (1,05 ha in Gortel en 0,16 ha in Uddel, resp. figuur 14 en 18 van document 2) en voor 1 ha "pakket 26a Hoogstam-boomgaard" (0,90 ha in Gortel en 0,10 ha in Niersen, resp. figuur 14 en 16 van document 2). Deze twee pakketten worden echter niet genoemd in de samenvatting van document 2 (figuur 26 op blz. 30 van document 2, komt overeen met tabel 5 op blz. 11 van document 1).

Overigens heet pakket 20 niet meer "Lijnvormige beplantingen met bomen", maar "Hakhoutbeheer". Wilt u even nakijken of u het juiste pakket (en daarmee tarief) gekozen heeft (zie bijgevoegd Excel-document met daarin de door SCAN opgestelde pakketten en bijbehorende tarieven).

Vraag 2:

In tabel 4 op blz. 10 van document 1 geeft u aan dat u de toeslag schaapskuddes wilt aanvragen voor in totaal 125 ha. De berekening heeft u gemaakt op basis van het hoge tarief. Als natuurbeheertypen waarop u de schaapskuddes wilt inzetten geeft u de beheertypen N10 t/m N12 aan. Van de beheertypen die u in tabel 2 op blz. 9 van document aangeeft valt echter alleen op grond van bijlage 7, onderdeel A, van de huidige SNL alleen het natuurbeheertype "N11.01 Droog schraalland (= hooiland)" (25,42 ha) onder het hoge tarief. Wél zouden potentieel de natuurbeheertypen "N06.04 Vochtige heide" (37,42 ha) en "N07.01 Droge heide" (747,03 ha) nog onder het lage tarief voor schaapskuddes kunnen vallen. Maar dat heeft u niet aangegeven.

Ergo: gelet op tabel 2 van document 1 zou u alleen in aanmerking kunnen komen voor het *hoge* tarief voor schaapskuddes voor het natuurbeheertype N11.01 en voor het lage tarief voor de natuurbeheertypen N06.04 en N07.01. Alle overige natuurbeheertypen in tabel 2 komen niet in aanmerking voor de toeslag schaapskuddes. Wilt u uw aanvraag daarop t.z.t. aanpassen? U hoeft momenteel alleen maar aan te geven of u dat wilt doen en of u ook voor de beheertypen N06.04 en N07.01 de toeslag wil aanvragen (en zo ja, voor hoeveel ha). Dan kan ik alvast verder met (na)rekenen.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

F 10.2.e

.....
[rvo.nl](http://www.rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden

van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Adviestarieven landelijke beheerpakketten ANLB2016 dd. 1-5-2015

Nr	Naam pakket	Tarief	Beheervergoeding	Transactiekosten	Eenheid
		beheerpakket	deelnemer	collectief	
Tariefberekening		120%	100%	20% over de beheervergoeding	
1	Grasland met rustperiode				
a	1 april - 1 juni	€ 400.07	€ 333.39	€ 66.68	hectare
b	1 april - 8 juni	€ 583.08	€ 485.90	€ 97.18	hectare
c	1 april - 15 juni	€ 779.65	€ 649.70	€ 129.94	hectare
d	1 april - 22 juni	€ 877.56	€ 731.30	€ 146.26	hectare
e	1 april - 1 juli	€ 1,500.65	€ 1,250.54	€ 250.11	hectare
f	1 april - 8 juli	€ 1,625.18	€ 1,354.32	€ 270.86	hectare
g	1 april - 15 juli	€ 1,734.15	€ 1,445.13	€ 289.03	hectare
h	1 april - 22 juli	€ 1,843.12	€ 1,535.94	€ 307.19	hectare
i	1 april - 1 augustus	€ 1,983.23	€ 1,652.69	€ 330.54	hectare
j	1 april - 8 augustus	€ 2,208.43	€ 1,840.36	€ 368.07	hectare
k	1 april - 15 augustus	€ 2,433.64	€ 2,028.03	€ 405.61	hectare
l	1 mei - 15 juni	€ 328.56	€ 273.80	€ 54.76	hectare
m	8 mei - 22 juni	€ 328.56	€ 273.80	€ 54.76	hectare
n	1 april tot 1 september	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
o	1 april tot 15 september	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
p	1 april tot 1 oktober	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
2	Kuikenvelden				
a	rustperiode van 2 weken	€ 365.26	€ 304.38	€ 60.88	hectare
b	rustperiode van 3 weken	€ 548.26	€ 456.89	€ 91.38	hectare
c	rustperiode van 4 weken	€ 731.27	€ 609.39	€ 121.88	hectare
d	rustperiode van 5 weken	€ 914.28	€ 761.90	€ 152.38	hectare
e	rustperiode van 6 weken	€ 1,097.29	€ 914.41	€ 182.88	hectare
3	Plas-dras				
a	inundatie 15 februari - 15 april	€ 1,094.80	€ 912.33	€ 182.47	hectare
b	inundatie 15 februari - 15 mei	€ 1,736.82	€ 1,447.35	€ 289.47	hectare
c	inundatie 15 februari - 15 juni	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
d	inundatie 15 februari - 1 augustus	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
e	greppel inundatie 15 februari - 15 april	€ 1,094.80	€ 912.33	€ 182.47	hectare
f	greppel inundatie 15 februari - 15 mei	€ 1,736.82	€ 1,447.35	€ 289.47	hectare
g	greppel inundatie 15 februari - 15 juni	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
h	greppel inundatie 15 februari - 1 augustus	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
i	greppel inundatie 3 weken tussen 15 mei - 1 augustus	€ 865.21	€ 721.01	€ 144.20	hectare
j	greppel inundatie 4 weken tussen 15 mei - 1 augustus	€ 1,153.62	€ 961.35	€ 192.27	hectare
k	greppel inundatie 6 weken tussen 15 mei - 1 augustus	€ 1,730.43	€ 1,442.02	€ 288.40	hectare
l	greppel inundatie 8 weken tussen 15 mei - 1 augustus	€ 2,307.24	€ 1,922.70	€ 384.54	hectare
m	inundatie 15 februari - 1 oktober	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
n	inundatie 1 november - 31 januari, tenminste twee weken	pm	pm	pm	hectare
4	Legselbeheer				
a	nestbescherming op grasland of bouwland	€ 152.01	€ 126.67	€ 25.33	nest
b	rustperiode op bouwland 1 april - 15 mei	€ 421.98	€ 351.65	€ 70.33	hectare
5	Kruidenrijk grasland	€ -			
a	1 april - 15 juni	€ 1,500.65	€ 1,250.54	€ 250.11	hectare
b	1 april - 22 juni	€ 1,725.85	€ 1,438.21	€ 287.64	hectare
c	1 april - 1 juli	€ 1,854.54	€ 1,545.45	€ 309.09	hectare
d	1 april - 8 juli	€ 1,983.23	€ 1,652.69	€ 330.54	hectare
e	1 april - 15 juli	€ 2,073.31	€ 1,727.76	€ 345.55	hectare
f	1 april - 22 juli	€ 2,163.39	€ 1,802.83	€ 360.57	hectare
g	1 april - 1 augustus	€ 2,253.47	€ 1,877.89	€ 375.58	hectare
h	rand klasse A	€ 1,275.44	€ 1,062.87	€ 212.57	hectare
i	rand klasse B	€ 1,436.30	€ 1,196.92	€ 239.38	hectare
j	1 april - 15 september	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
k	1 april - 15 oktober	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	hectare
6	Extensief beweid grasland				
a	1 april / 15 juni, min. 1 tot max. 1,5 GVE	€ 697.30	€ 581.08	€ 116.22	hectare
b	1 april / 15 oktober, max. 0,5 GVE	€ 2,337.12	€ 1,947.60	€ 389.52	hectare
c	1 april / 15 juni, min. 1 tot max. 3 GVE	€ 478.12	€ 398.43	€ 79.69	hectare
7	Ruige mest				
a	rijland	€ 138.72	€ 115.60	€ 23.12	hectare
b	vaarland	€ 249.64	€ 208.04	€ 41.61	hectare
8	Hoog waterpeil				
a	verhoging met 20 cm	€ 126.06	€ 105.05	€ 21.01	hectare
b	verhoging met 30 cm	€ 189.09	€ 157.58	€ 31.52	hectare

c	verhoging met 40 cm	€ 252.13	€ 210.10	€ 42.02	hectare
9	Poel en klein historisch water				
a	kleine poel, 75 - 100% schonen	€ 78.47	€ 65.39	€ 13.08	stuk
b	grote poel, 75 - 100% schonen	€ 127.07	€ 105.89	€ 21.18	stuk
c	kleine poel, maximaal 75% schonen	€ 58.85	€ 49.04	€ 9.81	stuk
d	grote poel, maximaal 75% schonen	€ 95.30	€ 79.42	€ 15.88	stuk
10	Natuurvriendelijke oever				
a	natuurvriendelijke oever	€ 0.63	€ 0.52	€ 0.10	meter
b	natuurvriendelijke oever met schapenbegrazing	€ 0.63	€ 0.52	€ 0.10	meter
11	Rietzoom en klein rietperceel				
a	smalle rietzoom	€ 0.51	€ 0.43	€ 0.09	meter
b	brede rietzoom en klein rietperceel	€ 768.80	€ 640.67	€ 128.13	hectare
12	Duurzaam slootbeheer				
a	Baggeren met de baggerpomp	€ 0.18	€ 0.15	€ 0.03	m1
b	Ecologisch slootschonen	€ 0.12	€ 0.10	€ 0.02	m1
c	Ecologisch slootschonen voor krabbescheervegetaties	€ 0.07	€ 0.06	€ 0.01	m1
13	Botanisch waardevol grasland				
a	Botanisch weiland	€ 1,447.39	€ 1,206.16	€ 241.23	ha
b	Botanisch hooiland	€ 1,653.25	€ 1,377.71	€ 275.54	ha
c	Botanisch waardevolle weiderand	€ 1,447.39	€ 1,206.16	€ 241.23	ha
d	Botanisch waardevolle hooilandrand	€ 1,838.44	€ 1,532.03	€ 306.41	ha
e	Botanische hooilandrand 15-6 tot 20-7	€ 1,653.25	€ 1,377.71	€ 275.54	ha
f	Botanisch hooilandrand 15-6 tot 3-8	€ 1,770.89	€ 1,475.74	€ 295.15	ha
g	Botanisch hooilandrand 15-6 tot 17-8	€ 1,888.53	€ 1,573.78	€ 314.76	ha
14	Stoppelland	€ 180.00	€ 150.00	€ 30.00	ha
15	Wintervoedselakker				
a,b,c	klei	€ 3,036.46	€ 2,530.38	€ 506.08	ha
a,b,c	zand	€ 2,415.18	€ 2,012.65	€ 402.53	ha
16	Vogelakker				
a	roulerend klei	€ 2,318.40	€ 1,932.00	€ 386.40	ha
a	roulerend zand	€ 1,845.60	€ 1,538.00	€ 307.60	ha
b	meerjarig klei	€ 3,036.46	€ 2,530.38	€ 506.08	ha
b	meerjarig zand	€ 2,415.18	€ 2,012.65	€ 402.53	ha
17	Bouwland voor hamsters				
a	Bouwland voor hamsters	€ 2,789.37	€ 2,324.48	€ 464.90	ha
b	Graanperceel voor hamsters	€ 2,318.40	€ 1,932.00	€ 386.40	ha
18	Kruidenrijke akker				
a	3 van de 6 jaar graan	€ 1,553.18	€ 1,294.32	€ 258.86	ha
b	4 van de 6 jaar graan	€ 1,999.47	€ 1,666.22	€ 333.24	ha
c	5 van de 6 jaar graan	€ 2,373.79	€ 1,978.16	€ 395.63	ha
19	Kruidenrijke akkerranden				
	klei	€ 3,036.46	€ 2,530.38	€ 506.08	ha
	zand	€ 2,415.18	€ 2,012.65	€ 402.53	ha
20	Hakhoutbeheer				
a	jaarlijks beheer	€ 27.37	€ 22.80	€ 4.57	are
b	jaarlijks beheer plus tussenkap	€ 51.39	€ 48.83	€ 8.57	are
c	jaarlijks beheer plus eindkap	€ 113.80	€ 94.83	€ 18.97	are
21	Beheer van bomenrijen	€ 309.87	€ 258.22	€ 51.64	are
22	Knip- of scheerheg				
a	beheer jaarlijks	€ 3.26	€ 2.72	€ 0.54	meter
b	beheer elke 2 à 3 jaar	€ 2.09	€ 1.74	€ 0.35	meter
23	Struweelhaag	€ -			
a	snoeicyclus 5 - 7 jaar 1 oktober tot 15 maart	€ 2.83	€ 2.36	€ 0.47	meter
b	snoeicyclus > 12 jaar 1 oktober tot 15 maart	€ 1.97	€ 1.64	€ 0.33	meter
24	Struweelrand	€ 11.26	€ 9.38	€ 1.88	are
25	Solitaire boom				
a	Stamdiameter < 20 cm	€ 5.26	€ 4.38	€ 0.88	stuk
b	Stamdiameter 20 - 60 cm	€ 7.15	€ 5.96	€ 1.19	stuk
c	Stamdiameter > 60 cm	€ 10.82	€ 9.02	€ 1.80	stuk
26	Half- en Hoogstamboomgaard				
a	Hoogstamboomgaard	€ 1,941.97	€ 1,618.31	€ 323.66	ha
27	Hakhoutbosje				
a	Droog	€ 7.94	€ 6.62	€ 1.32	are
b	Vochtig en nat	€ 14.72	€ 12.27	€ 2.45	are
28	Griendje	€ 27.60	€ 23.00	€ 4.60	are
29	Bosje	€ 23.21	€ 19.34	€ 3.87	are
30	Zwarte stern	€ 482.00	€ 401.67	€ 80.33	1000m2
31	Insectenrijk graslandbeheer				
a	basis	€ 1,998.51	€ 1,665.42	€ 333.08	ha

b	plus	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	ha
32	Insectenrijke graslandrand	€ 2,884.04	€ 2,403.37	€ 480.67	ha
33	Foerageerrand bever	pm	pm	pm	ha
34	Leibomen bij historische boerderijen	€ 1,941.97	€ 1,618.31	€ 323.66	ha
35	Schurvelingen en zandwallen	€ 1,159.52	€ 966.27	€ 193.25	ha

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, October 9, 2015 5:04 PM
To: 10.2.e; 10.2.e)
Cc: 10.2.e
Subject: aanvraag Kroondomein

Importance: High

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2. en 10.2.e

Ik heb de eerder door het KDHL toegezonden stukken bekeken (nog niet de laatste versies, maar ik verwacht dat de opzet daarvan niet afwijkt van de eerdere stukken). Het knelpunt zit hem vooral in de "aanvraag" voor de agrarische subsidie. Die voldoet namelijk totaal niet aan de eisen die de Gelderse regeling stelt. De aanvraag lijkt nog het meest op een individuele "SNL-a"-aanvraag, waarbij ze alleen gebruik hebben gemaakt van de SCAN-pakketten en -tarieven zoals die in de ANLb gehanteerd worden. Tevens:

- Ontbreekt een "min/max". Nu is het KDHL een uitzonderlijk "collectief", omdat ze de enige beheerder binnen dat "collectief" is. De noodzaak voor een "min/max" is in dit geval naar mijn mening (bijna) niet aanwezig;
- Ontbreekt een gemiddeld tarief per ha;
- Ontbreekt de onderbouwing;
- Volgens paragraaf 4.5 moeten in het gebied Veluwe binnen de leefgebieden "droge dooradering" en "natte dooradering" verplicht de beheerfuncties "optimaliseren voortplantingsmogelijkheden" en "creeëren foerageergebied" terugkomen, met als optionele beheerfunctie "verschralen". In hun "aanvraag" hebben ze geen beheerfuncties aangegeven. Ze vallen *qua natuurbeheerplan* binnen de begrenzing van het gebied Veluwe, alhoewel ze geen deel uitmaken van het werkgebied van het collectief "Veluwe". In hoeverre willen we hun aan paragraaf 4.5 van het natuurbeheerplan houden?
- Moet het agrarisch deel van hun aanvraag in UP?
- Van welke subsidieverplichtingen moet het KDHL ontheven worden?
- Het KDHL heeft momenteel 2 "SNL-n"-aanvragen. De ene is qua aantal beheereenheden heel omvangrijk, de tweede betreft slechts een paar BE's. Omdat in 2016 nog de huidige SNL-n van kracht blijft, is het netto effect dat we op de korte termijn heel veel uitvoeringskosten moeten maken om de twee bestaande aanvragen om te zetten in één "natuuraanvraag" (met vrijwel exact dezelfde terreinen) op basis van exact dezelfde regeling, zij het dat de BE's deel gaan uitmaken van een grotere "lump sum"-aanvraag waar ook het agrarisch beheer inzit. De winst van de "lump sum"-constructie zit hem dus niet in het natuurgebied;

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Tuesday, November 3, 2015 3:40 PM
To: 10.2.e @de12landschappen.nl'; 10.2.e @gelderland.nl'
Cc: 10.2.e ; 10.2.e
Subject: Beoordeling subsidieaanvraag Kroondomein

Geachte,

Bij deze wil ik verzoeken om een advies te geven op de subsidieaanvraag voor Natuur- en landschapssubsidie voor de Koninklijke Houtvesterij het Loo.

De subsidieaanvraag wordt u door de RVO via WeTransfer toegestuurd.

Als privaatrechtelijk vruchtgebruiker van het Kroondomein kan de Koning evenals iedere andere private exploitant van bos- en natuurterreinen gebruik maken van subsidieregelingen. Voor beheer- en inrichtingsmaatregelen van het eigenlijke Kroondomein wordt door het Rijk (EZ) jaarlijks subsidie verstrekt. Op deze subsidie zijn de inhoudelijke voorwaarden van de provinciale subsidieverordeningen Natuur- en Landschapsbeheer en Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap van toepassing. De subsidie wordt door EZ verstrekt op basis van de ministeriële verantwoordelijkheid van de Minister-President voor het Koningshuis. De, nu tientallen, beschikkingen worden door de Staatssecretaris van EZ getekend op basis van de Regeling EZ-subsidies.

Met de invoering van het ANLB behoren een groot deel van de beschikkingen te worden herzien. In samenspraak met het Kroondomein heeft EZ besloten om alle subsidieaanvragen, dus zowel voor natuurbeheer, landschapsbeheer, agrarisch natuurbeheer, inrichting als functieverandering te herzien, en te bundelen in één 6-jarige aanvraag.

Ik wil u vragen om deze aanvraag van advies te voorzien. De adviezen zullen worden gebundeld en voorgelegd aan de Staatsecretaris.

Het advies heeft betrekking op:

Kan de aanvraag volgens u door EZ worden goedgekeurd?

1. Is de aanvraag ecologisch valide;
2. Is het aangevraagde bedrag voldoende gemotiveerd en in lijn met beheervergoedingen voor vergelijkbare activiteiten;
3. Is er voldoende afstemming met omringende (agrarische) natuurgebieden?

Indien u daarnaast adviezen hebt die bij kunnen dragen aan het versterken van de beheer- en inrichtingsmaatregelen bij het Kroondomein, ben ik u daarvoor zeer erkentelijk. Ik zal deze aan het Kroondomein voorleggen.

Ik wil u vragen om mij het advies uiterlijk dinsdag 17 november toe te sturen zodat de afhandeling van de subsidieaanvraag nog deze maand kan worden afgerond.

Indien u vragen hebt, hoor ik deze graag. Deze kunt u stellen via een reactie op deze email, of door mij te bellen op het onderstaande telefoonnummer.

Bij voorbaat dank!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

*****

10.2.e

Ministerie van Economische Zaken
 Directie Natuur en Biodiversiteit

mobiel: 10.2.e
 email: 10.2.e @minez.nl

"Indien de subsidieontvanger over een certificaat natuurbeheer of een certificaat samenwerkingsverband natuurbeheer beschikt, kan de subsidie worden verleend onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na de datum van bekendmaking van de beschikking tot subsidieverlening tussen de subsidieontvanger en de provincie Gelderland een overeenkomst ter uitvoering van de beschikking tot subsidieverlening als bedoeld in artikel 4:36 van de Awb tot stand komt."

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e

[_rvo.nl](http://www.rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

activiteit deze weigeringsgrond kan worden ingeroepen (ABRS 19 maart 1996, AB 1996, 265 en CBB 10 oktober 1995, AB 1996, 33 en JB 1995/286).

8. Weigering op andere gronden. a) **Beleidsmatige gronden.** Hierin voorziet het artikel niet. Of subsidie op beleidsmatige gronden kan worden geweigerd, hangt dus af van de mate van beleidsvrijheid die de bijzondere subsidieregeling biedt (NnavV, Kamerstukken II 23 700, nr. 5, p. 19). Bij een buitenwettelijke subsidie is de beleidsvrijheid in het algemeen groot en wordt deze slechts begrensd door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Zie voor een toelaatbaar geachte weigering op politieke gronden: Vz. ABRS 3 januari 1980, AB 1980, 353 (Paralympics). b) **Andere gronden.** Subsidieregelingen zelf bevatten als regel nog (diverse) andere weigeringsgronden. Weigering omdat activiteit al is begonnen. Soms is bepaald dat subsidie wordt geweigerd als de werkzaamheden waarvoor subsidie is gevraagd al vóór de aanvraag zijn begonnen, vanuit de gedachte dat men dan kennelijk de subsidie niet nodig heeft. In bijzondere gevallen kan weigering op deze grond echter kennelijk onredelijk zijn (ABRS 8 mei 2002, AB 2003, 137). Weigering op deze grond is evenmin mogelijk als de aanvrager verplichtingen aangaat onder de opschortende voorwaarde dat hem subsidie zal worden verleend (ARRS 29 september 1992, AB 1993, 278; ABRS 21 januari 2004, AB 2004, 253).

9. Hoorplicht. Art. 4:7 jo. 4:12 lid 2 sub a brengt veelal mee dat de aanvrager in de gelegenheid moet worden gesteld te worden gehoord alvorens de subsidie op grond van het artikel kan worden geweigerd. Bij weigering op een andere, niet in het artikel genoemde maar in de betrokken subsidieregeling opgenomen grond, is de hoorplicht echter niet van toepassing, behalve als het gaat om de in art. 4:51 bedoelde weigering om meer dan drie jaar durende subsidieverstreking voort te zetten wegens veranderde omstandigheden of gewijzigde inzichten (art. 4:12 lid 2 sub a).

10. Oud recht. Veel subsidieregelingen kenden min of meer overeenkomstige bepalingen.

11. Overgangsrecht. Het artikel geldt niet voor subsidieverleningen en subsidievestigingen daterend van vóór 1 januari 1998. Hetgeen via een wettelijk voorschrift kan of moet worden geregeld kon tot 1 januari 2002 onder bepaalde voorwaarden via een beleidsregel worden geregeld. Het artikel geldt sinds 11 mei 2001 ook voor de onderwijswetgeving. Zie over dit overgangsrecht nader aant. 4 van de inleidende opmerkingen bij titel 4.2.

[Uitvoeringsovereenkomst]

Artikel 4:36. — 1. Ter uitvoering van de beschikking tot subsidieverlening kan een overeenkomst worden gesloten.

— 2. Tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald of de aard van de subsidie zich daartegen verzet, kan in de overeenkomst worden bepaald dat de subsidie-ontvanger verplicht is de activiteiten te verrichten waarvoor de subsidie is verleend.

1. Algemeen. Het artikel maakt het sluiten van een zogenaamde uitvoeringsovereenkomst mogelijk. Hierbij moet in de eerste plaats worden gedacht aan overeenkomsten van geldlening of van borgtocht, ingeval de subsidie de vorm heeft van een krediet of een garantie. In lid 2 wordt een bijzondere vorm van de uitvoeringsovereenkomst geregeld, de zogenaamde afdwingovereenkomst. Deze overeenkomst verschaft de sub-

sidgever, anders dan in normale gevallen, de mogelijkheid om in rechte nakoming te vorderen van het verrichten van de gesubsidieerde activiteit. *Opnemings als voorwaarde.* De verplichting van de subsidieontvanger om mee te werken aan het sluiten van een uitvoeringsovereenkomst mag worden opgenomen als voorwaarde in de beschikking tot subsidieverlening (art. 4:33 sub a). *Afspraken over subsidievestiging.* Het is mogelijk om in een uitvoeringsovereenkomst afspraken te maken over de vaststelling van de subsidie die afwijken van de regeling in afdeling 4.2.5 (zie art. 4:44, aant. 3c).

2. Verhouding subsidiebeschikking — uitvoeringsovereenkomst (lid 1). Een uitvoeringsovereenkomst moet geen dubbele zijn van de beschikking. Essentiële elementen van de subsidieverhouding moeten in de beschikking staan, zoals een aanduiding van de activiteiten, eventuele verplichtingen, het subsidiebedrag of de berekeningswijze daarvan. Denkbaar is echter dat deze elementen in de beschikking in meer algemene zin worden aangeduid en in de overeenkomst verder worden uitgewerkt. Verder hangt de verdeling van de bepalingen over beschikking en overeenkomst af van de aard van de materie en het doel van de overeenkomst. Als een overeenkomst mede ten doel heeft de subsidieontvanger te verplichten om een project daadwerkelijk uit te voeren, zullen bepalingen over aard en inhoud van het project in de overeenkomst worden opgenomen. Bij subsidieverlening onder voorwaarde dat bepaalde activiteiten worden verricht, zal de precieze omschrijving van de activiteiten en de bijbehorende verplichtingen voor het grootste deel in de overeenkomst te vinden zijn. (MvT, Kamerstukken II 23 700, nr. 3, p. 60/61). *Rechterlijke competentie.* De verhouding tussen beschikking en uitvoeringsovereenkomst is onder meer van belang omdat, naar de gangbare rechtsopvattingen, bij een geschil over de beschikking de bestuursrechter bevoegd is en bij een geschil over de uitvoeringsovereenkomst de burgerlijke rechter. Overigens laat het sluiten van een uitvoeringsovereenkomst onverlet dat de bestuursrechter bevoegd blijft ten aanzien van de subsidiebeschikking en eventuele terugvorderingsbesluiten (ABRS 28 juni 2006, AB 2006, 326).

3. Afdwingovereenkomst (lid 2). a) **Toepasbaarheid.** Deze bijzondere vorm van de uitvoeringsovereenkomst is met name bedoeld voor gevallen waarin de subsidiebele activiteit bestaat uit het verschaffen van door de overheid essentieel geachte voorzieningen en (dreiging met) intrekking van de subsidie een onvoldoende effectieve sanctie is. Dit kan zich voordoen als het aanbieden van de desbetreffende voorziening niet eenvoudig door anderen of door de overheid zelf kan worden overgenomen. Via een afdwingovereenkomst kan het bestuursorgaan zich dan de zekerheid verschaffen dat de te subsidiëren activiteit ook daadwerkelijk wordt verricht. Hieraan bestaat hoofdzakelijk behoefte bij subsidies aan instellingen, bijvoorbeeld in het kader van jeugdhulpverlening en justitiële particuliere inrichtingen voor ter beschikking gestelden (MvT, Kamerstukken II 23 700, nr. 3, p. 61). In CBB 9 juli 2008, AB 2008, 340, is door het CBB bevestigd dat lid 2 het bestuursorgaan verregaande mogelijkheden biedt om zich er zoveel mogelijk van te verzekeren dat de te subsidiëren activiteit zoveel mogelijk wordt verricht. b) **Uitzonderingen.** Een afdwingovereenkomst is niet toegestaan als een wettelijk voorschrift of de aard van de subsidieverhouding zich daartegen verzet. Vaak is immer juist voor het subsidie-instrument gekozen omdat de wetgever burgers juist niet rechtstreeks heeft willen verplichten tot het verrichten van de betrokken activiteit. c) **Alternatief.** Een alternatief voor de afdwingovereenkomst kan onder omstandigheden zijn het opleggen van een verplichting ex art. 4:37 lid 1 sub a, om de gesubsidieerde activiteit daadwerkelijk te verrichten (zie art. 4:37, aant. 2a).

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Monday, December 7, 2015 2:34 PM
To: 10.2.e, 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: aanvraag Kroondomein beoordeeld

Geachte 10.2.e 10.2.e

Medio vorige week heb ik alle beoordelingen van de gebiedsaanvraag binnengekregen. Kort samengevat is de conclusie:

De beheerstrategie is goed afgestemd op de natuurdoelen uit het provinciale natuurbeheerplan. Ook de omvorming van landbouwpercelen naar natuur wordt opgepakt en voortgezet.

Binnen het agrarisch beheer wordt gestreefd naar natuurrijke akkers en graslanden. Mede op advies van SOVON wordt de functie van deze percelen voor vogels geoptimaliseerd. Het beheerplan is zorgvuldig opgesteld, met veel kennis van zaken waar het beschrijving van het terrein betreft, het voorkomen van de soorten en het benoemen van factoren die van belang zijn voor het duurzaam voortbestaan van daarmee verbonden soorten. Kortom, het beheerplan zit goed in elkaar.

De vraag of de aanvraag door EZ kan worden goedgekeurd, was afhankelijk van de antwoorden op de volgende vragen:

1. Is de aanvraag ecologisch valide;
2. Is het aangevraagde bedrag voldoende gemotiveerd en in lijn met beheervergoedingen voor vergelijkbare activiteiten;
3. Is er voldoende afstemming met omringende (agrarische) natuurgebieden?

Tevens gaf u aan open te staan voor aanvullende adviezen die bij kunnen dragen aan het versterken van de beheer- en inrichtingsmaatregelen in het Kroondomein.

Onze eindconclusie is:

De aanvraag kan door EZ worden goedgekeurd. Wel behoeft de aanvraag nog aandacht.

De belangrijkste opmerking was dat uit de aanvraag niet helemaal valt op te maken op basis waarvan gekozen wordt voor bepaalde beheer, zowel bij het natuurbeheer als agrarisch natuurbeheer. Wat heeft de keuze voor bepaalde beheeractiviteiten bepaald. Het zou ook mooi zijn wanneer de beheeractiviteiten cq de te realiseren omstandigheden scherper in verband zouden worden gebracht met de randvoorwaarden van de beoogde soorten en hoe daarop gaat worden gestuurd. Ik stuur nog een meer uitgebreide terugkoppeling van de beoordelingen.

Inmiddels heb ik de RVO gevraagd de definitieve beschikking op te stellen, en ben zelf vrij ver met het opstellen van de nota ter begeleiding van het besluit. Een aandachtspunt daarbij is het beschikbare budget in relatie tot het aangevraagde. Het beschikbare budget is €772.000 per jaar. Hierin zal ik ook opnemen, het verzoek om van het tekenen een meer officiële gebeurtenis te maken, op het Ministerie of op het Kroondomein.

Groet,

10.2.e

*****

Drs. 10.2.e
 Ministerie van Economische Zaken
 Directie Natuur en Biodiversiteit

mobiel: 10.2.e
 email: 10.2.e @minez.nl

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, December 18, 2015 2:39 PM
To: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl; 10.2.e
Subject: Lumpsum-aanvraag KDHL

Importance: High

Geachte heren,

Voor de afhandeling van de door het KDHL ingediende lumpsum-aanvraag zou ik nog graag twee shapefiles van u ontvangen:

- 1) Een shapefile dat overeenkomt met bijlage 3 van het document "Overeenkomst tussen het ministerie van EZ en het KDHL betreffende SNL-natuur, recreatie, ANLb 2016 en SKNL 2016-2021" (versie van 7 oktober). Ik ga ervan uit dat die bijlage qua aangevraagde natuurbeheertypen de kaartweergave is van tabel 2 (paragraaf 3.1) uit dat document. Wilt u indien mogelijk uit dat shapefile wel de "houtwallen/houtsingels" (pakket L01.02) verwijderen, aangezien het KDHL die momenteel niet wenst aan te vragen?
- 2) Een shapefile met daarop de buitengrenzen van de natuurterreinen waarvoor het KDHL de recreatiesubsidie wenst aan te vragen (1335 ha).

Nummering beheereenheden:

Voor het agrarisch beheer zou ik graag de nummering van de gewaspercelen 2015 willen aanhouden (die liggen in de range 1-89). Die heeft het KDHL namelijk ook gebruikt in haar aanvraag. De aangevraagde natuurterreinen zijn door het KDHL nog niet van een nummer voorzien. Ik kan niet 1-op-1 de BE-nummers uit de huidige "SNL-n"-aanvragen overnemen, omdat die ook beginnen bij BE-nummer 1. Daarom stel ik voor de nummering van de te subsidiëren natuurterreinen te laten beginnen bij BE-nummer 200. Dat laat mijns inziens op termijn voldoende ruimte voor eventueel extra agrarisch natuurbeheer. Nadat de beslissing op de aanvraag is verzonden, sturen we digitaal een shapefile. Op die wijze kunt u zien welk BE-nummer bij welk natuurterrein hoort.

Mijn vraag: is mijn voorstel voor het KDHL werkbaar?

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
 T 10.2.e

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.
e

Wat is handig hiervoor te noemen de 814 k die jij in je nota naar 10.2.e hebt aangegeven? Minus de 445 k voor bestaand beheer SNL-N en de 132 k voor bestaand beheer SNL-A? = 237 k voor nieuwe openstellingen en 814 in totaal, ben jij het hiermee eens? En is er al zicht op of we de nieuwe (als omzetting bos naar landschap, toeslag schaapskuddes en monitoring, recreatiesubsidie, I&FV doorgaan in 2015/2016?

Morgen wil ik met 10.2.e naar 10.2.e sturen.

Groet, 10.2.
e

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 24 maart 2015 13:28

Aan: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: Openstelling 2016 kroondomein

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Kunnen jullie aangeven welk bedrag jullie in 2016 de subsidie gaan verlenen/openstellen voor de Kroondomeinen.

Het gaat dus niet om de betalingen alleen om het bedrag van de subsidieverlening ongeacht of dit nu in 2015 of later plaatsvindt.

Het gaat dus om het verplichtingenbedrag. Kunnen jullie deze prognose nog vandaag aan mij leveren.

Groet,

10.
2 e

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Tuesday, January 26, 2016 4:10 PM
To: RVOSNLNatuur
Subject: RE: lump sum-aanvraag Kroondomein

Tracking: **Recipient**
 RVOSNLNatuur

Hallo 10.2.e

Wat ik van jou wil weten is of de oppervlakte die ze per natuurbeheertype aanvragen er ook ligt, en of die oppervlaktes correct begrensd zijn. Je kunt het openstellingsbesluit en de subsidiekaart (true/false) van de provincie negeren (de stas is daar niet aan gebonden).

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: RVOSNLNatuur
Verzonden: dinsdag 26 januari 2016 8:56
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e)
Onderwerp: RE: lump sum-aanvraag Kroondomein

Hoi 10.2.e

Ik ben al een eind, maar om verder de shp-file aan te passen en eruit te halen wat niet beschikt wordt moet ik eerst weten hoe je het gaat beschikken. Bij deze mail stuur ik je mijn bevindingen met betrekking tot de begrenzing. Ik heb ook aangegeven indien percelen op 'false' staan in het beheergebied, weet niet of je daar ook naar kijkt. Daarnaast stuur ik je ook alvast de berekeningsformulieren zoals we die gebruiken bij lumpsum.

Ik heb gekeken of het pakket wat ze aanvragen overeenkomt met het beheergebied. Verschil tussen aangevraagd en in de tabel begrensd kan worden veroorzaakt, omdat het perceel met een ander pakket begrensd is of helemaal niet begrensd.

Hopende je zo voldoende te hebben geïnformeerd. Indien je nog vragen hebt, hoor ik het graag.

Gr 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 18 januari 2016 11:15

Aan: 10.2.e 10.2.e); 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: lump sum-aanvraag Kroondomein

Urgentie: Hoog

Hallo 10.2.e 10.2.e en 10.2.e

Bij deze een aantal stukken voor de afhandeling van de lumpsum-aanvraag van het Kroondomein. Willen jullie beoordelen welke oppervlaktes subsidiabel zijn (dus check op oppervlakte en NBP2016 Gelderland)? Negeer daarbij het Gelderse openstellingsbesluit en subsidiekaart. Zowel agrarisch als natuurdeel beoordelen op de ANLb-regeling.

Bijgevoegde stukken:

- 1) Excel-document "Omkattabel v4". Tabblad 1 is het agrarisch natuurbeheer (het KDHL heeft bij de oppervlaktes gebruik gemaakt van de Opgave gewaspercelen 2015) en de SCAN-tarieven excl. transactiekosten. Tabblad 2 is het natuurbeheer (grotendeels hun huidige "SNL-n"-beheer. Met de Beleidsdirectie is afgesproken dat we (voor het hele subsidietijdvak) de natuurtarieven 2016 gebruiken, maar dat die niet geïndexeerd worden (vanwege budgettaire redenen). Negeer dus de kolommen D t/m F en gebruik in plaats daarvan de kolommen H en I.
- 2) Shapefiles met het natuurbeheer ("snl kroondomein tbv RVO.zip") en de aangevraagde recreatiesubsidie ("kroondomein jaarrond open tbv RVO.zip"). Let op dat de hoogstamboomgaarden behoren tot het agrarisch areaal, niet het natuurdeel;
- 3) Het pdf-document "Lumpsum KDHL_agrarisch" bevat de *papieren* kaartjes waar ze agrarisch natuurbeheer aanvragen. S.v.p. digitaliseren en beoordelen. Het betreft grotendeels hun huidige "SNL-a"-beheer (zie tabblad 1, kolommen I t/m K, van het Excel-document).
- 4) Het Word-document "Beslissing lump sum KDHL 2016 v0.6" is de concept-beslissing die ik alvast heb opgesteld.

Verdere aandachtspunten:

- 1) Hun aanvraag voor inrichting/functieverandering gaan we om budgettaire redenen afwijzen. Dat hoeft dus verder niet beoordeeld te worden.
- 2) Ze krijgen geen recreatiesubsidie voor het pakket "L03.01.00 Aardwerk en groeve". Dit is namelijk een landschapselement en de ANLb kent geen mogelijkheid om voor landschapselementen recreatiesubsidie te verstrekken. Als het goed is hebben ze de oppervlakte van die aardwerken ook uit de recreatielaag gehaald.
- 3) Agrarisch natuurbeheer: daar waar het Gelderse NBP een dubbele begrenzing kende (zowel natte als droge dooradering), heb ik die oppervlakte toebedeeld aan het leefgebied "natte dooradering" (zie ook blz. 3, tweede alinea en tabel van de concept-beschikking en tabblad 1, kolom D, van het Excel-document).

Als jullie nog verdere vragen hebben, dan hoor ik het wel. Eventueel kunnen we een overlegje inplannen. **Lukt die beoordeling vóór vrijdag a.s.?**

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
10.2.e@rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Thursday, December 24, 2015 2:28 PM
To: 10.2.e; 10.2.e
Subject: concepttekst lump sum-beschikking Kroondomein
Attachments: Beslissing lump sum KDHL 2016 v0.6.docx; Omkattabel v3.xlsx; SVNL2016 Gelderland v20151224.pdf

Importance: High

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2. en 10.2.e

Bij deze alvast de concepttekst voor commentaar. Bedragen en oppervlaktes staan nog niet 100% vast (Uitvoering moet de GIS-analyse nog doen op oppervlaktes en begrenzing), maar zijn gebaseerd op hun eigen opgaves. Ik kom op een jaarbedrag van € 793.011,25, dus ik hoop dat dat bedrag ook beschikbaar is (ik verwacht dat we dit als gevolg van kleine oppervlakteafwijkingen iets onder de € 793.000,- kunnen drukken).

In de tekst zien jullie een aantal rood gemarkeerde passages. Besteedt daar even bijzondere aandacht aan. De passage onder het kopje "Subsidiebedrag" heb ik opgenomen omdat ik gisteren gebeld werd door 10.2.e. Ze willen namelijk de zekerheid dat ze de subsidie/het voorschot niet noodzakelijkwijs aan een specifiek natuurterrein of leefgebied moeten besteden, maar dat geld flexibel kunnen inzetten. Normaliter zal ons dat worst wezen hoe een relatie de subsidie aanwendt, mits de subsidieverplichtingen maar worden nageleefd. Vandaar die passage om het KDHL op dat punt gerust te stellen.

Ik weet niet of het KDHL gehoopt had door die flexibiliteit tóch ruimte te scheppen voor SKNL-subsidies, maar een dergelijk vergaande flexibiliteit kan ik juridisch niet inbouwen. Vanuit juridisch oogpunt moet ik namelijk benoemen welke subsidiabele activiteiten de relatie moet uitvoeren in ruil voor de subsidie. En de subsidie is (mede vanwege het beperkte budget) feitelijk bedoeld voor het beheer van de natuurterreinen, landschapselementen en leefgebieden.

Voor agrarisch natuurbeheer heb ik geen "max" opgenomen. Niet alleen omdat hun aanvraag sterk lijkt op een "individuele" SNL-aanvraag, maar vooral omdat er budgettaire ruimte is voor die bandbreedte. Met andere woorden: het volledige budget (minus het voor natuurbeheer benodigde bedrag) gaat al op aan de minimum te beheren oppervlaktes leefgebied. Door afrondingsverschillen bij de gemiddelde prijs krijgt het KDHL over het gehele subsidietijdvak € 0,71 ha minder subsidie agrarisch natuurbeheer dan als ik er een individuele aanvraag van maak.

Als juridische grondslag (voor zowel natuurbeheer als agrarisch natuurbeheer) heb ik de nieuwe regeling moeten gebruiken, met al zijn fouten erin. Gelderland heeft de SNL namelijk ingetrokken.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

.....
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Gebied	Nr. KDHL	SCAN-pakket	Leefgebied (NBP 2016 Gld)
Gortel	35	Fv/inrichting	
Gortel	36	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	37	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	38	26a Half- en hoogstamboomgaard	droge dooradering
Gortel	39	niet aangevraagd	
Gortel	40	niet aangevraagd	
Gortel	41	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	42	niet aangevraagd	
Gortel	43	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Gortel	44	18c Kruidenrijke akker	
Gortel	44	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Gortel	45	Fv/inrichting	
Gortel	46	26a Half- en hoogstamboomgaard	droge dooradering
Gortel	47	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	48	26a Half- en hoogstamboomgaard	droge dooradering
Gortel	49	niet aangevraagd	
Gortel	50	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	51	niet aangevraagd	
Gortel	52	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Gortel	53	15 Wintervoedselakker	droge dooradering
Gortel	54	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Gortel	55	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Gortel	56	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	57	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	58	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	59	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	60	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Gortel	61	niet aangevraagd	
Hertenkamp	33	Fv/inrichting	
Hertenkamp	34	Fv/inrichting	
Hertenkamp	85	Fv/inrichting	
Hertenkamp	89	niet aangevraagd	
Niersen	1	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	2	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	3	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	4	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	5	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Niersen	6	niet aangevraagd	
Niersen	7	15 Wintervoedselakker	droge dooradering
Niersen	8	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	9	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	10	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	11	18c Kruidenrijke akker	droge dooradering
Niersen	12	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	13	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	14	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	15	13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	16	Fv/inrichting	
Niersen	17	Fv/inrichting	

Niersen	18 niet aangevraagd	
Niersen	19 Fv/inrichting	
Niersen	20 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Niersen	21 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Niersen	22 13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Niersen	23 26a Half- en hoogstamboomgaard	droge dooradering
Niersen	24 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Niersen	25 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Niersen	26 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Niersen	27 niet aangevraagd	
Niersen	88 niet aangevraagd	
Uddel	62 18c Kruidenrijke akker	natte + droge dooradering
Uddel	63 18c Kruidenrijke akker	natte + droge dooradering
Uddel	64 15 Wintervoedselakker	natte + droge dooradering
Uddel	65 18c Kruidenrijke akker	natte + droge dooradering
Uddel	66 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	67 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	68 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	68 13b Botanisch waardevol grasland	
Uddel	70 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	71 18c Kruidenrijke akker	natte + droge dooradering
Uddel	72 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	73 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	74 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	75 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	76 Fv/inrichting	
Uddel	77 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	78 Fv/inrichting	
Uddel	79 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Uddel	80 Fv/inrichting	
Uddel	81 Fv/inrichting	
Uddel	82 13b Botanisch waardevol grasland	droge dooradering
Wiesel	28 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Wiesel	29 15 Wintervoedselakker	natte + droge dooradering
Wiesel	30 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Wiesel	31 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering
Wiesel	32 13b Botanisch waardevol grasland	natte + droge dooradering

---

Totaal

SNL-oppervlakte	Gewasperceel 2015	Gem. prijs	Subsidie per jr.	Totaal
0.00	0.00		€ 0.00	€ 0.00
1.14	1.15	€ 1,377.71	€ 1,584.37	€ 9,506.20
0.93	0.93	€ 1,377.71	€ 1,281.27	€ 7,687.62
0.00	0.12	€ 1,618.31	€ 194.20	€ 1,165.18
			€ 0.00	€ 0.00
			€ 0.00	€ 0.00
10.24	10.39	€ 1,377.71	€ 14,314.41	€ 85,886.44
			€ 0.00	€ 0.00
5.48	5.54	€ 1,978.16	€ 10,959.01	€ 65,754.04
0.60		€ 1,978.16	€ 0.00	€ 0.00
8.14	8.90	€ 1,978.16	€ 17,605.62	€ 105,633.74
0.00	3.62		€ 0.00	€ 0.00
0.00	0.62	€ 1,618.31	€ 1,003.35	€ 6,020.11
2.28	2.65	€ 1,377.71	€ 3,650.93	€ 21,905.59
0.00	0.16	€ 1,618.31	€ 258.93	€ 1,553.58
			€ 0.00	€ 0.00
0.98	0.99	€ 1,377.71	€ 1,363.93	€ 8,183.60
			€ 0.00	€ 0.00
1.30	1.33	€ 1,978.16	€ 2,630.95	€ 15,785.72
1.48	1.65	€ 2,012.65	€ 3,320.87	€ 19,925.24
0.00	1.18	€ 1,978.16	€ 2,334.23	€ 14,005.37
1.21	1.21	€ 1,978.16	€ 2,393.57	€ 14,361.44
0.00	1.05	€ 1,377.71	€ 1,446.60	€ 8,679.57
1.22	1.37	€ 1,377.71	€ 1,887.46	€ 11,324.78
1.65	1.70	€ 1,377.71	€ 2,342.11	€ 14,052.64
1.04	1.09	€ 1,377.71	€ 1,501.70	€ 9,010.22
1.39	1.45	€ 1,377.71	€ 1,997.68	€ 11,986.08
			€ 0.00	€ 0.00
2.96	3.13		€ 0.00	€ 0.00
0.00	2.87		€ 0.00	€ 0.00
0.00	2.21		€ 0.00	€ 0.00
			€ 0.00	€ 0.00
6.51	6.66	€ 1,377.71	€ 9,175.55	€ 55,053.29
2.92	3.19	€ 1,377.71	€ 4,394.89	€ 26,369.37
6.49	6.64	€ 1,377.71	€ 9,147.99	€ 54,887.97
2.18	2.18	€ 1,377.71	€ 3,003.41	€ 18,020.45
2.82	2.86	€ 1,978.16	€ 5,657.54	€ 33,945.23
			€ 0.00	€ 0.00
1.79	1.91	€ 2,012.65	€ 3,844.16	€ 23,064.97
0.73	0.74	€ 1,377.71	€ 1,019.51	€ 6,117.03
0.00	0.63	€ 1,377.71	€ 867.96	€ 5,207.74
2.42	2.42	€ 1,377.71	€ 3,334.06	€ 20,004.35
1.69	1.73	€ 1,978.16	€ 3,422.22	€ 20,533.30
0.89	0.90	€ 1,377.71	€ 1,239.94	€ 7,439.63
1.81	1.81	€ 1,377.71	€ 2,493.66	€ 14,961.93
1.57	1.71	€ 1,377.71	€ 2,355.88	€ 14,135.30
1.36	1.78	€ 1,377.71	€ 2,452.32	€ 14,713.94
0.77	0.68		€ 0.00	€ 0.00
0.58	0.55		€ 0.00	€ 0.00

			€ 0.00	€ 0.00
0.00	0.49		€ 0.00	€ 0.00
0.00	0.29	€ 1,377.71	€ 399.54	€ 2,397.22
3.03	3.32	€ 1,377.71	€ 4,574.00	€ 27,443.98
3.00	3.11	€ 1,377.71	€ 4,284.68	€ 25,708.07
0.00	0.10	€ 1,618.31	€ 161.83	€ 970.99
0.98	0.98	€ 1,377.71	€ 1,350.16	€ 8,100.93
0.87	0.83	€ 1,377.71	€ 1,143.50	€ 6,861.00
1.43	1.45	€ 1,377.71	€ 1,997.68	€ 11,986.08
			€ 0.00	€ 0.00
			€ 0.00	€ 0.00
0.00	2.31	€ 1,978.16	€ 4,569.55	€ 27,417.30
0.00	1.46	€ 1,978.16	€ 2,888.11	€ 17,328.68
0.00	0.52	€ 2,012.65	€ 1,046.58	€ 6,279.47
2.81	2.84	€ 1,978.16	€ 5,617.97	€ 33,707.85
1.72	1.78	€ 1,377.71	€ 2,452.32	€ 14,713.94
1.50	1.68	€ 1,377.71	€ 2,314.55	€ 13,887.32
2.41	3.26	€ 1,377.71	€ 4,491.33	€ 26,948.01
0.79		€ 1,377.71	€ 0.00	€ 0.00
1.73	1.71	€ 1,377.71	€ 2,355.88	€ 14,135.30
3.00	3.00	€ 1,978.16	€ 5,934.48	€ 35,606.88
1.16	1.23	€ 1,377.71	€ 1,694.58	€ 10,167.50
4.31	4.24	€ 1,377.71	€ 5,841.49	€ 35,048.94
4.11	4.00	€ 1,377.71	€ 5,510.84	€ 33,065.04
1.86	1.86	€ 1,377.71	€ 2,562.54	€ 15,375.24
1.05	0.92		€ 0.00	€ 0.00
12.90	13.50	€ 1,377.71	€ 18,599.09	€ 111,594.51
0.00	1.86		€ 0.00	€ 0.00
1.41	1.42	€ 1,377.71	€ 1,956.35	€ 11,738.09
0.00	2.26		€ 0.00	€ 0.00
0.00	2.88		€ 0.00	€ 0.00
5.83	5.83	€ 1,377.71	€ 8,032.05	€ 48,192.30
1.87	1.87	€ 1,377.71	€ 2,576.32	€ 15,457.91
0.85	0.85	€ 2,012.65	€ 1,710.75	€ 10,264.52
0.91	0.91	€ 1,377.71	€ 1,253.72	€ 7,522.30
1.53	1.55	€ 1,377.71	€ 2,135.45	€ 12,812.70
0.74	0.75	€ 1,377.71	€ 1,033.28	€ 6,199.70
			€ 222,968.90	€ 1,337,813.41

[Zoek regelingen op overheid.nl](#)

Provincie Gelderland

Ziet u een fout in deze regeling? [Meld het ons op regelgeving@overheid.nl!](mailto:Meld_het_ons_op_regelgeving@overheid.nl)

Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016

Wetstechnische informatie

Gegevens van de regeling

Overheidsorganisatie	Provincie Gelderland
Officiële naam regeling	Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016
Citeertitel	Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016
Vastgesteld door	gedeputeerde staten
Onderwerp	milieu
Eigen onderwerp	subsidies, natuur en landschap, flora en fauna

Opmerkingen met betrekking tot de regeling

Geen.

Wettelijke grondslag(en) of bevoegdheid waarop de regeling is gebaseerd

Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer, art. 1.10

Regelgeving die op deze regeling is gebaseerd (gedelegeerde regelgeving)

Geen.

Overzicht van in de tekst verwerkte wijzigingen

Datum inwerking-treding	Terugwerkende kracht tot en met	Datum uitwerking-treding	Betreft	Datum ondertekening Bron bekendmaking	Kenmerk voorstel
01-07-2015			wijziging regeling	16-06-2015 Provinciaal Blad 2015 nr. 3775	zaaknummer 2015-005265
25-06-2015		01-07-2015	nieuwe regeling	03-06-2015 Provinciaal Blad 2015 nr. 3986	PS2015-005265

Tekst van de regeling

GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND

Gezien het besluit van PS van 3 juni 2015, PS2015-317 (voorstel van Gedeputeerde Staten, zaaknummer 2015-005265); Gelet op de artikelen 136 en 158, eerste lid onder a van de Provinciewet; Gelet op artikel 1.9 van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016;

BESLUITEN

Vast te stellen de gewijzigde Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016

§ 1 Algemene bepalingen

Artikel 1.1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. Awb: Algemene wet bestuursrecht;
- b. baseline: maatregelen bedoeld in de Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB die wettelijk verplicht zijn om landbouwpercelen in goede milieuconditie te houden;
- c. beheeractiviteit: activiteit uit de Catalogus groen blauwe diensten;
- d. beheerfunctie: functie van een cluster van beheeractiviteiten;
- e. certificaat: certificaat waarmee wordt gewaarborgd dat een natuurbeheerder of agrarisch collectief voldoet aan bepaalde beheereisen en het beheer op de afgesproken manier uitvoert;
- f. Catalogus groen blauwe diensten: onderdeel van de Catalogus groen blauwe diensten, zoals dat is opgenomen als onderdeel van maatregel 28 van het Plattelands Ontwikkelingsprogramma 2014-2020;
- g. gescheperde schaapskudde: rondtrekkende schaapskudde die niet permanent op een plaats graast en die gehoed wordt door een herder met een of meer honden;
- h. knooppuntennetwerk: bij de stichting landelijk Fietsplatform of stichting Wandelnetwerk geregistreerd routenetwerk voor fietsen of wandelen bestaande uit genummerde knooppunten en bewegwijzering tussen de knooppunten;
- i. landbouwactiviteit: landbouwactiviteit als bedoeld en omschreven in de Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB;
- j. landbouwer: natuurlijke persoon of rechtspersoon, dan wel een groep van natuurlijke personen of rechtspersonen, die een landbouwactiviteit uitoefent op landbouwgrond;
- k. landbouwgrond: landbouwareaal als bedoeld en omschreven in verordening (EU) nr. 1307/2013;
- l. landelijke fietsroutes: bij de stichting landelijk Fietsplatform geregistreerde landelijke fietsroutes en ANWB-bewegwijzerde routes als onderdeel van een landelijk fietsroutenetwerk;
- m. landelijke wandelroutes: bij de stichting Wandelnetwerk geregistreerde Lange Afstand Wandelpaden en Streekpaden als onderdeel van een landelijk wandelroutenetwerk;
- n. landschapsbeheertype: in bijlage 1 opgenomen en nader beschreven soort landschap;
- o. landschapselement: in bijlage 1 opgenomen en nader beschreven element;
- p. leefgebied: in het natuurbeheerplan begrensde landbouwgronden waarop planten of dieren voorkomen die bepaalde eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun omgeving of waarop het voorkomen van zulke planten of dieren wordt nagestreefd;
- q. monitoring: uitvoeren van metingen en het vastleggen van de ontwikkelingen op het natuurterrein of de landbouwgrond met uitzondering van metingen in het kader van natuur- en landschapsbeheer;
- r. monitoringsprogramma: door Gedeputeerde Staten vastgesteld meerjarig programma van metingen om de effecten van maatregelen en ingrepen te kunnen volgen vanuit vastgestelde beleidsdoelen en beleidstaken;

- s. natuurbeheerplan: een door Gedeputeerde Staten vast te stellen plan als bedoeld in artikel 1.3, waarin op basis van een afgestemde ambitie de overeengekomen doelen op het gebied van natuur- en landschapsbeheer en agrarisch natuurbeheer zijn vastgelegd;
- t. natuurbeheertype: in bijlage 2 opgenomen en nader beschreven soort natuur;
- u. natuurterrein: binnen de provincie gelegen grond met als hoofdfunctie natuur die in het natuurbeheerplan is begrensd met een natuurbeheertype, alsmede gronden waarvoor een subsidiefunctieverandering is verstrekt als bedoeld in de provinciale Subsidieregeling kwaliteitsimpuls natuur en landschap;
- v. opslag voor de prijsstijging: op de consumentenprijsindex gebaseerde opslag van de subsidie om de kostenstijging gedurende de looptijd van de beschikking te compenseren;
- w. recreatietoelage: extra vergoeding voor het recreatief gebruik van een natuurterrein;
- x. schapentoeslag: extra vergoeding voor het beheer van natuur- en landschapsbeheertypen ten behoeve van de inzet van gescheperde schaapskuddes;
- y. tarief: subsidie per natuurbeheertype vermeerderd met de opslag voor de prijsstijging;
- z. transactiekosten: kosten die niet direct met de uitvoering van de dienst te maken hebben, maar kosten verbonden aan het vervullen van de randvoorwaarden zodat de dienst daadwerkelijk uitgevoerd kan worden;
- aa. vaartoeslag: extra vergoeding voor het beheer van natuur- en landschapsbeheertypen op een natuurterrein dat alleen varend kan worden bereikt;
- bb. verordening (EU) nr. 1305/2013: verordening van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake steun voor plattelandontwikkeling en het Europees Landbouwfonds voor plattelandontwikkeling (ELFPO) (Pb EU L 347/487);
- cc. verordening (EU) 1306/2013 en 1307/2013: verordening van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 inzake financiering, beheer en monitoring van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (Pb EU L 347/549);
- dd. verordening (EU) nr. 1307/2013: verordening van het Europees Parlement en de Raad van 17 december 2013 tot vaststelling van voorschriften voor rechtstreekse betaling aan landbouwers in het kader van de steunregelingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (Pb EU L 347/608).

Artikel 1.2 Openstelling

- 1 Gedeputeerde Staten stellen een subsidieplafond vast. Daarbij stellen Gedeputeerde Staten vast voor welke onderdelen van het natuurbeheerplan subsidie kan worden aangevraagd en de wijze van verdeling.
- 2 Gedeputeerde Staten kunnen een of meerdere keren per jaar een openstellingsbesluit vaststellen voor het verstrekken van subsidies op grond van deze verordening.
- 3 Gedeputeerde Staten kunnen in nadere regels tarieven en normbedragen vaststellen.

Artikel 1.3 Natuurbeheerplan

- 1 Gedeputeerde Staten stellen het natuurbeheerplan vast.
- 2 Als onderdeel van het natuurbeheerplan stellen Gedeputeerde Staten in ieder geval een kaart met topografische ondergrond vast, waarop is aangeduid:
  - a. voor welke natuurterreinen een subsidie natuur- en landschapsbeheer kan worden verstrekt, met daarbij de aanduiding:
    - 1°. welk natuurbeheertype in stand kan worden gehouden;
    - 2°. welke landschapselementen in stand kunnen worden gehouden;
    - 3°. of het natuurterrein in aanmerking komt voor een vaar- of schapentoeslag;
  - b. voor welk leefgebied of onderdeel van een leefgebied een subsidie agrarisch natuur- en landschapsbeheer kan worden verstrekt, met daarbij de aanduiding:
    - 1°. open akkerland;
    - 2°. open grasland;
    - 3°. droge dooradering;
    - 4°. natte dooradering;
    - 5°. categorie water.

Artikel 1.4 Vereisten subsidieaanvraag

Een subsidieaanvraag voldoet in ieder geval aan de volgende vereisten:

- a. een subsidieaanvraag wordt ingediend bij Gedeputeerde Staten, en
- b. een subsidieaanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van het daartoe door Gedeputeerde Staten vastgestelde aanvraagformulier.

Artikel 1.5 Beslistermijn subsidieverlening

- 1 Gedeputeerde Staten beslissen op een aanvraag om subsidie binnen dertien weken na afloop van de aanvraagperiode.
- 2 De beslissing, bedoeld in het eerste lid, kan eenmaal met ten hoogste dertien weken worden verdaagd.

Artikel 1.6 Verplichtingen algemeen

De subsidieontvanger is verplicht de administratie en de daartoe behorende bescheiden die betrekking hebben op de verstrekte subsidie ten minste gedurende een periode van vijf jaar na vaststelling van de desbetreffende subsidie worden bewaard.

Artikel 1.7 Toezicht

- 1 Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de bij besluit van Gedeputeerde Staten aan te wijzen personen.
- 2 Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in het Provinciaal Blad.

Artikel 1.8 Verhouding provinciaal subsidiekader

Bij het verstrekken van subsidies op grond van deze verordening is de Algemene subsidieverordening Gelderland 1998 niet van toepassing.

Artikel 1.9 Subsidieverlening

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd om subsidies te verstrekken op grond van deze verordening.

Artikel 1.10 Wijzigingsbevoegdheid Gedeputeerde Staten

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot wijziging van deze verordening.

Artikel 1.11 Certificering

- 1 Gedeputeerde Staten kunnen op aanvraag besluiten tot afgifte van certificaten:
  - a. natuurbeheer;
  - b. samenwerkingsverband natuurbeheer;
  - c. collectief agrarisch natuurbeheer.
- 2 Gedeputeerde Staten kunnen nadere regels vaststellen met betrekking tot het afgeven en intrekken van certificaten.

§ 2 Natuur- en landschapsbeheer

Artikel 2.1 Doelgroep

- 1 Subsidie kan worden aangevraagd door:
  - a. natuurlijke personen, die krachtens eigendom of erfpacht zeggenschap hebben over het natuurterrein waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
  - b. privaatrechtelijke rechtspersonen en Staatsbosbeheer, die krachtens eigendom of erfpacht zeggenschap hebben over het natuurterrein waarvoor subsidie wordt aangevraagd;
  - c. verenigingen met volledige rechtsbevoegdheid bestaande uit natuurlijke personen of rechtspersonen als bedoeld onder a of b.

- 2 Onverminderd het eerste lid en in afwijking van artikel 2.3 kan subsidie worden aangevraagd door gemeenten en samenwerkingsverbanden als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan in meerderheid gemeenten deelnemen, voor zover deze voor het natuurterrein waarvoor subsidie wordt aangevraagd, subsidie ontvangen op basis van de Subsidieverordening natuurbeheer Gelderland of de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland, waarbij:
  - a. de periode waarvoor de subsidie overeenkomstig de Subsidieverordening natuurbeheer Gelderland of de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2009 wordt verstrekt op of na 31 december 2015 eindigt; en
  - b. de subsidie natuurbeheer die op grond van de onderhavige regeling kan worden verstrekt niet later ingaat dan 1 januari van het kalenderjaar, volgend op het jaar waarin de in onderdeel a bedoelde subsidie eindigt.

Artikel 2.2. Subsidiabele activiteiten

Subsidie kan worden verstrekt voor:

- a. het beheer van natuurbeheertypen;
- b. het beheer van landschapsbeheertypen.

Artikel 2.3 Weigeringsgronden

- 1 Subsidie wordt in ieder geval geweigerd indien:
  - a. de subsidieaanvrager een rechtspersoon is die waterwinning als doelstelling heeft;
  - b. de subsidieaanvrager een privaatrechtelijke rechtspersoon is die is opgericht ten behoeve van het beheer van grond of water, waarvan de eigendom geheel of gedeeltelijk berust bij de rechtspersoon, bedoeld onder a of een publiekrechtelijke rechtspersoon;
  - c. de subsidieaanvrager een onderneming is die in financiële moeilijkheden verkeert, als bedoeld in de Communautaire richtsnoeren inzake staatssteun voor reddings- en herstructureringssteun aan niet-financiële ondernemingen in moeilijkheden (PbEU 2014, C 249/01);
  - d. het natuurterrein aan de subsidieontvanger om niet of tegen betaling is overgedragen door:
    - 1°. een gemeente;
    - 2°. een samenwerkingsverband als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan in meerderheid gemeenten deelnemen;
    - 3°. het Rijksvastgoed- en ontwikkelbedrijf van het ministerie van Financiën;
    - 4°. een waterschap; of,
    - 5°. een waterleidingmaatschappij.
- 2 In afwijking van het eerste lid, onder d, kan subsidie worden verstrekt, indien het natuurterrein waarop de subsidieaanvraag ziet is aangemerkt als een onderdeel waarvoor subsidie kan worden aangevraagd in het natuurbeheerplan.

Artikel 2.4 Subsidievereisten

- 1 Om voor subsidie als bedoeld in artikel 2.2 in aanmerking te komen wordt voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. de activiteiten vinden plaats op een natuurterrein dat is aangemerkt als een onderdeel waarvoor subsidie kan worden aangevraagd in het natuurbeheerplan, en
  - b. de activiteiten zijn gericht op de instandhouding van het natuurbeheertype of landschapsbeheertype.
- 2 De subsidieaanvrager die in totaal voor 75 hectare of meer subsidie natuurbeheer ontvangt of aanvraagt op grond van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 en de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016 dient te beschikken over een certificaat natuurbeheer of een certificaat samenwerkingsverband natuurbeheer en dient te voldoen aan het vereiste dat de subsidieaanvraag vergezeld gaat van een kaart waarop de buitengrenzen van de natuurterreinen zijn aangegeven.
- 3 De subsidieaanvrager die voor minder dan 75 hectare subsidie natuurbeheer ontvangt of aanvraagt op grond van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 en de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016 dient te voldoen aan het vereiste dat de subsidieaanvraag vergezeld gaat van

een kaart met topografische ondergrond waarop per natuurbeheertype of per landschapsbeheertype de grenzen zijn aangegeven.

Artikel 2.5 Subsidiabele kosten

- 1 Voor subsidie komen in aanmerking de kosten voor het beheer van een natuurterrein.
- 2 In aanvulling op het eerste lid kunnen Gedeputeerde Staten toeslagen verstrekken voor:
  - a. monitoring, indien de subsidieaanvrager over een certificaat beschikt;
  - b. recreatief gebruik van een natuurterrein;
  - c. het alleen varend kunnen bereiken van een natuurterrein;
  - d. de inzet van gescheperde schaapskuddes op een natuurterrein.
- 3 De toeslag, bedoeld in het tweede lid, onder b, wordt slechts verleend voor zover het natuurterrein niet ingevolge het natuurbeheerplan of artikel 2.9, vierde lid vrijgesteld is van de openstellingsplicht.
- 4 Gemeenten en samenwerkingsverbanden als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen waaraan in meerderheid gemeenten deelnemen komen niet in aanmerking voor de toeslag, bedoeld in het tweede lid, onder b.

Artikel 2.6 Subsidiehoogte

- 1 De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 2.2, wordt bepaald door het aantal hectares van het desbetreffende natuurbeheertype te vermenigvuldigen met het tarief vermenigvuldigd met zes jaar.
- 2 Indien van toepassing wordt het tarief, bedoeld in het eerste lid, verhoogd met de volgende toeslagen:
  - a. het normbedrag voor monitoring per natuurbeheertype, vermenigvuldigd met het aantal hectares vermenigvuldigd met zes jaar;
  - b. het normbedrag voor de recreatietoeslag, vermenigvuldigd met het aantal hectares vermenigvuldigd met zes jaar;
  - c. het normbedrag voor de vaartoeslag, vermenigvuldigd met het aantal hectares vermenigvuldigd met zes jaar;
  - d. het normbedrag voor de schapentoeslag, vermenigvuldigd met het aantal hectares vermenigvuldigd met zes jaar.

Artikel 2.7 Verdeelcriteria

- 1 Het beschikbare subsidiebedrag wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de subsidieaanvragen.
- 2 Indien een subsidieaanvraag nog niet volledig is, geldt voor het bepalen van de onderlinge rangschikking voor de verdeling van de subsidie de dag waarop de subsidieaanvraag volledig is als datum van binnenkomst.
- 3 Indien het subsidieplafond op enige dag wordt bereikt, dan vindt rangschikking van de op die dag binnengekomen volledige subsidieaanvragen plaats door middel van loting.

Artikel 2.8 Subsidieverlening

- 1 De subsidie, bedoeld in artikel 2.2, wordt verleend voor een periode van zes aaneengesloten jaren, welke periode steeds begint op 1 januari.
- 2 Indien de subsidieontvanger over een certificaat natuurbeheer of een certificaat samenwerkingsverband natuurbeheer beschikt, kan de subsidie worden verleend onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na de datum van bekendmaking van de beschikking tot subsidieverlening tussen de subsidieontvanger en de provincie Gelderland een overeenkomst ter uitvoering van de beschikking tot subsidieverlening als bedoeld in artikel 4:36 van de Awb tot stand komt.

Artikel 2.9 Verplichtingen van de subsidieontvanger

- 1 Onverminderd artikel 1.6 is de subsidieontvanger verplicht:
  - a. na te laten om handelingen te verrichten of te gedogen die afbreuk doen aan de instandhouding van het natuurterrein,

- b. er voor zorg te dragen dat door of vanwege Gedeputeerde Staten monitoringswerkzaamheden kunnen worden uitgevoerd op het desbetreffende natuurterrein,
  - c. indien de subsidieontvanger een vergoeding ontvangt als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, onder b, monitoring te verrichten overeenkomstig het monitoringsprogramma van de provincie, en
  - d. het van zonsopgang tot zonsondergang kosteloos openstellen en toegankelijk houden van het desbetreffende natuurterrein op ten minste 358 dagen per jaar.
- 2 Onverminderd het eerste lid, heeft de subsidieontvanger die een vergoeding ontvangt als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, onder c, de volgende verplichtingen:
- a. het natuurterrein is voldoende toegankelijk en bevat voldoende wegen, vaarwegen en paden, die recreatief gebruik mogelijk maken,
  - b. de wegen, vaarwegen en paden als bedoeld onder a, worden onderhouden, en
  - c. de subsidieontvanger verleent medewerking aan de markering en beheer van routes voor wandelen en fietsen in het kader van de landelijke wandelroutes, landelijke fietsroutes en knooppuntennetwerken voor wandelen en fietsen.
- 3 Onverminderd het eerste lid, heeft de subsidieontvanger die een vergoeding ontvangt als bedoeld in artikel 2.5, eerste lid, onder e, de volgende verplichtingen:
- a. bij het in standhouden van het op het natuurterrein aanwezig natuurbeheertype wordt gebruik gemaakt van een of meerdere gescheperde schaapskuddes, en
  - b. het gebruik van een of meerdere gescheperde schaapskuddes strekt zich uit over de gehele oppervlakte waarvoor de toeslag door Gedeputeerde Staten wordt verstrekt.
- 4 De subsidieontvanger is vrijgesteld van de verplichting, bedoeld in artikel 2.9, eerste lid, onder d, indien:
- a. sluiting nodig is vanwege de Flora- en faunawet of de Natuurbeschermingswet 1998,
  - b. het terrein naar zijn aard buiten machte van de subsidieontvanger niet toegankelijk is,
  - c. er bescherming van de persoonlijke levenssfeer noodzakelijk is tot een maximum van een hectare, of
  - d. het terrein vrijgesteld is op grond van het natuurbeheerplan.

Artikel 2.10 Verplichtingen van de niet-gecertificeerde subsidieontvanger

- 1 Onverminderd de artikelen 1.6 en 2.9, voldoet een niet-gecertificeerde subsidieontvanger aan de volgende verplichtingen:
- a. het op verzoek van Gedeputeerde Staten geven van inzage in het uitgevoerde dan wel uit te voeren beheer ten behoeve van de instandhouding van het natuurterrein, en
  - b. het verlenen van medewerking aan een toezichthouder als bedoeld in artikel 1.7 om toezicht te houden op de naleving van de subsidieverplichtingen.
- 2 Indien de niet-gecertificeerde subsidieontvanger niet kan voldoen aan een of meerdere verplichtingen als bedoeld in het eerste lid of in artikel 2.9, doet hij daarvan melding binnen tien werkdagen nadat hij op de hoogte is van de omstandigheden waardoor hij niet aan deze verplichtingen kan voldoen.
- 3 De niet-gecertificeerde subsidieontvanger meldt aan Gedeputeerde Staten de datum waarop weer aan de subsidieverplichtingen wordt voldaan en doet dit binnen tien werkdagen na de desbetreffende datum.

Artikel 2.11 Verplichtingen van de gecertificeerde subsidieontvanger

- 1 Onverminderd de artikelen 1.6 en 2.9, voldoet een gecertificeerde subsidieontvanger aan de volgende verplichtingen:
- a. hij beschikt voor de gehele duur van de subsidie over een certificaat, en
  - b. hij draagt er zorg voor dat er door of vanwege Gedeputeerde Staten audits kunnen worden uitgevoerd in het kader van de naleving van de certificeringsvoorwaarden.
- 2 Indien een gecertificeerde subsidieontvanger niet kan voldoen aan een of meerdere verplichtingen als bedoeld in het eerste lid of in artikel 2.9, eerste tot en met derde lid, doet hij daar een keer per jaar en uiterlijk op 1 november melding van.

Artikel 2.12 Bevoorschotting en betaling

Gedeputeerde Staten kunnen een voorschot van maximaal 100% op het verleende subsidiebedrag verstrekken.

Artikel 2.13 Wijziging subsidieverlening vanwege vergroting areaal

- 1 In verband met vergroting van het areaal kunnen Gedeputeerde Staten een maal per kalenderjaar op aanvraag van de subsidieontvanger besluiten om de beschikking tot subsidieverlening te wijzigen met ingang van het volgend kalenderjaar, indien die wijziging leidt tot een verhoging van het subsidiebedrag van minimaal € 1.200,-.
- 2 De hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van het tarief dat van toepassing was ten tijde van het nemen van de beschikking tot subsidieverlening.

Artikel 2.14 Subsidievaststelling

Gedeputeerde Staten stellen binnen dertien weken na afloop van de zes aaneengesloten beheerjaren waarvoor de subsidie is verstrekt, de subsidie ambtshalve vast.

§ 3 Agrarisch natuur- en landschapsbeheer

Artikel 3.1 Doelgroep

Subsidie kan worden aangevraagd door een vereniging met volledige rechtsbevoegdheid bestaande uit landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond.

Artikel 3.2 Subsidieerbare activiteiten

Subsidie kan worden verstrekt voor een project gericht op behoud en versterking van een leefgebied.

Artikel 3.3 Weigeringsgronden

Subsidie wordt geweigerd voor zover voor het gedeelte van het leefgebied waarvoor subsidie is aangevraagd al een subsidie natuurbeheer op grond van deze verordening of de Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland is verstrekt.

Artikel 3.4 Subsidievereisten

- 1 Om voor subsidie als bedoeld in artikel 3.2 in aanmerking te komen, wordt voldaan aan de volgende vereisten:
  - a. de aanvrager beschikt over een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer,
  - b. het project voldoet aan de beoordelingscriteria voor gebiedsaanvragen zoals die in het natuurbeheerplan in paragraaf 4.5 zijn opgenomen, inclusief de daarbij aangeduide kaarten, en
  - c. aan het project ligt een gebiedsaanvraag ten grondslag waarin in ieder geval is opgenomen:
    - 1°. het minimum en maximum aantal hectares waarvoor per leefgebied, of onderdeel van het leefgebied beheeractiviteiten worden uitgevoerd, waarbij het maximum aantal hectares niet meer dan 15% meer mag zijn dan het minimum aantal hectares,
    - 2°. per leefgebied of onderdeel van het leefgebied een projectomschrijving op het niveau van beheerfunctie of cluster van beheeractiviteiten, een en ander afhankelijk van het gekozen abstractieniveau voor de beoordelingscriteria voor gebiedscriteria in het natuurbeheerplan,
    - 3°. de te realiseren doelen,
    - 4°. een berekening van de kosten voor het uitvoeren van het project, gesplitst naar leefgebied of onderdeel van het leefgebied, en
    - 5°. een of meer topografische kaarten met een schaal van 1:5.000 waarop de buitengrenzen van de leefgebieden of onderdelen van de leefgebieden waarvoor subsidie wordt aangevraagd zijn aangegeven.
- 2 Indien een aanvrager niet beschikt over een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer, kan hij in afwijking van het eerste lid, onder a, in de aanvraagperiode 2015 voor beheerjaar 2016 voor subsidie als bedoeld in artikel 3.2 in aanmerking komen, indien de aanvrager een aanvraag tot een certificaat heeft ingediend.

Artikel 3.5 Subsidiabele kosten

De volgende kosten komen voor subsidie in aanmerking:

- a. kosten voor het uitvoeren van het project, overeenkomstig de verordening (EU) nummer 1305/2013;
- b. gederfde inkomsten, overeenkomstig de verordening (EU) nummer 1305/2013;
- c. transactiekosten, overeenkomstig de verordening (EU) nummer 1305/2013.

Artikel 3.6 Niet subsidiabele kosten

In afwijking van artikel 3.5 komen de volgende kosten niet voor subsidie in aanmerking:

- a. kosten om te voldoen aan de baseline;
- b. inkomsten die met het project worden gegeneerd, overeenkomstig de verordening (EU) nummer 1305/2013.

Artikel 3.7 Subsidiehoogte

- 1 De hoogte van de subsidie, bedoeld in artikel 3.2, wordt bepaald door het aangevraagde maximum aantal hectares per leefgebied te vermenigvuldigen met de gemiddelde kosten per hectare leefgebied, vermenigvuldigd met zes.
- 2 De gemiddelde kosten per hectare leefgebied, bedoeld in het eerste lid, worden bepaald door de begrote kosten per leefgebied, bedoeld in artikel 3.4, onder c, vijfde onderdeel te delen door het maximum aantal hectares dat voor dat leefgebied is aangevraagd.
- 3 Subsidie wordt slechts verstrekt indien toepassing van het eerste en tweede lid ertoe leidt dat de subsidie minimaal € 100.000,- bedraagt.

Artikel 3.8 Verdeelcriteria

- 1 Een aanvraag kan betrekking hebben op één of meer leefgebieden.
- 2 Voor de kwaliteit van het ecologisch effect van de activiteiten in een leefgebied kunnen maximaal 130 punten worden behaald.
- 3 De activiteiten waarvoor subsidie wordt gevraagd, worden beoordeeld op de mate waarin zij voldoen aan de volgende criteria:
  1. de dekkingsgraad, zijnde de verhouding van het aantal hectares beheer dat is aangevraagd tot het totaal aantal hectares leefgebied waarop dat gedeelte van de aanvraag ziet, waarbij maximaal 50 punten kunnen worden toegekend en
  2. de kwaliteit van beheer, zijnde variatie in beheer, waarbij maximaal 40 punten kunnen worden toegekend en
  3. intensiteit van beheer, te onderscheiden in:
    1. het aantal verschillende vormen van beheer dat is aangevraagd, waarbij maximaal 20 punten kunnen worden toegekend en
    2. de zwaarte van het aangevraagde beheer, waarbij maximaal 20 punten kunnen worden toegekend.
- 4 Indien aan de activiteiten in een leefgebied minder dan 20 punten worden toegekend, wordt voor dat onderdeel van de aanvraag de subsidie geweigerd.
- 5 Gedeputeerde staten plaatsen de aanvragen in een prioriteitsvolgorde, die wordt bepaald door het toegekende puntenaantal per aanvraag.
- 6 Indien met de verstrekking van een subsidie aan twee of meer aanvragen waaraan hetzelfde puntenaantal is toegekend, het plafond dreigt te worden overschreden, worden deze aanvragen gerangschikt op de gemiddelde kosten per hectare leefgebied, bedoeld in artikel 3.7, tweede lid, waarbij per aanvraag maximaal 20 punten worden toegekend.
- 7 Bij deze rangschikking worden aan de aanvraag waarbij de gemiddelde kosten het laagst zijn de meeste punten en aan de aanvraag of aanvragen waarbij gemiddelde kosten hoger zijn minder punten toegekend.
- 8 Gedeputeerde staten verstrekken subsidie in volgorde van de vastgestelde prioriteit.

Artikel 3.9

Gereserveerd

Artikel 3.10 Subsidieverlening

De subsidie, bedoeld in artikel 3.2, wordt verleend voor een periode van zes aaneengesloten kalenderjaren, welke periode steeds begint op 1 januari.

Artikel 3.11 Verplichtingen van de subsidieontvanger

De subsidieontvanger heeft in ieder geval de volgende verplichtingen:

- a. uitvoering vindt plaats op landbouwgrond of in, aan, op landschapselementen of watergangen direct grenzend aan landbouwgrond, waarbij er sprake mag zijn van een scheiding van die landbouwgrond door een kavelpad of watergang;
- b. de subsidieontvanger doet uiterlijk voor 1 januari van ieder kalenderjaar per leefgebied of onderdeel van een leefgebied waarvoor is beschikt een opgave van de beheeractiviteiten op perceelsniveau in het daartoe door Gedeputeerde Staten aangewezen systeem;
- c. de gekozen beheeractiviteit of combinatie van beheeractiviteiten mag enkel bestaan uit beheeractiviteiten zoals opgenomen in de koppeltabel als onderdeel van maatregel 28 behorend bij het Plattelands Ontwikkelingsprogramma 2014-2020 en past bij de beheerfunctie of het cluster van beheeractiviteiten zoals beschikt en het bijhorende leefgebied zoals aangewezen in het natuurbeheerplan;
- d. wijzigingen van activiteiten op perceelsniveau die gedurende het kalenderjaar optreden worden door de subsidieontvanger uiterlijk 1 week voorafgaand aan het ingaan van de wijziging gemeld aan Gedeputeerde Staten, door de wijziging op perceelsniveau door te voeren via het daartoe onder b bedoelde systeem en kunnen tot uiterlijk 30 september van het lopende beheerjaar worden doorgevoerd;
- e. wijzigingen bestaande uit het toevoegen van percelen met de daarbij horende beheeractiviteit zijn mogelijk tot en met 15 mei;
- f. wijzigingen bestaande uit het terug trekken van percelen met de daarbij horende beheeractiviteit zijn mogelijk tot en met 30 september van het lopende beheerjaar, tenzij op deze percelen een controle is uitgevoerd;
- g. wijzigingen die betrekking hebben op percelen waarvoor een controle is aangekondigd zijn niet toegestaan;
- h. wijzigingen die betrekking hebben op percelen waar tijdens een controle fouten zijn geconstateerd in het uitgevoerde beheer zijn niet toegestaan;
- i. de subsidieontvanger dient tussen 1 april en 15 mei van ieder kalenderjaar een aanvraag in tot betaling van de jaarvergoeding voor dat kalenderjaar via de Gecombineerde data inwinning;
- j. de subsidieontvanger dient uiterlijk 1 oktober van ieder kalenderjaar een verantwoording in waarin is beschreven:
  - 1°. welke activiteiten als bedoeld onder b, daadwerkelijk zijn uitgevoerd, en
  - 2°. welke wijzigingen als bedoeld onder d, e en f hebben plaatsgevonden en waarom;
- k. de subsidieontvanger dient uiterlijk 1 december van ieder kalenderjaar een voortgangsverslag in;
- l. de subsidieontvanger beschikt voor de gehele duur van de subsidie over een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer, en

Artikel 3.12 Bevoorschotting en betaling

- 1 Gedeputeerde Staten verstrekken een voorschot op het verleende subsidiebedrag, naar aanleiding van het ingediende betaalverzoek, bedoeld in artikel 3.11, onder i.
- 2 Gedeputeerde Staten nemen binnen tien weken na afloop van ieder kalenderjaar een beslissing tot voorschotverlening.
- 3 De beslissing, bedoeld in het tweede lid, kan eenmaal met ten hoogste tien weken worden verdaagd.
- 4 Het voorschot, bedoeld in het eerste lid, wordt in vijf termijnen betaald, steeds binnen zes weken na afloop van de beslissing, bedoeld in het tweede of derde lid.
- 5 De hoogte van het voorschot wordt bepaald door het totaal aantal hectares opgegeven in het betaalverzoek, bedoeld in artikel 3.11, onder i, en waarvoor

daadwerkelijk beheeractiviteiten zijn uitgevoerd, per leefgebied te vermenigvuldigen met de gemiddelde kosten per hectare leefgebied, bedoeld in artikel 3.7, tweede lid.

- 6 Als het bedrag, bedoeld in het vijfde lid, hoger is dan het totaal bedrag dat voor de uitgevoerde beheeractiviteiten op grond van de Catalogus groen blauwe diensten maximaal mag worden vergoed, geldt voor de berekening van het voorschot dit maximum bedrag.

Artikel 3.13 Wijziging subsidieverlening vanwege vergroting areaal

- 1 De subsidieontvanger kan eenmaal per kalenderjaar in de aanvraagperiode een aanvraag indienen tot wijziging van de beschikking tot subsidieverlening met ingang van het volgend kalenderjaar, gericht op vergroting van het areaal.
- 2 Onder vergroting van het areaal, bedoeld in het eerste lid, wordt verstaan:
  - a. vergroting van de minimum en maximum oppervlakte van het leefgebied of onderdeel van het leefgebied waarvoor reeds een beschikking is afgegeven, of
  - b. uitbreiding van de bestaande beschikking met een nieuw leefgebied of een onderdeel daarvan.
- 3 Gedeputeerde Staten kunnen besluiten om, overeenkomstig de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, de beschikking tot subsidieverlening te wijzigen voor de resterende looptijd van de subsidie indien:
  - a. de aanvraag voldoet aan de subsidievereisten genoemd in artikel 3.4, en
  - b. die wijziging leidt tot een verhoging van minimaal € 1.200.
- 4 De hoogte van de subsidie wordt bepaald op basis van de gemiddelde kosten per hectare leefgebied, bedoeld in artikel 3.7, tweede lid, dat van toepassing was ten tijde van het nemen van de beschikking tot subsidieverlening.

Artikel 3.14 Subsidievaststelling

- 1 Gedeputeerde Staten stellen binnen dertien weken na afloop van de zes aaneengesloten kalenderjaren waarvoor de subsidie is verstrekt, de subsidie ambtshalve vast, naar aanleiding van het door de subsidieontvanger in het zesde en laatste kalenderjaar ingediende betaalverzoek, bedoeld in artikel 3.11, onder i.
- 2 De beslissing, bedoeld in het eerste lid, kan eenmaal met ten hoogste dertien weken worden verdaagd.

Artikel 3.15 Sancties

- 1 Gedeputeerde Staten stellen het sanctiebeleid in de vorm van een beleidsregel vast.
- 2 In de beleidsregel, bedoeld in het eerste lid, worden conform verordening (EU) nummer 640/2014 bepalingen opgenomen met betrekking tot de gevolgen van het niet voldoen door de subsidieontvanger aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen.

§ 4 Slotbepalingen

Artikel 4.1 Bijlagen

De volgende bijlage maakt onderdeel uit van deze verordening: Bijlage 1 Index Natuur en Landschap

Artikel 4.2 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het ProvinciaalBlad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 4.3 Overgangsbepaling

De Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2009 wordt ingetrokken met ingang 4 juni 2015, met dien verstande dat die verordening van kracht blijft voor subsidies die voor die datum zijn aangevraagd.

Artikel 4.4 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Subsidieverordening natuur- en landschapsbeheer Gelderland 2016.

Provinciale Staten van Gelderland

Bijlage 1 Index natuur en landschap

L01 Groenblauwe landschapselementen 9

Leeswijzer

Systematiek

In het kader van de vereenvoudiging en transparantie van het Stelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) is een systematiek ontwikkeld die aansluit op de systematiek van de onderdelen Natuur en Agrarisch:

L = Landschap

L01 = landschapselemententypen

L01.01 = landschapsbeheertypen

L01.01.01 = pakket

L01.01.01a = pakketvariant

Binnen het onderdeel Landschap zijn er 4 natuurtypen vastgesteld met daaronder 20 beheertypen. De beheertypen zijn vervolgens verder uitgesplitst in verschillende pakketten die het mogelijk maakt om ook op agrarische grond beheersubsidie aan te kunnen vragen voor landschapsbeheer.

Uitgangspunten van de typologie zijn:

- Natuurtypen zijn bedoeld als sturingsinstrument op landelijk en regionaal niveau.
- Natuurtypen zijn bruikbaar om afspraken op het gebied van landschapsbeheer, ruimtelijke ontwikkeling en milieu op elkaar af te stemmen zodat de nagestreefde natuurkwaliteit gerealiseerd kan worden.
- Natuurbeheertypen zijn bruikbaar voor het typeren van een doelstelling van grote gebieden.
- Zowel natuurlijke landschappen als groene cultuurhistorische elementen zijn geïntegreerd in de natuurtypen.
- De indeling in natuurtypen zowel gebaseerd op abiotische als op biotische condities en op cultuurhistorie.
- Beheertypen zijn bedoeld voor de classificering en indeling van het beheer.
- Beheertypen kunnen (op regionaal niveau) beschouwd worden als eenheden met een kleine variatie in natuurwaarde en abiotische randvoorwaarden.
- Beheertypen zijn geschikt om zowel actuele situaties als doelen mee te beschrijven.
- Binnen een beheertype is sprake van een vergelijkbaar beheer en vergelijkbare kosten (koppeling doelen en middelen).
- Pakketten zijn bedoeld voor de aansturing van het agrarisch natuurbeheer.
- Pakketten zijn bruikbaar voor het typeren van de doelstelling op perceelsniveau.
- De indeling in pakketten is met name gebaseerd op een plaatsing in het ruimtelijk kader (als rand of vlak), beheercyclus, variatie in dichtheden en hydrologische toestand.

Van alle landschapselemententypen is een algemene beschrijving opgenomen. De algemene beschrijving geeft een indruk van het voorkomen en geografische verspreiding van de beheertypen, de kenmerkende natuurwaarden en belangrijkste abiotische en ruimtelijke condities.

Ook van alle landschapsbeheertypen is een algemene beschrijving opgenomen die samen met de afbakening de basis vormt voor de classificering van de beheertypen. Daarnaast zijn de afbakeningen met name gebaseerd op de minimale oppervlakte en/of afmeting in het kader van ecologische en financiële haalbaarheid van de vergoedingen.

In de landschapsbeheertypen staat ook aangegeven dat vanwege de cofinanciering bij agrarisch landschapsbeheer aan bepaalde (beheer)eisen voldaan moet worden wil men in aanmerking komen voor een vergoeding voor het beheer. De algemene beheereisen vormen

10.2.e

From: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Sent: Wednesday, December 23, 2015 2:34 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e 10.2.e
Subject: Emailing: kroondomein_jaarrond_open_tbv_RVO.zip, snl_kroondomein_tbv_RVO.zip
Attachments: kroondomein_jaarrond_open_tbv_RVO.zip; snl_kroondomein_tbv_RVO.zip

Geachte 10.2.e ,

Hierbij stuur ik u, na overleg met de 10.2.e , de shapefile met de jaarrond openstelling voor de recreatie en de shapefile met daarin de snl pakketten.

Ik ben deze week nog bereikbaar tot en met donderdagmiddag, daarna ben ik er weer op maandag 4 januari.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Technisch medewerker
Kroondomein Het Loo
Koninklijk Park 1
7315JA Apeldoorn
T 10.2.e

W kroondomeinhetloo.nl

Mijn vaste werkdagen zijn maandag tm donderdag

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

Van: 10.2.e [redacted]@rvo.nl]
Verzonden: maandag 21 december 2015 9:52
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: Lumpsum-aanvraag KDHL

Geachte 10.2.e [redacted],

Het gaat om de subsidieaanvraag voor (agraris) natuurbeheer en inrichting/functieverandering die door het KDHL is ingediend (zie bijgevoegd document, om de omvang daarvan te verkleinen heb ik daaruit een aantal thans niet-essentiële tabellen/kaartjes verwijderd). Voor de beoordeling/afhandeling van die aanvraag hebben we twee digitale kaartjes (shapefiles) nodig: het ene kaartje is de digitale versie van bijlage 3 van het document (minus de "houtwal en houtsingel"). Het andere kaartje dat we nodig hebben zit niet in het document. Het KDHL heeft aangegeven 1335 ha open te stellen en daarvoor de zgn. recreatiesubsidie te willen ontvangen (zie paragraaf 3.2 van het document). Om dat te kunnen beoordelen hebben we dus een kaartje nodig welke 1335 ha opengesteld worden. We moeten de subsidieaanvraag namelijk toetsen aan het natuurbeheerplan 2016 van de provincie Gelderland.

met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e [redacted]
[redacted]@rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: maandag 21 december 2015 9:31
Aan: 10.2.e [redacted]
CC: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: Lumpsum-aanvraag KDHL

Geachte 10.2.e [redacted]

Wij hebben eerder nog geen contact gehad maar het lukt mij vanmorgen niet om u telefonisch te bereiken, daarom deze vraag per mail;

In uw mail aan de 10.2.e [redacted] van 18 december vraagt u om twee shapefiles, wat is daarvoor de deadline die u in gedachten heeft? Ik heb hiervoor mijn collega nodig die op dit moment kerstverlof heeft en ik wil hem liever niet teruggroepen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Technisch medewerker

Kroondomein Het Loo

Koninklijk Park 1

7315JA Apeldoorn

T 10.2.e

M 10.2.e

W kroondomeinhetloo.nl

Mijn vaste werkdagen zijn maandag tm donderdag

The logo consists of an orange rectangular background. The text 'KROONDOMEIN' is written in a white, serif, all-caps font across the top half. Below it, the text 'HET LOO' is written in the same font across the bottom half.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, March 20, 2015 4:07 PM
To: 10.2.e; 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: RE: Kroomndomein

Beste 10.2.e

Wat een rap antwoord, dank,

Monitoring zit wel in het pakket en wordt onderdeel van de middelen aan RVO.NI. PAS-investeringen zegt mij even niets. Ik baseer mij op het KDM-meerjarenplan 2016/2020.

Goed weekend en laat de zon schijnen daar in het Limburgse!

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 20 maart 2015 15:51
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: RE: Kroomndomein

Hoi, het KDM is bezig met de provincie om alles goed in het NBP te krijgen.
 Daarna gaan we aan de slag om de LuSu voor 2016 op orde te krijgen.
 We zetten dan in op beheer, recreatie, monitoring, functieverandering en inrichting (regulier en PAS)

Voor het ANLB hetzelfde; maar daar worden ze zelf een "quasi collectief".
 Daarbij vergoeden we uitsluitend beheer en monitoring, geen inrichting.

Vraag is wel wie de kosten van de monitoring gaat betalen zowel bij natuur maar ook bij ANB. Doen jullie dat, of? Idem voor de PAS investeringen, gaan die via jullie, of ....?

En voor de goede orde: 10.2.e heeft het KDM als aandachtgebied, niet 10.2.e

Goed weekend..

Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 20 maart 2015 15:38
Aan: 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: Kroomndomein

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Ik ben benieuwd hoe het gaat met de implementatie van de lumpsbenadering bij het Kroondomein? Kunnen we daar even contact over hebben?

Met vriendelijke groeten,

10.2.e

you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

> Retouradres Postbus 40225 8004 DE Zwolle

HET KROONDOMEIN

10.2.e

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Postbus 40225
8004 DE Zwolle
www.rijksoverhe d.nl/ez

T 088 - 042 42 42

Onze referentie
GGB-EZ-8147325-1

Bijlagen
1

Relatienummer
10.2.e

IBAN
10.2.e

BIC
10.2.e

Betreft Beslissing op uw lump sum-aanvraag 2016-2021

Geachte heer 10.2.e ,

Op 8 oktober 2015 heb ik uw aanvraag voor (agraris) natuur- en landschapsbeheer (SVNL2016), en voor investeringssubsidie en subsidie functieverandering (SKNL) ontvangen. Uw aanvraag heb ik geregistreerd onder nummer **8147325**. In deze brief leest u mijn beslissing.

Aanvraag gedeeltelijk goedgekeurd

Ik heb uw aanvraag met nummer 8147325 gedeeltelijk goedgekeurd. Onder het kopje "Waarom gedeeltelijke goedkeuring?" leest u waarom ik niet uw hele aanvraag kan goedkeuren.

Wettelijke grondslag

Ik verstrek u subsidie op basis van de Kaderwet EZ-subsidies onder analoge toepassing van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016 (hierna: de SVNL2016 Gelderland). Ik heb besloten gedeeltelijk van laatstgenoemde verordening af te wijken, omdat een aantal bepalingen naar hun aard niet toepasbaar zijn op het Kroondomein. Onder het kopje "Subsidieverplichtingen" leest u hier meer over.

Opschortende voorwaarde

De subsidie wordt verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat binnen drie maanden na de bekendmaking van deze beslissing tussen het Kroondomein en het ministerie van Economische Zaken een overeenkomst ter uitvoering van deze beslissing wordt gesloten (artikel 4:36 Algemene wet bestuursrecht).

Subsidiebedrag

U krijgt **maximaal** € 4.741.425,90 subsidie voor de hele subsidieperiode. Dit subsidiebedrag is gebaseerd op een vast tarief per jaar tot aan het einde van de subsidieperiode. Ik heb gebruik gemaakt van de **niet-geïndexeerde** tarieven 2016 zoals die door de provincies gezamenlijk zijn vastgesteld. **De tot mijn beschikking staande middelen laten indexering thans niet toe. Mocht hier verandering in komen, dan ben ik bereid dit standpunt te heroverwegen.**

Op het bijgevoegde berekeningsformulier treft u een nadere specificatie van het subsidiebedrag aan. Om administratief-technische redenen is op het berekeningsformulier het subsidiebedrag opgesplitst en toegerekend aan specifieke natuurbeheertypen (natuurbeheer) of leefgebieden (agrarisch natuur- en landschapsbeheer).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Voor de volledigheid merk ik op dat ik de terreinen met het landschapstype "L03.01.00 Aardwerk en groeve" heb toegerekend aan het onderdeel natuur- en landschapsbeheer. Er is namelijk in de SVNL2016 Gelderland, onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer, geen equivalent van dit landschapstype.

Onze referentie
GGB-EZ-8147325-1

Subsidieperiode

De subsidieperiode bestaat uit zes beheerjaren en loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021. Elk beheerjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Bevoorschotting, subsidievaststelling en uitbetaling

Binnen 10 weken na afloop van elk van de eerste vijf beheerjaren neem ik ambtshalve een beslissing over de hoogte van het voorschot. Een voorschot bedraagt maximaal één zesde deel van het subsidiebedrag.

Binnen 13 weken na afloop van de subsidieperiode zal ik de subsidie ambtshalve vaststellen.

Uitbetalingen vinden plaats binnen 6 weken na het betreffende besluit.

De in de eerste en tweede alinea genoemde termijnen laten mijn bevoegdheid om die beslissingen indien nodig te verdagen, onverlet.

Kaartmateriaal

Binnen twee weken na verzending van dit besluit ontvangt u van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) een aantal digitale kaarten. Hierop kunt u de ligging en omvang van de terreinen zien waarvoor ik u subsidie verstrek, alsmede het soort subsidie of aanvullende toeslag.

Subsidieverplichtingen

Onderdeel natuur- en landschapsbeheer:

U voldoet gedurende de subsidieperiode aan de verplichtingen zoals opgenomen in de artikelen 1.6, 2.9 en 2.11 van de SVNL2016 Gelderland.

Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer

U voldoet gedurende de subsidieperiode aan de verplichtingen zoals opgenomen in de artikelen 1.6 en 3.11, onderdelen a, c, f tot en met h en k, van de SVNL2016 Gelderland. U hoeft dus geen jaarlijks betaalverzoek te doen (onderdeel i).

Wijzigingen zoals bedoeld in de onderdelen d en e zijn echter niet toegestaan. In plaats daarvan verleen ik u toestemming om de door u gewenste aanvullende maatregelen (o.a. het bemesten en/of bijzaaien van arme graslanden, aangepast maaibeheer) te treffen, mits deze bijdragen aan de verhoging van de kwaliteit van het betreffende leefgebied. Deze aanvullende maatregelen zijn echter niet subsidiabel.

Daarnaast leg ik u een aanvullende verplichting op, namelijk dat u voldoet aan de Europese en nationale minimumnormen op het gebied van milieu, gezondheid en dierenwelzijn, alsmede de minimumeisen voor het gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Deze aanvullende verplichting geldt alleen voor het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer.

De reden dat ik u deze aanvullende verplichting opleg is als volgt: in het collectieve stelsel zoals opgenomen in de SVNL2016 Gelderland rust bovenstaande verplichting niet op het collectief, maar op de landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond die deel uitmaken van het collectief (de beheerders). Omdat het Kroondomein geen collectief in de zin van de SVNL2016 Gelderland is, merk ik u uit oogpunt van rechtsgelijkheid aan als beheerder.

De subsidiabele activiteiten die u uitvoert zijn gericht op behoud en versterking van een leefgebied. In de tabel hieronder ziet u om welk leefgebied het gaat, de minimale oppervlakte leefgebied en de beheerfuncties die u in elk geval dient te realiseren, en de gemiddelde prijs per hectare leefgebied. De beheerfunctie "verschralen" is optioneel (artikel 3.4 lid 1, onderdeel b, van de SVNL2016 Gelderland en paragraaf 4.5 van het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland). Een deel van de landbouwgronden liggen volgens het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland zowel in een leefgebied droge dooradering als in een leefgebied natte dooradering. Deze landbouwgronden heb ik toegerekend aan het leefgebied natte dooradering. U ondervindt hiervan geen (financieel) voor- of nadeel.

Deel-gebied	Leefgebied	Minimum aantal ha	Verplichte beheerfuncties	Gemiddeld bedrag per ha per jaar
Veluwe	Droge dooradering	87,65	Optimaliseren voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied;	€ 1.562,09
Veluwe	Natte dooradering	57,10	Optimaliseren voortplantingsmogelijkheden; Creëren foerageergebied;	€ 1.494,00

Voorwaarden kunnen veranderen

Voor het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer geldt dat de subsidievoorwaarden aangepast kunnen worden indien de baseline-voorwaarden, de randvoorwaarden of de vergroeningseisen worden aangescherpt.

Als u niet aan die aangescherpte voorwaarden kunt voldoen, krijgt u de gelegenheid het agrarisch natuurbeheer te stoppen zonder dat u de reeds betaalde voorschotten terug moet betalen. RVO.nl houdt u op de hoogte van dergelijke wijzigingen en van de gevolgen die daaruit voortvloeien.

Waarom gedeeltelijke goedkeuring?

Onderdelen investeringssubsidie en subsidie functieverandering (SKNL):

Uw aanvraag voor bovenstaande subsidies moet ik helaas afwijzen. De thans tot mijn beschikking staande middelen laten subsidiëring van die onderdelen momenteel niet toe. Ik heb daarom besloten voorrang te geven aan dat deel van uw aanvraag dat ziet op de instandhouding van de reeds bestaande natuurterreinen, landschapselementen en leefgebieden, in plaats van in te zetten op de realisatie van nieuwe natuur. Ik ben bereid dit standpunt op termijn te herzien, mits de beschikbare middelen dat toelaten.

Onderdeel natuur- en landschapsbeheer:

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

- van de oppervlakte waarvoor u het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide" heeft aangevraagd is 1,05 ha niet subsidiabel. Het betreft een deel van het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 314". Dit gedeelte is in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit een op 5 februari 2016 gevoerd telefoongesprek tussen 10.2.e en een medewerker van RVO.nl is gebleken dat het natuurbeheertype ter plekke (nog) niet aanwezig is.
- met betrekking tot het natuurbeheertype "N06.06 Zuur ven" komt u voor 0,04 ha niet in aanmerking voor subsidie. Ik heb namelijk geconstateerd dat u voor deze oppervlakte tevens het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide" heeft aangevraagd. Het betreft het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 12" respectievelijk "FID 305". Aangezien de provincie het betreffende natuurterrein heeft begrensd met het natuurbeheertype "N06.04 Vochtige heide", heb ik besloten het terrein als zodanig te subsidiëren (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland).
- met betrekking tot het natuurbeheertype "N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland" komt u voor 3,50 ha niet voor subsidie in aanmerking. Het betreft het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 316". Dit terrein is in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit het hiervoor aangehaalde telefoongesprek is gebleken dat ook dit natuurbeheertype ter plekke (nog) niet aanwezig is.
- van de oppervlakte waarvoor u het natuurbeheertype "N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos" heeft aangevraagd is 0,72 ha niet subsidiabel. Het betreft de noordzijde van het natuurterrein dat in de door u aangeleverde digitale kaart is opgenomen als "FID 252" (0,28 ha), alsmede het noordelijke en westelijke deel van het natuurterrein met "FID 253" (0,03 ha). Deze gedeelten zijn in het Natuurbeheerplan 2016 Gelderland niet begrensd (art. 1.3 lid 2, onderdeel a, subonderdeel 1 in samenhang met art. 2.4 lid 1, onderdeel a, van de SVNL2016 Gelderland). Uit mijn beoordeling is bovendien gebleken dat op de afgewezen stukken het betreffende natuurbeheertype niet is gelegen, maar dat u per abuis de schaduw van de overige bomen heeft aangezien als deel van de betreffende natuurterreinen. Ten slotte merk ik op dat de afgewezen delen deels zijn gelegen op respectievelijk de gewaspercelen 21 en 18, waarvoor ik u reeds subsidie verleen in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het is niet mogelijk voor dezelfde oppervlakte beide subsidies te ontvangen. Dit laatste geldt ook voor delen van het natuurterrein met "FID 297": een oppervlakte van 0,41 ha is niet subsidiabel, omdat deze gelegen is op de gewaspercelen 13 (0,03 ha), 14 (0,03 ha) en 15 (0,35 ha).

Onze referentie
GGB-EZ-8147325-1

- met betrekking tot het natuurbeheertype "N16.01 Droog bos met productie" komt u voor 1,18 ha niet voor subsidie in aanmerking. Voor 1,06 ha van deze oppervlakte verleen ik u reeds subsidie in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Het is niet mogelijk voor dezelfde oppervlakte beide subsidies te ontvangen. In onderstaande tabel ziet u welke (delen) van natuurterreinen het betreft:

FID-nr. (uw kaart)	Nr. gewasperceel	Afgewezen oppervlakte
134	82	0,18
152	72	0,12
159	67	0,15
168	62	0,23
188	3	0,19
214	57	0,09
215	39	0,10
Totaal		1,06

Voor het afgewezen deel van het natuurterrein met "FID 207" (0,12 ha) merk ik op dat het hierbij gaat om het noordwestelijke hoekje van gewasperceel 45. Aangezien het hier landbouwgrond betreft, waarvoor u blijkens uw aanvraag ook een subsidie functieverandering wenste, kan er geen sprake zijn van een natuurterrein met het bovenstaande natuurbeheertype.

- voor de bovenstaande oppervlaktes (in totaal 6,49 ha) komt u niet in aanmerking voor de toeslag monitoring. De toeslag monitoring kan slechts verstrekt worden voor zover ook een subsidie voor het beheer van een natuurbeheertype verstrekt wordt (art. 2.4 lid 1 in samenhang met art. 2.5 lid 1 en 2, van de SVNL2016 Gelderland). Dezelfde afwijsreden geldt ook voor de oppervlakte functieverandering van 20,36 ha waarvoor u de toeslag monitoring heeft aangevraagd. Daarnaast zie ik mij genoodzaakt de toeslag af te wijzen voor de natuurbeheertypen "N03.01 Beek en bron" (1,33 ha) en "N04.02 Zoete plas" (16,40 ha). Het gaat hierbij om oppervlaktewateren waarvoor nog geen goede monitoringsmethodiek ontwikkeld is. Daarom is voor beide natuurbeheertypen momenteel geen tarief voor monitoring te bepalen. De totale oppervlakte waarvoor u niet in aanmerking komt voor de toeslag monitoring is 44,58 ha.
- voor een oppervlakte van 2,62 ha komt u tot mijn spijt niet in aanmerking voor de recreatietoeslag. Voor die oppervlakte is namelijk geen subsidie verstrekt voor het in stand houden van een natuurbeheertype (art. 2.6 lid 1 en 2, van de SVNL2016 Gelderland). Het betreft de hierboven afgewezen oppervlaktes met de natuurbeheertypen "N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (0,72 ha) en "N16.01 Droog bos met productie" (1,18 ha). Daarnaast gaat het om:
  - 1) een stukje van 0,25 ha, gelegen tussen de gewaspercelen 5 en 9 en omringt door "FID 194";
  - 2) een stukje van 0,13 ha, gelegen links van gewasperceel 39;
  - 3) een extra stukje van 0,09 ha op gewasperceel 3 (meer een bomenrij);

- 4) een extra stukje van 0,03 ha aan de bovenzijde van gewasperceel 48;
- 5) een extra stukje van 0,22 ha aan de rechterzijde van gewasperceel 82.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Voor al deze stukjes geldt dat u geen onderliggend natuurbeheertype heeft aangevraagd. Bovendien geldt voor de afgewezen oppervlaktes onder de punten 3 tot en met 5 dat zij gelegen zijn op landbouwpercelen waarvoor u subsidie krijgt in het kader van het onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Dergelijke percelen komen niet in aanmerking voor de recreatietoeslag.

Onze referentie
GGB-EZ-8147325-1

Onderdeel agrarisch natuur- en landschapsbeheer:

- voor gewasperceel 36 heeft u een omvang van 1,15 ha opgegeven. De omvang van dit gewasperceel is door RVO.nl bepaald op 1,12 ha. Daarom komt u voor 0,03 ha niet in aanmerking voor subsidie. Deze oppervlakte heb ik in mindering gebracht bij het leefgebied "droge dooradering".
- voor gewasperceel 77 heeft u een omvang van 13,50 ha opgegeven. Alhoewel RVO.nl tot een identieke oppervlakte van het gewasperceel is gekomen, blijkt uit uw intekening dat u niet het volledige gewasperceel heeft aangevraagd. U heeft een hoekje linksboven van het gewasperceel niet ingetekend. U heeft waarschijnlijk, net als ik, geconstateerd dat het betreffende stukje van het gewasperceel niet door de provincie Gelderland begrensd is als leefgebied. Daarom komt u voor 0,51 ha niet in aanmerking voor subsidie (art. 1.1, onderdeel p in samenhang met art. 3.2 van de SVNL2016 Gelderland). Deze oppervlakte heb ik in mindering gebracht bij het leefgebied "natte dooradering".

Overstap van SNL naar SVNL2016

Momenteel ontvangt u voor een groot aantal terreinen waarop deze beslissing ziet reeds subsidie op grond van de SNL. Ik zal die SNL-subsidies per 1 januari 2016 voortijdig vaststellen om te voorkomen dat u twee keer subsidie ontvangt. U krijgt daarover op een later moment apart bericht.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na verzending van deze brief digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen. De datum bovenaan deze brief is de verzenddatum.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via mijn.rvo.nl/bezwaar. Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, postbus 40219, 8004 DE Zwolle.

Vermeld in uw bezwaarschrift in ieder geval onze referentie, het briefkenmerk en de datum van de beslissing waartegen u bezwaar maakt. U vindt onze referentie en het briefkenmerk in de rechter kantlijn van deze brief.

Meer informatie

Heeft u vragen, kijk dan op mijn.rvo.nl. Of neem telefonisch contact op met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

met vriendelijke groet,

Onze referentie
GGB-EZ-8147325-1

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam

Bijlage(n): berekeningsformulier

CONCEPT

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Wednesday, March 2, 2016 4:06 PM
To: 10.2.e)
Cc: 10.2.e
Subject: parafenroute "lump sum"-beschikking Kroondomein
Attachments: Parafenroute Kroon 01-03-16-RV.doc

Importance: High

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Zoals net telefonisch besproken: de parafenroute voorziet er in dat eerst de teammanager en vervolgens René van de Burg zijn paraaf zet. Ik heb 10.2.e gevraagd om naar de concept-beschikking te kijken (vanwege het "4 ogen"-principe moet er een tweede controle plaatsvinden). Hij zou me daar vanavond/morgenvroeg zijn reactie op geven. Jij ziet hem morgen sowieso, dus jullie stemmen ook samen even af.

Zodra de teammanager/René van de Burg hun paraaf gezet hebben, zal ik de stukken doorleiden naar jou. Jij draagt dan zorg voor de verdere routing (parafen van jouw directeur, evt. het Bureau Bestuursraad, DG). Ik heb in de bijgevoegde parafennota al een toelichting geschreven m.b.t. de achtergrond van het besluit. Kijk even in hoeverre dat bruikbaar is voor jou en of je nog wijzigingen wenst.

Overigens gaan we ook in één keer 11 andere besluiten voorleggen: dit zijn de (voortijdige) vaststellingen van de oude "SNL-a"-aanvragen. De twee "SNL-n"-aanvragen van het Kroondomein worden op een later moment aangeleverd, omdat Uitvoering daar nog niet klaar mee is (de "SNL-n"-aanvragen hebben betrekking op het grootste deel van het areaal (ca. 6300 ha) en de meeste beheereenheden).

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

[_rvo.nl](http://www.rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Ministerie van Economische Zaken

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Auteur

10.2.e

Datum

2 maart 2016

Kenmerk

DR-KROON-16-2

nota

Subsidiebesluiten voor Kroondomein

Kopie aan

N&B: 10.2.e

RVO.nl/SAN EU: 10.2.e

Bijlage(n)

12

Parafenroute

Paraaf 10.2.e Directeur KPEU RVO.nl	Paraaf 10.2.e Directeur N&B	Paraaf 10.2.e DG Agro en Natuur
Medeparaaf 10.2.e Teamanager RVO.nl	Paraaf 10.2.e BBR	Medeparaaf

Aanleiding

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) biedt u ter ondertekening aan:

- 1 beschikking waarbij subsidie wordt verstrekt aan het Kroondomein (kenmerk GGB-EZ-8147325-1);
- 11 beschikkingen waarbij eerder aan het Kroondomein verstrekte subsidies worden vastgesteld.

Voor het ondertekenen van deze besluiten heeft RVO.nl geen mandaat. Besluiten, gericht aan het Kroondomein, worden door u persoonlijk ondertekend.

Verzoek

Ik verzoek u de bijgesloten subsidiebeschikkingen te ondertekenen en daarmee in te stemmen met de subsidieverlening c.q. de subsidievestigingen.

Toelichting*Inleiding*

Begin april 2014 heeft het Kroondomein Het Loo (hierna: KDHL) een voorstel ingediend om voor de periode 2015 tot 2020 te komen tot één "lump sum"-aanvraag voor al haar (agrarisch) natuurbeheer, alsmede voor haar activiteiten ter versterking van bestaande natuur en realisatie van nieuwe natuur (inrichting en functieverandering). Aanleiding voor haar verzoek was de wens om de administratieve lasten voor zowel KDHL als RVO.nl terug te dringen. Deze lasten namen voor beide partijen toe als gevolg van het grote aantal ingediende en gehonoreerde SNL-aanvragen.

Ontvangen BBR

In oktober 2014 heeft naar aanleiding van bovenstaand voorstel (ambtelijk) overleg plaatsgevonden tussen KDHL, de Directie Natuur en Biodiversiteit en

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Kenmerk
DB /

RVO.nl. Partijen hebben toen in gezamenlijk overleg besloten om met ingang van 1 januari 2016 te komen tot één "lump sum"-aanvraag. Reden voor het uitstel met één jaar was dat de provincies in 2014 en 2015 nog werkten aan een nieuw subsidiestelsel voor (agraris) natuur- en landschapsbeheer (de SVNL2016, voorheen bekend als ANLb), welk per die datum ingevoerd zou worden. Het was daarom wenselijk de invoering van dit nieuwe stelsel af te wachten. KDHL heeft de tussenliggende periode benut om haar voorstel aan te passen aan de voorwaarden van de SVNL2016. Desondanks is haar aanvraag binnen de SVNL2016 uniek, omdat zij zowel het natuurbeheer, het agrarisch natuurbeheer als inrichting/functieverandering omvat.

Geen medefinanciering

De subsidie wordt volledig betaald met nationale middelen uit de begroting van het ministerie. Er vindt geen medefinanciering door de Europese Unie of de provincie Gelderland plaats.

Ecologisch toetsing door de provincie Gelderland

De aanvraag is tevens ter advisering voorgelegd aan de provincie Gelderland. Aan de provincie is gevraagd te toetsen of de aanvraag (ecologisch) past binnen de gebiedsontwikkeling die de provincie ter plaatse beoogt (toetsing aan natuurbeheerplan en provinciale beleidsdoelstellingen). De provincie heeft een positief advies gegeven.

Subsidieperiode, beschikbaar budget en hoogte subsidie

De subsidie wordt verstrekt voor een 6-jarige periode, welke loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021.

Het beschikbare budget bedraagt maximaal € 4.758.000,- (€ 793.000,- per jaar). Dit budget is onvoldoende om de gehele aanvraag te honoreren. Daarom worden de beschikbare middelen ingezet voor de instandhouding van de reeds aanwezige natuurwaarden. Er wordt geen subsidie verstrekt voor de onderdelen inrichting en functieverandering. Het KDHL heeft aangegeven laatstgenoemde onderdelen zelf ook als sluitpost te beschouwen, en heeft geen bezwaren tegen de gemaakte keuze.

De provincies hebben inmiddels besloten de reeds gepubliceerde SVNL-tarieven 2016 voor het onderdeel natuur- en landschapsbeheer te verhogen (indexeren) met 4,61%. Omdat het beschikbare budget deze indexering niet toelaat, hanteert u nog de huidige tarieven. In de subsidiebeschikking geeft u aan deze keuze op termijn te willen heroverwegen, mits de middelen dat toelaten.

Door bovenstaande keuzes zal niet het volledige budget gebruikt worden. Over de totale subsidieperiode gerekend blijft er een bedrag van ca. € 16.500,- onbenut. Gelet op de door het KDHL ingediende plannen voor de realisatie van nieuwe natuur, waarbij in alle gevallen functieverandering zal moeten plaatsvinden, is dit resterend bedrag echter veel te laag om in dat kader nog zinvol in te zetten.

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Kenmerk
DB /

Toeslagen en begrenzing natuurbeheerplan

KDHL heeft verzocht om in aanmerking te komen voor de toeslag recreatie, de toeslag monitoring en de toeslag schaapskuddes. De provincie Gelderland heeft in het natuurbeheerplan geen gebieden opgenomen waar de toeslag schaapskuddes verstrekt kan worden. U verstrekt desondanks deze toeslag, omdat dit aansluit bij uw beleid ten aanzien van het in stand houden van schaapskuddes. Ook het KDHL heeft aangegeven groot belang te hechten aan de inzet van schaapskuddes en het verkrijgen van de toeslag. U bent niet gebonden aan het natuurbeheerplan van de provincie, maar RVO.nl zal de provincie Gelderland verzoeken om alsnog de in aanmerking komende terreinen te begrenzen. Hierbij zullen ook een aantal andere kleine onvolkomenheden in de begrenzing gecorrigeerd worden.

Juridische basis

De subsidieverlening vindt plaats op basis van de Kaderwet EZ-subsidies, waarbij voor de subsidievoorwaarden gebruik wordt gemaakt van de bepalingen van de Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer 2016 (SVNL2016) van de provincie Gelderland. Op een aantal punten wijkt u (soms noodgedwongen) af van deze subsidieverordening.

Afwijkingen van provinciale subsidieverordening

Het KDHL is geen vereniging van landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond, maar beheert zelf alle aangevraagde terreinen. Zij is dus geen "collectief" in de zin van de SVNL2016. Hierdoor komt zij niet in aanmerking voor een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer, hetgeen een vereiste is om in aanmerking te komen voor een subsidie voor het uitvoeren van een project dat gericht is op behoud en versterking van een leefgebied (agrarisch natuur- en landschapsbeheer). Wél beschikt het KDHL over een certificaat natuurbeheer. Bovendien voert het KDHL al jaren agrarisch natuurbeheer uit. Hiermee is de kwaliteit van het agrarisch natuurbeheer afdoende geborgd. U ontheft daarom het KDHL van de verplichting om in bezit te zijn van een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer.

Omdat het KDHL gedurende het gehele subsidietijdvak dezelfde activiteiten op dezelfde landbouwpercelen zal uitvoeren, is het niet noodzakelijk dat zij een jaarlijks beheerplan, betaalverzoek of verantwoording indient. U ontheft het KDHL daarom van deze verplichtingen. Het KDHL zal uiterlijk 1 december van elk subsidiejaar een voortgangsverslag indienen. Hierin zal ook aandacht zijn voor de effecten van de aanvullende maatregelen die het KDHL mag treffen om de kwaliteit van het leefgebied te verhogen. Deze aanvullende maatregelen zijn niet in de SVNL2016 opgenomen, en daarom niet subsidiabel.

Hier staat tegenover dat u aan het KDHL een aanvullende verplichting oplegt, namelijk dat zij bij het uitvoeren van het agrarisch natuurbeheer de rand- en baselinevoorwaarden in acht neemt. Een collectief heeft deze verplichting niet, omdat zij zelf geen beheerder is en dus deze voorwaarden niet kan overtreden. Deze verplichting rust derhalve op de leden van het collectief (de feitelijke beheerders). Het naleven van deze voorwaarden is een verplicht onderdeel van

**Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland**

Kenmerk
DB /

elke agromilieuverbintenis. Zij zijn daarom ook van toepassing op het KDHL. Op deze wijze wordt tevens voorkomen dat op dit punt rechtsongelijkheid ontstaat tussen het KDHL en andere subsidieontvangers.

Subsidievaststellingen

Voor het overgrote deel van de (natuur)terreinen waarvoor u op grond van bovenstaande "lump sum"-aanvraag subsidie verstrekt, ontvangt het KDHL reeds subsidie op basis van eerdere aanvragen. Deze eerdere aanvragen moeten per 1 januari 2016 (voortijdig) beëindigd worden. Alleen op die wijze kan het aantal aanvragen tot één teruggebracht worden. Bovendien wordt op die wijze dubbele financiering voorkomen.

U wordt verzocht de bijgevoegde 11 besluiten tot subsidievaststelling te ondertekenen. Het gaat hierbij om de vaststelling van het agrarisch natuurbeheer. Op een later tijdstip zullen aan u nog twee besluiten tot vaststelling van het natuurbeheer worden voorgelegd. Vanwege de grote omvang van die aanvragen was het helaas niet mogelijk om ook deze besluiten aan u voor te leggen.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Friday, March 11, 2016 10:32 AM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e
Subject: FW: Subsidiebesluiten voor Kroondomein
Attachments: honertm_2016-03-10_17-18_3982.pdf; ATT00001.htm

Tracking: Recipient

10.2.e

10.2.e

10.2.e

Hallo 10.2.e

Bij deze de door 10.2.e en 10.2.e geparafeerde nota. De brieven zelf heb ik je afgelopen woensdag 9 maart om 17:07 gestuurd (mail was gericht aan 10.2.e met jou in de CC). Wil jij die brieven en bijlagen in kleur uitprinten en verder in procedure brengen (de Excel-documenten hoef je niet uit te printen/bij te voegen)? Dat gaat denk ik sneller dan dat ik de brieven hier uitprint en ze fysiek naar Den Haag stuur. Nadat de stas ze getekend heeft, wil je ze dan terugsturen naar 10.2.e. Gebruik daarbij maar het rechtstreekse adres van RVO Roermond:

Rijkdienst voor Ondernemend Nederland
T.a.v. 11.1
Postbus 965
6040 AZ Roermond.

1

11.1 zal dan zorgdragen voor de verzending aan het KDHL. **LET OP: Het is belangrijk dat jullie de brieven niet van een (verzend)datum voorzien, dat gebeurt in Roermond. Zet op de envelop waarin je alle brieven naar Roermond stuurt "vertrouwelijk" en "niet afstempelen". Dit om te voorkomen dat onze postkamer de getekende brieven van een stempel "datum ontvangst" voorziet.**

met vriendelijke groet,

10.2.e
Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijkdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

.....
T 10.2.e

.....
_rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 10 maart 2016 18:41
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Subsidiebesluiten voor Kroondomein

10.2.e

Stuur jij dit morgen met de bijlagen door naar 10.2.e

Gr 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>
Datum: 10 maart 2016 17:22:57 CET
Aan: 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>
Kopie: 10.2.e <[redacted]@rvo.nl>
Onderwerp: Subsidiebesluiten voor Kroondomein

Hierbij het door 10.2.e geparafeerde exemplaar.

Groet, 10.2.e

TER ONDERTEKENING

Aan de Staatssecretaris

Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland

Auteur

10.2.e

Datum

9 maart 2016

Kenmerk

RVO-KROON-16-2

nota

Subsidiebesluiten voor Kroondomein

Kopie aan

10.2.e

Bijlage(n)

12

Parafenroute

10.2.e

Directeur KPEU RVO.nl

Teammanager N&B

DG Agro en Natuur

10.2.e

Teammanager RVO.nl

BBR

Aanleiding

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) biedt u ter ondertekening aan:

- 1 beschikking waarbij subsidie wordt verstrekt aan het Kroondomein (kenmerk GGB-EZ-8147325-1);
- 11 beschikkingen waarbij eerder aan het Kroondomein verstrekte subsidies worden vastgesteld.

Voor het ondertekenen van deze besluiten heeft RVO.nl geen mandaat. Besluiten voor het Kroondomein worden op basis van de Kaderwet EZ-subsidies door u persoonlijk ondertekend.

Verzoek

Ik verzoek u de bijgesloten subsidiebeschikkingen te ondertekenen en daarmee in te stemmen met de subsidieverlening c.q. de subsidievaststellingen.

Toelichting

Inleiding

Kroondomein Het Loo omvat een landgoed van circa 10.400 ha en omvat 2 deelgebieden: het Staatsdomein bij het Loo (3640 ha) en het eigenlijke Kroondomein (6750 ha), bestaande uit het grootste deel van de Koninklijke Houtvesterij. Voor het Staatsdomein bij het Loo heeft de Staat het volle eigendom, voor het eigenlijke Kroondomein het Loo (hierna: het Kroondomein) heeft de Staat het blote eigendom, terwijl het vruchtgebruik (economisch eigenaar en gebruikersrechten) bij de Koning ligt. Het beheer van het Kroondomein wordt namens de Koning uitgevoerd door de rentmeester. Als privaatrechtelijk vruchtgebruiker van het eigenlijke Kroondomein kan de Koning evenals iedere

Ontvangen BBR

andere private exploitant van bos- en natuurterreinen gebruik maken van subsidieregelingen.

Huidige situatie

Voor beheer- en inrichtingsmaatregelen van het eigenlijke Kroondomein wordt door het Rijk jaarlijks subsidie verstrekt van in totaal circa € 785.000,-. Op deze subsidie zijn de voorwaarden van de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer (beheer) respectievelijk de Subsidieregeling Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap (inrichting) van de provincie Gelderland van analoge toepassing. De subsidie wordt door EZ verstrekt op basis van de ministeriële verantwoordelijkheid van de minister-president voor het Koningshuis. Beschikkingen worden door de Staatssecretaris getekend op basis van de Kaderwet EZ-subsidies.

De "lump sum"-aanvraag

Begin april 2014 heeft het Kroondomein een voorstel ingediend om voor de periode 2015 tot 2020 te komen tot één "lump sum"-aanvraag voor al haar (agrarisch) natuurbeheer, alsmede voor haar activiteiten ter versterking van bestaande natuur en realisatie van nieuwe natuur (inrichting en functieverandering). Aanleiding voor haar verzoek was de wens om de administratieve lasten voor zowel het Kroondomein als RVO.nl terug te dringen. Deze lasten namen voor beide partijen toe als gevolg van het grote aantal ingediende en gehonoreerde SNL-aanvragen.

In oktober 2014 heeft naar aanleiding van bovenstaand voorstel (ambtelijk) overleg plaatsgevonden tussen het Kroondomein, de Directie Natuur en Biodiversiteit en RVO.nl. Partijen hebben toen in gezamenlijk overleg besloten om met ingang van 1 januari 2016 te komen tot één "lump sum"-aanvraag. Reden voor het uitstel met één jaar was dat de provincies in 2014 en 2015 nog werkten aan een nieuw subsidiestelsel voor (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer (de SVNL2016, voorheen bekend als ANLb), welk per die datum ingevoerd zou worden. Het was daarom wenselijk de invoering van dit nieuwe stelsel af te wachten. Het Kroondomein heeft de tussenliggende periode benut om haar voorstel aan te passen aan de voorwaarden van de SVNL2016. Desondanks is haar aanvraag binnen de SVNL2016 uniek, omdat zij zowel het natuurbeheer, het agrarisch natuurbeheer als inrichting/functieverandering omvat.

Géén medefinanciering

De subsidie wordt volledig betaald met nationale middelen uit de begroting van het ministerie. De Staatssecretaris van Financiën heeft op 16 november 2007 de Tweede Kamer schriftelijk geïnformeerd over de financiering door het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit aan het Kroondomein (kenmerk: BJZ 2007-0702). De financiering voor (agrarisch) natuurbeheer aan het Kroondomein maak geen deel uit van de het Natuurakkoord, en wordt niet door de Europese Commissie gefinancierd.

Ecologisch toetsing aanvraag

De aanvraag is ter advisering voorgelegd aan Alterra, Landschappen.nl en de provincie Gelderland. Aan de provincie is gevraagd te toetsen of de aanvraag (ecologisch) past binnen de gebiedsontwikkeling die de provincie ter plaatse beoogt (toetsing aan natuurbeheerplan en provinciale beleidsdoelstellingen). Landschappen.nl heeft met name het natuurbeheer beoordeeld op haar ecologische effectiviteit en Alterra het agrarisch natuurbeheer. Zij hebben een positief advies gegeven.

Subsidieperiode, beschikbaar budget en hoogte subsidie

De subsidie wordt verstrekt voor een 6-jarige periode, welke loopt van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2021.

Het beschikbare budget bedraagt maximaal € 4.758.000,- (€ 793.000,- per jaar). Dit budget is onvoldoende om de gehele aanvraag te honoreren. Daarom worden de beschikbare middelen ingezet voor de instandhouding van de reeds aanwezige natuurwaarden. Er wordt geen subsidie verstrekt voor de onderdelen inrichting en functieverandering. Het Kroondomein heeft aangegeven laatstgenoemde onderdelen zelf ook als sluitpost te beschouwen, en heeft geen bezwaren tegen de gemaakte keuze.

De provincies hebben inmiddels besloten de reeds gepubliceerde SVNL-tarieven 2016 voor het onderdeel natuur- en landschapsbeheer te verhogen (indexeren) met 4,61%. Omdat het beschikbare budget deze indexering niet toelaat, hanteert u nog de huidige tarieven. In de subsidiebeschikking geeft u aan deze keuze op termijn te willen heroverwegen, mits de middelen dat toelaten.

Door bovenstaande keuzes zal niet het volledige budget gebruikt worden. Over de totale subsidieperiode gerekend blijft er een bedrag van ca. € 16.500,- onbenut. Gelet op de door het Kroondomein ingediende plannen voor de realisatie van nieuwe natuur, waarbij in alle gevallen functieverandering zal moeten plaatsvinden, is dit resterend bedrag echter veel te laag om in dat kader nog zinvol in te zetten.

Juridische basis

De subsidieverlening van de "lump sum"-aanvraag vindt plaats op basis van de Kaderwet EZ-subsidies, waarbij voor de subsidievoorwaarden gebruik wordt gemaakt van de bepalingen van de nieuwe Subsidieverordening Natuur- en landschapsbeheer 2016 (SVNL2016) van de provincie Gelderland. Op een aantal punten wijkt u (soms noodgedwongen) af van deze subsidieverordening.

Toeslagen en begrenzing natuurbeheerplan

Het Kroondomein heeft verzocht om in aanmerking te komen voor de toeslag recreatie, de toeslag monitoring en de toeslag schaapskuddes. De provincie Gelderland heeft in het natuurbeheerplan geen gebieden opgenomen waar de toeslag schaapskuddes verstrekt kan worden. U verstrekt desondanks deze toeslag, omdat dit aansluit bij uw beleid ten aanzien van het in stand houden van schaapskuddes. Ook het Kroondomein heeft aangegeven groot belang te hechten

aan de inzet van schaapskuddes en het verkrijgen van de toeslag. U bent niet gebonden aan het natuurbeheerplan van de provincie, maar RVO.nl zal de provincie Gelderland verzoeken om alsnog de in aanmerking komende terreinen te begrenzen. Hierbij zullen ook een aantal andere kleine onvolkomenheden in de begrenzing gecorrigeerd worden. Naar verwachting zal de provincie deze correcties nog voor de zomer hebben doorgevoerd.

Afwijkingen van provinciale subsidieverordening

Het Kroondomein is geen vereniging van landbouwers en andere gebruikers van landbouwgrond, maar beheert zelf alle aangevraagde terreinen. Zij is dus geen "collectief" in de zin van de SVNL2016. Hierdoor komt zij niet in aanmerking voor een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer, hetgeen een vereiste is om in aanmerking te komen voor een subsidie voor het uitvoeren van een project dat gericht is op behoud en versterking van een leefgebied (agrarisch natuur- en landschapsbeheer). Wél beschikt het Kroondomein over een certificaat natuurbeheer. Bovendien voert het Kroondomein al jaren agrarisch natuurbeheer uit. Hiermee is de kwaliteit van het agrarisch natuurbeheer afdoende geborgd. U ontheft daarom het Kroondomein van de verplichting om in bezit te zijn van een certificaat collectief agrarisch natuurbeheer.

Omdat het Kroondomein gedurende het gehele subsidietijdvak dezelfde activiteiten op dezelfde landbouwpercelen zal uitvoeren, is het niet noodzakelijk dat zij een jaarlijks beheerplan, betaalverzoek of verantwoording indient. U ontheft het Kroondomein daarom ook van deze verplichtingen. Het Kroondomein zal uiterlijk 1 december van elk subsidiejaar een voortgangsverslag indienen. Hierin zal ook aandacht zijn voor de effecten van de aanvullende maatregelen die het Kroondomein mag treffen om de kwaliteit van het leefgebied te verhogen. Deze aanvullende maatregelen zijn niet in de SVNL2016 opgenomen, en daarom niet subsidiabel.

Hier staat tegenover dat u aan het Kroondomein een aanvullende verplichting oplegt, namelijk dat zij bij het uitvoeren van het agrarisch natuurbeheer de rand- en baselinevoorwaarden in acht neemt. Een collectief heeft deze verplichting niet, omdat zij zelf geen beheerder is en dus deze voorwaarden niet kán overtreden. Deze verplichting rust derhalve op de leden van het collectief (de feitelijke beheerders). Het naleven van deze voorwaarden is een verplicht onderdeel van elke agromilieuvorbintenis. Zij zijn daarom ook van toepassing op het Kroondomein. Op deze wijze wordt tevens voorkomen dat op dit punt rechtsongelijkheid ontstaat tussen het Kroondomein en andere subsidieontvangers.

Daarnaast is sprake van afwijkende regelgeving met betrekking tot de openstellingsplicht van het domein. Dit vanwege de Koninklijke jacht.

Subsidievaststellingen

Voor het overgrote deel van de (natuur)terreinen waarvoor u op grond van bovenstaande "lump sum"-aanvraag subsidie verstrekt, ontvangt het

Kroondomein reeds subsidie op basis van eerdere aanvragen. Deze eerdere aanvragen moeten per 1 januari 2016 (voortijdig) beëindigd worden. Alleen op die wijze kan het aantal aanvragen tot één teruggebracht worden. Bovendien wordt op die wijze dubbele financiering voorkomen.

U wordt verzocht de bijgevoegde 11 besluiten tot subsidievaststelling te ondertekenen. Het gaat hierbij om de vaststelling van het agrarisch natuurbeheer. Op een later tijdstip zullen aan u nog twee besluiten tot vaststelling van het natuurbeheer worden voorgelegd. Vanwege de grote omvang van die aanvragen was het helaas niet mogelijk om ook deze besluiten aan u voor te leggen.

(twee weken) en is daarna kortstondig niet aanwezig vanwege een Landbouwrapad. Ik weet daarom niet zeker of hij ze voor de 10e u doet toekomen.

Ik kan u stuur u zo dadelijk de concepten zoals ze in de lijn zijn gebracht. Deze zijn overigens niet veranderd ten opzichte van de eerder door u ontvangen versies.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 26 apr. 2016 om 17:47 heeft 10.2.e <10.2.e@kroondomeinhetloo.nl> het volgende geschreven:

Geachte 10.2.e,

Kroondomein Het Loo heeft enige tijd geleden een conceptbeschikking ontvangen en de mededeling dat die binnenkort getekend zou worden. Echter tot op heden hebben wij nog steeds geen getekende beschikking ontvangen. Het wordt zo wel een enorm lang voortslepend proces. Kunt u er voor zorgen dat het document eerdaags getekend wordt? Als het niet lukt, dan zal de heer 10.2.e na 10 mei zelf actie ondernemen.

Hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
Koninklijk Park 1
7315JA Apeldoorn
 Tel. 10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

<image001.png>

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Wednesday, May 18, 2016 1:35 PM
To: 10.2.e
Cc: 10.2.e
Subject: Re: Beschikking 2016 Lumpsum Kroondomein

Hallo 10.2.e

Het laatste dat ik gehoord heb is dat de stad mogelijk vandaag tekent.

10.2
e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 18 mei 2016 om 13:33 heeft 10.2.e <10.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Zie mail,

Hebben jullie als iets teruggezien van de Stas?

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <10.2.e@kroondomeinhetloo.nl>

Datum: 18 mei 2016 12:15:26 CEST

Aan: "10.2.e" <10.2.e@minez.nl>

Kopie: 10.2.e <10.2.e@minez.nl>, 10.2.e <10.2.e@kroondomeinhetloo.nl>

Onderwerp: Beschikking 2016 Lumpsum Kroondomein

Beste 10.2.e

Na jullie bezoek aan Kroondomein Het Loo vorige zomer is hard gewerkt aan de zogenaamde lumpsumovereenkomst, ingangsdatum 1-1-2016.

De beschikking schijnt al geruime tijd gereed te zijn en zich ter ondertekening in de tas van de staatssecretaris te bevinden.

Niet dat ik me ongerust maak, en we zijn aan de slag gegaan in januari dus voor natuur en recreant wordt goed gezorgd, maar het zou passen een ondertekende beschikking te ontvangen.

Ik hoop dat je dat kunt bevorderen. Binnenkort moet ik de Raad van Beheer Kroondomein onder andere over de vorderingen op dit dossier inlichten.

Ik wil daar niet graag alleen de mededeling moeten doen dat "het waarschijnlijk wel goed komt".

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Kroondomein Het Loo

Koninklijk Park 1

7315 JA Apeldoorn

T 10.2.e

W Kroondomeinhetloo.nl

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

Toelichting digitaal kaartmateriaal bij aanvraag GGB-EZ-8147325-1

Op 30 mei 2016 heeft de staatssecretaris van Economische Zaken de door het Kroondomein Het Loo (hierna: het KDHL) ingediende "lump sum"-aanvraag gedeeltelijk goedgekeurd. Als uitvloeisel van dat besluit zijn door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: de RVO.nl) 3 digitale kaarten aangemaakt waarop de ligging van het goedgekeurde (agrarisch) natuur- en landschapsbeheer is aangegeven. Het kaartmateriaal is op het verzoek van het KDHL zowel in de vorm van een geodatabase-bestand als in de vorm van shapefiles aangemaakt.

Alhoewel de data inhoudelijk identiek is, zijn de titels van de kolommen in de shapefiles iets anders dan in de geodatabase-bestanden. Dit wordt veroorzaakt doordat de kolomnaam bij shapefiles uit maximaal 10 karakters kan bestaan.

Benaming kaarten

De kaarten zijn als volgt genaamd:

1. KROON_AGR_8147325_2016_06_23: deze kaart heeft betrekking op het goedgekeurde agrarisch natuur- en landschapsbeheer;
2. KROON_NAT_8147325_2016_06_23: deze kaart heeft betrekking op het goedgekeurde natuur- en landschapsbeheer;
3. KROON_RECR_8147325_2016_06_23: deze kaart heeft betrekking op de goedgekeurde recreatietoeslag.

Nummering beheereenheden

De eerste 4 cijfers geven het jaartal aan waarin het beheer is gestart. De tweede reeks van 4 cijfers geeft het volgnummer van de "beheereenheid" aan.

Voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer zijn de volgnummers 0001 t/m 0199 gebruikt c.q. gereserveerd voor toekomstige uitbreidingsaanvragen. Hierbij is aangesloten bij de nummering zoals het KDHL die in haar Gecombineerde Opgave 2015 heeft gebruikt.

Voor het natuur- en landschapsbeheer zijn de volgnummers 0201 t/m 0999 gebruikt c.q. gereserveerd voor toekomstige uitbreidingsaanvragen. Het areaal natuurterrein dat bij het KDHL in beheer is, is namelijk vele malen groter dan het areaal landbouwgrond. Daarom is hier een veel grotere serie van volgnummers gereserveerd.

Het areaal waarvoor de recreatietoeslag wordt verstrekt heeft het volgnummer 99999 gekregen.

Toelichting bij de kaart agrarisch natuur- en landschapsbeheer (KROON_AGR_8147325_2016_06_23)

De meeste kolommen spreken voor zich. De volgende kolommen behoeven enige verdere toelichting:

- Code_Beheerpakket = nummer SCAN-pakket dat het KDHL op de betreffende beheereenheid moet uitvoeren;
- Sector_versie = versienummer. Deze kolom is meer voor RVO-intern gebruik. Mochten er ooit wijzigingen optreden bij een BE, dan zal een nieuwe kaart worden gemaakt waarbij de datum aan het einde van de bestandsnaam de meest recente versie zal aanduiden;
- Naam_deelgebied = conform het natuurbeheerplan 2016 van de provincie Gelderland maakt het KDHL deel uit van het gebied "Veluwe";
- Typecode_Leefgebied = het soort leefgebied. De landbouwgronden van het KDHL zijn in het natuurbeheerplan 2016 van de provincie Gelderland begrensd als leefgebied "A13 Droge dooradering" of als leefgebied "A14 Natte dooradering". Een aantal gronden kent een begrenzing met beide leefgebieden. In het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris is opgenomen dat die gronden worden toebedeeld aan het leefgebied "A14 Natte dooradering";

- Datum_Opgave = de ontvangstdatum van de aanvraag
- Regeling_Type = een RVO-interne aanduiding voor het onderdeel "agrarisch natuur- en landschapsbeheer" uit de Subsidieverordening Natuur- en Landschapsbeheer Gelderland 2016;
- Zaaknummer = het aanvraagnummer;
- Shape_Area = de oppervlakte van de beheereenheid in vierkante meters.

Toelichting bij de kaart natuur- en landschapsbeheer (KROON_NAT_8147325_2016_06_23)

Ook in dit geval geeft de kolom "Shape_Area" de oppervlakte van de beheereenheid in vierkante meters aan. Bij de volgende natuurbeertypen komt de totale oppervlakte in deze kolom niet overeenkomt met de oppervlakte die op het berekeningsformulier bij het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris is opgenomen:

- N03.01 Beek en bron
- N06.06 Zuur ven of hoogveenven
- N07.01 Droge heide
- N10.02 Vochtig schraalland
- N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland
- N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos

In alle gevallen geldt dat de oppervlakte zoals opgenomen op het berekeningsformulier bij het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris leidend zijn.

Toelichting bij de kaart recreatietoeslag (KROON_RECR_8147325_2016_06_23)

Wederom geeft de kolom "Shape_Area" de oppervlakte in vierkante meters aan. Ook hier geldt dat de totale oppervlakte iets kleiner is dan de oppervlakte zoals opgenomen op het berekeningsformulier bij het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris. De laatstgenoemde oppervlakte is hier leidend.

Om (interne) administratief-technische redenen heeft RVO.nl de pakketcode gewijzigd in "8888". Op het berekeningsformulier bij het goedkeuringsbesluit van de staatssecretaris staat de pakketcode "7590" vermeld.

Agrarisch natuurbeheer:

1. Het KDHL zal gedurende het gehele subsidietijdvak de aangegeven activiteiten blijven uitvoeren op dezelfde locatie (conform de aanvraag). In de beschikking zal worden opgenomen dat wisseling van activiteiten (art. 3.11, onderdeel d) en percelen (art. 3.11, onderdeel e) niet toegestaan is (conform concept-beschikking). Het mogelijk maken van deze wisselingen zou betekenen dat het KDHL elk jaar aan RVO.nl zou moeten doorgeven waar zij welke activiteiten heeft uitgevoerd. Dit zou voor zowel het KDHL als RVO een ongewenste toename van de administratieve lasten betekenen. De door het KDHL gewenste flexibiliteit zal gerealiseerd worden door in de beschikking op te nemen dat het KDHL toestemming heeft om de aanvullende maatregelen te nemen die zij nodig acht, mits dit leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het betreffende leefgebied;

Natuurbeheer:

1. Uit onze analyse blijkt dat de aangevraagde natuurbeheertypen niet altijd overeenkomen met de begrenzing in het natuurbeheerplan 2016 van de provincie Gelderland (het gaat hier niet om kleine snippers). Wij zullen dit aan de provincie voorleggen met het verzoek de begrenzing te corrigeren. Ik zal aan de Beleidsdirectie vragen of de subsidie nu al verstrekt kan worden, of dat gewacht moet worden tot de provincie de begrenzing gecorrigeerd heeft. In het laatste geval zal de beslissing op de aanvraag langer op zich laten wachten;
2. De provincie heeft in het natuurbeheerplan 2016 geen terreinen begrensd die in aanmerking komen voor de toeslag schaapskuddes. Uitgaande van de door het KDHL aangevraagde oppervlakte zou het gaan om een jaarlijks bedrag van ca. € 85.000,-. Ik heb u de vraag voorgelegd of ik aan de provincie moet vragen om de terreinen met de natuurbeheertypen N06.04 en N07.01 alsnog te begrenzen, of dat u het vrijgekomen bedrag voor andere zaken (inrichting/functieverandering) wilt inzetten. U heeft aangegeven dat u de voorkeur geeft aan het ontvangen van de toeslag schaapskuddes. Ik zal derhalve aan de provincie vragen de noodzakelijke begrenzing te realiseren;
3. In de aanvraag heeft het KDHL verzocht om recreatiesubsidie voor 1335 ha. In de aangeleverde digitale kaart staat "slechts" een oppervlakte van 1307,10 ha. U heeft aangegeven dat ik de laatstgenoemde oppervlakte mag beschouwen als de aangevraagde oppervlakte;
4. Het KDHL heeft via de Bosgroep Midden-Nederland (bij de provincie) een aanvraag ingediend voor subsidie functieverandering voor twee percelen ten zuiden van Uddel (percelen 80 en 81). In de aangeleverde digitale kaart heeft u hiervoor reeds "beheersubsidie" aangevraagd voor de natuurbeheertypen N06.04 en N12.02. U heeft aangegeven dat beide natuurbeheertypen ter plekke nog niet gerealiseerd zijn, omdat door het tijdsverloop zaken door elkaar zijn gaan lopen. Omdat beide percelen ook niet begrensd zijn door de provincie, zal de aangevraagde beheersubsidie voor beide percelen dus afgewezen worden. Daarmee blijft het voor u mogelijk (op termijn) een SKNL-aanvraag in te dienen voor beide percelen;
5. Op één stukje natuurterrein (ca. 0,04 ha) heeft het KDHL per ongeluk zowel het beheertype N06.04 als N06.06 aangevraagd. Aangezien de provincie het betreffende terrein begrensd heeft met het beheertype N06.04, zal het als zodanig gesubsidieerd worden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

[rvo.nl](http://www.rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Hallo 10.2.e

Ik kan het pdf-bestand niet openen (Adobe geeft aan dat het beschadigd is en als ik het probeer op te slaan is het bestand slechts 1Kb groot i.p.v. 65). Zou je het opnieuw kunnen toezenden? En wil je dat ik meega op 12 oktober?

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

T 10.2.e

www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e

Verzonden: dinsdag 30 augustus 2016 10:01

Aan: 10.2.e

Onderwerp: Fwd: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Info, datum van bezoek is 12 oktober.

11.1

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @minez.nl>

Aan: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>

Kopie: 10.2.e @minez.nl>, 10.2.e

@kroondomeinhetloo.nl>

Onderwerp: Antw.: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Met bijlage...

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 29 augustus 2016 14:42

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e
 Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Geachte 10.2.e

Inmiddels is de wijziging van de opschortende voorwaarde beschikking Kroondomein verzonden. (Digitaal bijgevoegd)

Graag komen 10.2.e en ik een keertje langs om met deze voorwaarde als achtergrond, onze samenwerking met het Kroondomein te bespreken. Tevens is dit een goede gelegenheid om kennis te maken met 10.2.e en om de beoordelingsresultaten van het beheerplan 2016 door te nemen, nog voor het beheer in 2017 start. 10.2.e zou het ook zeer op prijs stellen om (hernieuwd) kennis te mogen maken met het Kroondomein.

Ik heb daarvoor even drie datavoordstellen uitgezocht:

- 12 oktober mogelijk, vanaf ca 15.15;
- 2 november, vanaf 13.45;
- 3 november vanaf 13.45 i.

Dit zijn de tijden wanneer we in Apeldoorn aankomen.

Past één van deze data ook voor jullie?

Groet,
 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl

Verzonden: woensdag 17 augustus 2016 13:34

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Beste 10.2.e

art 41 GW

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest Koninklijk Park 1 7315JA Apeldoorn Tel. 10.2.e Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e

Verzonden: maandag 25 juli 2016 10:44

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Beste 10.2.e

Zoals al aangegeven ga ik akkoord met de tekst van het besluit, maar graag wat specifieker waar het "na de vakantie" betreft. Wanneer zal ik je bellen?
Zelf ben ik van 30 juli - 14 augustus afwezig.

Hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest Koninklijk Park 1 7315JA Apeldoorn Tel. 10.2.e Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e

Verzonden: vrijdag 22 juli 2016 16:10

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Beste 10.2.e

Wat mij betreft akkoord.

Hartelijke groet en prettig weekend,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest Koninklijk Park 1 7315JA Apeldoorn Tel. 10.2.e Mob. 10.2.e
www.kroondomeinhetloo.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e [mailto:10.2.e@minez.nl]

Verzonden: vrijdag 22 juli 2016 14:54

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e 10.2.e

Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Geachte 10.2.e

Ik heb samen met de RVO in concept een besluit over het herzien van de opschortende voorwaarde opgesteld. Bijgevoegd. Indien u in kunt stemmen met deze formulering, zal ik deze voor ondertekening voorleggen aan mijn directeur. Na de vakantie kunnen we dan even kijken wanneer we de afspraak maken. Goed?

Groet,

10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl]
 Verzonden: donderdag 16 juni 2016 11:55
 Aan: 10.2.e [redacted]
 CC: 10.2.e [redacted], 10.2.e [redacted]
 Onderwerp: RE: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Geachte 10.2.e [redacted]

Bedankt voor het snelle antwoord.
 Wat ons betreft lijkt een bezoek hier prima, waarbij de opschortende voorwaarde dan wordt behandeld in de zin van geregeld.
 Kunt u een voorstel doen?

Hartelijke groet,

10.2.e [redacted]

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest Koninklijk Park 1 7315JA Apeldoorn Tel. 10.2.e [redacted] Mob. 10.2.e [redacted]
www.kroondomeinhetloo.nl

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e [redacted]@minez.nl]
 Verzonden: woensdag 15 juni 2016 14:16
 Aan: 10.2.e [redacted]
 CC: 10.2.e [redacted], 10.2.e [redacted]
 Onderwerp: Re: Beschikking overeenkomst KDHL en EZ

Geachte 10.2.e [redacted]

Dit is een opschortende voorwaarde die in alle beschikkingen voor collectieven staan. Wij kunnen daar als EZ ook vanaf zien. Daar moeten we dan jullie wel schriftelijk van op de hoogte brengen.
 Eventueel is een alternatief dat we, 10.2.e [redacted] en ik, een bezoek brengen. Daarbij kan het proces om tot beschikking te komen worden besproken en hoe om te gaan met deze overeenkomst. Daarnaast kan toekomstige samenwerking, bv rapportages, worden besproken.

Goed idee? Overigens, wanneer wij afzien van de opschortende voorwaarde hoeft dit niet door de EU Cie te worden ondertekend, maar op MT niveau.

Groet,
 10.2.e [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 15 jun. 2016 om 13:28 heeft 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl> het volgende geschreven:

Geachte 10.2.e [redacted]

Dank voor de 'beslissing Lumpsumaanvraag 2016 - 2021' van 30 mei jl., die wij in goede orde hebben mogen ontvangen.

Volgens de beslissing wordt de subsidie verstrekt onder de opschortende voorwaarde dat er binnen drie maanden een overeenkomst tussen EZ en KDHL moet worden gesloten aangaande deze lumpsumaanvraag. Ligt hiervoor het initiatief bij EZ of moeten wij actie ondernemen?

Graag ontvang ik op korte termijn een antwoord op deze vraag.

Bij voorbaat dank.

Hartelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager Kroondomein
Het Loo/Het Loo Royal Forest Koninklijk Park 1 7315JA Apeldoorn Tel.

10.2.e

Mob. 10.2.e www.kroondomeinhetloo.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized

recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

From: 10.2.e
Sent: Tuesday, November 22, 2016 6:42 PM
To: 10.2.e
Subject: Re: kroondomein en openstelling

Nog een aanvulling: het Kroondomein heeft zelf niets gezegd over de jacht. Daar zijn wij in de beschikking over begonnen. Daarom is het aannemelijk dat de jacht niet op die delen van het Domein plaatsvindt waarvoor recreatiesubsidie is verstrekt.

10.2
e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 nov. 2016 om 18:36 heeft 10.2.e <[redacted]@rvo.nl> het volgende geschreven:

Hallo 10.2.e

Misschien verstandig om te melden dat de juridische grondslag de Kaderwet EZ-subsidies is onder analoge toepassing van de Gelderse SVNL'16?

Aantal ha onder beheer is ca 6300.

Plus op het einde vermelden dat het gaat om de veiligheid van de Kroondrager en zijn familie?

10.2
e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 nov. 2016 om 18:27 heeft 10.2.e <[redacted]@minez.nl> het volgende geschreven:

Klopt dit zo'n beetje?

10.2.
e

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 22 november 2016 18:27
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e

Onderwerp: kroondomein en openstelling

Subsidie Kroondomein Het Loo en openstelling

De Kroondrager kan onder dezelfde voorwaarden als iedere andere private exploitant van bos- en natuurterreinen, gebruikmaken van s subsidie voor (agrarisch) natuurbeheer.

De subsidie bedraagt jaarlijks € 772.000 euro. Op de subsidie zijn de voorwaarden van de Provinciale subsidieverordeningen Natuur- en Landschapsbeheer en Kwaliteitsimpuls Natuur en Landschap van toepassing.

De subsidie omvat circa 6200 ha, waarbij op ongeveer 1300 ha een extra toeslag voor recreatie is toegekend. Bij deze laatste hectares geldt een jaarronde openstellingsplicht, waar het Kroondomein zich ook aan houdt.

De enige uitzondering die het Kroondomein heeft, in relatie tot andere particuliere natuurbeheerders, is dat vanwege privacy-redenen, een groter gebied mag zijn afgesloten dan de 1 ha die hiervoor normaal is. Dit is primair gemotiveerd vanuit veiligheidsoverwegingen voor de Kroondrager.

(en in dit gebied zal waarschijnlijk het grootste deel van de jacht plaatsvinden)

10.2.
e

*****

10.2.e

Ministry of Economic Affairs
 Nature and Biodiversity Department
 mobile: 10.2.e
 email: 10.2.e <[redacted]@minez.nl>

10.2.e

From: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Sent: Wednesday, November 23, 2016 8:43 AM
To: 10.2.e 10.2.e)
Cc: 10.2.e 10.2.e
Subject: RE: Verzetten afspraak KDHL en EZ

Beste 10.2.e en 10.2.e

Dank voor de berichten. Het blijft vervelend, maar we hebben alle begrip.
 15 december kunnen we helaas niet.

Ik zal mijn secretaresse, die er morgen weer is, een nieuwe poging wil wagen, voor dit jaar nog. Dat lijkt me zeer wenselijk.

Kan zij het beste contact opnemen met 10.2.e daarvoor?

Mocht Apeldoorn onmogelijk worden dan komen wij naar Den Haag. Dat scheelt jullie tijd maar helaas ook een fraaie natuurervaring hier. Dat halen we dan in in 2017 wat mij betreft.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Rentmeester
 Kroondomein Het Loo
 T 10.2.e
 W kroondomeinhetloo.nl

Koninklijk Park 1
 7315 JA Apeldoorn

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e @minez.nl]
Verzonden: dinsdag 22 november 2016 17:45
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: Verzetten afspraak KDHL en EZ

Beste 10.2.e en 10.2.e

Ik wil even benadrukken dat ik het heel vervelend vind dat we dit nu al voor de tweede keer moeten verzetten, oprechte excuses daarvoor.

Maar de waan van de dag die de politieke omgeving hier regeert, betekent dat wij vaak niet de 'baas' zijn over onze eigen agenda en we dus regelmatig urgente zaken voorrang moeten geven.

Ik kom heel graag een keer bij jullie langs en hoop van harte dat 15 december lukt!

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

MT-lid directie Natuur & Biodiversiteit

.....
 Directoraat-Generaal AGRO en Natuur
 Ministerie van Economische Zaken
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2595 AJ | Den Haag | C4-Noord Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
E: 10.2.e @minez.nl
T: 10.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 10.2.e
Verzonden: dinsdag 22 november 2016 17:30
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Verzetten afspraak KDHL en EZ

Geachte 10.2. en 10.2.e

Helaas kan de afspraak met het Kroondomein op 29 november wederom niet doorgaan omdat 10.2. tot zijn spijt erbij niet aanwezig kan zijn, en hij er wel graag bij aanwezig is.
Ik heb in de agenda een nieuw voorstel laten vastleggen. Ik stel voor dat we op 15 december naar Apeldoorn komen, vanaf 15.00 uur. Past dit jullie?

Groet,
10.2.
e

*****

10.2.e
Ministerie van Economische Zaken
Directie Natuur en Biodiversiteit

mobiel: 10.2.e
@minez.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

Van: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Verzonden: woensdag 22 juni 2016 22:04
Aan: 10.2.e
CC:
Onderwerp: Re: digitale kaart ten behoeve van "lump sum"-aanvraag

Beste 10.2.e

Wij werken met ArcMap van Esri dus kunnen we de GDB inlezen. Je mag daarnaast ook de shapefiles meesturen.

Groet 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 jun. 2016 om 18:04 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl> het volgende geschreven:

10.2.e kun jij hierop antwoorden?
 Bedankt.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 22 jun. 2016 om 13:14 heeft 10.2.e @rvo.nl> het volgende geschreven:

Geachte 10.2.e

Ik krijg een afwezigheidsmelding van uw collega 10.2.e Is er iemand binnen uw organisatie die mijn onderstaande vraag kan beantwoorden?

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

.....
 @rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e**Verzonden:** woensdag 22 juni 2016 13:13**Aan:** 10.2.e**Onderwerp:** digitale kaart ten behoeve van "lump sum"-aanvraag**Urgentie:** Hoog

Geachte 10.2.e

Wij zijn momenteel bezig de digitale kaarten te maken bij de beschikking op de "lump sum"-aanvraag van het Kroondomein. Om te voorkomen dat het KDHL deze kaarten niet kunt inlezen, willen wij u vragen of het door u gebruikte GIS-systeem overweg kan met "gdb"-bestanden (gdb = GeoDataBase). Zo niet, dan stellen we de kaarten beschikbaar als shapefiles.

Zou u mij hierover op korte termijn uitsluitel kunnen geven?

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

.....
www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland ([RVO.nl](http://www.rvo.nl)) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. [RVO.nl](http://www.rvo.nl) is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: vrijdag 5 februari 2016 15:23
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: RE: gemaakte afspraken telefoongesprek 5 februari 2016

Controleren: **Geadresseerde** **Lezen**
 10.2.e
 Gelezen: 5-2-2016 15:50

Geachte 10.2.e

Nog een kleine maar belangrijke aanvulling op punt 1 van het agrarisch natuurbeheer: zoals aangegeven zal het KDHL toestemming krijgen om aanvullende maatregelen te nemen die in het belang zijn voor de kwaliteit van het leefgebied. Omdat er momenteel slechts een beperkt (vast) budget beschikbaar is (dat nodig is om de overige onderdelen van de aanvraag te kunnen honoreren) zijn die aanvullende maatregelen niet subsidiabel.

Dit punt is niet ter sprake gekomen tijdens ons telefoongesprek. Mijn excuses daarvoor. Mocht dit voor het KDHL onoverkomelijk zijn, wilt u dan contact met u opnemen?

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e

Verzonden: vrijdag 5 februari 2016 15:16

Aan: 10.2.e

CC: 10.2.e

Onderwerp: gemaakte afspraken telefoongesprek 5 februari 2016

Geachte heer Ebregt,

Bij deze bevestig ik de afspraken die we in ons telefoongesprek van hedenmiddag hebben gemaakt met betrekking tot de door het KDHL ingediende lump sum-aanvraag:

Agrarisch natuurbeheer:

1. Het KDHL zal gedurende het gehele subsidietijdvak de aangegeven activiteiten blijven uitvoeren op dezelfde locatie (conform de aanvraag). In de beschikking zal worden opgenomen dat wisseling van activiteiten (art. 3.11, onderdeel d) en percelen (art. 3.11, onderdeel e) niet toegestaan is (conform concept-beschikking). Het mogelijk maken van deze wisselingen zou betekenen dat het KDHL elk jaar aan RVO.nl zou moeten doorgeven waar zij welke activiteiten heeft uitgevoerd. Dit zou voor zowel het KDHL als RVO een ongewenste toename van de administratieve lasten betekenen. De door het KDHL gewenste flexibiliteit zal gerealiseerd worden door in de beschikking op te nemen dat het KDHL toestemming heeft om de aanvullende maatregelen te nemen die zij nodig acht, mits dit leidt tot een verbetering van de kwaliteit van het betreffende leefgebied;

Natuurbeheer:

1. Uit onze analyse blijkt dat de aangevraagde natuurbeheertypen niet altijd overeenkomen met de begrenzing in het natuurbeheerplan 2016 van de provincie Gelderland (het gaat hier niet om kleine snippers). Wij zullen dit aan de provincie voorleggen met het verzoek de begrenzing te corrigeren. Ik zal aan de Beleidsdirectie vragen of de subsidie nu al verstrekt kan worden, of dat gewacht moet worden tot de provincie de begrenzing gecorrigeerd heeft. In het laatste geval zal de beslissing op de aanvraag langer op zich laten wachten;
2. De provincie heeft in het natuurbeheerplan 2016 geen terreinen begrensd die in aanmerking komen voor de toeslag schaapskuddes. Uitgaande van de door het KDHL aangevraagde oppervlakte zou het gaan om een jaarlijks bedrag van ca. € 85.000,-. Ik heb u de vraag voorgelegd of ik aan de provincie moet vragen om de terreinen met de natuurbeheertypen N06.04 en N07.01 alsnog te begrenzen, of dat u het vrijgekomen bedrag voor andere zaken (inrichting/functieverandering) wilt inzetten. U heeft aangegeven dat u de voorkeur geeft aan het ontvangen van de toeslag schaapskuddes. Ik zal derhalve aan de provincie vragen de noodzakelijke begrenzing te realiseren;
3. In de aanvraag heeft het KDHL verzocht om recreatiesubsidie voor 1335 ha. In de aangeleverde digitale kaart staat "slechts" een oppervlakte van 1307,10 ha. U heeft aangegeven dat ik de laatstgenoemde oppervlakte mag beschouwen als de aangevraagde oppervlakte;
4. Het KDHL heeft via de Bosgroep Midden-Nederland (bij de provincie) een aanvraag ingediend voor subsidie functieverandering voor twee percelen ten zuiden van Uddel (percelen 80 en 81). In de aangeleverde digitale kaart heeft u hiervoor reeds "beheersubsidie" aangevraagd voor de natuurbeheertypen N06.04 en N12.02. U heeft aangegeven dat beide natuurbeheertypen ter plekke nog niet gerealiseerd zijn, omdat door het tijdsverloop zaken door elkaar zijn gaan lopen. Omdat beide percelen ook niet begrensd zijn door de provincie, zal de aangevraagde beheersubsidie voor beide percelen dus afgewezen worden. Daarmee blijft het voor u mogelijk (op termijn) een SKNL-aanvraag in te dienen voor beide percelen;
5. Op één stukje natuurterrein (ca. 0,04 ha) heeft het KDHL per ongeluk zowel het beheertype N06.04 als N06.06 aangevraagd. Aangezien de provincie het betreffende terrein begrensd heeft met het beheertype N06.04, zal het als zodanig gesubsidieerd worden.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to

you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 28 januari 2016 14:19
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e

Wederom dank voor uw snelle reactie. Ik kan echter zelf niet de opdracht aan de provincie geven om de aanvraag als ingetrokken te beschouwen. Dat kan alleen de aanvrager. Vandaar mijn verzoek of u aan de Bosgroep de opdracht wilt geven om namens het KDHL (dat deel van) de aanvraag in te trekken. Ik zal nu de provincie inzien dat ze een intrekking kunnen verwachten en geen energie hoeven te steken in de verdere beoordeling/doorzending aan RVO. Als ik mijn onderstaande mail herlees, dan begrijp ik dat u dacht dat ik de intrekking zou regelen. Mijn excuses voor de ontstane verwarring.

N.B: u kunt gewoon 10.2. zeggen.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

vo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e [mailto:10.2.e@kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: donderdag 28 januari 2016 14:01
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e

Ik ga mee in uw beslissing, dus ik verzoek u contact op te nemen met de provincie.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager

Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn
 10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN HET LOO

Van: 10.2.e [redacted]@rvo.nl
Verzonden: donderdag 28 januari 2016 10:19
Aan: 10.2.e [redacted]
CC: 10.2.e [redacted] 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e [redacted]

De provincie heeft me medegedeeld dat ze nog niet op de aanvraag beslist heeft. Nu zou ze de stukken normaliter moeten doorsturen naar RVO.nl zodat deze de aanvraag zou kunnen afhandelen. U heeft die terreinen echter ook opgenomen in de lump sum-aanvraag die u aan het ministerie heeft gezonden (voor inrichting/functieverandering). Uit de concept-beschikking daarop heeft u al kunnen afleiden dat de staatssecretaris momenteel geen financiële ruimte heeft voor SKNL-subsidies. Met de betreffende terreinen zou (volgens de berekening van de provincie) een bedrag van ca. € 319.000,- gemoeid zijn. De kans is dus zeer groot dat als RVO.nl de aanvraag zou moeten beoordelen, die aanvraag afgewezen zal worden omdat het benodigde budget (ook in 2014/2015) ontbreekt.

Ik wil daarom voorstellen dat het KDHL aan de Bosgroep de opdracht geeft om de aanvraag voor die terreinen in te trekken en dat aan de provincie Gelderland mede te delen. Dat bespaart de provincie de tijd en moeite om de aanvraag door te sturen en ons de inspanningen om een aanvraag te moeten beoordelen die vrijwel zeker afgewezen gaat worden. Graag verneem ik van u of u hiermee kunt instemmen. Ik zal dan contact opnemen met de provincie.

met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]
 Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e [redacted]
 [redacted]@rvo.nl
<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: woensdag 27 januari 2016 16:42
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e [redacted]

Dank. Maar ik kan de Bosgroep en provincie in deze niet helemaal volgen. Bij de Motketel is het wel goed gegaan (ook door de Bosgroep ingediend).

Hartelijke groet,

10.2.e [redacted]

*Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn*

10.2.e [redacted]

www.kroondomeinhetloo.nl

**KROONDOMEIN
 HET LOO**

Van: 10.2.e [redacted]@rvo.nl]
Verzonden: woensdag 27 januari 2016 16:34
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e [redacted]

Dank voor de snelle reactie(s). Het probleem wordt mede veroorzaakt doordat de provincie Gelderland in 2014/2015 zélf de SKNL-aanvragen afhandelde (indienloket was de provincie en niet RVO.nl). Als de aanvraag bij ons was binnengekomen, dan hadden we gezien dat het hier terreinen van het Kroondomein betrof en dat naar het ministerie doorgeleid. Ik zal bij de provincie Gelderland informeren of zij reeds subsidie hebben verstrekt of niet.

met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]

Adviseur

**Team Europese Uitvoeringskaders
 Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan**

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
 Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond
 Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e [redacted]

[redacted]@rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: woensdag 27 januari 2016 16:29
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?

Geachte 10.2.e [redacted]

Voor zover ik kan zien is het slechts een advies van de provincie. De bijlage is een toetsingsformulier bestemd voor RVO. Ik neem dus aan dat de subsidie nog altijd van EZ moet komen. Voor de rest blijft mijn eerdere antwoord onvernaderd.

Hartelijke groet,

10.2.e [redacted]

*Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn*
 10.2.e [redacted]

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
 HET LOO

Van: 10.2.e [redacted]@rvo.nl]
Verzonden: woensdag 27 januari 2016 15:19
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: SKNL-aanvraag bij provincie Gelderland ingediend?
Urgentie: Hoog

Geachte 10.2.e [redacted]

De provincie Gelderland heeft in 2015 een SKNL-aanvraag ontvangen van de Bosgroep Midden Nederland. Daarin waren ook terreinen opgenomen die liggen binnen het Kroondomein. De provincie Gelderland heeft de betreffende investeringssubsidie en de subsidie functieverandering verstrekt. Het gaat om delen van de kadastrale percelen gemeente Apeldoorn, sectie A, nrs. 5009, 6586 en 6587 (zie bijgevoegd Word-document).

Deze percelen liggen ten zuiden van Uddel, en komen overeen met de (gewas)percelen 80 en 81 uit uw document "Beheerplan 2016-2021 Collectief Kroondomein Het Loo" van 8 oktober 2015. In dat document geeft u (in figuur 17) beide percelen aan als "nog om te vormen naar natuur". Beide percelen zijn ook opgenomen in tabel 7 van uw document "Overeenkomst tussen EZ en het KDHL betreffende SNL natuur, recreatie, ANLb 2016 en SKNL 2016-2021" en in figuur 4 van het document "Overzicht van SNL-projecten op Kroondomein Het Loo. Ook komen de natuurbeheertypen in het shapefile dat ik van 10.2.e [redacted] heb gekregen ("snl_kroondomein_tbv_RVO.zip") niet helemaal overeen met de blijkbaar door de provincie Gelderland verleende investeringssubsidie: er is door de provincie investeringssubsidie verstrekt voor de natuurbeheertypen N06.04 en N12.02, terwijl in het shapefile ter plekke ook beheersubsidie wordt gevraagd voor het natuurbeheertype N11.01 en twee kleine stukjes N16.01.

Mijn vraag: heeft het Kroondomein (via de Bosgroep Midden-Nederland) eind 2014/begin 2015 bij de provincie Gelderland SKNL-subsidie aangevraagd? En is het aan RVO.nl gestuurde shapefile correct, of de SKNL-aanvraag zoals die bij de provincie is ingediend? Volgens het natuurbeheerplan 2016 van de provincie is ter plekke alleen het natuurbeheertype N11.01 begrensd (conform het shapefile), zijn de twee kleine stukjes met het beheertype N16.01 uit het shapefile begrensd als één houtwal/-singel (L01.02) en ligt er geen begrenzing voor de delen waarop u volgens de shapefile de natuurbeheertypen N06.04 en N12.02 aanvraagt.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

.....
 @rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

10.2.e

Van: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Verzonden: dinsdag 6 oktober 2015 13:58
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: paar korte vraagjes over toegezonden stukken 25 september j.l.

En nog een nabrander.

In het beheerplan collectief (document 2) heb ik alleen die landschapselementen opgenomen die in het agrarisch areaal liggen. Strikt genomen had ik de aardwerken daar ook in mee moeten nemen, maar omdat die vooral in het bosareaal liggen heb ik die apart benoemd in document 1.

10.2.e

*Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn*

10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
 HET LOO

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: maandag 5 oktober 2015 16:51
Aan: 10.2.e
Onderwerp: paar korte vraagjes over toegezonden stukken 25 september j.l.

Geachte heren,

Ik heb een paar korte vraagjes naar aanleiding van de door u op 25 september j.l toegezonden stukken. Als ik hierna spreek van "document 1", dan bedoel ik daarmee uw document "Overeenkomst KDHL en Min. van EZ betreffende de periode 2016-2021" (ongedateerd). Met "document 2" bedoel ik uw document "Beheerplan Collectief Kroondomein Het Loo 2016-2021" (gedateerd 24 september 2015).

Vraag 1:

In tabel 6 van document 1 (blz. 13) heeft u een drietal landschapsbeheertypen opgenomen. Is dit alleen het landschap *binnen* natuurterrein of omvat dit ook het landschap *buiten* natuurterrein ("agrarisch" landschap)? U heeft namelijk in paragraaf 8 van document 2 aangegeven dat u voor "pakket 20 Lijnvormige beplantingen met bomen" een totale oppervlakte van 1,21 ha wilt aanvragen (1,05 ha in Gortel en 0,16 ha in Uddel, resp. figuur 14 en 18 van document 2) en voor 1 ha "pakket 26a Hoogstam-boomgaard" (0,90 ha in Gortel en 0,10 ha in Niersen, resp. figuur 14 en 16 van document 2). Deze twee pakketten worden echter niet genoemd in de samenvatting van document 2 (figuur 26 op blz. 30 van document 2, komt overeen met tabel 5 op blz. 11 van document 1).

Overigens heet pakket 20 niet meer "Lijnvormige beplantingen met bomen", maar "Hakhoutbeheer". Wilt u even nakijken of u het juiste pakket (en daarmee tarief) gekozen heeft (zie bijgevoegd Excel-document met daarin de door SCAN opgestelde pakketten en bijbehorende tarieven).

Vraag 2:

In tabel 4 op blz. 10 van document 1 geeft u aan dat u de toeslag schaapskuddes wilt aanvragen voor in totaal 125 ha. De berekening heeft u gemaakt op basis van het hoge tarief. Als natuurbeheertypen waarop u de schaapskuddes wilt inzetten geeft u de beheertypen N10 t/m N12 aan. Van de beheertypen die u in tabel 2 op blz. 9 van document aangeeft valt echter alleen op grond van bijlage 7, onderdeel A, van de huidige SNL alleen het natuurbeheertype "N11.01 Droog schraalland (= hooiland)" (25,42 ha) onder het hoge tarief. Wél zouden potentieel de natuurbeheertypen "N06.04 Vochtige heide" (37,42 ha) en "N07.01 Droge heide" (747,03 ha) nog onder het lage tarief voor schaapskuddes kunnen vallen. Maar dat heeft u niet aangegeven.

Ergo: gelet op tabel 2 van document 1 zou u alleen in aanmerking kunnen komen voor het *hoge* tarief voor schaapskuddes voor het natuurbeheertype N11.01 en voor het *lage* tarief voor de natuurbeheertypen N06.04 en N07.01. Alle overige natuurbeheertypen in tabel 2 komen niet in aanmerking voor de toeslag schaapskuddes. Wilt u uw aanvraag daarop t.z.t. aanpassen? U hoeft momenteel alleen maar aan te geven of u dat wilt doen en of u ook voor de beheertypen N06.04 en N07.01 de toeslag wil aanvragen (en zo ja, voor hoeveel ha). Dan kan ik alvast verder met (na)rekenen.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

rvo.nl

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us

by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

Van: 10.2.e @kroondomeinhetloo.nl>
Verzonden: dinsdag 6 oktober 2015 13:02
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: paar korte vraagjes over toegezonden stukken 25 september j.l.

Ik zie dat ik vraag 1 maar deels heb beantwoord.

Van de landschapselementen de hoogstamboomgaarden binnen het agrarische areaal, evenals de Hunneschans. De leemkuilen en kogelvangsers liggen alle binnen het areaal natuur. De hakhoutelementen hebben we eruit gehaald en ondergebracht in bos met oogst.

Hartelijke groet,

10.2.e

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn

10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

KROONDOMEIN
 HET LOO

Van: 10.2.e @rvo.nl]
Verzonden: maandag 5 oktober 2015 16:51
Aan: 10.2.e
Onderwerp: paar korte vraagjes over toegezonden stukken 25 september j.l.

Geachte heren,

Ik heb een paar korte vraagjes naar aanleiding van de door u op 25 september j.l toegezonden stukken. Als ik hierna spreek van "document 1", dan bedoel ik daarmee uw document "Overeenkomst KDHL en Min. van EZ betreffende de periode 2016-2021" (ongedateerd). Met "document 2" bedoel ik uw document "Beheerplan Collectief Kroondomein Het Loo 2016-2021" (gedateerd 24 september 2015).

Vraag 1:

In tabel 6 van document 1 (blz. 13) heeft u een drietal landschapsbeheertypen opgenomen. Is dit alleen het landschap *binnen* natuurterrein of omvat dit ook het landschap *buiten* natuurterrein ("agrarisch" landschap)? U heeft namelijk in paragraaf 8 van document 2 aangegeven dat u voor "pakket 20 Lijnvormige beplantingen met bomen" een totale oppervlakte van 1,21 ha wilt aanvragen (1,05 ha in Gortel en 0,16 ha in Uddel, resp. figuur 14 en 18 van document 2) en voor 1 ha "pakket 26a Hoogstam-boomgaard" (0,90 ha in Gortel en 0,10 ha in Niersen, resp. figuur 14 en 16 van document 2). Deze twee pakketten worden echter niet genoemd in de samenvatting van document 2 (figuur 26 op blz. 30 van document 2, komt overeen met tabel 5 op blz. 11 van document 1).

Overigens heet pakket 20 niet meer "Lijnvormige beplantingen met bomen", maar "Hakhoutbeheer". Wilt u even nakijken of u het juiste pakket (en daarmee tarief) gekozen heeft (zie bijgevoegd Excel-document met daarin de door SCAN opgestelde pakketten en bijbehorende tarieven).

Vraag 2:

In tabel 4 op blz. 10 van document 1 geeft u aan dat u de toeslag schaapskuddes wilt aanvragen voor in totaal 125 ha. De berekening heeft u gemaakt op basis van het hoge tarief. Als natuurbeheertypen waarop u de schaapskuddes wilt inzetten geeft u de beheertypen N10 t/m N12 aan. Van de beheertypen die u in tabel 2 op blz. 9 van document aangeeft valt echter alleen op grond van bijlage 7, onderdeel A, van de huidige SNL alleen het natuurbeheertype "N11.01 Droog schraalland (= hooiland)" (25,42 ha) onder het hoge tarief. Wél zouden

potentieel de natuurbeheertypen "N06.04 Vochtige heide" (37,42 ha) en "N07.01 Droge heide" (747,03 ha) nog onder het lage tarief voor schaapskuddes kunnen vallen. Maar dat heeft u niet aangegeven.

Ergo: gelet op tabel 2 van document 1 zou u alleen in aanmerking kunnen komen voor het *hoge* tarief voor schaapskuddes voor het natuurbeheertype N11.01 en voor het lage tarief voor de natuurbeheertypen N06.04 en N07.01. Alle overige natuurbeheertypen in tabel 2 komen niet in aanmerking voor de toeslag schaapskuddes. Wilt u uw aanvraag daarop t.z.t. aanpassen? U hoeft momenteel alleen maar aan te geven of u dat wilt doen en of u ook voor de beheertypen N06.04 en N07.01 de toeslag wil aanvragen (en zo ja, voor hoeveel ha). Dan kan ik alvast verder met (na)rekenen.

met vriendelijke groet,

10.2.e

Adviseur

.....
Team Europese Uitvoeringskaders
Afdeling Uitvoeringskaders Betaalorgaan

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

Slachthuisstraat 71 | 6041 CB | Roermond

Postbus 965 | 6040 AZ | Roermond

10.2.e

.....
[rvo.nl](http://www.rvo.nl)

<http://www.rvo.nl>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert Duurzaam, Agrarisch, Innovatief en Internationaal ondernemen. RVO.nl is per 2014 ontstaan uit de fusie van Agentschap NL en Dienst Regelingen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 25 januari 2016 15:15
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: beschikking lumpsumaanvraag

Tkn,
 10.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <@kroondomeinhetloo.nl>
Datum: 25 januari 2016 15:06:48 CET
Aan: 10.2.e <@minez.nl>
Kopie: 10.2.e <@kroondomeinhetloo.nl>
Onderwerp: Antw.: beschikking lumpsumaanvraag

Beste 10.2.e

Hartelijk dank voor je snelle antwoord. Het is goed nieuws!

Ik heb een paar kleine opmerkingen en één hamvraag:

1. De conceptbeschikking is gericht aan de 10.2.e. Dat moet natuurlijk 10.2.e zijn; hij is de rentmeester;
2. Onder subsidieverplichtingen wordt gesteld dat onderdelen d en e van artikel 3.11 niet zijn toegestaan. Met e kan ik wel leven, maar d is toch wel belangrijk. We streven naar het optimaliseren van voortplantingsmogelijkheden en voedselbronnen. Als nu blijkt dat een bepaald beheer niet werkt, dan lijkt het mij nuttig eventueel een wijziging in het gevoerde beheer aan te brengen. Daar ligt tevens onze kracht; wij zijn niet gebonden aan de regels van Brussel wat de subsidie betreft;
3. Er zijn eerder vragen/opmerkingen gemaakt aangaande ons plan een deel van de arme graslanden te bemesten (met biologische ruige mest) en opnieuw in te zaaien met een lokaal kruidenmengsel. Dit met als doel om meer bloemen en zaadbronnen in het grasland te krijgen. Het zou kunnen aansluiten bij het idee van het programma "Idylle" van de vlinderstichting. Er moet veel meer te halen zijn uit de potenties van onze graslanden. Of dit is toegestaan haal ik eerlijk gezegd niet uit de conceptbeschikking.

Dit waren de puntjes. Het laatste punt is voor mij belangrijk, omdat na beantwoording een start kan worden gemaakt.

Hartelijke groet.

10.2.e

10.2.e

*Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
 Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
 Koninklijk Park 1
 7315JA Apeldoorn*

10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

Van: 10.2.e [redacted]@minez.nl]
Verzonden: maandag 25 januari 2016 12:50
Aan: 10.2.e [redacted]
CC: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: RE: beschikking lumpsumaanvraag

Geachte 10.2.e [redacted]

Bij deze stuur ik je alvast de conceptbeschikking zoals we deze hebben opgesteld. Deze ondergaat momenteel een consistentietoets voor de onderdelen agrarisch natuurbeheer en natuurbeheer, met name voor de oppervlakten. Dit kan nog tot summiere aanpassingen leiden, maar daardoor komen de beschikte oppervlakten overeen met de informatie zoals wij deze in de [RVO.nl](#) systemen hebben opgenomen. Dit voorkomt problemen na beschikken. Mijn verwachting is dat dit medio volgende week is afgerond.

Drie bijzonderheden:

- De beschikking gaat uit van niet-indexeren van het natuurdeel (het agrarische deel wordt sowieso niet geïndexeerd);
- In de beschikking wordt, vanwege budgettaire redenen, vooralsnog uitgegaan van het niet-toekennen van het onderdeel investering- en functieverandering;
- In sommige gevallen wordt de Gelderse subsidieregeling niet gevolgd. Dit staat ook in de beschikking aangegeven. De reden is het bijzondere karakter van het Kroondomein en de lumpsum-aanvraag.

Voor beider onderdelen, en met name het laatste geldt dat dit in een later stadium wel nog kan worden aangevuld. Hiervoor is echter extra budget nodig. Dat is nog niet geregeld. We willen echter graag de beschikking de deur uit hebben zodat jullie verder kunnen.

Indien je commentaar of vragen hebt, stel ze graag. Misschien kunnen we deze nog verwerken. Eind volgende week wil ik de beschikking ter goedkeuring voorleggen aan de Staatsecretaris.

Groet,
10.2.e [redacted]

Van: 10.2.e [redacted]@kroondomeinhetloo.nl]
Verzonden: maandag 25 januari 2016 11:10
Aan: 10.2.e [redacted]
Onderwerp: beschikking lumpsumaanvraag

Beste 10.2.e [redacted]

Graag ontvang ik wat duidelijkheid aangaande het beheer van de agrarische gronden. Ik moet eerdaags beginnen met het inplannen van werk en het eventuele bestellen van mest en zaden. Tevens moet ik bodemonsters laten nemen als ik een bewerking wil toepassen. Overigens overweeg ik ook hulp in te roepen van het programma 'Idylle' van de vlinderstichting. Maar dat laatste kan ik alleen doen als er meer duidelijkheid is over wat ik wel en niet kan doen.

Bij voorbaat dank.

Hartelijke groet,

10.2.e [redacted]

Hoofd Beheerzaken/Real Estate, Forest and Wildlife Manager
Kroondomein Het Loo/Het Loo Royal Forest
Koninklijk Park 1
7315JA Apeldoorn
10.2.e

www.kroondomeinhetloo.nl

Dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en diegene die toestemming hebben dit bericht te lezen. Gebruik door onbevoegden is verboden. Dit e-mailbericht kan vertrouwelijk zijn en binnen het bereik vallen van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Indien U het bericht ten onrechte hebt ontvangen, wordt U verzocht ons daarover per ommegaande te informeren, en de e-mail (en bijlagen) – zonder van de inhoud kennis te nemen – onmiddellijk te verwijderen.

This e-mail (and its attachments) is intended exclusively for the addressee(s) or those authorized by the recipient. Use by anyone other than the authorized recipient is prohibited. This e-mail may be confidential, legally privileged or exempt from disclosure. If you have received this e-mail by mistake, please notify us by return of mail and delete the message (and its attachments) – without taking note of its contents – immediately.

p2510_1625u109

Gesubsidieerde natuurterreinen Kroondomein Het Loo (paars), recreatietoeslag (rood gearceerd) en agrarisch natuurbeheer (blauw)

